

FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika

Autorice: Natasha Fairbairn, Maria Assunta Pimpinelli, Thelma Ross

Urednica: Linda Tadic

Voditeljica projekta: Nancy Goldman
za FIAF-ovu Komisiju za katalogizaciju i dokumentaciju

Travanj 2016.



Fédération internationale des archives du film Interna-
tional Federation of Film Archives Federaci3n Interna-
cional de Archivos Fílmicos

Naslov izvornika

The FIAF Moving Image Cataloguing Manual

Copyright: FIAF

Izdavač hrvatskog izdanja

Hrvatski državni arhiv

10000 Zagreb, Marulićev trg 21

tel: 385 1 4801-999, fax: 48 29 000

e-mail: hda@arhiv.hr

Za izdavača

dr. sc. Dinko Čutura

Odgovorni urednik

Dinko Majcen

Priređivači hrvatskog izdanja i autori uvodnog teksta

Dinko Majcen, Snježana Šute, Lucija Zore

Stručna redakcija prijevoda

Snježana Šute, Lucija Zore

Lektor

dr. sc. Martina Kramarić

Prijevod

Iva Brajković, Snježana Šute, Lucija Zore

Tisak

Kerschoffset Zagreb d.o.o., 2017.

Naklada

200 primjeraka

Izdavanje ovoga priručnika omogućeno je uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske

Izvornik je izrađen na engleskome jeziku

Prijevod se rabi isključivo u referentne svrhe

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000973758

ISBN/ISMN 978-953-7659-43-1

Posveta

Ovaj priručnik posvećujemo **Christianu Dimitriuu** (1945. – 2016.), čiji je doprinos području arhiviranja pokretnih slika i FIAF-u nemjerljiv, i **Ronnyju Loewyu** (1946. – 2012.) čije je znanje o normama za metapodatke pokretnih slika bilo prvi i ključan izvor informacija tijekom pisanja ovog priručnika.

Zahvala

Ovaj je priručnik rezultat udruženih napora brojnih stručnjaka kojima ovim putem zahvaljujemo.

Svoj su doprinos u ranim, formativnim raspravama o temeljima našeg pristupa dali Anna Bohn, Marco Rendina, Rosario López de Prado, Anne-Marie Grapton, Andrea Leigh i Kelley McGrath.

Brojni su stručnjaci članovi FIAF-ove radne skupine za reviziju pravila za katalogizaciju dobrovoljno upotrijebili svoja znanja i iskustva za recenziju ovog priručnika. Posebno zahvaljujemo Laurentu Bismuthu, Georgu Eckesu i Detlevu Balzeru na dobronamjernim prijedlozima za poboljšanje. Zahvaljujemo Detlevu što je na svojoj internetskoj stranici filmstandards.org dao prostor za stranicu FIAF-ove Komisije za katalogizaciju i dokumentaciju.

Marian Hausner, Mats Skärstrand i Michael Campos-Quinn izradili su nekoliko informativnih grafikona i bavili se formatiranjem. Marian Hausner obavio je i mukotrpan posao sastavljanja bibliografije.

Bez uvida u način rada i dokumentaciju te potporu i smjernice Britanskog filmskog instituta priručnik ne bi bio dovršen. Posebno ističemo Gabrielu Popp zbog pružene potpore i poticanja zaposlenika BFI-ja na suradnju te Stephena McConnachiea zbog doprinosa oblikovanju sadržaja te uložena vremena i znanja.

Zahvaljujemo na potpori sadašnjim i bivšim članovima Komisije za katalogizaciju i dokumentaciju, članovima Izvršnog odbora FIAF-a i FIAF-ovu višem administratoru, a posebno Christopheu Dupinu, Rachael Stoeltje i Olgi Futemmi.

Posebnu zahvalnost iskazujemo Nancy Goldman, koja je upravljala projektom kroz njegove brojne faze te sazivala i predsjedavala sastancima. Dala je doprinos i kao autorica priručnika te je uložila mnogo vremena u davanje povratnih informacija i konstruktivne kritike.

Na kraju zahvaljujemo i Lindi Tadic, koja je obavila sjajan posao uređivanja priručnika i podijelila s nama svoja stručna znanja, posebno u području digitalnih medija, te dizajnerici Lari Denil, koja je zaslužna za konačan izgled i prijelom priručnika.

Natasha Fairbairn, suautorica

Maria Assunta Pimpinelli, suautorica i supredsjednica FIAF-ove radne skupine za reviziju pravila za katalogizaciju

Thelma Ross, suautorica i supredsjednica FIAF-ove radne skupine za reviziju pravila za katalogizaciju

Bilješka uz hrvatsko izdanje

Zahvaljujući tehnološkomu napretku područje arhiviranja pokretnih slika posljednjih je godina doživjelo brojne promjene. U prilagođavanju tim promjenama, FIAF je 2016. predstavio *Priručnik za katalogizaciju pokretnih slika*, revidiranu verziju priručnika *FIAF Cataloguing Rules for Film Archives* iz 1991. godine. Zahvaljujući ovim novim smjernicama, katalogizatori će lakše kreirati kataloške zapise ili metapodatake, u skladu sa zahtjevima novih tehnologija, istovremeno zadržavajući kompatibilnost sa starijim metodama i normama.

Priručnik za katalogizaciju pokretnih slika prvi je prijevod jednog priručnika za obradu audiovizualnog gradiva na hrvatski jezik.

Zahvaljujemo se Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža, ravnatelju, Bruni Kragiću i filmologu Tomislavu Šakiću, te osobito profesoru Hrvoju Turkoviću, glavnom uredniku Filmskog enciklopedijskog rječnika, koji su omogućili konzultiranje i korištenje baze podataka projekta Filmskog enciklopedijskog rječnika kako bi terminologija korištena u ovom priručniku bila usklađena sa spomenutim izdanjem u pripremi. Također se zahvaljujemo kolegama iz Hrvatskog filmskog arhiva, a posebno Mladenu Buriću, Vjeranu Pavliniću i Mirni Supek Janjić na mnogim korisnim sugestijama.

Uredništvo hrvatskog izdanja

Sadržaj

Posveta	iii
Zahvala	iv
Bilješka uz hrvatsko izdanje	v
Sadržaj	vi
Uvod	1
0. Uvodne napomene	4
0.1 Svrha, područje primjene i upotreba	4
0.1.1 Svrha	4
0.1.2 Područje primjene	4
0.1.3 Upotreba	4
0.2 Ključni elementi opisa	5
0.2.1 Elementi opisa u djelima, varijantama, prikazima i jedinicama	6
0.3 Izvori informacija	12
0.4 Prezentacija podataka	13
0.4.1 Interpunkcijski znakovi	13
0.4.2 Veliko početno slovo i članovi	13
0.5 Jezik i pismo opisa	14
0.6 Kratice	15
0.7 Primjeri	15
0.8 Pogreške	15
0.9 Alternative i opcije	16
1. Djela i varijante pokretnih slika	17
1.0 Definicije	18
1.0.1 Djelo pokretnih slika	18
1.0.2 Varijante (verzije) pokretnih slika	20
1.1 Razgraničenja između djela i varijanti	20
1.1.1 Razgraničenja između djela	22
1.1.2 Razgraničenja između djela i varijanti/prikaza	24
1.1.3 Razgraničenja između varijanti	27
1.2 Atributi djela/varijante pokretnih slika	28
1.2.1 Vrsta opisa djela/varijante	28
1.2.2 Vrsta varijante	29
1.3 Elementi opisa djela/varijante	29
1.3.1 Identifikacijska oznaka djela/varijante	29
1.3.2 Naslov	30
1.3.3 Zemlja proizvodnje	32
1.3.4 Godina/datum proizvodnje	33

1.3.5 Jezik(ci)	35
1.3.6 Opis sadržaja (sinopsis, popis kadrova itd.)	36
1.3.7 Bilješke	38
1.3.8 Povijesni kontekst	38
1.4 Odnosi djela/varijante (poveznice s ostalim entitetima/zapisima)	40
1.4.1 Izvršitelji (glumačka postava, suradnici, osoba, organizacija itd.)	41
1.4.2 Događanja (registracija prava intelektualnog vlasništva, projekcije, nagrade itd.)	43
1.4.3 Pojmovi za temu/žanr/vrstu djela	44
1.4.4 Ostali odnosi	46
1.4.5 Varijante	48
1.4.6 Prikazi	48
2. Prikazi pokretnih slika	49
2.0 Definicija	50
2.1 Razgraničenja između prikaza	51
2.1.1 Promjene s obzirom na kontekst izdavanja	51
2.1.2 Promjene formata	51
2.2 Atributi prikaza	52
2.2.1 Vrsta prikaza	52
2.3. Elementi opisa prikaza	52
2.3.1. Identifikacijska oznaka	52
2.3.2. Naslov	53
2.3.3 Jezik	54
2.3.4 Format prikaza pokretnih slika	55
2.3.5 Opseg prikaza	59
2.3.6 Bilješke o prikazima	63
2.4 Odnosi prikaza	63
2.4.1 Izvršitelj(i)	63
2.4.2 Događanja	65
2.4.3 Ostali odnosi	65
2.4.4 Jedinica(e)	66
2.4.5 Djelo	67
2.4.6 Varijanta	67
3. Jedinice pokretnih slika	68
3.0 Definicija	69
3.1 Elementi opisa jedinice pokretnih slika	69
3.1.1 Identifikacijska oznaka	69
3.1.2 Naslov	72
3.1.3 Ustanova u kojoj se čuva gradivo	73

3.1.4 Vrsta jedinice.....	73
3.1.5 Podatci o jedinici / opseg jedinice (npr. fizički/digitalni opis)	73
3.1.6 Uvjeti pristupa.....	77
3.1.7 Bilješke o jedinicama.....	78
3.2 Razgraničenja između jedinica.....	78
3.3 Odnosi jedinice	78
3.3.1 Izvršitelj(i).....	79
3.3.2 Događanja.....	80
3.3.3 Ostali odnosi	80
3.3.4 Prikaz	81
Dodatak A – Naslovi i vrste naslova	82
A.1 Naslov	82
A.1.1 Jezik	82
A.1.2 Preuzimanje grafičkog oblika naslova na ekranu	82
A.1.3 Podatci o odgovornosti.....	82
A.1.4 Posvojni oblici	83
A.1.5 Ostali znakovi/neobični simboli	83
A.2. Vrste naslova	84
A.2.0 Preferirani naslov.....	85
A.2.1 Identificirajući naslov (jedinstveni ili za potrebe pretraživanja)	86
A.2.2 Glavni stvarni naslov.....	87
A.2.3 Ostale informacije o naslovu	88
A.2.4 Alternativni naslov	90
A.2.5 Dodijeljeni/kreirani naslovi (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal)	93
A.2.6 Naslovi serija/serijala.....	102
A.2.7 Vjerojatni ili dvojbjeni naslovi pokretnih slika	109
A.3. Dodjeljivanje naslova agregatima (skupnim entitetima)	111
Dodatak B – Bilješke katalogizatora.....	112
B.1 Razgraničenja.....	113
B.2 Atributi.....	113
B.3 Elementi opisa	114
B.4 Odnosi	117
Dodatak C – Izvori informacija.....	119
Dodatak D – Popisi značajki.....	119
D.1 Vrste opisa djela/varijante.....	119
D.2 Vrsta varijante	120
D.3 Vrste izvršitelja za djela/varijante	121

D.4 Vrste događanja.....	121
D.4.1 Izdavanje	121
D.4.2 Nagrada(e) ili nominacija(e)	123
D.4.3. Produkcija	124
D.4.4 Registracija prava / autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva	125
D.4.5 Konzervacija.....	126
D.4.6. Evaluacija	127
D.4.7 Proizvodnja	128
D.4.8 Pregled.....	129
D.4.9 Preuzimanje.....	130
D.5 Vrste prikaza	131
D.5.1 Pred-distribucijski materijal.....	131
D.5.2 Kinodistribucija	132
D.5.3 Distribucija izvan kinomreže	134
D.5.4 Nije namijenjeno za distribuciju	134
D.5.5 Nije distribuirano	135
D.5.6 Izdanje za kućno kino.....	135
D.5.7 Emitiranje	136
D.5.8 Internet.....	136
D.5.9 Konzervacija/restauracija.....	137
D.5.10 Neodređen.....	138
D.6 Oblici upotrebe jezika.....	138
D.7 Fizički opis prikaza/jedinice	138
D.7.1 Općenita vrsta nosača prikaza/jedinice	139
D.7.2 Specifična vrsta nosača prikaza/jedinice	139
D.7.3 Status jedinice s obzirom na proces pridruživanja ili konzervaciju	140
D.7.4 Vrsta zvučnog zapisa prikaza/jedinice.....	140
D.7.5 Način fiksiranja zvučnog zapisa na prikaz/jedinicu	140
D.7.6 Tipovi segmenata prikaza	140
D.7.7 Baza (tip podloge) jedinice – film ili video	141
D.7.8 Jedinica: vrsta elementa	141
D.7.9 Veličina digitalne datoteke jedinice	141
D.7.10 Vrsta kodeka za jedinicu.....	142
D.7.11 Vrsta boje prikaza/jedinice	142
D.7.12 Tehnički standard boje prikaza/jedinice	142
D.7.13 Zvučni sustav jedinice	143
D.7.14 Omjer slike.....	143
D.7.15 Izrez	143

D.7.16	Proizvođač (marka) jedinice	143
D.7.17	Dubina bita jedinice.....	144
D.7.18	Brzina projekcije / presnimavanja za jedinicu.....	144
D.7.19	Rezolucija jedinice	145
D.7.20	Uređaj za reprodukciju jedinice	145
D.7.21	Videolinija jedinice (standard)	145
D.8	Vrste izvršitelja za prikaz.....	145
D.8.1	Distributer (kinodistribucija).....	145
D.8.2	Distributer (distribucija izvan kinomreže).....	145
D.8.3	Nakladnik medija	146
D.8.4	Izdavač	146
D.8.5	Proizvođač	146
D.8.6	Izvršitelj odgovoran za konzervaciju	146
D.8.7	Izvršitelj odgovoran za reprodukciju ili presnimavanje	146
D.8.8	Izvršitelj odgovoran za dostupnost arhivskog gradiva	146
D.8.9	Izvršitelj odgovoran za osnovnu dostupnost.....	146
D.8.10	Nije jasno tko je izvršitelj ili ga se ne može precizno odrediti.....	147
D.8.11	Izvršitelj nije identificiran.....	147
D.9	Načini izdavanja djela/varijante	147
D.10	Načini izdavanja prikaza	147
D.11	Vrste događanja u sklopu produkcije	147
D.12	Tipovi konzervacijskih postupaka povezanih s prikazom	148
D.13	Vrste evaluacijskih postupaka povezanih s prikazom	148
D.14	Tipovi postupaka u sklopu proizvodnje prikaza	148
D.15	Način preuzimanja i pridruživanja prikaza/jedinice i izvori	148
D.15.1	Način preuzimanja jedinice	148
D.15.2	Vrste izvora preuzimanja za jedinicu.....	148
D.16	Stanje, konzervacija i restauracija prikaza/jedinice	149
D.16.1	Stanje baze/emulzije kopije jedinice – film i video	149
D.16.2	Stanje perforacija na kopiji jedinice – film	149
D.16.3	Naslage na površini jedinice – film i video.....	149
D.16.4	Slika jedinice – film i video.....	149
D.16.5	Dekompozicija jedinice – film i video.....	150
D.16.6	Skupljanje jedinice – film	150
D.17	Ostali odnosi povezani za djelom, varijantom, prikazom, jedinicom.....	150
D.17.1	Vrste ostalih odnosa povezanih za djelom/varijantom	150
D.17.2	Vrste ostalih odnosa povezanih s prikazom	151
D.17.3	Vrste ostalih odnosa povezanih s jedinicom	151

D.18. Popis vrsta djela za dodijeljene/kreirane naslove.....	153
Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti).....	162
E.1 Definicija	162
E.2 Identifikacija agregata (skupnih entiteta)	162
E.2.1 Agregat (skupni entitet) ili nosač.....	162
E.2.2 „Hibridni” agregati (skupni entiteti) i pokretne slike s više komponenti (npr. antologija/filmski omnibus ili televizijski programi)	163
E.2.3 Naslovi isječaka	166
E.2.4 Ostale kompilacije	166
E.3 Vrste agregata (skupnih entiteta) pokretnih slika	167
E.3.1 Zbirni agregati (skupni entiteti)	167
E.3.2 Prošireni agregati (skupni entiteti)	167
E.3.3 Usporedni agregati (skupni entiteti)	168
E.4 Naslovljavanje agregata (skupnih entiteta).....	168
E.5 Uobličavanje agregata (skupnih entiteta)	169
E.5.1 Uobličavanje zbirnih agregata (skupnih entiteta).....	170
E.5.2 Prošireni zbirni agregat (skupni entitet)	174
E.6 Popis suradnika (izvršitelja) za agregate (skupne entitete)	176
E.7 Serije, serijali i filmske novosti	176
E.7.1 Film/video ili TV serije/serijali.....	176
E.7.2 Programi filmskih novosti i TV novosti / aktualnih zbivanja.....	180
Dodatak F – Dodatne informacije o ažuriranju priručnika.....	162
F.1 <i>Survey of Moving Image Cataloguing Practice in Film Archives (2005 – 2006)</i>	182
F.2 Ciljevi i plan rada sa sastanka u Parizu održanog 2008.....	182
F.3 Odnosi između dokumenata <i>FIAF Cataloguing Rules</i> , <i>Functional Requirements of Bibliographic Records (FRBR)</i> , <i>Resource Description and Access (RDA)</i> i norme za kinematografska djela EN 15907 Europskog odbora za normizaciju (CEN)	183
F.3.1 Entiteti	183
F.3.2 Atributi.....	187
F.3.3 Korisnički zadatci	187
Dodatak G – Usporedba elemenata opisa	190
Dodatak H – Registracija prava / autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva.....	187
H.1 Prava povezana s djelom pokretnih slika.....	194
H.1.1 Pozadinske informacije	194
H.1.2 Preporučena svojstva koja je potrebno uključiti u opis konteksta povezanog s pravima koja se odnose na djelo pokretnih slika	197
H.2 Prava povezana s prikazom	198
H.2.1 Preporučena svojstva koja je potrebno uključiti u opis konteksta povezanog s pravima koja se odnose na prikaz	199

H.3 Prava povezana s jedinicom	199
H.3.1 Preporučena svojstva koja je potrebno uključiti u opis konteksta povezanog s pravima koja se odnose na jedinicu pokretnih slika	202
Dodatak I – Primjeri kataloških zapisa koji sadržavaju ključne elemente opisa na različitim razinama hijerarhije	206
I.1 Primjer 1. Dugometražni igrani film u hijerarhijskim sustavima s trima, dvjema i jednom razinom	206
I.2 Primjer 2. Dokumentarni film u četverorazinskoj hijerarhiji.....	218
I.3 Primjer 3. Nijemi dugometražni igrani film u modelu trirazinske hijerarhije s višestrukim prikazima i jedinicama	229
I.4 Primjer 4. Kratkometražni igrani film u modelu trirazinske hijerarhije.....	236
I.5 Primjer 5. Obiteljski film u modelu trirazinske hijerarhije	240
I.6 Primjer 6. Kataloški zapisi televizijskih serijala i epizoda u modelu trirazinske hijerarhije (s djelom-monografijom kao "sastavnicom" djela-serijala).....	243
I.7 Primjer 7. Kataloški zapisi agregata (skupnih entiteta) DVD-ova televizijskog serijala i epizoda u modelima jednorazinske hijerarhije.....	250
Dodatak J – Bibliografija	253
Dodatak K – Popis elemenata opisa	260

Uvod

Područje arhiviranja pokretnih slika posljednjih je godina doživjelo brojne promjene zahvaljujući tehnološkom napretku zbog kojeg je došlo do revolucije u praksama katalogizacije, konzervacije i pristupa građi. Kako bi pomogao katalogizatorima i arhivistima u prilagođavanju tim promjenama, FIAF je predstavio *FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika*, revidiranu verziju priručnika *FIAF Cataloguing Rules for Film Archives* iz 1991. Zahvaljujući novim smjernicama koje su izradile FIAF-ove Komisija za katalogizaciju i dokumentaciju i Radna skupina za reviziju pravila za katalogizaciju, katalogizatori će lakše kreirati kataloške zapise ili metapodatke, u skladu sa zahtjevima novih tehnologija baza podataka i novih normi za metapodatke, istovremeno zadržavajući kompatibilnost sa starijim metodama i normama.

Pravilnik se sastoji uglavnom od deskriptivnih pravila za katalogizaciju, a ne od shematskih prikaza podatkovnih elemenata. Međutim, navođenje pravila bez navođenja podatkovnih elemenata za njihovu primjenu poput naslova, datuma itd. nije jednostavno. Stoga su u priručniku navedeni struktura metapodataka (polja ili elementi) i pravila za unos vrijednosti u polja. Priručnik sadržava trenutačne i preporučene međunarodne prakse u području katalogizacije filmskih arhiva koje su predstavljene Komisiji u cilju interoperabilnosti s odgovarajućim normama u području katalogizacije i metapodataka.

Katalogizacija pokretnih slika uključuje složene i stručne zadaće prikupljanja i uređivanja podataka unutar sustava koje primjenjuje određena ustanova. Točni i dobro organizirani opisi filmografskih i tehničkih informacija o zbirci ustanove osnovni su alat za stručno obavljanje poslova poput konzervacije, razvoja zbirke, pružanja usluga ili postavljanja izložbi. Oni su i ključ za pristup zbirkama za vanjske korisnike poput znanstvenika, istraživača i šire javnosti – za sadašnje i buduće generacije¹.

Katalogizacija arhivskih pokretnih slika spoj je općenitih metodologija obrade arhivske građe i tradicionalne katalogizacije knjižnične građe. Pri arhiviranju pokretnih slika primjenjuju se prakse koje se upotrebljavaju i pri arhiviranju ostalih materijala poput dokumenata i rukopisa. Izvor ili podrijetlo materijala ključan je element za razumijevanje njihove važnosti. Njihov povijesni kontekst upućuje na odnos s ostalim djelima te na nastanak pojedinačnih djela u slučaju djela s nekoliko prikaza. Poznavanje povijesnog konteksta i nastanka materijala može biti korisno za njegovu konzervaciju². Smjernice se uglavnom odnose na prikupljanje i uređivanje informacija o podrijetlu i pohranu podataka.

Svrha je ovog priručnika uputiti na određena ograničenja s kojima se susreću arhivi pokretnih slika prilikom primjene smjernica i sustava razvijenih primarno za knjižnice.

Opći katalozi knjižnične građe namijenjeni su lakšem pronalaženju određene publikacije i njezinih različitih izdanja kreiranjem pristupnica prema autoru, naslovu i/ili temi. Brojne knjižnice katalogiziraju primjenjujući zajedničke bibliografske modele kako bi dijelile zapise o pojedinačnim publikacijama. Iako dobro funkcionira u slučaju knjižnica, jer mnoge imaju primjerke iste publikacije, takav zajednički bibliografski model nema sve mogućnosti potrebne za arhiviranje pokretnih slika.

1 FIAF, 1991., str. ix.

2 Preuzeto i prilagođeno iz priručnika AMIM2, str. 1.

Zbirke arhiva pokretnih slika često osim kontrolnih kopija sadržavaju jedinstveno ili rijetko gradivo poput pred-distribucijskih materijala, mastera ili materijala koji nisu namijenjeni za distribuciju, pa ih je potrebno katalogizirati koristeći se širim spektrom funkcija nego što omogućuju zajednički katalozi kako bi se zadovoljili svi postavljeni zahtjevi vezani za upravljanje zbirkama. FIAF-ov priručnik sadržava smjernice za kreiranje metapodataka ili kataloških zapisa koji ispunjavaju navedene zahtjeve.

U ovoj se reviziji smjernica iz 1991. navodi da ustanove upotrebljavaju različite sustave i strukture podataka te da zbog toga mogu imati poteškoće implementirati opsežne izmjene u vlastite postupke katalogizacije. S pomoću izmjena navedenih u ovom priručniku arhivi će moći uskladiti vlastite postupke s odgovarajućim normama, modelima i shemama, uključujući:

1. konceptualni model *Functional Requirements for Bibliographic Records* (FRBR), koji je 1998. objavio Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova (IFLA). FRBR je jedan od osnovnih modela za *Resource Description and Access* (RDA)³, koji je „okvir kojim se identificiraju i jasno definiraju stavke koje interesiraju korisnike bibliografskih zapisa, njihove atribute i vrste odnosa među njima”.⁴
2. *RDA: Resource Description and Access* koju su 2010. zajednički objavila udruženja *American Library Association*, *Canadian Library Association* i *Chartered Institute of Library and Information Professionals*. RDA je razvijena kao nova norma za opis gradiva i pristup gradivu u digitalnom okruženju, a u njoj se primjenjuju koncepti i terminologija FRBR-a. Razvijena je s namjerom da vremenom zamijeni *Anglo-American Cataloguing Rules* (AACR2), koja je opisna norma za katalogizaciju u zemljama engleskoga govornog područja od 1960-ih. Poput AACR2-a, RDA-om su obuhvaćene sve vrste sadržaja i medija.⁵
3. normu za kinematografska djela (*Cinematographic Works Standard* – CWS) Europskog odbora za normizaciju (CEN) (EN 15744 i EN 15907). Tom se dvodjelnom normom definiraju metapodatci ključni za lakšu razmjenu podataka među bazama podataka i dosljednu identifikaciju pokretnih slika. Shema metapodataka (EN 15907), koja se djelomično temelji na konceptualnom modelu FRBR-a, odobrena je 2010. i bila je tema četiriju radionica održanih od listopada 2010. do lipnja 2011. Sažeti opisi ključnih elemenata CEN-ova modela koji se temelji na FRBR-u nalaze se na kraju poglavlja Uvod.

Više informacija o odnosu ovog skupa smjernica s FRBR-om, RDA-om i normom EN 15907 nalazi se u F.3. Odnosi između dokumenata *FIAF Cataloguing Rules*, *Functional Requirements of Bibliographic Records* (FRBR), *Resource Description and Access* (RDA) i norme za kinematografska djela EN 15907 Europskog odbora za normizaciju (CEN). Iako su smjernice strukturirane tako da budu u skladu s prethodno navedenim normama, modelima i shemama te se koristi sličnom terminologijom, treba imati na umu da ni prethodno navedene norme, modeli i sheme ni ove smjernice nisu povezane s određenim sustavom. Sadržavaju osnove za kreiranje podataka i zapisa i njihovu organizaciju bez obzira na sustav ili norme koje ustanova primjenjuje.

Iako su ove smjernice primjenjive za sve oblike materijala pokretnih slika, arhivi s opsežnim zbirkama medijskog gradiva mogu potražiti dodatne upute u shemama metapodataka posebno namijenjenim takvom gradivu, poput EBUCore⁶ i PBCore⁷.

3 Preostala dva konceptualna modela jesu *Functional Requirements for Authority Data* (FRAD), <http://www.ifla.org/node/7923> i *Functional Requirements for Subject Authority Data* (FRSAD), <http://www.ifla.org/node/1297>.

4 Završna izvješća o FRBR-u, str. 3.

5 RDA 0.0 i 0.1, str. 0-1.

6 <https://tech.ebu.ch/MetadataEbuCore>

7 <http://pbcore.org/>

Sažete definicije CEN-ove terminologije koja se temelji na FRBR-u

U ovim se smjernicama upotrebljavaju pojmovi iz CEN-ove norme za kinematografska djela za oblikovanje ključnih elemenata zapisa pokretnih slika, konkretno—djela, varijanti, prikaza i jedinica. U nastavku su navedene sažete definicije, a više informacija o FRBR-u navedeno je u Dodatku F.3. Odnosi između dokumenata *FIAF Cataloguing Rules*, *Functional Requirements of Bibliographic Records (FRBR)*, *Resource Description and Access (RDA)* i norme za kinematografska djela EN 15907 Europskog odbora za normizaciju (CEN).

Djelo

Entitet koji sadržava intelektualni ili umjetnički sadržaj i realizaciju tog sadržaja u kinematografskom mediju te podatke o nazivu djela, datumu nastanka, stvarateljima, suradnicima u realizaciji, tematici itd. Te ključne informacije u pravilu ostaju nepromijenjene u bilo kojoj varijanti ili prikazu.

Varijanta

Entitet u kojem se mogu navesti *sve promjene* karakteristika sadržaja koje značajnije ne mijenjaju ukupan sadržaj djela kao cjeline. Varijanta je slična djelu utoliko što ne sadržava opis fizičkog ili digitalnog oblika sadržaja, npr. film montiran za televizijsko prikazivanje sadržava većinu sadržaja originalnog djela uz izrezivanje određenih dijelova.

Prikaz

Riječ je o fizičkom obliku djela/varijante pokretnih slika. Prikazi uključuju sve analogne, digitalne i internetske formate. Informacije o prikazu mogu sadržavati opis idealnog oblika sadržaja koji bi konkretan prikaz trebao imati, bez obzira na jedinice koje se čuvaju u arhivu, npr. originalno trajanje filma je 1:30:00, ali prikaz koji se čuva u arhivu kraći je jer mu nedostaju određeni dijelovi.

Jedinica

Riječ je o fizičkom proizvodu prikaza djela ili varijante, odnosno o fizičkoj kopiji djela ili varijante. Jedinica se može sastojati od jednog dijela ili nekoliko njih, primjerice cjelovita jedinica može se sastojati od jednog ili pet kolutova, dvije VHS kasete ili jednog DVD-a. Zapis o jedinici može uključivati polja ili prostor za zasebne bar-kodove i informacije o stanju za sve dijelove jedinice (primjerice za svaki kolut) ovisno o potrebi.

Jedinica može biti cjelovita, nepotpuna ili fragmentarna. Kada je riječ o u potpunosti digitalnim medijima jedinica se definira kao dostupnost računalne datoteke, bez obzira na broj sigurnosnih kopija koje mogu postojati.⁸

8 Preuzeto iz norme EN 15907. Definicija jedinice navedena u normi. http://filmstandards.org/fsc/index.php/EN_15907_Item

0. Uvodne napomene

0.1. Svrha, područje primjene i upotreba

0.1.1 Svrha

Glavna je svrha FIAF-ova priručnika dati preporuke za opisivanje i identifikaciju pokretnih slika, uz naglasak na arhivske pokretne slike te definirati elemente opisa radi lakše razmjene informacija.

0.1.2 Područje primjene

Priručnik je namijenjen ustanovama koje posjeduju zbirke pokretnih slika i katalogizatorima pokretnih slika kao smjernica za izradu kataloških zapisa ili opisnih metapodataka. Preporuke se općenito odnose na filmske i televizijske zbirke, a u slučaju uže specijaliziranih ustanova sa zbirkama u potpunosti na jednom formatu ili isključivo određene vrste, poput reklama, vijesti, televizijskih emisija, nemontiranih snimaka i sličnog gradiva, potrebne su detaljnije smjernice, npr. ustanove koje posjeduju zbirke televizijskog gradiva trebale bi dodatno uzeti u obzir posebne norme, poput normi EBUCore ili PBCore.

Pokretne slike uključuju niz materijala na koje su snimljene ili registrirane sekvence vizualnih slika i koje stvaraju iluziju pokreta pri projiciranju ili emitiranju (uz pomoć projektoru, televizije, računala, softvera ili sličnih uređaja). Slike mogu i ne moraju biti praćene zvukom. Definicija se odnosi na sve vrste pokretnih slika poput dugometražnih filmova, kratkometražnih filmova, snimaka vijesti, najava, izrezaka, pokusnih snimki, obrazovnih dokumentaraca, instrukcijskih filmova, eksperimentalnih ili neovisnih produkcija, obrazovnih filmova ili videosnimaka, obiteljskih filmova, nemontiranih materijala, televizijskih emisija, reklama, oglasa, snimaka koncerata, baleta, predstava, snimaka nadzornih kamera itd. Njome su obuhvaćeni živosnimani i animirani sadržaji te svi analogni i digitalni formati.

Iako brojni arhivi pokretnih slika sadržavaju zbirke zvučnih zapisa, ovaj priručnik ne uključuje detaljne smjernice za njihov opis. Međutim, u priručniku su navedene metode za opis fizičkih i tehničkih karakteristika analognih i digitalnih jedinica zvučnih zapisa zbog lakše organizacije prikupljanja i konzervacije gradiva.

0.1.3 Upotreba

Umjesto definiranja razina katalogizacije u ovom priručniku navedeni su ključni elementi za opisivanje pokretnih slika. Ključni elementi su osnova za identifikaciju gradiva i za jednostavniju razmjenu podataka među sustavima. Nije riječ o ključnim elementima u smislu shema Dublin Core, EBUCore ili PBCore, nego o elementima čija je svrha ilustracija uobičajenih elemenata opisa koji se upotrebljavaju za opisivanje pokretnih slika i na koje upućuju pravila u ovom priručniku. Elementi su preuzeti uglavnom iz normi EN 15744 i 15907. Za usporedbu elemenata opisanih u ovom priručniku i norme EN 15907 vidi Dodatak G – Usporedba elemenata opisa.

U priručniku je naveden i popis svih podatkovnih elemenata povezanih s opisanim entitetima. Stoga taj pristup čini okvir za minimalnu i maksimalnu količinu dopuštenih opisnih informacija u sklopu katalogizacije pokretnih slika u različitim okruženjima.

Ustanove mogu navesti što je više moguće sekundarnih elemenata opisa ovisno o ciljevima i okolnostima. U ovim smjernicama nijedan se element opisa ne smatra obaveznim, ali ustanove mogu odrediti obavezne elemente za internu upotrebu.

0.2 Ključni elementi opisa⁹

U priručniku su navedene ključne točke opisa sa pripadajućim pojmovima. Riječ je o idealnom minimalnom skupu metapodataka za katalogizaciju pokretnih slika.¹⁰

KLJUČNI KONCEPT	GLAVNI ELEMENT	PODELEMENT
Naslov	<u>1.3.2.</u> Naslov [djelo]	
Serijsa/serijal¹	<u>1.3.2.</u> Naslov [djelo]	<u>1.3.2.1.</u> Vrsta naslova = serija/serijal [djelo]
Glumačka postava	<u>1.4.1.</u> Izvršitelji (npr. glumačka postava, suradnici, osoba, organizacija itd.) [djelo]	<u>1.4.1.1.</u> Aktivnost izvršitelja = glumačka postava [djelo]
Suradnici (uključujući produkcijske kuće)	<u>1.4.1.</u> Izvršitelji [djelo]	<u>1.4.1.1.</u> Aktivnost izvršitelja = suradnik (upotrijebiti pojam za stvarnu funkciju) [djelo]
Zemlja proizvodnje	<u>1.3.3.</u> Zemlja proizvodnje [djelo]	
* Originalni format	<u>2.3.4.</u> Format prikaza pokretnih slika [prikaz]	<u>2.3.4.1.2.</u> Specifična vrsta nosača [prikaz]
* Originalna duljina	<u>2.3.5.</u> Opseg prikaza [prikaz]	<u>2.3.5.2.</u> Fizički opseg prikaza
* Originalno trajanje	<u>2.3.5.</u> Opseg prikaza [prikaz]	<u>2.3.5.3.</u> Trajanje prikaza
* Originalni jezik	<u>1.3.5.</u> Jezik(ci) [djelo]	<u>0.2.4.1</u> <u>1.3.5.1</u> Oznaka za jezik + <u>0.2.4.2</u> <u>1.3.5.2</u> Oblici upotrebe jezika [djelo]

⁹ Prilagođeno prema CEN TC 372 EN 15744, element set

¹⁰ Definicije iz norme EN 15744. „Serijsa je skupina zasebnih jedinica koje, osim vlastitog naslova, imaju zajednički naslov koji se odnosi na skupinu kao cjelinu. Serijal je vrsta djela sa manjim segmentima sadržaja kojem je glavna karakteristika epizodni razvoj zapleta.” Taj ključni koncept uključuje naziv drugog djela čije je djelo “sastavnica”, pri čemu je potonje djelo zamišljeno u kontekstu/s namjerom da bude element serije ili serijala. U tom slučaju nije riječ o vrsti opisa djela/varijante. Vidi D.1. Vrste opisa djela/varijante.

Godina proizvodnje	<u>1.3.4.</u> Godina/datum proizvodnje [djelo]	<u>1.3.4.1.</u> Vrsta datuma [djelo]
Identifikacijska oznaka	<u>Ovisno o slučaju:</u> <u>1.3.1.</u> Identifikacijska oznaka djela/varijante [djelo/varijanta] i/ili <u>2.3.1.</u> Identifikacijska oznaka [prikaz] i/ili <u>3.1.1.</u> Identifikacijska oznaka [jedinica]	<u>Ovisno o slučaju:</u> <u>1.3.1.1.</u> Vrsta identifikacijske oznake [djelo/varijanta] i/ili <u>2.3.1.1.</u> Vrsta identifikacijske oznake [prikaz] i/ili <u>3.1.1.1.</u> Vrsta identifikacijske oznake [jedinica]
Tema/žanr/vrsta djela¹¹	<u>1.4.3.</u> Pojmovi za temu/žanr/vrstu djela [djelo]	
Opis sadržaja	<u>1.3.6.</u> Opis sadržaja (sinopsis, popis kadrova itd.)	

* Pojam „original” u ovom priručniku odnosi se na prvi poznati prikaz djela neovisno o načinu distribucije. Taj pojam mora biti dovoljno fleksibilan kako bi se mogao primjenjivati za distribuirana i nedistribuirana djela. U slučaju distribuiranih djela originalno djelo je prvo poznato prikazivanje prvog poznatog prikaza. U slučaju nedistribuiranih djela (npr. obiteljski film) originalno je djelo prvi poznati prikaz.

Za primjer vidi Dodatak I.1 Primjer 1. Dugometražni igrani film u hijerarhijskim sustavima s trima, dvjema i jednom razinom.

Za popis svih elemenata opisanih u ovom priručniku vidi Dodatak G – Usporedba elemenata opisa.

NAPOMENA: Pri razmjeni podataka važno je navesti podrijetlo zapisa, odnosno naziv ustanove koja je zapis dostavila. Taj je podatak u pravilu naveden u posebnoj polju na razini djela, a elektronički sustavi automatski ga generiraju. To je u skladu s CEN-ovom normom EN 15907, 6.2. Record Source.

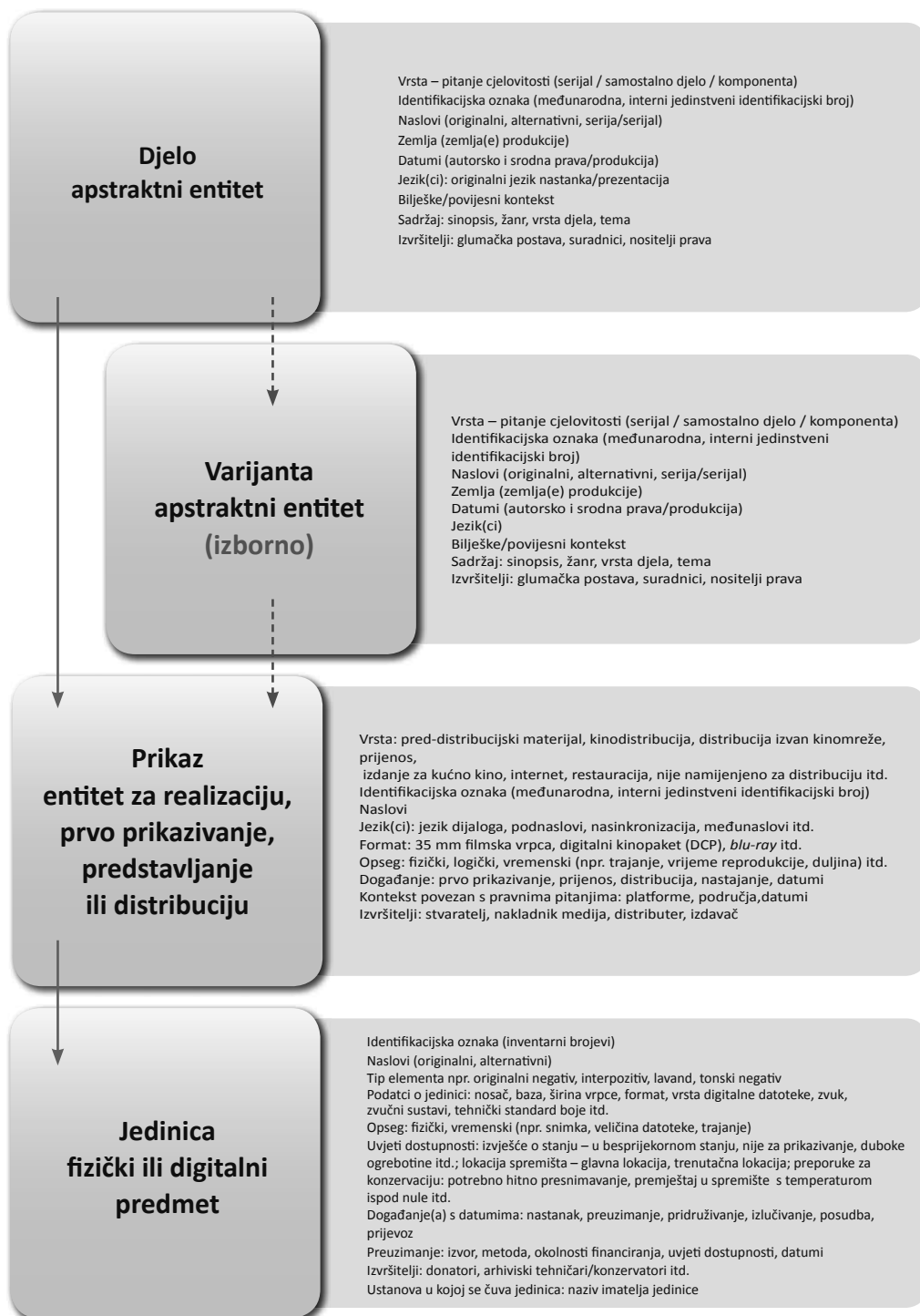
0.2.1 Elementi opisa u djelima, varijantama, prikazima i jedinicama

U ovom poglavlju navedeni su primjeri za primjenu elemenata opisa u djelima, varijantama, prikazima i jedinicama. Navedena su četiri modela od cjelovitijeg četverorazinskog do jednostavnog jednorazinskog modela. Ti se modeli primjenjuju ovisno o sustavu ustanove te o količini poznatih informacija o jedinici.

Cjelovit popis elemenata opisa za pojedini entitet naveden je u dijagramima i poglavljima od 1. do 3. u nastavku. Za primjere stvarnih zapisa koji, među ostalim, sadržavaju navedene ključne elemente opisa u hijerarhijama vidi Dodatak I – Primjeri kataloških zapisa koji sadržavaju ključne elemente opisa na različitim razinama hijerarhije.

¹¹ Vrsta djela = fikcija, nefikcija itd. Neke ustanove navode taj podatak koristeći pojmove koji se odnose na žanr, dok ga druge navode u drugoj kategoriji.

Model proširene hijerarhije: četiri razine



Model pune hijerarhije: tri razine

Djelo apstraktni entitet

Vrsta – pitanje cjelovitosti (serijal / samostalno djelo / komponenta)
Naslovi (originalni, alternativni, serija/serijal)
Datum (i) (autorsko i srodna prava / produkcija)
Jezik(c): originalni jezik nastanka/prezentacije
Sadržaj: sinopsis, žanr, vrsta djela, tema
Izvršitelji: glumačka postava, suradnici, nositelji prava
Identifikacijska oznaka (međunarodna, interni jedinstveni identifikacijski broj)

Prikaz entitet za realizaciju, prvo prikazivanje, predstavljanje ili distribuciju

Identifikacijska oznaka (međunarodna, interni jedinstveni identifikacijski broj)
Naslovi
Vrste: pred-distribucijski materijal, kinodistribucija, distribucija izvan kinomreže, prijenos, izdanje za kućno kino, internet, restauracija, nije namijenjeno za distribuciju
itd.
Jezik: jezik dijaloga, podnaslovi, nasinkronizacija, međunaslovi itd.
Format: 35 mm filmska vrpca, digitalni kinopaket (DCP), *blu-ray* itd.
Opseg: fizički, logički, vremenski (npr. trajanje, vrijeme reprodukcije, duljina) itd.
Događanje: prvo prikazivanje, prijenos, distribucija, nastajanje, datumi
Kontekst povezan s pravnim pitanjima: platforme, područja, datumi
Izvršitelji: stvaratelj, nakladnik medija, distributer, izdavač

Jedinica fizički ili digitalni predmet

Identifikacijska oznaka (inventarni brojevi)
Naslovi (originalni, alternativni)
Tip elementa npr. originalni negativ, interpozitiv, lavand, tonski negativ
Podatci o jedinici: nosač, baza, širina vrpce, format, vrsta digitalne datoteke, zvuk, zvučni sustavi, tehnički standard boje itd.
Opseg: fizički, vremenski (npr. snimka, veličina datoteke, trajanje)
Uvjeti dostupnosti: izvješće o stanju – u besprijekornom stanju, nije za prikazivanje, duboke ogrebotine itd.; lokacija spremišta – glavna lokacija, trenutna lokacija; preporuke za konzervaciju: potrebno hitno presnimavanje, premještanje u spremište s temperaturom ispod nule itd.
Događanje(a) s datumima: nastanak, preuzimanje, pridruživanje, izlučivanje, posudba, prijevoz
Preuzimanje: izvor, metoda, okolnosti financiranja, uvjeti dostupnosti, datumi
Izvršitelji: donatori, arhivski tehničari/konzervatori itd.
Ustanova u kojoj se čuva jedinica: naziv imatelja jedinice

Model plitke hijerarhije: dvije razine

**Nalik djelu,
apstraktni entitet s
određenim kontekstom**

Vrsta – pitanje cjelovitosti (serijal / samostalno djelo / komponenta)
Naslovi (originalni, alternativni, serija/serijal)
Datum(i) (autorsko i srodna prava / produkcija)
Jezik(cil): originalni jezik nastanka/prezentacije
Sadržaj: sinopsis, žanr, vrsta djela, tema
Izvršitelji: glumačka postava, suradnici, nositelji prava
Identifikacijska oznaka (međunarodna, interni jedinstveni identifikacijski broj)

**Zajednički podatci
koji se mogu navesti na
jednoj ili objema
razinama**

Identifikacijska oznaka (međunarodna, interni jedinstveni identifikacijski broj)
Naslovi

Vrsta: pred-distribucijski materijal, kinodistribucija, distribucija izvan kinomreže, prijenos, izdanje za kućno kino, internet, restauracija, nije namijenjeno za distribuciju itd.
Jezik: jezik dijaloga, podnaslovi, nasinkronizacija, međunaslovi itd.
Format: 35 mm filmska vrpca, digitalni kinopak (DCP), *blu-ray* itd.
Opseg: fizički, logički, vremenski (npr. trajanje, vrijeme reprodukcije, duljina) itd.
Događanje: prvo prikazivanje, prijenos, distribucija, nastajanje, datum
Kontekst povezan s pravnim pitanjima: platforme, područja, datum
Izvršitelji: stvaratelj, nakladnik medija, distributer, izdavač

**Nalik jedinici,
fizički ili digitalni
predmet s određenim
kontekstom**

Identifikacijska oznaka (inventarni brojevi)
Naslovi (originalni, alternativni)
Tip elementa npr. originalni negativ, interpozitiv, lavand, tonski negativ
Podatci o jedinici: nosač, baza, širina vrpce, format, vrsta digitalne datoteke, zvuk, zvučni sustavi, tehnički standard boje itd.
Opseg: fizički, vremenski (npr. snimka, veličina datoteke, trajanje)
Uvjeti dostupnosti: izvješće o stanju – u bespriječajnom stanju, nije za prikazivanje, duboke ogrebotine itd.; lokacija spremišta – glavna lokacija, trenutna lokacija; preporuke za konzervaciju: potrebno hitno presnimavanje, premještanje u spremište s temperaturom ispod nule itd.
Događanje(a) s datumima: nastanak, preuzimanje, pridruživanje, izlučivanje, posudba, prijevoz
Preuzimanje: izvor, metoda, okolnosti financiranja, uvjeti dostupnosti, datum
Izvršitelji: donatori, arhivski tehničari/konzervatori itd.
Ustanova u kojoj se čuva predmet: naziv imatelja jedinice

Model bez hijerarhije: jedna razina

Djelo
Prikaz
Jedinica
svojstva navedena
u jednom zapisu,
uključujući sažetak,
podatke o kontekstu i
predmetu, zabilježena
na jednoj hijerarhijskoj
razini

Identifikacijska oznaka (međunarodna, interni jedinstveni identifikacijski broj)
Vrsta – pitanje cjelovitosti (serijal / samostalno djelo / komponenta)
Naslovi (originalni, alternativni, serija/serijal)
Datumi: autorsko i srodna prava, produkcija, prvo prikazivanje, nastanak predmeta, preuzimanje/pridruživanje predmeta, izlučivanje, posudba, prijevoz
Sadržaj: sinopsis, žanr, vrsta djela, tema
Izvršitelji: glumačka postava, suradnici, nositelji prava
Vrsta: pred-distribucijski materijal, kinodistribucija, distribucija izvan kinomreže, prijenos, izdanje za kućno kino, internet, restauracija, nije namijenjeno za distribuciju
Jezik(cil): originalni jezik, jezik dijaloga, podnaslovi, nasinkronizacija, međunaslovi itd.
Tip elementa npr. originalni negativ, interpozitiv, lavand, tonski negativ
Format/podatci o jedinici: 35 mm filmska vrpca, digitalni kinopaket (DCP), *blu-ray* itd.; nosač, baza, širina vrpce, format, vrsta digitalne datoteke, zvuk, zvučni sustavi, tehnički standard boje itd.
Opseg: fizički, logički, vremenski (npr. trajanje, vrijeme reprodukcije, snimka, veličina datoteke)
Događanje(a): prvo prikazivanje, prijenos, distribucija, nastanak, preuzimanje, pridruživanje, izlučivanje, posudba, prijevoz, datumi
Kontekst povezan s pravnim pitanjima: platforme, područja, datumi, prijenos vlasništva
Izvršitelji: stvaratelj, nakladnik medija, distributer, izdavač, donator, tehničari/konzervatori u ustanovi itd.
Uvjeti dostupnosti: izvješće o stanju – u besprijeжном stanju, nije za prikazivanje, duboke ogrebotine itd.; lokacija spremišta – glavna lokacija, trenutna lokacija; preporuke za konzervaciju: potrebno hitno presnimavanje, premještanje u spremište s temperaturom ispod nule itd.
Preuzimanje: izvor, metoda, okolnosti financiranja, uvjeti dostupnosti, datumi
Ustanova u kojoj se čuva predmet: naziv imatelja jedinice

Djelo/prikaz/jedinica. Svojstva navedena u jednom zapisu, uključujući sažetke, podatke o kontekstu i predmetu, zabilježena na jednoj hijerarhijskoj razini Distribucija elemenata opisa prema redoslijedu četiriju entiteta			
Svojstva	(Djelo)	(Prikaz)	(Jedinica)
Naslovi	Jedinstveni, preferirani, ostali podatci o naslovu, alternativni, dodijeljeni/kreirani	Glavni stvarni naslov	Glavni stvarni naslov
Dio	Monografski, analitički, serijski, zbirka		
Sadržaj	Kategorije: fikcija, nefikcija; žanr, sinopsis, tema itd.		
Datumi/ događanja:	Nastanak, produkcija, cenzura, autorsko i srodna prava itd.	Prvo prikazivanje, proizvodnja, prijenos, distribucija itd.	Nastanak predmeta, preuzimanje, pridruživanje, izlučivanje, posudba, prijevoz itd.
Izvršitelji	Glumačka postava, suradnici, nositelji prava, stvaratelj itd.	Distributer, nakladnik medija, izdavač	Donator, arhiv/arhivist, tehničar, restaurator itd.
Kontekst povezan s pravima	Nositelj autorskog i srodnih prava i datum	Platforme, područja, datumi Izvršitelji (distributeri, nositelj licencije)	Prijenos vlasništva
Vrste događanja	Nagrade Cenzura Produkcija Registracija prava intelektualnog vlasništva	Pred-distribucijski materijal, kinodistribucija, distribucija izvan kinomreže, prijenos, izdanje za kućno kino, internet, nije namijenjeno za distribuciju, cenzura itd.	Preuzimanje Reprodukcije Škartiranje
Općenita vrsta formata		35 mm filmska vrpca, digitalni kinopaket (DCP), blu-ray, itd.	
Specifična vrsta formata			16 mm pozitiv, 35 mm lavand-separacijski, ProRes422 HQ itd.
Izvjешće o stanju			U besprijekornom stanju, nije za prikazivanje, duboke ogrebotine itd.
Lokacija spremišta			Glavna lokacija, trenutačna lokacija, prijašnja lokacija
Preporuke za konzervaciju			Potrebno hitno presnimavanje, premještanje u spremište s temperaturom ispod nule itd.

0.3 Izvori informacija

Informacije navedene u zapisu moraju potjecati iz određenog izvora. Prihvatljivi izvori informacija povezani s djelima, varijantama, prikazima i jedinicama pokretnih slika dijele se na primarne i sekundarne.

Primarni izvori uključuju informacije na samoj jedinici. Npr. u slučaju filmskih materijala naslovi i glavni podatci o produkciji obično se prepisuju s najavnica. Sekundarni izvori uključuju informacije navedene na spremnicima i u popratnom gradivu.

Iako se u pravilu preferiraju primarni izvori, ovim je priručnikom dopuštena upotreba sekundarnih izvora bez obzira na opisani entitet, atribut ili odnos jer prilikom katalogizacije mogućnost pregledavanja i istraživanja gradiva može biti ograničena.

Izvor iz kojeg je preuzeta informacija potrebno je navesti u bilješki ili na neki drugi način, primjerice kodiranjem ili upotrebom uglatih zagrada, posebnih polja ili navođenjem poveznica s ostalim bazama podataka¹². Izvor informacija navedite u polju bilješki i navedite naziv elementa. Navedite sve pojedinačne izvore informacija dosljedno primjenjujući unaprijed dogovoreni način citiranja poput onog u priručniku *The Chicago Manual of Style* ili nekom drugom priručniku.

Primarne informacije proizlaze iz sljedećih izvora:

- a) naslova s najavnice¹³
- b) ugrađenih metapodataka u tekstualnom obliku koji sadržavaju naslov poput metapodataka ugrađenih u videodatoteku MPEG¹⁴
- c) vidljive naljepnice s naslovom trajno ispisane ili pričvršćene na gradivo, ne uključujući popratne pisane materijale ili spremnik¹⁵
- d) popratnog materijala ili spremnika koji je dio samog gradiva¹⁶
- e) spremnika koji nije originalni dio samog gradiva, npr. kutije koju je izradio vlasnik¹⁷
- f) ostalog izdanog materijala povezanog s gradivom¹⁸
- g) svih ostalih dostupnih izvora, npr. referentnih izvora.¹⁹

Primjeri:

Credit information derived from: AFI Catalog of Feature Films: 1930. – 1939.

Title derived from film opening credits.

¹² Na temelju RDA-a 2.2.4. *Other Sources of Information*

¹³ RDA 2.20.2.3. *Title Source*

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Preuzeto iz RDA-a 2.2.2.3. *Resources consisting of Moving Images*

¹⁶ Na temelju RDA-a 2.2.4. *Other Sources of Information*

¹⁷ RDA 2.2.4. *Other Sources of Information*

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid.

0.4. Presentacija podataka

Iako se ove smjernice u pravilu odnose na sadržaj, brojni korisnici u njima mogu pronaći i smjernice za prezentaciju podataka. U poglavlju 0.4. navedena su česta pitanja i preporuke.

0.4.1 Interpunkcijski znakovi

Ovim smjernicama ne propisuje se upotreba određene norme za prezentaciju podataka, međutim preporučuje se korištenje pravila o interpunkcijskim znakovima ISBD-a. Za opće smjernice i primjere vidi ISBD²⁰ ili FIAF *Cataloguing Rules for Film Archives* iz 1991.²¹

U tim se smjernicama zagovara dosljedna upotreba interpunkcijskih znakova pri izradi kataloga, primjerice pri odvajanju segmenata naslova koji se odnosi na vrstu djela, pri kreiranju djelomično ili u cijelosti dodijeljenih/kreiranih naslova.

Primjer:

Jaws. Rushes

Za podatke koji se transkribiraju preuzmite postojeće interpunkcijske znakove. Za sve ostale elemente preuzmite interpunkcijske znakove iz izvora informacija.

0.4.2 Veliko početno slovo i članovi

Neke ustanove navode naslove djela velikim tiskanim slovima radi jednostavnije grafičke identifikacije tih ključnih informacija, a ostale, u skladu s ISBD-om, velikim početnim slovom pišu samo prvu riječ naslova. Ovim smjernicama dopuštena su oba načina pisanja, iako ustanove mogu odlučiti nastaviti primjenjivati uobičajenu praksu pisanja velikim početnim slovom samo prvog slova naslova i vlastitih imena u skladu s jezičnim pravilima jezika na kojem je informacija.

Zbog pisanja velikim tiskanim slovima u budućnosti može doći do problema pri ponovnom formatiranju pri prelasku na novi sustav ili pri formatiranju za prezentaciju na internetskoj platformi gdje je pisanje velikim i malim slovima poželjnije. Iako postoji mogućnost automatskog pretvaranja velikih tiskanih slova u velika i mala slova, a s obzirom na to da je riječ o automatskom pretvaranju ne mogu se uzeti u obzir lingvistička ili semantička pravila i iznimke poput vlastitih imena ili toponima. Ustanovama se stoga preporučuje primjena pravila o interpunkcijskim znakovima ISBD-a kada i gdje je to potrebno.

U slučaju upotrebe velikih tiskanih slova ustanove imaju dodatnu mogućnost pisanja velikim i malim slovima manje važnih dijelova naslova poput podnaslova, određenog ili neodređenog člana na početku naslova itd. Iz iskustva je vidljivo da je u tom slučaju zaposlenicima ustanova koji rukuju višjezičnim materijalima u svrhu arhiviranja i interpretacije lakše prepoznati različito značenje riječi koje su članovi u jednom jeziku, ali nisu u drugima.

20 http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_20110321.pdf

21 http://www.fiafnet.org/~fiafnet/uk/publications/fep_cataloguingRules.html

Iako su smjernicama dopuštena oba slučaja, preporučuje se tamo gdje je to trenutno moguće ili u budućnosti, ovisno o mogućnostima, upotrebljavati uobičajenu praksu pisanja velikim početnim slovom samo prvog slova naslova i ostalih slova u skladu s jezičnim pravilima jezika na kojem je informacija. Članove koji su prva riječ u naslovu trebalo bi u pravilu navesti u zasebnim poljima radi sortiranja po abecedi. U nekim sustavima, poput sustava koji sadržavaju zapise MARC21, naveden je broj posebnih znakova koji se preskaču pri sortiranju po abecedi.

Primjeri:

Alternative practices | ISBD practice:

Die Hard | Die hard

Die DREIGROSCHENOPER | Die Dreigroschenoper

LES PATTERSON SAVES THE WORLD | Les Patterson saves the world

Les MISERABLES | Les misérables

American in Paris, An | An American in Paris

MARC21 tag example:

245 03 An American in Paris

0.5 Jezik i pismo opisa

Jezik originalnog djela može se razlikovati od jezika prikaza ili jedinice. Primjerice, naslov originalnog djela može se navesti na originalnom jeziku, ali jedinica koja se katalogizira je varijanta čiji su naslov i ključni podatci na drugom jeziku. Ovisno o mogućnostima, podatci o djelu u katalogskom zapisu navode se na jeziku i/ili pismu originalnog djela te se mogu prepisati s jedinice originalnog prikaza djela ili preuzeti iz drugih izvora.

U pravilu je riječ o podacima prepisanim s ekrana, poput naslova i ključnih izvršitelja (redatelj, producent, glumačka postava itd.). Taj postupak razlikuje se od opisivanja jezika zvučnog zapisa koji se navodi u posebnim jezičnim poljima.

Podatci o varijanti, prikazu i jedinici navode se na jeziku varijante, prikaza i jedinice i potrebno ih je transkribirati s jedinice ili preuzeti iz drugih izvora na odgovarajućem jeziku. Pismo, simboli ili ostali znakovi koji se ne mogu transkribirati u izvornom obliku ili koje ne upotrebljava ustanova koja obavlja katalogizaciju, mogu se, ako je potrebno, transliterirati na pismo ustanove ili zamijeniti opisom katalogizatora. Za transliteraciju upotrebljavajte prihvaćene norme poput *ISO 9 for Cyrillic characters*, *Pinyin for Chinese characters* ili *ALA-LC Romanization Tables*. Ovisno o potrebi navedite objašnjenje u obliku bilješke. Izorno, u uglatim zagradama možete navesti i opis katalogizatora.

Primjer:

Original Chinese Title: 精武英雄

Transliterated Pinyin Title: Jīng wǔ yīngxióng

English Translated Title: Fist of Legend

0.6 Kratice

U slučaju transkribiranih podataka preuzmite postojeće kratice. Pri navođenju ostalih podataka riječi se u pravilu ne skraćuju. Možete navesti i dodatne nepreferirane vrste naslova radi lakšeg pristupa i pretraživanja (vidi [Dodatak A – Naslovi i vrste naslova](#)).

0.7 Primjeri

Primjeri u smjernicama navedeni su ilustrativno, a ne kao pravilo, osim ako je drukčije navedeno. Navedeni su u skladu s priručnikom *The Chicago manual of style*²² radi dosljednosti. Namjena im je da razjasne odredbe smjernica, a ne da budu njihov dodatak. Stoga, primjere ili oblik u kojem su navedeni ne treba smatrati uputama, osim ako je drukčije navedeno. Primjeri su uglavnom stvarni naslovi, ali ima nekoliko izmišljenih primjera u kojima smo ipak pokušali navesti realne podatke. Primjeri cjelovitih zapisa nalaze se u [Dodatku I – Primjeri kataloških zapisa koji sadržavaju ključne elemente opisa na različitim razinama hijerarhije](#). Primjeri elemenata opisa u različitim podatkovnim strukturama navedeni su u [Dodatku G – Usporedba elemenata opisa](#). Bibliografija je u skladu s normom ISO 690.

0.8 Pogreške

Budući da se u smjernicama prepoznaje važnost unosa provjerenih informacija prilikom katalogiziranja, nenamjerne pogreške ili netočnosti s razine jedinice ne bi trebalo ponoviti na razini djela ili varijante.

Provjerite sadržaj izvora informacija i unesite ispravke samo kada je pouzdano riječ o nejasnoćama ili pogreškama. Ispravak je potrebno unijeti tako da gradivo ostane prepoznatljivo korisnicima koji nisu znali za pogrešku²³. Primjerice, u pravilima AACR2 preporučuje se prepisivanje pogreške i navođenje riječi „sic” iza nje te, u nekim slučajevima, ispravnog teksta unutar uglatih zagrada.

Primjer:

Title (Work): À bout du soufflé

Title (Item): À bout du soufflé [sic]

OR

Title (Work): À bout du soufflé

Title (Item): À bout du soufflé [soufflé]

U RDA-u naslov je transkribiran bez prepoznavanja pogreške u pisanju, a ispravan je naslov dodan u sekundarnom skupu polja Naslov i Vrste naslova (vidi [A.2.4.1 Vrste alternativnih naslova](#)) uz bilješku s objašnjenjem pogreške.

²² University of Chicago. 2003. *The Chicago manual of style*. Chicago, Ill: University of Chicago Press.

²³ YCR, *Principle 3*, str. 4.

Primjer:

Title (Work): À bout du souffle

Title (Item): À bout du souflee

Title (Item): À bout du soufflé

Title Type (Item): Actual title

Note: Title on item is misspelled.

Informacije koje nedostaju, a koje su nužne za razumijevanje i identifikaciju prikaza, varijante ili jedinice, mogu se navesti unutar zagrada.

Namjerne pogreške u pisanju navedite u originalnom obliku.

Primjer:

Title (Work): Inglorious Basterds

0.9 Alternative i opcije

Određene pojedinačne smjernice ili njihovi dijelovi navedeni su u ovom priručniku kao alternative ili opcije. Mogućnost odabira između više odredbi rezultat je činjenice da su u različitim kontekstima potrebna različita rješenja i različite razine opisa. Neke alternative i opcije dio su politike katalogizacije u određenom arhivu ili za određeni katalog i potrebno ih je primjenjivati uvijek ili nikad. Ostale alternative i opcije trebale bi se primjenjivati ovisno o slučaju. Preporučuje se da sve ustanove koje se bave katalogizacijom razlikuju navedene dvije mogućnosti obrade i vode evidenciju donesenih odluka i okolnosti u kojima se određena mogućnost može primijeniti.

Ovim smjernicama prepoznaje se potreba za prosudbom i tumačenjem katalogizatora, a može se temeljiti na zahtjevima konkretnog kataloga ili na načinu korištenja jedinica koje se katalogiziraju. Potreba za prosudbom u ovim je smjernicama naznačena frazama „ako je prikladno”, „ovisno o važnosti” ili „ako je nužno”. Njima se označuje činjenica da jedinstvena regulacija procesa katalogizacije nije moguća ni poželjna i potiče se korištenje osobnom prosudbom temeljenom na specifičnim znanjima vezanim za lokalni kontekst. Tom se činjenicom ni u jednom trenutku ne umanjuje vrijednost standardizacije. Pojedinačni arhivi moraju dosljedno primjenjivati navedene prosudbe unutar određenog konteksta te ih dokumentirati.

Osim toga, neke ustanove ne mogu u potpunosti primjenjivati navedene strukture i norme zbog razlika u postojećoj praksi, dostupnim sredstvima za katalogizaciju i drugih razloga. Ovim se priručnikom pokušalo izraditi smjernice u obliku preporuka primjenjivih prema potrebi, a ne obavezujućih pravila.

1. Djela i varijante pokretnih slika

1.0 Definicije

1.0.1 Djelo pokretnih slika

1.0.2 Varijante (verzije) pokretnih slika

1.1 Razgraničenja između djela i varijanti

1.1.1. Razgraničenja između djela

1.1.2. Razgraničenja između djela i varijanti/prikaza

1.1.3. Razgraničenja između varijanti

1.2 Atributi djela/varijante pokretnih slika

1.2.1 Vrsta opisa djela/varijante

1.2.2 Vrsta varijante

1.3 Elementi opisa djela/varijante

1.3.1 Identifikacijska oznaka djela/varijante

1.3.2 Naslov

1.3.3 Zemlja proizvodnje

1.3.4 Godina/datum proizvodnje

1.3.5. Jezik(ci)

1.3.6 Opis sadržaja (sinopsis, popis kadrova itd.)

1.3.7 Bilješke

1.3.8 Povijesni kontekst

1.4 Odnosi djela/varijante (poveznice s ostalim entitetima/zapisima)

1.4.1. Izvršitelji (glumačka postava, suradnici, osoba, organizacija itd.)

1.4.2 Događanja (registracija prava intelektualnog vlasništva, projekcije, nagrade itd.)

1.4.3 Pojmovi za temu/žanr/vrstu djela

1.4.4 Ostali odnosi

1.4.5 Varijante

1.4.6 Prikazi

1.0 Definicije²⁴

Sažete definicije standardnih CEN-ovih pojmova djela/varijante/prikaza/jedinice koji se primjenjuju u ovom priručniku navedene su na kraju poglavlja Uvod (vidi Uvod). Ovo i poglavlja u nastavku daju detaljne definicije pojmova koji se primjenjuju u ovim smjernicama počevši s najvišom razinom u opisnoj hijerarhiji: djela i varijante pokretnih slika.

1.0.1 Djelo pokretnih slika

Djelo pokretnih slika sadržava intelektualni ili umjetnički sadržaj i realizaciju tog sadržaja u kinematografskom mediju te podatke o nazivu djela, datumu nastanka, stvarateljima, suradnicima u realizaciji, tematici itd.

Djelo kao konceptualni entitet najviša je razina opisa. Može biti izdano ili ne, cjelovito (potpuno) ili nepotpuno (nedovršeno ili mu dio sadržaja nedostaje) te montirano ili nemontirano. Ima funkciju ishodišta koje stvara poveznice između svih varijanti i prikaza djela i tog zajedničkog ostvarenja. Djelo sadržava karakteristike koje se prenose u svim varijantama, prikazima ili jedinicama koje proizlaze iz tog djela. Također iskazuje okolnosti svojega nastanka (datum i lokacije produkcije, doprinose izvršitelja poput redatelja, scenarista, produkcijskih kuća i članova glumačke postave, te izjave o sadržaju).²⁵

Koncept djela pokretnih slika uključuje snimke događaja ili izvedbi u obliku pokretnih slika poput montiranih ili nemontiranih snimki predstava, koncerata, sportskih događaja, uličnih performansa, medicinskih postupaka itd.

Osim toga, pokretne slike nastale upotrebom automatiziranih uređaja za snimanje poput nadzornih kamera ili kamera pričvršćenih na vozilo mogu se smatrati djelima pokretnih slika ako se izdaju ili čuvaju u zbirkama.

Postojanje umjetničke namjere u stvaranju entiteta pokretnih slika nije preduvjet da se on smatra djelom pokretnih slika. Entitet pokretnih slika može se smatrati djelom unutar kojega je moguć široki spektar kreativnih namjera: od klasičnih dugometražnih igranih filmova s jedne strane, uz umjetnički doprinos brojnih kreativaca, preko amaterskih filmova, uz manji kreativni doprinos samo jedne osobe, do snimaka nadzornih kamera ili ostalih automatiziranih uređaja, s druge strane spektra.

Djela mogu biti u odnosu „jedan naspram mnogo“²⁶ s varijantama i prikazima/jedinicama i u odnosu „mnogo naspram mnogo“²⁷ s izvršiteljima, događanjima, sadržajima, temama i drugim odnosima.²⁸

24 Za diskusiju o različitim definicijama entiteta djela i varijante vidi F.3. Odnosi između dokumenata *FIAF Cataloguing Rules*, *Functional Requirements of Bibliographic Records* (FRBR), *Resource Description and Access* (RDA) i norme za kinematografska djela EN 15907 Europskog odbora za normizaciju (CEN).

25 Prilagođeno prema definiciji kinematografskog djela u normi EN 15907, 4.1.1., str. 8.

26 „one-to-many relationship“

27 „many-to-many relationship“

28 Ibid.

Djela uključuju:

- ostvarenja pokretnih slika na temelju novih scenarija ili adaptacija već postojećih tekstova poput romana, drama itd.

Primjeri:

Hamlet (UK, 1948, Laurence Olivier)

Hamlet (USA, 1996, Kenneth Branagh)

Les misérables (France, 1958, Jean-Paul Le Chanois)

Les misérables (USA, 1998, Bille August)

Trollflöjten (Sweden, 1975, Ingmar Bergman)

Il flauto magico (Italy, 1976, Giulio Gianini and Emanuele Luzzati)

Tosca (Italy, 1939, Karl Koch)

Tosca (Italy, 1973, Luigi Magni)

- ostvarenja pokretnih slika izvedbi ili događaja poput koncerata, originalnih kazališnih izvedbi, sportskih događaja itd.²⁹ Ti se događaji razlikuju od kazališnih ili glazbenih događaja koji se izvode radi snimanja jedinstvenog djela pokretnih slika, poput prethodno navedenih primjera *Tosce i Hamleta*.

Primjeri:

Simon and Garfunkel: The Concert in Central Park (USA, 1982, Michael Lindsay-Hogg)

Olympia 1. Teil – Fest der Völker (Germany, 1938, Leni Riefenstahl)

Olympia 2. Teil – Fest der Schönheit (Germany, 1938, Leni Riefenstahl)

Marathon (Spain, 1992, Carlos Saura)

- pokretne slike nastale upotrebom automatiziranih uređaja za snimanje poput nadzornih kamera, znanstvenih ili medicinskih uređaja itd.³⁰

Primjeri³¹:

Birmingham Town Hall Car Park. Camera 7. (United Kingdom, 2015, NCP)

University College Hospital. Endoscopy – Colonscope. Patient HX3456. 2010.

(United Kingdom, 2010, University College Hospital)

29 Prilagođeno prema definiciji kinematografskog djela u normi EN 15907, 4.1.1., str. 8.

30 Ibid.

31 Riječ je o primjerima izmišljenim radi ilustracije.

1.0.2 Varijante (verzije) pokretnih slika³²

Varijanta pokretnih slika entitet je koji sadržava *bilo kakvu promjenu* sadržajnih karakteristika, a zbog kojih neće doći do znatne promjene ukupnog sadržaja djela kao cjeline. Takve varijante nastaju zahvaljujući manjim dodacima, brisanju ili zamjeni sadržaja. Načelno se smatra da promjene koje rezultiraju drukčijim opisom sadržaja dovode do stvaranja zasebnog djela umjesto varijante.

Promjene uslijed kojih nastaju varijante opisane su u nastavku u poglavlju 1.1. Razgraničenja između djela i varijanti i mogu uključivati dodavanje podnaslova, nasinkronizaciju i montiranje zbog cenzure ili prilagodbe trajanja primjerice za emitiranje u sklopu televizijskog programa. Ustanove koje su odlučile ne upotrebljavati varijante mogu takve promjene smatrati razlikama među prikazima.

Utvrđivanje varijanti zahtijeva ljudsku procjenu te je stoga podložno interpretaciji i nije uvijek jednostavno. Primjerice, ustanova može posjedovati televizijsku snimku emitiranog igranog filma bez mogućnosti usporedbe s kopijom prikazanom u kinu i utvrđivanja postoji li gotovo neznatna cenzura na razini sadržaja ili u trajanju.

Stoga je riječ o entitetu koji je podložan odabiru. U slučaju primjene tog načina sve se varijante odnose na djelo i mogu biti u odnosu „jedan naspram mnogo“ s prikazima, događanjima, izvršiteljima i drugim odnosima. U slučaju nepostojanja varijante ili informacije o njezinu mogućem postojanju, taj je entitet moguće izostaviti te djelo povezati s jednim ili više prikaza.

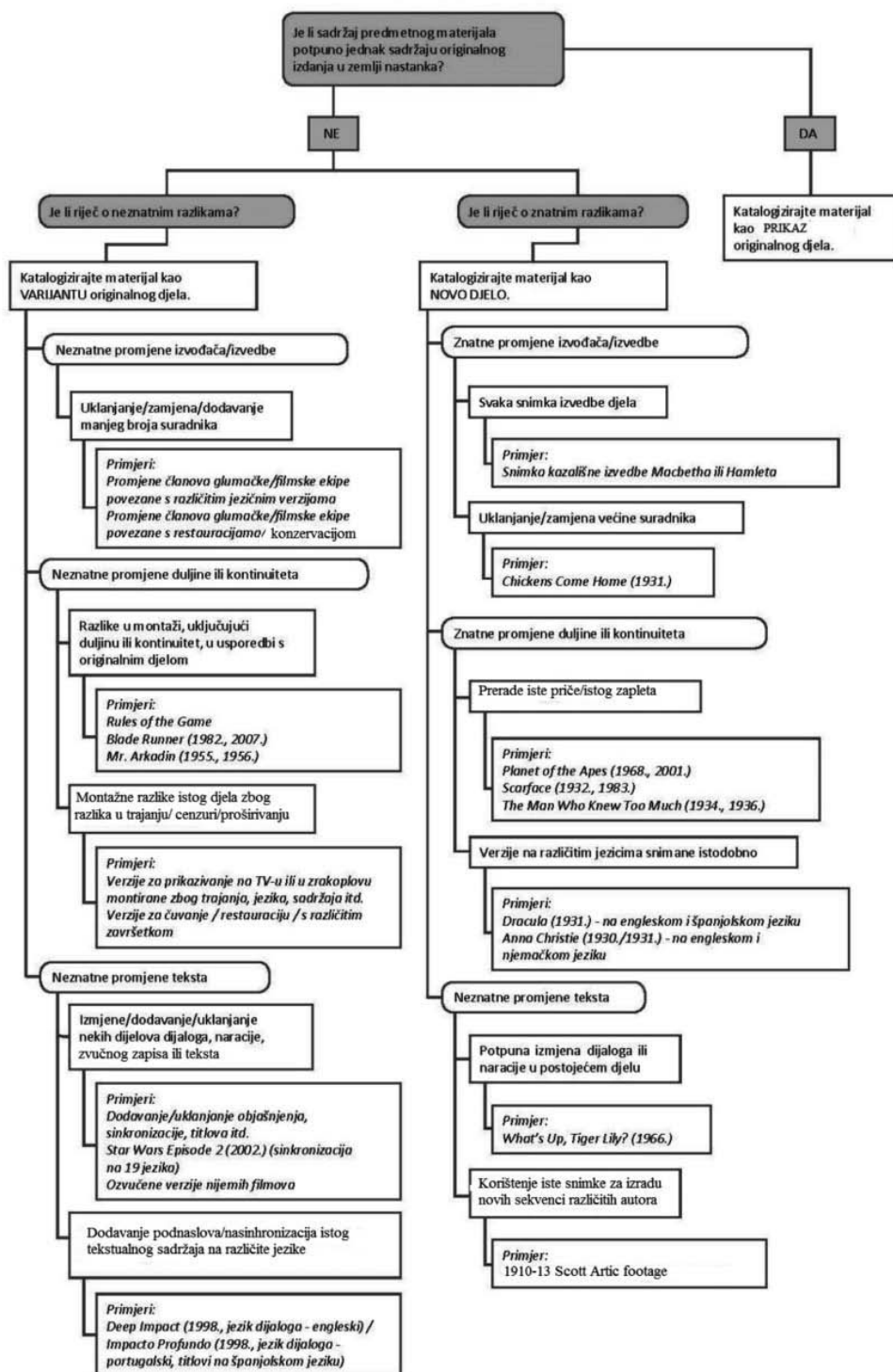
1.1. Razgraničenja između djela i varijanti

U ovom poglavlju riječ je o slučajevima kada entitet postaje novo djelo ili varijanta djela.

Utvrđivanje razgraničenja između djela i varijanti ponekad ovisi o prosudbi katalogizatora. Međutim, načelno, ako originalni tekstualni materijal ostaje uglavnom isti, a većina je originalnih snimljenih materijala zadržana bez većih montažnih izmjena, premda skraćena i uz prisustvo uglavnom istih suradnika, postojanje izmjena najčešće se smatra varijantom, a ne novim djelom. Ustanova treba utvrditi interna pravila za definiranje minimalnih montažnih razlika koje dovode do stvaranja novog djela.

Schema u nastavku zamišljena je kao pomoć katalogizatorima pri utvrđivanju promjena sadržaja zbog kojih je potrebno kreirati zapis o novom djelu ili novoj varijanti. Te se razlike primjenjuju na katalogizacijske strukture koje se koriste četverorazinskom hijerarhijom: djelo, varijanta, prikaz i jedinica. Pri korištenju trirazinskom hijerarhijom (djelo, prikaz i jedinica) manje će promjene dovesti do stvaranja novih prikaza umjesto novih varijanti. U svim slučajevima velike će razlike dovesti do kreiranja zapisa o novom djelu.

³² Prilagođeno prema normi EN 15907, 4.2. Variant



1.1.1 Razgraničenja između djela

Ovim je smjernicama prepoznato da je za stvarne potrebe u procesu katalogizacije i strukturiranja podataka potrebna praktična primjena konceptualnog modeliranja. Radi toga se preporuke za utvrđivanje granica između djela i varijanti, navedene u ovom poglavlju, temelje na pristupu kojim se naglašava učinkovito, djelotvorno i ekonomično kreiranje i održavanje podataka. Informacije zajedničke svim realizacijama djela ili varijante upisuju se jednom i sastoje se od informacija koje se ne mijenjaju poput naslova, originalnog datuma nastanka, stvaratelja itd. Opis djela ili njegov zapis sadržava indeksne oznake za opisivanje djela u katalogu, a služi za razlikovanje djela sa sličnim ili jednakim nazivima te objedinjavanje svih materijala koji se odnose na djelo i svih njegovih varijanti. Razlike u informacijama kojima se opisuje djelo rezultiraju varijantama, prikazima ili novim djelima.

Granice između dvaju djela u slučaju kreiranja novog djela umjesto varijante određuju se na temelju sljedećih izmjena sadržaja³³:

Promjena sadržaja i/ili montažne izmjene (prvotna montaža)³⁴

- preradak iste priče/zapleta

Primjeri:

The man who knew too much (UK, 1934, Alfred Hitchcock)

The man who knew too much (UK, 1936, Alfred Hitchcock)

T'amerò sempre (Italy, 1933, Mario Camerini)

T'amerò sempre (Italy, 1943, Mario Camerini)

Planet of the apes (USA, 1968, Franklin J. Schaffner)

Planet of the apes (USA, 2001, Tim Burton)

Scarface (USA, 1932, Howard Hawks)

Scarface (USA, 1983, Brian De Palma)

Die Dreigroschenoper (Germany, 1931, Georg Wilhelm Pabst)

Die Dreigroschenoper (Germany, 1962, Wolfgang Staudte)

- različite jezične verzije snimljene i distribuirane istovremeno, ponekad s različitom glumačkom postavom

Primjeri:

Dracula (USA, 1931, Tod Browning, Spanish and English)

³³ Navedene vrste izmjena preuzete su iz dokumenta autorice Yee „*The Concept of Work for Moving Image Materials*”.

³⁴ Varijanta je posljedica sekundarne montaže.

Anna Christie (USA, 1930, Clarence Brown, English; 1931, German)

Der Fangschuß (France/Germany, 1976, Volker Schlöndorff, German)

Le Coup de grâce (France/Germany, 1976, Volker Schlöndorff, French)

Die Dreigroschenoper (Germany, 1931, Georg Wilhelm Pabst, German)

L'opéra de quat'sous (France, 1931, Georg Wilhelm Pabst, French)

La canzone dell'amore (USA, 1930, Gennaro Righelli, English)

Liebeslied (Germany, 1930, Constantin J. Davis, German)

La dernière berceuse (France, 1930, Jean Cassagne, French)

- montiranje istog sirovog materijala u različite sekvence od strane različitih montažera

Primjer:

Several separate Works made from the footage taken on Captain Robert Falcon Scott's Antarctic expedition, 1910 – 13

Promjene na razini izgovorenog ili pisanog teksta

- potpuna promjena dijaloga i/ili naracije postojećeg djela

Primjer:

What's Up Tiger Lily (1966)

Promjena u izvedbi/promjena izvođača

- svako filmsko ostvarenje dramskog djela

Primjeri:

Moving image representations of theatrical performances of Shakespeare's *Macbeth*, where there is removal and/or replacement of substantially most of the contributors (e.g., cast and/or crew), associated with a work.

Chickens Come Home (1931), where the film was first shot in English, then re-shot with Spanish dialogue and additional Spanish-speaking actors.

Međutim, načelno, ako originalni tekstualni materijal ostaje uglavnom isti, većina je originalnih snimljenih materijala zadržana bez većih montažnih izmjena, premda skraćena i uz prisustvo uglavnom istih suradnika, postojanje izmjena najčešće se smatra varijantom, a ne novim djelom.

1.1.2 Razgraničenja između djela i varijanti/prikaza

Granice između djela pokretnih slika i njegove varijante(i), u slučaju kreiranja varijante umjesto novog djela, određuju se na temelju jedne ili više izmjena sadržaja.³⁵

Promjena sadržaja i/ili montažne izmjene (sekundarna montaža)

- korištenje različitim sirovim materijalom od onog u originalnom ostvarenju djela, čak i u slučaju kada je sav taj sirovi materijal snimljen i montiran od istih suradnika istovremeno ili na temelju uzorka koji su odredili originalni stvaratelji.

Primjeri:

The rules of the game (1939) exists only as a Variant of the original Work, made partially from alternate takes to those used in the original release.

Various re-edited releases of *Blade Runner* (1982, 1986, 1992, 2007)

Mr. Arkadin (France-Spain-Switzerland, 1955, Orson Welles): eight different Variants between 1955 and 1956, each one with differences in footage and editing. Among them, three have the title *Confidential Report*.³⁶

- montiranje djela radi kreiranja ostvarenja kraćeg opsega/trajanja

Primjeri:

Große Freiheit Nr. 7 (Germany, 1944) (112 minutes)

Shortened Variant *Große Freiheit Nr. 7* (109 minutes)

Works censored or edited for television broadcast, for showing on airplanes, for showing in different parts of the country/world, etc.

Annie Leibovitz, Life through a Lens (USA, 2007-01-03), broadcast in TV series American Masters

Shortened Variant (for British television): Annie Leibovitz, Life through a Lens (UK, 2008-06-10), broadcast in TV series Imagine

Last Tango in Paris (USA, 1972, Bernardo Bertolucci)

Censored Variant: Ultimo tango a Parigi (Italy, 1988, Broadcast)

- dodavanje novog materijala djelu

Primjeri:

To update informational/educational content; for preservation/restoration; to offer different endings or alternate takes.

³⁵ Navedene vrste izmjena preuzete su iz dokumenta Yee „*The Concept of Work for Moving Image Materials*”.

³⁶ *Il cinema ritrovato 2006. 20. edizione: sabato 1 luglio-sabato 8 luglio* / Cineteca del Comune di Bologna. – Bologna : Cineteca del Comune di Bologna, 2006., str. 154. (Dossier Mr. Arkadin).

Blackmail (UK, 1929, Alfred Hitchcock)

Augmented Variant: UK - 1929 (longer, with some scenes shot on purpose)

Little Shop of Horrors (USA, 1986, Frank Oz)

Augmented Variant: alternate ending of 23 minutes included in the 2012

Warner Home Video - *Blu Ray*, DVD edition

Nosferatu. Eine Symphonie des Grauens (Germany, 1922, Friedrich Wilhelm Murnau)

Preservation/restoration Variant: restoration by Friedrich-Wilhelm Murnau-Stiftung; Luciano Berriatua (restorer)– Germany–2005/6 (reconstruction based on different sources)

Promjena pisanog teksta

- djelomična izmjena dijaloga i/ili naracije postojećeg djela, uključujući uklanjanje i/ili dodavanje dijaloga (zvučni zapis i/ili međunaslovi)

Primjeri:

The addition or removal of explanatory text, dubbing, subtitles, etc.

Star Wars Episode II: Attack of the Clones (2002) was dubbed into 19 foreign language versions, which were released on the same date as the English language version.³⁷

Cabiria (Italy, 1914, Giovanni Pastrone)

Sonorized Variant: Italy, 1931

A dog's life (USA, 1918, Charles Chaplin)

Sonorized Variant: Vita da cani – sonorized with Italian intertitles – 193?

The yellow mask (USA, 1930, Harry Lachman)

Augmented Variant: Il principe corsaro, 1931: only with music, songs and sound effects, plus new Italian intertitles, but without dialogue, according to a 1930 law, which involved the first spoken foreign films distributed in Italy.

Hallelujah! (USA, 1929, King Vidor)

Augmented Variant: Alleluia! – addition of music, songs, sound effects, and new Italian intertitles, but without dialogue; Italy, 1930

La presa di Roma (Italy, 1905)

Preservation/restoration Variant: addition of stills and explanation texts; Italy, 2007. Restoration by Centro Sperimentale di Cinematografia-Cineteca Nazionale

³⁷ Neke ustanove umjesto kreiranja 19 zapisa o varijantama za 19 verzija na stranim jezicima mogu imati 19 različitih prikaza, posebno u slučaju kad podatci o suradnicima koji su sudjelovali u nasinkronizaciji nisu dostupni ili se smatraju manje važnima.

Promjena u izvedbi/promjena izvođača

- uklanjanje i/ili zamjena i/ili dodavanje bilo jednog ili više suradnika poput članova ekipe ili glumačke postave, ali ne najvećeg dijela (suradnika), povezanih s djelom

Primjeri:

Restored versions of works often include credits for the responsible individuals and institutions.

Nosferatu. Eine Symphonie des Grauens (Germany, 1922, Friedrich Wilhelm Murnau)

Preservation/augmented Variant - 2005/6: restoration by Friedrich-Wilhelm Murnau-Stiftung; Luciano Berriatù (restorer)

Die freudlose Gasse (Germany, 1925, Georg Wilhelm Pabst)

Preservation/augmented Variant – Germany - 2008. Digitale Restaurierung: Filmarchiv Austria, Wien, Stephanie Gratzner in Zusammenarbeit mit der Galerie Krems; Wissenschaftliche Beratung: Stephan Droessler, Nikolaus Wostry; Projectleitung: Ernst Kleininger, Nikolaus Wostry (from the credits on the DVD)

Kita-kitsune Monogatari (Japan, 1978, Koreyoshi Kurahara); original narrator voice: Eiji Okada; augmented variant with added prologue and English narration: The Glacier Fox in Search of the Northern Sun – USA – 1979: narrator voice: Arthur Hill.

Primjeri:

Language versions may credit the individuals responsible for dubbing or subtitles

Senso (Italy, 1954, Luchino Visconti)

Subtitled Variant: french subtitles – 1955: subtitles by Georges Sadoul

Cinderella (USA, 1950, Clyde Geronimi, Wilfred Jackson, Hamilton Luske)

Dubbed variant: Cendrillon, French (spoken language) – France - 1991: Dominique Poulain, voice of Cinderella)

Sons of the Desert (USA, 1933, William A. Seiter):

Dubbed Variant 1: I figli del deserto–Italian (spoken language) - 1935: Carlo Cassola, voice of Oliver Hardy;

Dubbed Variant 2: I figli del deserto–Italian (spoken language) 1946: Alberto Sordi, voice of Oliver Hardy.

Ako je ustanova odlučila ne upotrebljavati model koji uključuje varijante, granice će se određivati između djela i prikaza, to jest doći će do kreiranja novog prikaza povezanog s djelom, a ne varijante ili zasebnog novog djela, ovisno o procjeni razine promjene ili razlike.

Spomenute granice srodne su konceptima „verzije s većim izmjenama” i „varijacije s manjim izmjenama” iz priručnika FIAF *Cataloguing Rules for Film Archives* iz 1991. <http://www.fiafnet.org/pages/E-Resources/FIAF-Cataloguing-Rules.html>

Primjer:

Our herring industry (GB, 1932) is the shortened version of *Drifters* (GB, 1929).

U slučaju postojanja modela djelo/varijanta, djelo *Our herring industry* bilo bi varijanta djela *Drifters*.

U slučaju nepostojanja modela koji uključuje varijante katalogizator odlučuje je li riječ o prikazu ili novom djelu.

Arhivi ili ustanove samostalno odlučuju o tome hoće li upotrebljavati model koji osim prikaza uključuje i varijante.

1.1.3 Razgraničenja između varijanti

Varijanta pokretnih slika može se izmijeniti tako da nastane nova varijanta povezana s prethodnom.³⁸ Razgraničenja između varijanti određuju se na temelju sljedećih izmjena sadržaja³⁹:

Montažne izmjene (sekundarna montaža)

- revizija ili izmjena već montiranog sadržaja dovršenog djela

Primjer:

In 2007, some in-flight showings of *The Queen* (2006) distributed to Delta and other airlines had all references to the word "God" edited out by an overzealous and inexperienced employee.⁴⁰

- skraćivanje ili dodatci postojećem sadržaju

Primjer: A release of a dubbed film abridged or augmented.

Il gattopardo (Italy, France, 1963, Luchino Visconti)

Dubbed/Abridged: *The leopard*, English (spoken language) – 1963 – USA – 161' (Theatrical distribution in USA, the 20th Century Fox cut 45 minutes);

Subtitled: *The leopard*, English (spoken language) – 1980 – USA (reintegrates the original running time of 187')⁴¹.

Promjene na razini izgovorenog ili pisanog teksta

- isti dijalozi i/ili naracija na različitim jezicima u izgovorenom, pjevnom ili pisanom obliku

Primjer: A release of a foreign film (dubbed), subtitled in a different language

Die kleine und die grosse Liebe (Germany, 1938, Joseph von Backy)

Dubbed/Subtitled Variant: *Il piccolo e il grande amore*, Italian (spoken language), English (subtitles) – Italy – 1938

38 YCR, *Expressions of Expressions*, str. 47.

39 Navedene vrste izmjena preuzete su iz dokumenta Yee „*The Concept of Work for Moving Image Materials*”.

40 Cornick, Michael. (2008.). *Modern Film Censorship: Television, Airlines, and Home Entertainment*. str. 44.

41 https://en.wikipedia.org/wiki/The_Leopard

Promjena u izvedbi/promjena izvođača

- dodavanje, uklanjanje i/ili zamjena nekih suradnika povezanih s djelom, poput članova ekipe ili glumačke postave

Primjer: The re-dubbed North American English version of the Japanese movie *Godzilla 2000: Millennium* (1999), includes the following credits unique to this Variant⁴²:

Dubbing Director: Mike Schlesinger

Media: Cinema/TV/VHS/DVD

Dubbing Studio: Tristar Pictures / Sony Pictures Entertainment

Character	Japanese actor	Tristar Pictures English dub
Godzilla	Tsutomu Kitagawa	
Yuji Shinoda	Takehiro Murata	Francois Chau
Yuki Ichinose	Naomi Nishida	Denise Iketani

Međutim, načelno, ako originalni tekstualni i izgovoreni materijal ostaje uglavnom isti, većina je originalnih snimljenih materijala zadržana bez većih montažnih izmjena, premda skraćena i uz prisustvo uglavnom istih suradnika, postojanje izmjena najčešće se smatra novom varijantom, a ne novim djelom.

1.2 Atributi djela/varijante pokretnih slika

1.2.1 Vrsta opisa djela/varijante⁴³

Vrsta opisa sadržava osnovne značajke djela koje se katalogizira, odnosno određuje je li riječ o cjelovitom jednodijelnom ili višedijelnom djelu, ili grupi zasebnih komada gradiva, ili zbirci djela. Ti podatci omogućuju katalogizatoru i korisnicima bolje razumijevanje konteksta opisanog djela/varijante i opisuju moguće odnose s ostalim djelima/varijantama. Npr. televizijska serija može se katalogizirati kao serijal, što upućuje na mogućnost postojanja povezanih djela (epizoda) koje su katalogizirane kao djela–monografije.

Pri katalogizaciji navedite razinu opisa djela, poput „analitička”, „monografska”, „kao serijal” itd. u skladu s kazalom unaprijed zadanih pojmova. Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom priručniku preuzeti su iz tradicionalnih bibliografskih pravila za katalogizaciju i norme EN 15907 i njihove su definicije navedene u Dodatku D – Popisi značajki, [D.1. Vrste opisa djela/varijante](#). Međutim, ustanove mogu sastaviti i upotrebljavati i vlastiti pojmovnik.

⁴² Informacije preuzete s IMDb-a i Wikipedije

⁴³ EN 15907, 4.1.2.Attributes – description Level, str. 8; BFI CID Stylistics Manual, A.1.3. Filmographic level, str. 7–8.

1.2.2 Vrsta varijante⁴⁴

Utvrđite i opišite vrstu promjene na djelu kojom nastaje varijanta(e). S popisa unaprijed zadanih značajki odaberite odgovarajuću, npr. cenzurirano, nasinkronizirano, s podnaslovima, montirano za TV. Vidi D.2. Vrsta varijante.

1.3 Elementi opisa djela/varijante

U ovom poglavlju opisuju se metapodaci kojima se može opisati djelo/varijanta. Ustanove odabiru najprikladnije elemente za opis svojih zbirki u skladu s mogućnostima sustava.

U ovom priručniku preporučuje se upotreba kvalifikatora „Vrsta” za nekoliko ključnih elemenata opisa ovisno o mogućnostima sustava ustanove. U tim slučajevima kvalifikator „Vrsta” upotrebljava se za definiranje izvora, funkcije ili svrhe značajke navedene u glavnom dijelu elementa opisa. Upotreba kvalifikatora „Vrsta” u skladu je s normom Dublin Core i drugima na koje je ova norma utjecala poput EBUCore i PBCore. Primjeri upotrebe kvalifikatora „Vrsta” uključuju sljedeće: identifikacijsku oznaku, naslov, datum i opis.

1.3.1 Identifikacijska oznaka djela/varijante

Kreirajte jasnu i jedinstvenu brojčanu ili slovno-brojčanu identifikacijsku oznaku djela/varijante i navedite njezinu vrstu. Riječ je o oznaci za sadržaj djela/varijante, a ne za konkretnu jedinicu. Prikazi i jedinice imaju vlastite identifikacijske oznake o kojima se više govori u sljedećim poglavljima. Identifikacijska oznaka djela/varijante zajednička je svim prikazima i jedinicama povezanim s djelom.

Na određeni način jedinstvena identifikacijska oznaka djela/varijante može imati veću vrijednost od naslova djela. Naslovi mogu izazvati zbunjenost zbog različitog načina pisanja, prijevoda, a ponekad nisu jedinstveni (npr. *King Kong*). Identifikacijska oznaka odnosi se na određeno djelo/varijantu i omogućava jasno razlikovanje djela ako dođe do zabune.

Može postojati više jedinstvenih identifikacijskih oznaka za sadržaj djela/varijante. To je često slučaj kada ustanove sadržaju dodjeljuju identifikacijske oznake sukladno različitim normama ili agencijama za distribuciju (ISAN, EIDR) ili kada upravno tijelo ili drugo službeno tijelo u zemlji arhiva dodjeljuje identifikacijsku oznaku djelu. Ustanova vjerojatno primjenjuje i vlastite identifikacijske oznake koje se često generiraju automatski u njezinu sustavu za upravljanje informacijama. Npr. djelo/varijanta može imati sljedeće identifikacijske oznake:

- Međunarodni standardni audiovizualni broj (engl. *International Standard Audiovisual Number*, ISAN)⁴⁵
- EIDR (*Entertainment Identifier Registry*)⁴⁶
- VIAF (Virtualna međunarodna normativna baza)⁴⁷
- automatski generirane oznake sustava

⁴⁴ EN 15907, 4.2.2. *Attributes of Variant; variant type*; YCR, 2.1.1. *Nature of modification (change in content) of expression*, str. 48.

⁴⁵ www.isan.org

⁴⁶ www.eidr.org

⁴⁷ www.viaf.org

Upotrebljavajte oznake koje smatrate najprimjerenijima za svoju ustanovu jer ne postoje preporuke za upotrebu određene vrste oznake. Međutim, preporučuje se navođenje barem jedne jedinstvene identifikacijske oznake u zapisu. Ključno je da identifikacijske oznake budu jedinstvene.

Primjeri:

Cabiria (Italy, 1914, Piero Fosco⁴⁸)

Work identifier – ISAN number: ISAN 0000-0000-7B37-0000-J-0000-0000-H

Volver (Spain, 2006, Pedro Almodovar)

Work identifier – ISAN number: ISAN 0000-0001-6B16-0000-Y-0000-0000-9

Metropolis (Germany, 1927, Fritz Lang)

Work identifier – VIAF number: 219448355

The boxer (United States, Ireland, 1997, Jim Sheridan)

Work identifier – EIDR number: 10.5240/5896-B203-017D-11A5-EB7F-W

Work identifier – ISAN number: ISAN 0000-0000-60A5-0000-E-0000-0000-W

1.3.1.1. Vrsta identifikacijske oznake

Ako sustav ustanove dopušta, kvalifikator „Vrsta“ može se upotrijebiti uz identifikacijsku oznaku kako bi se definirao njezin izvor.

Primjeri:

The boxer (United States, Ireland, 1997, Jim Sheridan)

Work identifier: 10.5240/5896-B203-017D-11A5-EB7F-W

Identifier type: EIDR

Work identifier: ISAN 0000-0000-60A5-0000-E-0000-0000-W

Identifier type: ISAN

1.3.2. Naslov

Za djelo ili varijantu pokretnih slika unesite najmanje jedan naslov, identifikacijsku frazu ili naziv. Ako ustanova primjenjuje kvalifikatore „Vrsta“ upotrijebite kvalifikator „Vrsta naslova“ kako biste naveli funkciju konkretnog naslova. Vidi 1.3.2.1. Vrsta naslova i Dodatak A – Naslovi i vrste naslova).

Svaki kataloški zapis trebao bi sadržavati barem preferirani naslov, poznat i kao glavni ili originalni naslov djela ili varijante. U pravilu je riječ o naslovu prvog prikazivanja, emitiranja, izdanja ili pri postavljanju za mrežni prijenos djela ili varijante pokretnih slika u zemlji ili zemljama podrijetla. Taj se naslov može razlikovati od naslova na konkretnom prikazu djela ili varijante; stvarni naslov prikaza navodi se u njegovu elementu opisa „Naslov“ (vidi [2.3.2. Naslov](#)). Za više informacija vidi [A.2.0. Preferirani naslov](#).

⁴⁸ Pietro Fosco pseudonim je Giovannija Pastrona, koji se upotrebljava pri registraciji u sustavu ISAN.

Vidi [A.2.5. Dodijeljeni/kreirani naslovi](#) (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili [produksijski materijal](#)) za kreiranje naslova nenaslovljenih ili neidentificiranih entiteta. Za televizijske programe i druge vrste sadržaja koji su dio serije/serijala potrebno je navesti naslov serije/serijala i naslov epizode u zapisu o djelu. Taj se podatak može navesti uz pomoć kvalifikatora „Vrsta naslova”. Za druge mogućnosti vidi [A.2.6. Naslovi serija/serijala](#).

Primjeri:

Gone with the wind (USA, 1939, Victor Fleming)
Gone with the wind – Preferred Title of the Work
Via col vento – Variant title – Dubbed (Italian)
Gejaagd door de win – Variant title – Dubbed (Dutch)
Autant en emporte le vent – Variant title – Dubbed (French)
風と共に去りぬ – Variant title – Dubbed (Japanese)

Аленький цветочек (USSR, 1952, Lev Atamanov)⁴⁹
Аленький цветочек – Title of the Work
Alenkiy tsvetochek: Alternative (transliterated) Title of Work /Variant (Preferred title if systems don't use Cyrillic)
Feuerrotes Blümchen – Variant title – Dubbed (German)
The Scarlet Flower – Variant title – Dubbed (English)

La passeggiata (Italy, 1953, Renato Rascel)
La passeggiata – Preferred Title of the Work
La prospettiva – Alternative title (Working title)⁵⁰

Anathan (Japan, 1953, Joseph von Sternberg)
Anathan – Preferred Title of the Work
The saga of Anathan – Alternative Title of the Work /Variant

Mary Tyler Moore show – Series title
Chuckles bites the dust – Preferred title

Za više detalja i informacija o načinu unosa naslova vidi [Dodatak A.1. Naslov](#).

Za informacije o načinu unosa naslova agregata–skupnih entiteta⁵¹ (npr. kompilacija) vidi [E.4. Naslovljavanje agregata \(skupnih entiteta\)](#).

Za smjernice o jezičnom oblikovanju, redoslijedu, pravopisu, interpunkciji, pravilima o naglascima i pisanju velikim početnim slovom vidi [0. Uvodne napomene](#).

Za izvore informacija o naslovu vidi [0.3. Izvori informacija](#).

1.3.2.1. Vrsta naslova

Ako djelo/varijanta ili prikaz uključuje više naslova, poput naslova na drugom jeziku za nasinkroniziranu varijantu ili varijantu s podnaslovima, navedite odgovarajuće naslove varijanti i svakom naslovu pridružite kvalifikator „Vrsta naslova” u svrhu njihova razlikovanja, ako je to važno za ustanovu. Vidi [Dodatak A–Naslovi i vrste naslova](#)

⁴⁹ [http://en.wikipedia.org/wiki/The_Scarlet_Flower_\(1952_film\)](http://en.wikipedia.org/wiki/The_Scarlet_Flower_(1952_film))

⁵⁰ *La passeggiata* je film koji se temelji na noveli *Nevsky Prospect* (ruski: Невский Проспект, talijanski: *La prospettiva Nevskij* autora Nikolaja Gogolja).

⁵¹ Nadalje agregat(i), napomena redaktora.

1.3.3 Zemlja proizvodnje

Ovisno o mogućnosti i dostupnosti podataka navedite zemljopisno podrijetlo djela/varijante pokretnih slika. Riječ je o zemlji ili zemljama u kojima se nalaze središnji uredi ili produkcijski kapaciteti produkcijske kuće ili produkcijskih kuća.⁵² U slučaju postojanja formalnog nacionalnog certifikata ili oznake djela upotrijebite taj podatak kao vjerodostojan izvor (npr. talijansko ministarstvo službeno proglašava/certificira talijanske filmove⁵³). U slučaju kad je nekoliko lokacija povezano s djelom/varijantom odaberite najvažniju(e).

U slučaju da ustanova zahtijeva specifičan redoslijed navođenja zemalja proizvodnje, u nastavku je ponuđeno rješenje kojim se to može postići.⁵⁴

Ako je riječ o multinacionalnoj produkciji u kataloškom zapisu, navode se zemlje s obzirom na financijski doprinos. Npr. u slučaju austrijsko-talijansko-francuske koprodukcije koju austrijska produkcijska kuća/sponzori financiraju u omjeru 60 %, talijanski 25 % i francuski 15 %, redoslijed zemalja glasio bi: Austrija, Italija, Francuska.

U slučaju da nije moguće jasno utvrditi financijski doprinos pojedine zemlje, odaberite zemlju podrijetla redatelja i/ili većine članova filmske ekipe kao glavnu zemlju podrijetla filma.

Ako produkcijska kuća ima podružnice u nekoliko zemalja odaberite podružnicu koja je odgovorna za produkciju djela.

U slučaju multinacionalnih produkcija i produkcijskih kuća u nekoliko zemalja odaberite glavnu produkcijsku kuću ako je taj podatak poznat.

Navedite puni naziv zemlje podrijetla odabirom najprikladnije značajke s unaprijed zadanog popisa, npr. Ujedinjeno Kraljevstvo umjesto UK. Može se upotrijebiti interni popis značajki koji je izradila ustanova, ali je poželjnije koristiti se standardnim popisom poput ISO 3166.⁵⁵ U slučaju upotrebe norme ISO može se rabiti skraćeni oblik naziva na engleskom koji je pridružen kodu. Može se navesti i kod zemlje naveden u popisu ISO 3166-1-alpha 2.

Ako je došlo do promjene naziva zemlje, navedite naziv zemlje koji je bio važeći u trenutku produkcije, npr. Čehoslovačka za djelo/varijantu produciranu 1970., ali Češka Republika ili Slovačka za djelo/varijantu nastalu 2012.⁵⁶

⁵² EN 15907, 6.5. *Country of Reference*, str. 19.

⁵³ Potvrda o talijanskom podrijetlu predviđena je člankom 5. Zakona/dekreta br. 28 iz 2004. i ranijim Zakonom br. 1213/1965. U skladu sa zakonom iz 2004. većina članova glumačke i filmske ekipe, lokacija i tehničkih objekata mora biti iz Italije i 30 % budžeta mora se potrošiti u Italiji. Postoje brojne iznimke zbog umjetničkih razloga ili u slučaju koprodukcija.

⁵⁴ Riječ je o formuli koju primjenjuje Britanski filmski institut. BFI *CID Stylistics Manual*, 2nd edition. A.8.1.

⁵⁵ http://www.iso.org/iso/home/standards/country_codes.htm

⁵⁶ ISO 3166-3 *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions—Part 3: Code for formerly used names of countries*, može se kupiti kao PDF dokument na internetskoj stranici ISO-a: http://www.iso.org/iso/home/store/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=2130; *Kodovi za označivanje imena država i njihovih pokrajina—3. dio: Kodovi bivših imena država* (ISO 3166-3:1999) mogu se kupiti na stranicama Hrvatskoga zavoda za norme <http://31.45.242.218/HZN/Todb.nsf/wFrAmeset2?OpenFrameSet&Frame=Down&Src=%2FHZN%2FTodb.nsf%2Fcd07510acb630f47c1256d2c006ec863%2Fc1256c8f003565d5c1256d29003db2d4%3FOpenDocument%26AutoFramed>

1.3.4 Godina/datum proizvodnje

Godina ili točan datum (npr. dan, mjesec, godina) ključan je za identifikaciju djela pokretnih slika i njegovih varijanti gdje je primjenjivo. Popisi djela i njihovih varijanti u pravilu su organizirani kronološki.⁵⁷ Kako se objašnjava u nastavku ovih smjernica, ovisno o mogućnosti, preporučuje se upotreba dvaju kvalifikatora datuma: vrsta datuma i točnost datuma.

Ne postoje primarni ili preferirani datumi ili godine, osim u kontekstu povezanom s tipom djela i, ovisno o slučaju, njegovih varijanti. U pravilu je riječ o datumu prvog prikazivanja ili emitiranja koji je ključan za identifikaciju djela pokretnih slika i njegovih varijanti. Ako nije poznat datum prvog prikazivanja ili emitiranja, navedite godinu nastanka ili produkcije.

Navedite sve datume koji se odnose na djelo ili njegove varijante u formatu u skladu sa normom ISO 8601 ili ostalim dostupnim normama poput EDTF-a (engl. *Extended Date Time Format*). Normom ISO 8601 propisano je da se datumi formatiraju hijerarhijski u obliku GGGG-MM-DD. Primjer: 2015-07-04. Tako se izbjegavaju moguće greške pri formatiranju zbog zamjene mjeseca i dana (npr. 07/04/2015 ili 04/07/2015). Zahvaljujući upotrebi ISO formata indeksiranje i sortiranje znatno su učinkovitiji. Pisanje datuma riječima (npr. Lipanj 11, 2004. tj. 11. lipnja 2004.) zbog narativne komponente čini informaciju pristupačnijom korisnicima, ali otežava indeksiranje. Kombiniranje različitih formata datuma dovodi do zabuna pri korisničkom pretraživanju i upotrebi podataka.

Ako puni datum nije poznat, navedite podatak o mjesecu i godini ili samo godini, ovisno o tome što je sustavom dopušteno.

1.3.4.1 Vrsta datuma

Godina ili datum trebaju biti povezani s događanjem tijekom životnog ciklusa djela ili njegovih varijanti (vidi 1.4.2. Događanja (registracija prava intelektualnog vlasništva, projekcije, nagrade itd.)). Ako je to sustavom omogućeno, upotrijebite kvalifikator „Vrsta datuma“ kako biste objasnili svrhu datuma ili godine. Značajku koja se odnosi na vrstu datuma odaberite s kazala unaprijed zadanih pojmova. Za popis zadanih pojmova vidi D.4. Vrste događanja.

U slučaju djela datum se u pravilu odnosi na događanja poput nastanka ili trenutka kada djelo postaje dostupno (npr. izdanje, prvo prikazivanje, distribucija, emitiranje ili prijenos) ili registracije autorskog i srodnih prava ili prava intelektualnog vlasništva.

U slučaju varijanti datum se u pravilu odnosi na nastanak ili trenutak kada varijanta postaje dostupna, registraciju ili dodjelu nagrade (npr. verzija s podnaslovima igranog filma na stranom jeziku ili varijanta originalnog djela, koja je entitet nominiran za nagradu).

Za djelo ili njegove varijante može se vezati više godina ili datuma. U slučaju djela koje se sastoji od segmenata produciranih u različitim godinama (npr. obiteljski film), navedite sve godine ako su poznate (npr. 1955., 1956., 1959.)⁵⁸

Slično tomu, godina produkcije djela može biti 1962., mjesec u kojem je izvršena registracija autorskog i srodnih prava prosinac 1963., a mjesec u kojem je djelo prvi put prikazano siječanj 1964. Navedite kvalifikator „Vrsta datuma“ kako biste objasnili svrhu svakog pojedinačnog datuma.

⁵⁷ EN 15907, 6.6. *Year of Reference*, str. 20.

⁵⁸ *Irish Film Archive*, str. 18.

1.3.4.2 Točnost datuma

Ovisno o mogućnosti unesite kvalifikator „Točnost datuma” kako biste naveli je li datum točan, približan, procijenjen ili se odnosi na određeno razdoblje. Norma EDTF sadržava kodove koji označuju točnost podataka. Npr. u slučaju nemogućnosti određivanja točnog ili navođenja približnog datuma, on se može navesti u sljedećem obliku: 2004-06~-11 (pri čemu su godina i mjesec približni, a dan je poznat). Koristeći se kvalifikatorom „Točnost datuma” taj datum moguće je zabilježiti na sljedeći način:

Datum:	2004-06-11
Vrsta datuma:	nastanak
Točnost datuma:	približno

Ustanova može primjenjivati kvalifikator koji se odnosi na točnost datuma za neprecizne datume.

Ako se ne primjenjuje ISO formatiranje i/ili kvalifikator „Točnost datuma” za označivanje približnih datuma potrebno je dosljedno upotrebljavati pojmove i formatiranje.

Primjeri⁵⁹:

1971 or 1972	One year or the other
[1969?]	Probable Year
1969?	
Circa 1969	(with qualifying note to indicate date is probably 1969)
[Circa 1960]	Approximate Year
Circa 1960	
1960 circa	
191-	Decade certain
Decade 1910	
1910 decade	
[191-?]	Probable decade
1910 decade	(with qualifying note to indicate that date is probable decade date)
Decade 1910	(as above)
between 1906 and 1912	Use for time spans, the outside limits of which can be precisely determined
1906 1912	(where system has date start/date end functionality)

U tim slučajevima potrebno je navesti bilješku s dodatnim objašnjenjem datuma.

Primjer:

[Personal record. Eugene Meyer family. Family camping trip through the Canadian Rockies]. -US, 1926.

[Note] Year from notes accompanying item, attached to inventory, and from Merlo Pusey's Eugene Meyer, New York: Knopf, 1974), p. 195

⁵⁹ FIAF, 3.5.4., str. 64.

1.3.5. Jezik(ci)

Djelo pokretnih slika zamišljeno je i prezentirano na određenom jeziku ili skupu jezika. Promjene originalnog jezika kao u slučaju nasinkronizacije smatraju se manjim promjenama i čine varijantu djela pokretnih slika.

Alternativno, takve manje promjene mogu dovesti do nastanka novog prikaza djela pokretnih slika umjesto varijante. Ustanove koje upotrebljavaju katalogizacijske strukture koje se ne koriste konceptom varijante, odnosno ustanove koje kreiraju zapise uglavnom na razini prikaza, trebale bi primjenjivati ovu mogućnost (vidi smjernice za jezik unutar prikaza: [2.3.3. Jezik](#)).

Ako je to moguće navedite jezik(e) (npr. talijanski) i način(e) upotrebe (npr. talijanski međunaslovi) na kojem je varijanta/prikaz pokretnih slika napisana, izgovorena ili otpjevana. Može se pojaviti više jezika u različitim oblicima ovisno o načinu predočavanja sadržaja (npr. dijalog na francuskom i podnaslovi na engleskom).

1.3.5.1 Oznaka za jezik

Unesite jezik(e) odabirom najprikladnije značajke s unaprijed zadanog popisa jezika.

Možete upotrebljavati interni popis ustanove, ali je poželjnije upotrebljavati normu poput ISO 639, uključujući ISO 639-2, 639-3 i 639-5 (<http://www.loc.gov/standards/iso639-2/langhome.html>).

Izborno, možete navesti i oznaku za jezik navedenu u normi ISO 639, gdje je to moguće.

Ako ne možete odrediti jezik, tu informaciju možete izostaviti ili upisati značajku „nepoznat”.

1.3.5.2 Oblici upotrebe jezika

Navedite oblik upotrebe jezika (npr. jezik kojim se govori, međunaslovi, podnaslovi itd.) odabirom najprikladnijeg pojma s internog unaprijed zadanog popisa ustanove ili s nekog postojećeg mjero-davnog popisa. Vidi [D.6. Oblici upotrebe jezika](#).

Izborno, oblik upotrebe jezika može se navesti i na razini prikaza/jedinice (vidi [2.3.3. Jezik](#)). Elementu opisa jezika možete dodati značajku „originalni” kako biste naveli da se podatci o jeziku određenog prikaza/jedinice odnose na jezik originalnog djela⁶⁰.

⁶⁰ Oznaka „originalni” za značajke na razini prikaza u skladu je sa atributima prikaza u normi EN 15907, str. 10–11.

1.3.6. Opis sadržaja (sinopsis, popis kadrova itd.)⁶¹

Napišite kratak, objektivan, nekritički sažetak sadržaja djela i/ili varijante pokretnih slika. Opisi sadržaja mogu biti sinopsisi, kratki opisi od jedne rečenice nalik na one u TV vodiču, popisi kadrova itd. Zapis može sadržavati više od jedne vrste opisa sadržaja.

Opis sadržaja treba biti napisan lako razumljivim stilom. Ne treba sadržavati tehničke pojmove, skraćenice ili aluzije koje razumije samo specijalizirana publika. Treba izbjegavati sleng i kolokvijalizme u upotrebi u trenutku pisanja sadržaja, a u slučaju da u izradi kataloškog zapisa sudjeluje nekoliko međusobno neovisnih katalogizatora potrebno je postići zajednički stil pisanja. Opisi trebaju biti objektivni i ne smiju sadržavati subjektivne komentare o kvaliteti sadržaja. U slučaju postojanja prihvatljivih sažetaka u sekundarnim izvorima katalogizatori ih mogu upotrijebiti umjesto da sastavljaju vlastite sažetke.⁶² U slučaju preuzimanja sažetaka u originalnom obliku potrebno ih je navesti unutar navodnika uz navođenje izvora iz kojeg su preuzeti.

Primjer⁶³:

An historical drama set in 16th century England in which King Henry VIII divorces his wife Catherine of Aragon, and marries Anne Boleyn, a former lady-in-waiting, who is in love with Sir Thomas Wyatt. After several years Henry becomes infatuated with Lady Jane Seymour and arranges to have the innocent Anne found in a compromising situation with Sir Thomas. Anne is tried for infidelity, found guilty and executed.

Primjer:

Donald Graham, millionaire ex-convict, plans revenge on society figure John Cabin Brand, whom he blames for the death of his daughter.

Opis sadržaja može biti i popis kadrova ili sadržaja agregata djela/varijanti (vidi Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti)).

Primjer⁶⁴:

Title: Pathe News [Excerpts No. 6]

Contents: „Newest U.S. Submarine Goes into Commission”, Pathe News No. 60 [1921] (160 ft.) - „Span of New Memorial Bridge to Connect N.H. and Maine”, Pathe News No. 57 [1923] (72 ft.) - „Celebrate 300th Anniversary of Settling of Portsmouth”, Pathe News No. 69 [1923] (99 ft.) - „World’s Largest Sub Takes First Plunge”, Pathe News No. 93 [1927], (c) 21Nov27; MP4478 (134 ft.) - „New Memorial Bridge between N.H. and Maine!” Pathe News No. 70 [1923] (105 ft.) - „Launch Largest Submarine Cruiser”, Pathe Sound News No. 1 [1930], (c) 29Dec29; MP1025 (80 ft.).

⁶¹ Preuzeto iz YCR-a, , 1.2.16 *Summary of genre, form, and subject matter of work*, str. 38.

⁶² FIAF 7.2.2012. *Summary*

⁶³ Ibid.

⁶⁴ FIAF 7.2.16. *Contents*

Title: Victorian Cinema: 4: Bamforth/Riley/Hepworth

Contents:

Weary Willie (1898) (78ft),
Catching the Milk Thief (1899) (140ft)
The Tramp and the Baby's Bottle (1899) (214ft),
Women's Rights (1899) (289ft),
A Kiss in the Tunnel (1899) (367ft),
Boy's Cricket Match and Fight (1900) (475ft),
[... real example shortened]
End

Title: Magnificent Reproductions of the Great Yorkshire Show in Bradford (1901)

Mitchell & Kenyon 641: Panning shot across a road to the Yorkshire Agricultural Society building with a diffuse crowd of people in front of the building. As the shot passes the building, a number of people can be seen sitting down, including mothers with babies and some older people (00.36). Cut to a close-up shot of the building, with a sign reading „The Yorkshire Agricultural Society. Established 1837” (00.45). Cut to a horse-drawn cart spraying some sort of liquid on the path as it moves along. Lettering on the back of the cart reads „Bradford City Council no. 30” (00.58). Cut to wide steps, with a number of smartly dressed men walking down them (presumably entering the show) (01.14). Cut to a shot of the blades of a windmill as they turn (01.23). Cut to a general shot of the show, with crowds and various stalls (02.07). A marquee in the background has the sign „R. Hornsby & Sons Ltd., Grantham”. Another sign reads „Marshall. Sons & Co.”. Chimneys and houses can be seen in the background (02.27 min).

Opis sadržaja može se temeljiti na gledanju samog djela, pratećoj dokumentaciji ili sekundarnim izvorima uz jasno navođenje izvora.

U slučaju nemontiranih djela ovisno o vremenskim i tehničkim mogućnostima potrebno je navesti sažetak svake scene. Potrebno je navesti i je li riječ o posebno važnim ili zanimljivim kadrovima, primjerice istaknutih ljudi ili mjesta. U ostalim slučajevima dovoljan je općeniti opis scena i sekvenci.⁶⁵

Ako je to moguće dodajte informacije o sadržaju varijante pokretnih slika ako se razlikuje od sadržaja djela.

1.3.6.1 Vrsta opisa sadržaja

Vrstu sažetka označite odgovarajućom ključnom riječi ili na neki drugi način (npr. sinopsis, popis kadrova, recenzija).⁶⁶

⁶⁵ *Irish Film Archive*. str. 23.

⁶⁶ EN 15907, 6.17.3 *Elements, Description type*. str. 30.

1.3.7 Bilješke

Riječ je o napomenama koje sadržavaju dodatne informacije ili pojašnjenja povezane s atributima i odnosima djela/varijanti.⁶⁷ Vidi [Dodatak B – Bilješke katalogizatora](#).

1.3.8 Povijesni kontekst

Navedite povijesne informacije o događajima tijekom stvaranja originalnog djela/varijante pokretnih slika koje bi korisnicima mogle biti zanimljive, poput podataka o cenzuriranju, produkcijskih verzija i tome slično. Te povijesne informacije možete navesti u vezi s događanjima ili izvršiteljima.

Ako žele, ustanove mogu navesti povijesne informacije koje postaju i informacije o prikazu i/ili jedinici. Ako se smatra da mogu biti korisne istraživačima informacije se mogu okupiti na jednom mjestu radi lakšeg istraživanja ili pojašnjenja umjesto njihova navođenja u pojedinačnim zapisima o prikazima i jedinicama. Takav način može se primijeniti i kada u sustavu ustanove ne postoji polje za informacije o povijesnom kontekstu na razini prikaza ili jedinice ili ako se koristi jednorazinskim modelom opisa.

Primjer:

Christopher Columbus (United Kingdom, 1949, David MacDonald)⁶⁸

There are three documented versions. Version one: which has the shortened reels 3A and 3B; Version two: which has the shorter ending; Version three: which has the long ending (this script is based on the full length reels 3A and 3B and on the short ending, as this is the export version).

The short ending (version two): nas Columbus reinstated by the King and Queen, him leaving their presence and telling Juana he will be remembered longer than the monarchs as he walks down a corridor. The longer version (version three) has a more American feel with two sailors informing Columbus of the great nation his discovery will give rise to, complete with quotes from Jefferson, Lincoln and Roosevelt.

1.3.8.1 Povijest čuvanja

Ako želite i ako vam je poznata povijest čuvanja djela/varijante, navedite ju, posebice u slučaju rijetkih i unikatnih materijala. Navedite naziv ustanove u kojoj se trenutačno čuva original ili master ako znate tu informaciju.

Informacije o podrijetlu konkretnih jedinica u zbirci arhiva potrebno je navesti u sklopu kataloškog zapisa na razini jedinice.

⁶⁷ Na temelju RDA-a 2.20.1. *Basic instructions on making notes on manifestations or items*.

⁶⁸ Skraćena verzija opsežnije bilješke o povijesti djela preuzeta iz zapisa o filmu iz priručnika BFI CID.

1.3.8.2 Povijest cenzure

Navedite informacije koje se odnose na cenzuru pojedinog djela/varijante, uključujući⁶⁹:

- sve događaje u kojima cenzorsko tijelo ili akreditirana agencija za kategorizaciju filmova ocjenjuje prikaz/jedinicu djela/varijante
- zemljopisnu regiju u kojoj je odluka (bila) važeća
- jedinstvenu identifikacijsku oznaku koju je agencija dodijelila za postupak kategorizacije ili cenzure i pripadajuće dokumente poput cenzorskog kartona i certifikata o kategorizaciji
- ishod postupka kategorizacije ili cenzure filma.

Primjer:

À bout de souffle (France, 1960, Jean-Luc Godard)

In Italy, this film has three different theatrical distributions, corresponding to three different visas ("visto di censura") from the official censorship body (Ufficio di revisione cinematografica).⁷⁰

Censored Variant: Theatrical distribution in Italy – censorship visa n. 32329 – date: 1960-07-05 – Length 2463 m – original French – not for under 16 years

Dubbed, Censored Variant: Theatrical distribution in Italy – censorship visa n. 57609 – date: 1971-01-23 – Length 2440 m – Italian

Dubbed, Censored Variant: Theatrical distribution in Italy – censorship visa n. 64662 – date: 1974-05-20 – Length 2430 m – Italian dubbed

1.3.8.3 Ostale informacije povezane s povijesnim kontekstom

Riječ je o svim ostalim važnim informacijama ili pojašnjenjima povezanim s djelom/varijantom poput:

- promjena redatelja, člana filmske ili glumačke ekipe usred produkcije

Primjer:

Tosca (Italy, 1939, Karl Koch)

The film was started by Jean Renoir, but after beginning Renoir escaped to France because of World War II. The film was completed by his assistant Karl Koch with Luchino Visconti as assistant.

- smrti članova filmske ili glumačke ekipe koji sudjeluju u produkciji

Primjer:

Foolish Wives (USA, 1922, Erich von Stroheim)

Actor Rudolph Christians died in mid-shooting; replaced by Robert Edenson who is used mainly as a double.

- objašnjenja o eventualnom duljem razdoblju proteklom između početka produkcije i prvog prikazivanja primjerice zbog problema povezanih s financiranjem, početnim zabranama, odgodom prvog prikazivanja zbog osjetljivosti tematike, svjetskim događajima itd.

Primjer:

La porta del cielo (Italy, 1945, Vittorio De Sica)

⁶⁹ EN 15907, 6.13., *Decision event*, str. 26–27.

⁷⁰ http://www.italiataglia.it/tagli_rassegna/_bout_de_souffle_

The shooting of the film lasted almost one year (February – November 1944) throughout the period of Nazi occupation of Rome and served as an excuse to hide and protect Jewish people, anti-fascists, etc...

La grande illusion (France, 1937, Jean Renoir)

The shooting of the film lasted two years (1935 – 1936) and the first projection was in 1937.

- svih ostalih informacija koje su važne za povijesni kontekst i produkciju djela

Primjer:

Christopher Columbus (United Kingdom, 1949, David MacDonald)

Location shooting in Barbados was fraught with difficulties. The re-created ship stuck on launch, was then later rammed, suffered mechanical failure and finally caught fire. The stand-in-ship at sea was lost twice. Location shooting was hampered by the heat and the local gale had to be used to keep Technicolor film cool. There was also a troublesome parrot that would shout "tea break" during a dramatic scene.⁷¹

1.4 Odnosi djela/varijante (poveznice s ostalim entitetima/zapisima)

Djelo/varijanta odnosom je povezana sa drugim entitetom. Opisi entiteta navode se u nastavku; primjer entiteta su ljudi ili poduzeća povezani sa djelom/varijantom (npr. filmski studio, redatelj, glumačka postava), događanja (registracija autorskog i srodnih prava), teme (ostala djela/varijante o istoj temi) i zapisi.

Odnosi se mogu primjenjivati na više načina ovisno o svrsi, oblikovnoj paradigmi ili arhitektonskim ograničenjima odabrane platforme. Zamišljeno je da te smjernice budu neutralne u smislu načina strukturiranja podataka⁷². Stoga ovim smjernicama nije točno propisan način iskazivanja odnosa. Umjesto toga preporučuje se uspostavljanje određenih odnosa bez točnih uputa o načinu njihova iskazivanja, tj. odnos se može uspostaviti fizičkim dodavanjem poveznica zapisu ili uputom „vidi i”.

Djelo može biti u odnosu sa sljedećim:

- izvršiteljima
- događanjima
- temama/žanrovima/vrstama djela
- varijantama
- prikazima
- ostalim entitetima, uključujući ostala djela.

⁷¹ Skraćena verzija opsežnije bilješke o povijesti djela preuzeta iz zapisa o filmu iz priručnika BFI CID.

⁷² EN 15907 8.1 *Relationships. General*

Varijanta može biti u odnosu sa sljedećim:

- izvršiteljima
- događanjima
- temama/žanrovima/vrstama djela
- djelima
- prikazima
- ostalim entitetima, uključujući ostale varijante.

1.4.1 Izvršitelji (glumačka postava, suradnici, osoba, organizacija itd.)

Izvršitelj je entitet koji je uključen u nastanak, realizaciju, čuvanje ili eksploataciju djela/varijante i koji se smatra najodgovornijim ili je od velike važnosti za djelo/varijantu. Vrste izvršitelja mogu biti fizička osoba, korporativno tijelo, obitelj i skupina fizičkih osoba⁷³. To uključuje i članove glumačke postave i suradnike za djelo/varijantu.

Izvršitelj(i) mogu biti u odnosu sa specifičnim događanjem ili s ostalim odnosima povezanim s djelom/varijantom.

S obzirom na složenost i raznolikost podataka povezanih s materijalima pokretnih slika, ustanove, osobito one sa specifičnim interesima, trebale bi odabrati vrste aktivnosti povezane s pokretnim slikama koje žele opisati u sklopu kataloške obrade. Te aktivnosti mogu se razlikovati među ustanovama s obzirom na vrste materijala pokretnih slika koje se u njima čuvaju. Npr. ustanova u kojoj se čuva uglavnom televizijsko gradivo može smatrati aktivnost producenta važnijom od aktivnosti redatelja. Ustanove čije zbirke uglavnom sadržavaju dugometražne igrane filmove mogu aktivnosti redatelja i producenata smatrati jednako važnima. Unesite podatke o izvršiteljima u slučaju njihova važnog doprinosa određenom djelu ili varijanti, čak i ako se ta vrsta odgovornosti (vrsta suradnika) ne bi smatrala značajnom u ostalim djelima/varijantama ili vrstama djela/varijanti⁷⁴.

Izvršitelji se mogu opisati na dva načina: kao zasebne stavke i/ili u jednom polju s popisom svih suradnika prema redoslijedu važnosti ili kako su navedeni u djelu.

Izborno, kada je riječ o agregatu djela/varijanti, unesite višestruke funkcije izvršitelja (npr. članovi glumačke postave i suradnici), vidi E.6. Popis suradnika (izvršitelja) za agregate (skupne entitete).

Pri unosu atributa izvršitelja (npr. ime, prezime, državljanstvo itd.) podatke preuzmite iz mjero-davnih izvora poput AACR2-a, relevantnih poglavlja iz RDA-a za upis atributa fizičkih osoba, obitelji i korporativnih tijela, te alata poput Virtualne međunarodne normativne baze, VIAF (viaf.org), *Library of Congress Name Authority File* (authorities.loc.gov), *Library of Congress Linked Data Service* (id.loc.gov), *Getty Union List of Artists Names* (ULAN) i Međunarodnog standardnog broja imena, ISNI.

⁷³ EN 15907, 5.1. Agent

⁷⁴ 1991 FIAF Cataloguing Rules for Film Archives – Statements of Responsibility, str. 35.

Preporučuje se registrirati, ako je to moguće, ključne izvršitelje ako već nisu navedeni u prethodno navedenim mjerodavnim tijelima.

Ako se navedeno ime izvršitelja razlikuje od preferiranog imena iz mjerodavnog izvora, navedite ime u obliku u kojem je navedeno u entitetu u trenutku obrade.

Primjeri:

Bob Robertson (pseudonym/screen name used by the director Sergio Leone at the beginning of the career)

Terence Hill (pseudonym/screen name used by the actor Mario Girotti in the most known part of his career)

Sofia Lazzaro (first pseudonym/screen name used by the actress Sophia Loren whose birth name is Sofia Villani Scicolone).

1.4.1.1. Aktivnost izvršitelja

Riječ je o opisu aktivnosti ili funkcije izvršitelja u odnosu na djelo/varijantu pokretnih slika (npr. nazivi funkcija suradnika).

Navedite jednu ili više aktivnosti/funkcija izvršitelja poput „animator“, „glumac“, „koreograf“ itd. kako biste opisali vrstu odnosa izvršitelja i djela ili varijante. Ako je to moguće, odaberite jedan najkonkretniji pojam. S popisa unaprijed zadanih pojmova poput [FIAF Glossary of Filmographic Terms](#) odaberite odgovarajući pojam.⁷⁵

Ako odgovarajući pojam ne postoji, kreirajte pojam kojim se opisuje odnos između izvršitelja i djela/varijante koja se katalogizira. Ako taj odnos nije jednoznačan, upotrijebite pojam kojim ćete na to uputiti, npr. „nepoznata“ ili „pojavljuje se u filmu“ za osobu koja se pojavljuje u filmu, a njezina je funkcija neodređena ili nije obuhvaćena uobičajenim pojmovima⁷⁶. U slučaju kada niste sigurni u funkciju koju obavlja izvršitelj, navedite naziv funkcije i dodajte upitnik.

Uz navođenje glavnih aktivnosti izvršitelja, ustanove, osobito one sa specifičnim interesima, trebale bi kreirati i primjenjivati interne popise značajki ostalih specifičnih vrsta izvršitelja (s različitim aktivnostima) koji se mogu razlikovati među institucijama.

U bilješci navedite sve dodatne podatke koji se ne mogu navesti s pomoću unaprijed zadanih pojmova (npr. „pojavljuje se samo u posljednjoj sceni“ itd.). Ako se zna da je ime pseudonim ili ako je potrebno pojašnjenje, u bilješci navedite pravo ime.

Navedite izvršitelje i aktivnosti izvršitelja u obliku i na jeziku kako se pojavljuju bilo u izvorima informacija bilo na jeziku ustanove ili oboje. Ako je više izvršitelja povezano s određenom funkcijom povezanom s djelom/varijantom ili događanjem, ako je to moguće i poželjno, navedite imena istim redoslijedom kojim su navedeni u izvoru informacija.

⁷⁵ <http://www.fiafnet.org/publications/GlossaryMasterComboMarch2015.html.htm>

⁷⁶ Popis srodnih pojmova kombinacija su pojmova iz dokumenta YCR, 1.3.2. *Other creators*, str. 42–43. i OLAC TF, *Part II, Core Attributes and Relationships, Commonly-Occurring Roles*, str. 16–18.

Zadržavanje redoslijeda imena suradnika trebalo bi biti određeno potrebama pojedinačnih ustanova.⁷⁷

Primjeri:

Les Enfants du paradis
réalisation, Marcel Carné
scenario et dialogue, Jacques Prevert
musique, Maurice Thiriet

ILI

Enfants du paradis, Les
director, Marcel Carné
script and dialogue, Jacques Prevert
music, Maurice Thiriet

Star wars
Director, George Lucas
Executive Producer, George Lucas
Producer, Gary Kurtz
Screenplay, George Lucas

Ako su izvršitelji navedeni kao zasebne stavke umjesto u obliku popisa prema redoslijedu važnosti, ustanova može navesti aktivnost ili funkciju izvršitelja iza njegovog imena.

Primjeri:

Les Enfants du paradis
Carné, Marcel, réalisation
Prevert, Jacques, scenario, dialogue
Thiriet, Maurice, musique

Star wars
Lucas, George, director, executive producer, screenplay
Kurtz, Gary, producer

1.4.2 Događanja (registracija prava intelektualnog vlasništva, projekcije, nagrade itd.)⁷⁸

Događanje se odnosi na zbivanja tijekom životnog vijeka djela pokretnih slika ili njegovih varijanti. Sve vrste događanja mogu biti u odnosu s izvršiteljem i ostalim odnosima.

Navedite jednu ili više vrsta događanja, npr. „izdavanje”, „registracija autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva”, „prikazivanje na festivalu” itd. kako biste opisali vrstu odnosa događanja i djela/varijante.

⁷⁷ FIAF, 1.6.2., str. 36–37.

⁷⁸ EN 15907 5.2 *Event*.

S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.4. Vrste događanja.

1.4.3 Pojmovi za temu/žanr/vrstu djela

Pristup djelu omogućen je putem pojmova koji se odnose na temu ili putem identifikacijskih oznaka za temu kojima se opisuje sadržaj djela (tj. o čemu djelo govori). Upotrebljavajte postojeću normu za opis podataka, poput *Library of Congress Subject Headings* (LCSH)⁷⁹. Alternativno ili dodatno upotrijebite norme, poput Univerzalne decimalne klasifikacije (*Universal Decimal Classification*, UDC), Deweyeve decimalne klasifikacije (*Dewey Decimal Classification*, DDC) ili njihove ekvivalente u zemlji ustanove ili postojeće interne norme.

Osim toga, pristup djelima omogućen je i putem pojmova koji se odnose na žanr i/ili vrstu djela (ili njihovih identifikatora), kojih je djelo primjer (tj. ono što djelo jest). Pojmom koji se odnosi na vrstu djela opisuje se oblik (format) i/ili svrha djela (npr. „nefikcijski film“, „kratkometražni“, „animacija“ su specifični pojmovi koji se odnose na vrstu djela tj. identifikatori). Kategorija žanra opisuje djela prema zapletu, temama, vremenskim i prostornim okvirima, situacijama i likovima. Vesterni i trileri su primjeri žanrova⁸⁰. Upotrebljavajte neku od postojećih normi u širokoj upotrebi, poput *Library of Congress Thesaurus for Genre/Form Terms in Libraries and Archives* (LCGFT)⁸¹ ili njihov ekvivalent u zemlji ustanove ili interno kazalo unaprijed zadanih pojmova koji se odnose na žanr.

Primjeri:

Main title	A trip down Market Street before the fire / [Miles Brothers]. ⁸²
Published/Created	United States. [United States : Miles Brothers, 1906].
Summary	The following is a scene-by-scene description of the film: [Frame: 0300 (part 1)] The film begins looking northeast on Market Street just west of the intersection of Hyde, Grove and 8th streets. The dark building at right is the Odd Fellows Hall and the grey building beyond (across 8th St.) is the Grant Building (1905). A white postal service automobile is at left center. The three large buildings receding down Market Street at left are [0319 (part 1)] the Murphy Building (1889), [0353 (part 1)] the Donohoe Building (1890), and the Flood Building (1905). [etc.; this is an excerpt from the full record.]
Subjects	Market Street (San Francisco, Calif.) Street-railroads--California--San Francisco. Horse-drawn vehicles--California--San Francisco. City traffic--California--San Francisco. Pedestrians--California--San Francisco. Automobiles--California--San Francisco.

⁷⁹ Preuzeto iz YCR-a 1.3.3. *Subjects*, str. 43–45.

⁸⁰ *Frequently Asked Questions about Library of Congress Genre/Form Terms for Library and Archival Materials* (LCGFT), revidirano 6. lipnja 2011., http://www.loc.gov/catdir/cpsd/genre_form_faq.pdf

⁸¹ <http://id.loc.gov/authorities/genreForms>

⁸² Za cjeloviti zapis vidi <http://ccn.loc.gov/00694408>

Form/Genre	Actualities (Motion pictures) Short films. Silent films. Nonfiction films.
Main title	Mardi Gras parade -- US : Thomas A. Edison, Inc. [producer, distributor], [190-?].
Summary	Early actuality footage, shot from a single location on a street in New Orleans, showing a Mardi Gras parade. Mule drawn floats, children and adults in costumes, and brass bands march down the street, as crowds of spectators mill about the sidewalks, sometimes spilling into the street.
Subjects	1. Carnival -- Louisiana -- New Orleans. 2. Parades -- Louisiana -- New Orleans. 3. Holidays.
Genres	1. Actualities. 2. Shorts.
Main title	British Canadian Pathe news. No. 83A / L.E. Ouimet presents. -- CA : British Canadian Pathe News [producer], 1919 ; CA : Specialty Film Ltd. [distributor], 1919.
Contents	London: Ilford Municipal Market proves great success (43 ft.) -- Yarmouth, Eng.: Happy hours by the sea (46 ft.) -- Lauzon, Que.: World's largest drydock (84 ft.) -- Toronto: Cycle racing at Exhibition Park (218 ft.) -- Kingston: [Geo. Vernot, Canadian swimmer, demonstrates strokes] (140 ft.) -- Fresno, Cal.: [Staged train wreck at fair] (69 ft.) -- Gary, Ind.: [Federal troops in big steel centers as result of recent riots] (150 ft.) -- Getting together, an animated cartoon by Bert Green (65 ft.) -- A Review of events in Great Britain: Yarmouth: Deutschland, German Navy ship, now tourist attraction; London: "Pussy- foot" Johnson trying to make Britain "dry;" Doncaster: horse racing; Manchester: statue of Abraham Lincoln unveiled, gift of the U.S. to England's great Cotton City (123 ft.).
Subjects	1. Markets -- England -- London. 2. London (England) -- Description. 3. Seaside resorts -- England. 4. Yarmouth (Isle of Wight) -- Description. 5. Drydocks -- Canada. 6. Saint Henri (Quebec) -- Description. 7. Bicycle racing -- Canada. 8. Swimming -- Canada. 9. Strikes and lockouts -- Steel industry -- United States. 10. Prohibition -- England. 11. Horse-racing -- England. 12. Doncaster (South Yorkshire) -- Description. 13. Lincoln, Abraham, 1809-1865 -- Statues. 14. Manchester (Greater Manchester) -- Description.
Genre	1. Newsreels.

Main title	O Beijo da mulher aranha = Kiss of the spider woman / director, Hector Babenco ; producer, David Weisman ; screenplay, Leonard Schrader. -- BR : HB Filmes [producer], 1895 ; US Sugarloaf Films [producer], 1985 ; US : Island Alive [distributor], 1985.
Summary	Molina, a homosexual window-trimmer convicted on a morals charge, shares a dreary prison cell with Valentin, a clandestinely-held politically active journalist who has been endlessly tortured by prison authorities in a vain attempt to extract information about his activities. Both men could not be farther apart in personal attitudes, lifestyles, and emotional makeup: Molina is a glib raconteur, who dwells in a fantasy world of glamorous movies from yesteryear, of romantic screen heroes and tragic heroines. Valentin is a self-disciplined intellectual who is devoted to the cause of human rights and his political concerns. [etc.; this is an excerpt from the full record.]
Subjects	1. Prisoners -- Drama. 2. Interpersonal relations -- Drama. 3. Homosexuality, Male -- Drama. 4. Political prisoners -- Drama. 5. Torture -- Drama.
Genres	1. Drama. 2. Features.

1.4.4 Ostali odnosi⁸³

Ako je to poželjno ili prikladno, navedite odnose koji nisu obuhvaćeni odnosima izvršitelja, tema i događanja, a koji uključuju sve vrste agregata i ponovne upotrebe djela i njihovih varijanti. Vidi Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti).

Uobičajeni odnosi uključuju⁸⁴:

- djela na kojima se temelji djelo pokretnih slika (npr. pokretne slike koje su adaptacija romana, drama itd.)

Primjer:

The grapes of wrath (USA, 1940, John Ford), based on the homonymous novel by John Steinbeck (1939).

- djela čije je djelo pokretnih slika izvedba (npr. snimke koncerata, predstava, plesnih izvedbi itd.)

Primjer:

Pink Floyd: live at Pompeii (Belgium, West Germany, France, 1972, Adrian Maben), concert filmed in the old Pompeii amphitheatre.

- djela koja su sastavnice djela pokretnih slika (npr. serije/serijali, agregati/kompilacije)

Primjer:

Fantômas contre Fantômas (Serial in 4 episodes, Louis Feuillade 1914, production Société des Etablissements Gaumont).

⁸³ EN 15907 8.5 HasAsSubject; YCR, 1.2.7 Relationships With Other Moving Image Works or Other Kinds of Works.

⁸⁴ OLAC TF, Part I, Moving Image Work Definition and Boundaries, Commonly-Occurring Relationships, str. 16.

Fiddlesticks, Ub Iwerks, 1930, episode of the animation series Flip the Frog (Celebrity Pictures, distr. Metro Goldwyn-Mayer, 1930 – 1933 (38 issues).

- djela s kojima je djelo pokretnih slika u odnosu slijeda (npr. nastavci, prednastavci, serijali)

Primjer:

The Godfather Part I
The Godfather Part II
The Godfather Part III
Francis Ford Coppola (USA, 1972- 1974 -1990)

- djela o djelu pokretnih slika (npr. dokumentarni film o snimanju dugometražnog igranog filma ili TV programa)

Primjeri:

La ciociara quarant'anni dopo (Italy, 2001, Stefano Landini), documentary on the restoration of La ciociara (Italy, 1960, Vittorio De Sica).

Reise nach Metropoli (Germany, 2009, Artem Demenok), documentary on the restoration of Metropolis (Fritz Lang, 1927).

- djela koja su promotivni materijal djela pokretnih slika (npr. najave)

Primjer:

Wuthering Heights (Film Trailer) (USA, 1939) is the trailer for Wuthering Heights (USA, 1939, William Wyler)

- popratno gradivo pokretnih slika povezano s djelom pokretnih slika (npr. knjige, članci, scenariji, plakati, dokumenti itd.).

Primjeri:

Kes (United Kingdom, 1969, Ken Loach), book „Life after Kes: an anthology of the film Kes“, by Simona W. Goldinga. GET Publishing, 2005. ISBN. 0954879333

Land and freedom (United Kingdom, 1995, Ken Loach), script Land and freedom (c. 1993) (script for 'Land and freedom', with opening sequence different from earlier scripts).

Carry on camping (United Kingdom, 1969, Gerald Thomas), archival documents – general production correspondence including notes from the pre-production meeting, studio agreement, final screen credits, and draft trailer script.

The wicked lady (United Kingdom, 1945, Leslie Arliss), costume

Navedite jedan ili više pojmova koji se odnose na vrstu ostalih odnosa kako biste opisali prirodu odnosa s djelom/varijantom odabirući najprecizniji mogući pojam s popisa unaprijed zadanih značajki, npr. „na temelju“, „sadržano u“ itd. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.17.1. Vrste ostalih odnosa povezanih s djelom/varijantom.](#)

Također, može se kreirati pojam kojim se opisuje odnos između djela koje se katalogizira i povezanog djela. U bilješci navedite sve dodatne informacije o odnosu koji se smatra relevantnim.

Opišite ili prikažite odnose djela prema djelu povezivanjem s identifikacijskom oznakom povezanog djela upotrebom pojmova kojima se opisuju odnosi ili u skladu s ograničenjima u načinu strukturiranja podataka ustanove.

Imajte na umu da je djelo koje se temelji na već postojećem djelu potrebno kategorizirati kao varijantu istog djela, osim u slučaju da je znatno izmijenjeno zbog čega će biti kategorizirano kao novo povezano djelo⁸⁵. Za određivanje kada je riječ o novom povezanom djelu, a kada o varijanti originalnog djela vidi [1.1.1. Razgraničenja između djela](#) i [1.1.2. Razgraničenja između djela i varijanti/prikaza](#).

1.4.5 Varijante

Iskažite odnos između djela pokretnih slika i varijante pokretnih slika (npr. dio/sastavnica). Opišite ili prikažite odnose djela prema varijantama povezivanjem s identifikacijskom oznakom djela upotrebom pojmova kojima se opisuju odnosi ili u skladu s ograničenjima u načinu strukturiranja podataka.

1.4.6 Prikazi

Iskažite odnos između djela ili varijante pokretnih slika i prikaza pokretnih slika (npr. dio/sastavnica). Opišite ili prikažite odnose djela prema prikazima povezivanjem s identifikacijskom oznakom djela upotrebom pojmova kojima se opisuju odnosi ili u skladu s ograničenjima u načinu strukturiranja podataka.

⁸⁵ YCR, 1.1.7 *Works based on previous works*, str. 24–25.

2. Prikazi pokretnih slika

2.0 Definicija

2.1 Razgraničenja između prikaza

2.1.1. Promjene s obzirom na kontekst izdavanja

2.1.2. Promjene formata

2.2 Atributi prikaza

2.2.1. Vrsta prikaza

2.3 Elementi opisa prikaza

2.3.1. Identifikacijska oznaka

1.2.2 Naslov

2.3.3 Jezik

2.3.4 Format prikaza pokretnih slika

2.3.5 Opseg prikaza

2.3.6. Bilješke o prikazima

2.4 Odnosi prikaza

2.4.1. Izvršitelj(i)

1.3.2 Događanja

1.3.3 Ostali odnosi

1.3.4 Jedinica(e)

1.3.5 Djelo

1.3.6 Varijanta

2.0 Definicija

Prikaz pokretnih slika je fizički oblik djela/varijante pokretnih slika. Prikazi uključuju sve analogne, digitalne i internetske formate povezane s određenim fizičkim oblikom djela/varijante.

Prikazi imaju zajedničke karakteristike u smislu dijeljenog intelektualnog sadržaja i fizičkog formata, npr. prikazivanja, emitiranja itd.

Može biti cjelovit, nepotpun ili fragmentaran.

Prikaz nije isključivo povezan s jednim djelom/varijantom, nego može biti riječ o agregatu koji je rezultat okolnosti povezanih s izdanjem, komercijalnim prikazivanjem ili je posljedica praktičnih potreba ustanove. Stoga prikaz može biti povezan ili se odnositi na više djela/varijanti ako je u sustavu ustanove to dopušteno.

Za prikaze agregata vidi Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti).

2.1 Razgraničenja između prikaza

Razgraničenja između prikaza određuju se na temelju dvaju kriterija: promjena s obzirom na kontekst izdavanja i promjena formata⁸⁶. Prikazi se međusobno razlikuju prema jednom ili obama navedenim kriterijima.

2.1.1 Promjene s obzirom na kontekst izdavanja

Ako fizički oblik djela/varijante uključuje kontekstualne promjene povezane s izdavanjem ili distribucijom rezultat je novi prikaz, npr. promjena iz kinodistribucije u izdanje za kućno kino.

U tom slučaju potrebno je kreirati novi prikaz i opisati ga u skladu s popisom unaprijed zadanih značajki. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.5. Vrste prikaza.

2.1.2 Promjene formata

Ako fizički oblik djela/varijante uključuje promjene formata, rezultat je novi prikaz, npr. promjena formata sa 70 mm vrpce na 35 mm.

Kreirajte novi prikaz ako je došlo do najmanje jedne ili više promjena s obzirom na originalni format:

- promjene na komadu ili u digitalnoj datoteci na kojem/u kojoj je fiksiran prikaz,
- promjene karakteristika povezanih s prikazivanjem (tj. omjera slike, karakteristika zvučnog zapisa ili boje itd.)
- promjene spremnika (tj. zamjena kasete patronom kao spremnikom za vrpcu).

Navedite i opišite sve prepoznatljive promjene u fizičkom obliku gradiva u skladu sa smjernicama 2.3.4. Format prikaza pokretnih slika.

Primjer u nastavku pokazuje niz mogućih prikaza originalne talijanske verzije filma „*Il gattopardo*” (Italija, Francuska, Luchino Visconti, 1963).

Primjer:

Change in format:

Il gattopardo (Italy, France, Luchino Visconti, 1963)⁸⁷

Theatrical release, 35 mm, Cinemascope – aspect ratio 2,35 : 1

Theatrical release, 70 mm, Cinemascope – aspect ratio 2,20 : 1

⁸⁶ Definicije za razlikovanje prikaza pokretnih slika u pravilu se temelje na dokumentu autorice YEE iz 2008. (nacrt), str. 81.

⁸⁷ Informacije o tehničkim karakteristikama i omjeru slike preuzete s poveznice: <http://www.imdb.it/title/tt0057091/technical>

Primjer:

Change in format and publication context

Il gattopardo (Luchino Visconti, 1963)

Home video publication, DVD – aspect ration 2,21 : 1 – Medusa Video, Italia, 00/00/2009

Pri kopiranju djela na drugi format u sklopu rada ustanove nije potrebno kreirati novi prikaz, npr. presnimavanje filma sa 35 mm vrpce u videoformat. U tom je slučaju moguće jednostavno kreirati novu jedinicu za izrađenu kopiju i povezati ju s istim prikazom s kojim je povezana izvorna jedinica, tj. jedinica iz koje je napravljena kopija.

Izbor ovisi o ustaljenoj praksi ustanove. Neke ustanove u tom slučaju uvijek kreiraju novi prikaz, dok ostale kreiraju novi prikaz ako istodobno dođe do promjene u formatu i promjene u kontekstu distribucije/izdavanja te jednostavno kreiraju novu jedinicu ako je promjena formata rezultat kopiranja djela unutar ustanove.

Ustanova treba sama odlučiti koji će pristup odabrati i dosljedno primjenjivati.

2.2 Atributi prikaza

2.2.1 Vrsta prikaza

Kako je tp prethodno navedeno, prikazi se definiraju na temelju dvaju kriterija: promjena s obzirom na kontekst izdavanja i promjena formata. Elementom opisa „Vrsta prikaza“ opisuje se specifična vrsta promjene.

Vrsta prikaza opisuje se frazom kojom se određuje odnos između prikaza i pripadajućeg djela/varijante, npr. „pred-distribucijski materijal“, „kinodistribucija“, „nije namijenjeno za distribuciju“, „original“ itd.

Unesite vrstu prikaza odabirom najprikladnijeg pojma s popisa unaprijed zadanih značajki. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.5. Vrste prikaza](#).

Ako nije moguće odrediti vrstu prikaza, tu informaciju možete izostaviti ili upisati značajku „nepoznato“.

Podacima o jeziku, formatu i/ili opsegu može se dodati značajka „originalni/izvorni“ kako bi se naglasilo da je riječ o karakteristikama originalnog djela, tamo gdje se taj podatak zahtijeva ili je poželjan⁸⁸. Dodavanjem značajke „original“ određenom prikazu upućuje se na povlašteni status naspram ostalih mogućih prikaza.

2.3 Elementi opisa prikaza

2.3.1. Identifikacijska oznaka

Kreirajte jasnu referencu za prikaz poput specifičnog standardnog broja koji dodjeljuje službeno tijelo (npr. V-ISAN⁸⁹ ili DOI⁹⁰) ili identifikacijskog broja koji sustav automatski dodjeluje. Identifikacijske oznake prikaza trebale bi se razlikovati od identifikacijskih oznaka za djelo/varijantu jer je u slučaju

⁸⁸ Oznaka „original“ na razini prikaza u skladu je s atributima prikaza iz norme EN 15907, str. 10–11.

⁸⁹ Oznaka V-ISAN treći je segment broja ISAN koji se sastoji od 96-bitnog broja strukturiranog kako slijedi: prva je oznaka osnovna i njome se identificira djelo, druga se odnosi na epizodu, odnosno dio višedijelnog djela, a treća se odnosi na verziju, odnosno varijante i prikaze (posebno kad je riječ o promjenama formata i fizičkih oblika medija, poput *blu-ray*a, digitalnih datoteka, kaseta itd). Vidi http://www.isan.org/docs/isan_user_guide.pdf, verzija 2.2.2. veljača 2012., 13/49.

⁹⁰ DOI (=Digital Object Identifier; Digitalni identifikator objekta): vidi <http://www.doi.org/>

prikaza riječ o konkretnim fizičkim oblicima djela/varijante.

U slučaju postojanja više identifikacijskih oznaka, unesite svaku u skladu s postojećom normom gdje je to dopušteno. Sljedeći primjeri prikazuju trirazinske i četverorazinske hijerarhije, odnosno one u kojima se koriste varijante i one u kojima se, u nedostatku varijanti, koriste prikazi.

Primjer:

Lola rennt (Germany, 1998, Tom Tykwer)

Work identifier: ISAN 0000-0000-606A-0000-0-0000-0000-3

Variant identifier (original German): ISAN 0000-0000-606A-0000-0-0000-0002-0

Manifestation identifier: Home video publication (2007) – Run Lola Run – DVD – English – V-
ISAN: ISAN 0000-0000-606A-0000-0-0000-0001-1 (DVD-31943)

Shichinin no samurai (Japan, 1954, Akira Kurosawa)

Work identifier: ISAN 0000-0001-61AE-0000-1-0000-0001-W

Variant identifier (Dubbed Spanish - Castellano): *Los Siete Samurai*: ISAN 0000-0001-61AE-
0000-1-0000-0001-W

Les chevaliers du ciel (France, 2005, Gérard Pirès)

Manifestation identifier: Home video publication – DVD – Fox Pathé Europa (publisher) – 2006
– ISAN 0000-0001-8CFA-0000-I-0000-000-

8 1/2 (Italy, 1962, Federico Fellini) Otto e mezzo – Alternative title of the Work

Work identifier: ISAN 0000-0000-161F-0000-W-0000-0000-F

Manifestation identifier: V- ISAN 0000-0000-161F-0000-W-0000-0002-B – Italian (spoken);
Japanese (subtitles) – DVD – Blu-ray – 2013/01/11 – Japan)

2.3.1.1 Vrsta identifikacijske oznake

Jednako kao i u slučaju identifikacijskih oznaka djela/varijante, ako je to sustavom ustanove dopušteno, može se upotrijebiti kvalifikator vrste identifikacijske oznake zajedno s identifikacijskom oznakom radi definiranja njezina izvora.

2.3.2. Naslov

Za naslov prikaza unesite najmanje jedan naslov, identifikacijsku frazu ili naziv. Riječ je o transkribiranom elementu koji odražava stvarni naslov prikazan na ekranu. Originalni naslov navodi se u polju Naslov djela/varijante.

Pri navođenju više naslova, gdje je to sustavom dopušteno, svakom pridružite značajku „Vrsta naslova” radi razlikovanja različitih vrsta naslova (vidi 2.3.2.1. Vrsta naslova i [A.2. Vrste naslova](#)).

Naslov prikaza može se u manjoj mjeri ili u potpunosti razlikovati od naslova varijante ili djela s kojim je povezan. Do toga može doći, primjerice, u slučaju preuzimanja nepotpunog prikaza kojem nedostaje naslov ili čiji je naslov dodijelila fizička ili pravna osoba koja predaje gradivo.

Za više informacija o unosu naslova vidi [A.1. Naslov](#).

Za kreiranje naslova nenaslovljenih ili neidentificiranih entiteta vidi [A.2.5. Dodijeljeni/kreirani naslovi](#) (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal).

Za unos naslova agregata vidi [E.4 Naslovljavanje agregata \(skupnih entiteta\)](#).

Za smjernice o jezičnom oblikovanju, redoslijedu, pravopisu, interpunkciji, pravilima o naglascima i pisanju velikim početnim slovom vidi [0. Uvodne napomene](#).

Za izvore informacije o naslovu prikaza vidi [0.3. Izvori informacija](#).

2.3.2.1. Vrsta naslova

Ako prikaz uključuje višestruke naslove, poput naslova na drugom jeziku za nasinkroniziranu ili varijantu s podnaslovima, navedite relevantne naslove i svakom naslovu pridružite značajku „Vrsta naslova” radi razlikovanja različitih vrsta naslova, ako je to važno za ustanovu (vidi [Dodatak A – Naslovi i vrste naslova](#)).

2.3.3 Jezik

„Jezik” bi, u idealnom slučaju, trebao biti naveden kao skup dvaju elemenata opisa: oznake za jezik i njegove upotrebe u konkretnom prikazu. Jezik u prikazu može biti prisutan u pisanom, izgovorenom ili pjevnom obliku. Prema njegovoj upotrebi određuje se je li riječ o dijalogu, nasinkronizaciji, podnaslovima, međunaslovima itd.

2.3.1.1 Oznake za jezik

Ako je to moguće, navedite puni naziv jezika, npr. francuski, talijanski itd. umjesto kratica ili kodova, odabirući najprikladniju s popisa unaprijed zadanih značajki. Možete upotrebljavati interni popis koji je izradila ustanova, ali je poželjnije upotrebljavati normu poput ISO 639 (http://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/code_list.php).

Izborno, navedite kod za jezik kako je naveden u ISO 639.

Ako ne možete odrediti jezik, tu informaciju možete izostaviti ili upisati značajku „nepoznat”.

2.3.3.2 Oblici upotrebe jezika

Više od jednog jezika može se pojaviti u različitim oblicima ovisno o načinu izražavanja sadržaja: oblik upotrebe jezika određuje u kojem se obliku jezik koristi, npr. izgovoreni, pjevni, pisani itd.

Unesite oblik upotrebe jezika odabirom najprikladnijeg s popisa unaprijed zadanih značajki. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.6. Oblici upotrebe jezika](#).

Ako ne možete odrediti oblik upotrebe jezika, upišite značajku „nepoznat”.

Primjeri:

Caccia tragica (Italy, Giuseppe De Santis, 1947)

Not for release (archival) – 35 mm – Italian (spoken), Romanian (intertitles)

New York stories, (USA, Woody Allen, Francis Ford Coppola, Martin Scorsese, 1989

Home video publication – DVD, English (spoken); - Italian, German; English, Italian, German, French, Spanish (subtitles) – Buena Vista (publisher), 2002/05/16

The Bridge. Episode 1. (Sweden, Denmark, Charlotte Sieling, 2011)

TV broadcast – United Kingdom, 2012-04-21 – Swedish (Dialog (original)), Danish (Dialog (original)), English (subtitles)

2.3.4 Format prikaza pokretnih slika

Kako je prethodno navedeno, prikaz se definira na temelju dvaju kriterija: promjena s obzirom na kontekst izdavanja i promjena formata. Format prikaza je opis fizičkog predmeta ili digitalne datoteke na kojem/u kojoj je fiksiran prikaz. Koncept formata primjenjen na prikaze predstavlja „idealni” oblik sadržaja svih fizičkih jedinica ili računalnih datoteka koje imaju jednake karakteristike i proizlaze iz istog djela/varijante, neovisno o stvarnom sadržaju zbirke.

Većinu fizičkih i digitalnih elemenata opisa prikaza pokretnih slika treba preuzeti s jedinica s obzirom na to da su one uzorci prikaza. U nekim bazama podataka, pri odabiru vrste fizičkog nosača, inicira se otvaranje elemenata opisa povezanih s tom vrstom nosača na razini prikaza ili jedinice ili na obje razine (npr. u dvorazinskoj hijerarhiji, vidi „Model plitke hijerarhije: dvije razine” u [0.2.1. Elementi opisa u djelima, varijantama, prikazima i jedinicama](#)).

U idealnom slučaju informacije je potrebno unijeti samo jedanput, bez obzira na mjesto, unutar strukture podataka na koje trebaju biti upisane. Stoga su detaljne smjernice za obradu fizičkih i digitalnih elemenata opisa visoke razine navedene u poglavlju o prikazima. Poglavlje o jedinicama sadržava detaljan popis elemenata opisa specifičnih za jedinice. Fizička svojstva poput opsega i formata na razini prikaza predstavljaju „idealni” oblik prikaza, dok se u elementima opisa specifičnima za jedinice odražavaju odstupanja od idealnog na razini jedinice.

Informacije o formatu prikaza važne su zato što su sve promjene formata kriterij za određivanje razgraničenja između prikaza (vidi [2.1. Razgraničenja između prikaza](#)).

Kreirajte novi prikaz djela/varijante ako je došlo do najmanje jedne ili više promjena s obzirom na originalni format:

- promjene na fizičkom predmetu ili u digitalnoj datoteci na kojem/u kojoj je fiksiran prikaz
- promjene karakteristika povezanih s prikazivanjem (tj. omjera slike, karakteristike zvučnog zapisa ili boje itd.)
- promjene spremnika (tj. zamjena kasete patronom kao spremnikom za vrpce).

U bilješci (vidi Dodatak B – Bilješke katalogizatora) objasnite promjene formata kojima se određeni prikaz pokretnih slika određuje kao drukčiji i „novi” u usporedbi s bilo kojim drugim već prepoznatim i opisanim prikazom pokretnih slika.

Opis formata prikaza uključuje sljedeće elemente:

- vrstu nosača
- projekcijske karakteristike
- karakteristike zvučnog zapisa
- karakteristike boje.

2.3.4.1. Vrsta nosača prikaza

Vrsta nosača je medij ili format enkodiranja u/na kojem je prikaz fiksiran.

Njezin opis uključuje **općenitu vrstu nosača** kojom se opisuju osnovna svojstva fizičkog formata prikaza, npr. film, videovrpca, digitalna datoteka itd., te **specifičnu vrstu nosača** koja se odnosi na širinu u slučaju filmske i drugih vrpce, odnosno na fizički nosač na kojem je pohranjena datoteka u slučaju digitalnih datoteka.

2.3.4.1.1 Općenita vrsta nosača

Različite vrste medija na kojima je prikaz (npr. film, video, audio, optički mediji, digitalne datoteke). Zahvaljujući unosu tih informacija visoke razine omogućeno je pojedinačno pretraživanje samo filmskih, video i digitalnih elemenata itd. umjesto pretraživanja prema svim postojećim formatima i nosačima.

Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.1. Općenita vrsta nosača prikaza/jedinice.

Zbog jasnoće i da bi se izbjeglo ponavljanje, ustanove mogu odlučiti izostaviti informaciju o općenitoj vrsti nosača jer je ona već obuhvaćena opisom specifične vrste nosača.

2.3.4.1.2 Specifična vrsta nosača

Unesite specifičnu vrstu nosača navodeći sljedeće:

1. za film i video: širinu filmske ili magnetske vrpce na kojoj je fiksiran prikaz
2. za digitalne datoteke: fizički nosač na kojem je pohranjena digitalna datoteka.

U slučaju digitalnih datoteka za korisnike je najvažnija trenutna identifikacija spremnika datoteke ili digitalnog omota (MXF, MOV, DPX itd.), a ne fizičkog medija na kojem su pohranjene. Može doći do promjene fizičkog medija na kojem je pohranjena datoteka, ali to nužno ne znači da je došlo i do promjene formata datoteke. Format digitalne datoteke važan je razlikovni čimbenik pri utvrđivanju promjene formata koja dovodi do stvaranja novog prikaza. Informacije o posebnim kodecima i rezolucijama navedene su u elementima opisa na razini jedinice.

U slučaju optičkih medija navedite samo medije proizvedene u komercijalne svrhe. Ako je riječ o optičkom mediju za snimanje i na njemu je pohranjena digitalna datoteka, upišite format digitalne datoteke pod općenitu vrstu nosača, a pod specifičnu vrstu nosača upišite optički medij za pohranu.

Odaberite značajku s odgovarajućeg popisa unaprijed zadanih značajki. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.2. Specifična vrsta nosača prikaza/jedinice.

2.3.4.2 Projekcijske karakteristike prikaza

Projekcijske karakteristike prikaza uključuju omjer slike i izrez ili format slike.

Omjer slike

Omjer slike, poznat i pod nazivom omjer projekcije, je površina projicirane slike vidljiva na ekranu, izražena kroz omjer širine naspram visine, pri čemu je visina uvijek „1“, npr. 2,34 : 1 ili 2,39 : 1. S popisa unaprijed zadanih značajki odaberite odgovarajuću. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.14. Omjer slike.

Omjer slike predstavlja prvobitno zamišljenu kompoziciju stvaratelja originalnog sadržaja i željeni način prezentacije sadržaja pokretne slike.⁹¹ Ako je omjer slike djela/varijante izmijenjen, gubi se informacija pokretne slike i ujedno se stvara novi prikaz/jedinica različitog sadržaja.⁹² Prikaz bi trebao odražavati projiciranu sliku djela/varijante koju predstavlja, a ne onu na jedinici. Ustanove mogu zabilježiti varijacije projekcijskih karakteristika kao specifične značajke povezane s jedinicom umjesto da kreiraju višestruke prikaze.

Izrez/format slike

Stvarna eksponirana slika ili površina slike onako kako se pojavljuje na samoj pokretnoj slici, npr. akademijin okvir, puni format, široki format itd. Format slike nije nužno povezan s poželjnim omjerom projekcije (omjerom slike) pokretne slike⁹³. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.15. Izrez.

91 Definicija je preuzeta iz internog pojmovnika Akademijina filmskog arhiva i OLAC-a, *Moving Image Works, Part 3a: Operational Definitions* (08/09) (PDF Document), http://olacinc.org/drupal/capc_files/MIW_3a.pdf.

92 OLAC, *Moving Image Works, Part 3a: Operational Definitions* (08/09) (PDF Document), http://olacinc.org/drupal/capc_files/MIW_3a.pdf.

93 Definicija je preuzeta iz internog pojmovnika Akademijina filmskog arhiva.

2.3.4.3 Karakteristike zvučnog zapisa prikaza

Riječ je o tehničkim specifikacijama koje se odnose na položaj zvuka u prikazu.⁹⁴

Opis uključuje podatak o postojanju ili nepostojanju zvuka te, u slučaju postojanja zvuka, opis tehnike fiksiranja zvuka.

Naznačite postojanje ili nepostojanje zvuka u prikazu s pomoću pojmova „zvučni“, „nijemi“ ili „bez zvuka“. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.4. Vrsta zvučnog zapisa prikaza/jedinice](#).

Izborno, možete dodati zasebno polje za unos podatka o postojanju ili nepostojanju snimljenog zvuka u prikazu (npr. zvuk: da/ne).

2.3.4.3.1 Zvučni sustavi

Riječ je o opisu sustava snimanja zvuka na prikaz/jedinicu poput Dolby SR, Dolby Digital itd. Odaberite s popisa unaprijed zadanih značajki. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.13. Zvučni sustav jedinice](#).

2.3.4.3.2 Konfiguracija audiokanala

U slučaju da prikaz uključuje zvuk, ovdje navedite konfiguraciju zvučnog zapisa, npr. monofonski zvuk, stereofonski zvuk itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući.

U slučaju postojanja zvuka, izborno, ako se smatra relevantnim, upišite naziv fizičkog načina snimanja zvuka koristeći se pojmovima poput „fonografski“, „optički“, „magnetski“ itd. S popisa unaprijed zadanih značajki odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.5. Način fiksiranja zvučnog zapisa na prikaz/jedinicu](#).

Ako djelo/varijanta povezana s prikazom ima zvuk, a prikaz ga nema, opišite ga pojmom „bez zvuka“ i navedite pojašnjenje u napomeni.⁹⁵

Ako je djelo/varijanta povezana s prikazom originalno nijemi film, ali prikaz ima dodani zvuk, spomenuti prikaz opišite pojmom „zvučni“ i navedite pojašnjenje u napomeni.

2.3.4.4 Karakteristike boje prikaza

Odnosi se na prisutnost boje, tonaliteta itd. u prikazu.⁹⁶

Boja se odnosi i na pojedinačne boje, tonalitet itd. (uključujući crnu i bijelu) prisutne u pokretnoj slici sadržanoj u prikazu.⁹⁷

⁹⁴ RDA 3.17. 01

⁹⁵ Na temelju priručnika AMIM2 5C3.

⁹⁶ RDA 7.17.3. *Colour of Moving Image*

⁹⁷ RDA 7.17.3. *Colour of Moving Image*

Sastoji se od podatka o vrsti boje i, izborno, podatka o tehničkom standardu boje.

Zabilježite podatak o vrsti boje prikaza, npr. crno-bijelo (tintirano), boja, boja + crno-bijelo itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.11. Vrsta boje prikaza/jedinice](#).

Izborno, ako to smatrate važnim, navedite tehnički standard boje ili opišite postupak kojim je boja fiksirana na nosač ili zabilježena u postupku digitalnog enkodiranja, npr. Pathécolor, Technicolor, RGB itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.12. Tehnički standard boje prikaza/jedinice](#).

2.3.5 Opseg prikaza⁹⁸

Koncept opsega primijenjen na prikaz podrazumijeva „idealni“ oblik prikaza, tj. „idealni“ oblik **logičkih, fizičkih ili vremenskih (trajanje)** segmenata prikaza, a ne opis stvarnog fizičkog predmeta. Stvarni predmeti unutar zbirke opisuju se na razini jedinice.

Opseg prikaza mora se navesti kao referenca radi utvrđivanja stupnja cjelovitosti svih pripadajućih jedinica, koristeći se odgovarajućim mjerodavnim sekundarnim izvorima, gdje je to moguće.

2.3.5.1 Logički opseg prikaza

Logički opseg je broj zasebnih logičkih segmenata od kojih se sastoji prikaz, u analognom (npr. kolutovi, kasete, diskovi) ili digitalnom obliku (kasete, diskovi, datoteke), uzimajući u obzir činjenicu da se prikazi u digitalnom obliku mogu nalaziti na fizičkim nosačima, poput DVD-ova, ili postojati bez definiranog nosača, poput strujanjem mrežno dostupnih sadržaja, podkasta itd.

Za prikaze u digitalnom obliku mogu postojati dva tipa opsega: jedan za broj datoteka, a drugi za opseg nosača (npr. dvije vrpce LTO 6).

Primjer:

A home video publication: DVD in 2 discs
A theatrical print: in 6 reels
A hard-disc stored film in 3 files

Navedite broj logičkih segmenata prikaza arapskim brojevima i, ako je potrebno, pobliže odredite vrstu segmenta, npr. kolut, rola, disk, datoteka itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.6. Vrste segmenata prikaza](#).

Ako niste sigurni u broj logičkih segmenata prikaza, nakon broja (segmenata) stavite upitnik⁹⁹ ili ispred broja upišite riječ „približno“.¹⁰⁰

⁹⁸ Djelomično se temelji na EN 15907,6.8. osim dijela povezanog s brojem fizičkih komponenti/segmenata koji nije predviđen normom.

⁹⁹ AMIM2, 5B5, str. 9

¹⁰⁰ RDA: 3.4.0.4

Ako se ne može utvrditi broj logičkih segmenata prikaza, upišite značajku „nepoznat“.

Alternativno, predvidite dodatno razlikovno polje u kojem biste naveli je li broj segmenata točan, približan ili nepoznat.

2.3.5.2 Fizički opseg prikaza¹⁰¹

Fizički opseg je ukupna „idealna“ **duljina** medija na kojem se nalazi prikaz pokretnih slika (ako je to moguće, podatak preuzmite iz odgovarajućih mjerodavnih sekundarnih izvora, poput filmografija, cenzorskih kartona itd.).

Stvarna duljina je karakteristika pojedinačne jedinice jer može biti različita u slučaju više jedinica koje su primjeri istog prikaza.

Navedite ukupnu duljinu u metrima ili stopama arapskim brojkama.

U slučaju prikaza u digitalnom obliku navedite ukupnu veličinu svih datoteka od kojih se sastoji prikaz. Upotrijebite arapske brojeke i oznake veličine MB, GB ili TB, ovisno o potrebi.

Mjernu jedinicu (npr. stopa, metar, GB itd.) možete navesti u zasebnom polju. U tom slučaju predvidite dva zasebna polja: jedno za brojeke i drugo za mjerne jedinice.

Ako ne možete točno odrediti duljinu prikaza, nakon broja koji se odnosi na duljinu stavite upitnik ili ispred broja upišite riječ „približno“. U bilješci objasnite razlog navođenja procijenjene duljine ako je poznat. Procjena ukupne veličine prikaza u digitalnom obliku može biti posebno zahtjevna jer se može razlikovati ovisno o tehničkim karakteristikama datoteke(a).

Ako se ne može izmjeriti duljina prikaza, upišite značajku „nepoznata“.

Alternativno, predvidite dodatno razlikovno polje u kojem biste naveli je li duljina točna, približna ili nepoznata.

2.3.5.2.1 Fizički opseg prikaza agregata

U slučaju prikaza agregata navedite cjelokupnu duljinu, tj. ukupnu duljinu u stopama ili metrima svih segmenata od kojih se sastoji agregat. Osim toga, postoji mogućnost navođenja podataka o fizičkom opsegu svih pojedinačnih segmenata u polju bilješki ili u više zasebnih polja koja se odnose na duljinu pojedinačnih segmenata, ovisno o tome što sustavi koji su u upotrebi dopuštaju ili što ustanova odluči.

Za više informacija o agregatima vidi Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti).

¹⁰¹ Na temelju FIAF-ova priručnika iz 1991., 5.3.4.1, 87.

2.3.5.3 Trajanje prikaza¹⁰²

Riječ je o ukupnom **trajanju/vremenu reprodukcije** u uobičajenim ili posebnim uvjetima emitiranja (npr. posebna brzina projekcije) i predstavlja koncept „idealnog“ trajanja/vremena reprodukcije (trajanje koje je navedeno na samom prikazu pokretnih slika, odnosno na spremniku ili u popratnim materijalima, na digitalnom omotu metapodataka datoteke ili u mjerodavnim sekundarnim izvorima poput filmografija, cenzorskih kartona itd). Ako je poznato da je trajanje navedeno na prikazu netočno te da će se isti netočni podatak prenijeti na sve jedinice, navedite točno trajanje i unesite bilješku o pogrešci/nepodudarnosti koja je utvrđena na prikazu.

Stvarno trajanje se u pravilu smatra karakteristikom pojedinačne jedinice pokretnih slika jer se može razlikovati u slučaju više jedinica koje su primjeri istog prikaza.

Navedite arapskim brojkama ukupno trajanje/vrijeme reprodukcije u minutama; brojčani podatak o trajanju u minutama i sekundama u pravilu se zaokružuje na najbližu minutu. Izborno, navedite trajanje u minutama i sekundama ili, radi veće preciznosti i mogućnosti izračuna, upotrijebiti format HH:MM:SS (sat/minuta/sekunda). Zahvaljujući tom brojčanom formatu moguće je izračunati potrebnu količinu prostora za pohranu sadržaja u digitalnom obliku u projekatima digitalizacije izvorno analognog sadržaja.

Ako ne možete točno odrediti trajanje/vrijeme reprodukcije prikaza, nakon podatka o trajanju stavite upitnik ili, ako to sustav dopušta, upotrijebite kvalifikator „Točnost trajanja” i dodajte pojam „približna” (vidi [2.3.5.3.4 Točnost trajanja](#)).

U bilješci navedite objašnjenje o procijenjenom trajanju/vremenu reprodukcije ovisno o pojedinom slučaju.¹⁰³

Ako se ne može odrediti trajanje/vrijeme reprodukcije prikaza, upišite značajku „nepoznato”.

2.3.5.3.1 Trajanje prikaza agregata

U slučaju prikaza agregata navedite cjelokupno trajanje, tj. ukupno vrijeme reprodukcije svih segmenata od kojih se sastoji agregat. Osim toga, postoji mogućnost navođenja podataka o trajanju svih pojedinačnih segmenata u polju bilješki ili u više zasebnih polja koja se odnose na trajanje pojedinačnih segmenata, ovisno o tome što sustavi koji su u upotrebi dopuštaju ili što ustanova odluči.

Primjer:

DVD „The Audrey Hepburn Collection” contains 3 films, all with extra features. The running times for each of those 3 units are given on the container.

¹⁰² Na temelju FIAF-ova priručnika iz 1991., 5.3.4.2.

¹⁰³ Na temelju FIAF-ova priručnika iz 1991., 5.3.4.2.

Ukupno vrijeme reprodukcije može se navesti kao trajanje uz dodatno pojašnjenje u kojem je navedeno pojedinačno vrijeme reprodukcije svakog segmenta.

Za više informacija o agregatima vidi Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti).

2.3.5.3.2 Trajanje prikaza povezanog s djelom/varijantom iz razdoblja nijemog filma

Pri unosu trajanja prikaza djela/varijante iz razdoblja nijemog filma uzmite u obzir činjenicu da je brzina projekcije varirala tijekom godina i razlikovala se između varijanti/prikaza. Uzmite u obzir i praksu usporavanja ili ubrzavanja brzine projekcije koja se počela primjenjivati nakon razdoblja nijemog filma, a kojom se „povećava broj fotograma kopiranih na filmskoj vrpici kako bi se nijemi filmovi mogli projicirati brzinom kojom se projiciraju zvučni filmovi uz zadržavanje izvornih vremenskih karakteristika”¹⁰⁴.

U bilješci navedite brzinu projekcije na kojoj se temelji izračun trajanja ili ako je prikaz pokretnih slika nastao primjenom prakse usporavanja ili ubrzavanja brzine projekcije¹⁰⁵ (vidi i 3.1.5.12. Brzina projekcije).

2.3.5.3.3 Trajanje prikaza djela/varijante namijenjenog emitiranju na TV

Pri unosu trajanja prikaza namijenjenog emitiranju postoje dva moguća skupa podataka za unos: trajanje termina i stvarno vrijeme reprodukcije. Ako je sustavom dopušteno, zabilježite vrstu trajanja u zasebni element opisa kojim se određuje vrsta trajanja (vidi 2.3.5.3.5 Vrsta trajanja).

Trajanje termina odnosi se na informacije iz televizijskog programa ili reklamne informacije o programskom sadržaju termina na televizijskom kanalu, dok se stvarno vrijeme reprodukcije odnosi na precizno vrijeme reprodukcije entiteta prilikom emitiranja, isključujući umetnute reklame i slično. Stoga trajanje termina jedne epizode sapunice „*Coronation Street*” može biti 30 minuta, dok stvarno vrijeme reprodukcije iznosi 24 minute.

Slično tomu, unesite početak i kraj vremena emitiranja po mogućnosti u 24-satnom obliku. To može uključivati dva moguća skupa podataka za unos: vrijeme početka i završetka cjelokupnog termina ili stvarno preciznije vrijeme početka i završetka emitiranja.

Ustanova treba odlučiti hoće li svaki put navoditi oba skupa podataka ili samo jedan od njih.

2.3.5.3.4 Točnost trajanja

Ovim kvalifikatorom navedite je li riječ o točnom, približnom ili procijenjenom trajanju. Pri unosu podataka o trajanju jedinice navedite informaciju o maksimalnom trajanju nosača.

¹⁰⁴ Definicija postupka usporavanja ili ubrzavanja brzine projekcije preuzeta iz: <http://www.nfsa.gov.au/preservation/glossary/stretch-frame>

¹⁰⁵ Prilagođeno prema FIAF 5.3.4.2.

2.3.5.3.5 Vrsta trajanja

Ako je to moguće, dodajte vrstu trajanja koja se opisuje. Npr. materijali za emitiranje mogu imati polja „Trajanje termina” i „Stvarno trajanje”.

2.3.6 Bilješke o prikazima

Bilješke o prikazima sadržavaju dodatne informacije koje se odnose na atribute prikaza i odnose povezane s prikazom¹⁰⁶. Vidi [Dodatak B – Bilješke katalogizatora](#).

2.4 Odnosi prikaza

Prikaz je odnosom povezan s drugim entitetom.

Odnosi se mogu primjenjivati na više načina ovisno o svrsi, oblikovnoj paradigmi ili arhitektonskim ograničenjima odabrane platforme. Zamišljeno je da ove smjernice budu neutralne u smislu načina strukturiranja podataka.¹⁰⁷ Stoga ovim smjernicama nije točno propisan način iskazivanja odnosa. Umjesto toga preporučuje se uspostavljanje određenih odnosa bez točnih uputa o načinu njihova iskazivanja.

Prikaz može biti u odnosu sa sljedećim:

- izvršiteljima
- događanjima
- ostalim
- jedinicama
- djelom
- varijantom.

2.4.1 Izvršitelj(i)

Izvršitelj prikaza pokretnih slika je entitet koji je uključen u eksploataciju (prvo prikazivanje, distribuciju, emitiranje), izdavanje, proizvodnju ili konzervaciju prikaza i koji se smatra najodgovornijim ili je od velike važnosti za prikaz. Vrste izvršitelja mogu biti fizička osoba, korporativno tijelo, obitelj i skupina fizičkih osoba.¹⁰⁸

Izvršitelji djela/varijante u pravilu su uključeni pri stvaranju originalnog djela/varijante, stoga se ne navode ponovno u zapisu prikaza. U tom istom zapisu navode se samo „novi” izvršitelji povezani s prikazom na način opisan u prethodnom odlomku.

Izvršitelji mogu biti u odnosu sa specifičnim događanjem ili s ostalim odnosima povezanim s prikazom.

¹⁰⁶ Na temelju RDA 2.20.1. *Basic Instructions on Making Notes on Manifestations or Items*

¹⁰⁷ EN 15907 8.1 *Relationships. General*

¹⁰⁸ EN 15907, 5.1 *Agent*

S obzirom na složenost i raznolikost podataka povezanih s materijalima pokretnih slika, ustanove, osobito one sa specifičnim interesima, trebale bi odabrati vrste funkcija povezanih s pokretnim slikama koje žele opisati u sklopu kataloške obrade. Te funkcije mogu se razlikovati među ustanovama s obzirom na vrste materijala pokretnih slika koje se u njima čuvaju. Npr. ustanova u kojoj se čuva televizijsko gradivo može, kada je riječ o prikazu, smatrati funkciju nakladnika medija važnijom od funkcije distributera. Ustanove čije zbirke uglavnom sadržavaju dugometražne igrane filmove smatrale bi suprotno. Unesite podatke o izvršiteljima u slučaju njihova važnog doprinosa određenom prikazu, čak i ako se ta vrsta odgovornosti (vrsta suradnika) ne bi smatrala važnom u ostalim prikazima.¹⁰⁹

U slučaju prikaza agregata, ako je to poželjno i primjenjivo, navedite više izvršitelja povezanih sa sadržajem agregata.

2.4.1.1 Aktivnost izvršitelja

Riječ je o opisu aktivnosti izvršitelja kojim se prikazuju odnosi između izvršitelja i prikaza.

Navedite jedan ili više pojmova koji se odnose na aktivnost izvršitelja, npr. „distributer“, „nakladnik medija“, „kanal emitiranja“ itd. kako biste opisali prirodu odnosa izvršitelja prema prikazu. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.8. Vrste izvršitelja za prikaz](#).

U svakom slučaju odaberite jedan najprikladniji pojam, ako je to moguće. Ako postojeći pojmovi nisu odgovarajući, kreirajte pojam kojim će se opisati odnos između stvaratelja i prikaza koji se katalogizira. Ako taj odnos nije jednoznačan, upotrijebite značajku kojom ćete ga opisati, npr. „nepoznat“ kako biste definirali odnos u kojem je funkcija izvršitelja nepoznata ili nije opisana uobičajenim pojmovima.¹¹⁰ Izborna, ako je određena aktivnost vjerojatno povezana s izvršiteljem, ali se to ne može potvrditi, nakon naziva aktivnosti stavite upitnik.

Uz navođenje glavnih aktivnosti izvršitelja, ustanove, osobito one sa specifičnim interesima, trebale bi kreirati i primjenjivati interne popise značajki ostalih specifičnih vrsta aktivnosti izvršitelja koje se mogu razlikovati među ustanovama.

U bilješci navedite sve dodatne podatke koji se ne mogu navesti s pomoću unaprijed zadanih pojmova (npr. „pojavljuje se samo u posljednjoj sceni“ itd.). Ako se zna da je ime pseudonim ili ako je potrebno pojašnjenje, u bilješci navedite pravo ime itd.

Pri unosu atributa izvršitelja (npr. ime, prezime, državljanstvo itd.) podatke preuzmite iz mjero-davnih izvora poput dokumenta *Functional requirements for authority data: a conceptual model* ili alata poput [Library of Congress Name Authority File](#).¹¹¹ Ako se navedeno ime izvršitelja razlikuje od preferiranog imena iz mjerodavnog izvora, navedite ime u obliku u kojem je navedeno u entitetu u trenutku obrade.¹¹²

¹⁰⁹ YCR, 1.3.2. *Other creators*, str. 42

¹¹⁰ Popis pojmova kojima se opisuju odnosi kombinacija su pojmova iz dokumenta YCR, 1.3.2. *Other creators*, str. 42–43 i OLAC-a TF, Part II., *Core Attributes and Relationships, Commonly-Occurring Roles*, str. 16–18.

¹¹¹ Patton, Glenn E. 2009. *Functional requirements for authority data: a conceptual model*. München: K.G. Saur.

¹¹² RDA 2.20.7.3.

Navedite izvršitelje i aktivnosti izvršitelja u obliku i na jeziku kako se pojavljuju, bilo u izvorima informacija bilo na jeziku ustanove ili oboje. Ako je više izvršitelja povezano s određenom funkcijom povezanom s prikazom ili događanjem, ako je to moguće i poželjno, navedite imena istim redoslijedom kojim su navedeni u izvoru informacija. Zadržavanje redoslijeda imena suradnika trebalo bi biti određeno potrebama pojedinačnih ustanova.¹¹³

Primjer:

Broadcaster: CBS
Broadcast Channel: BBC1
Distributor: GUO Film Distributors
Publisher: Buena Vista International

2.4.2 Događanja

Događanje se odnosi na zbivanja tijekom životnog vijeka prikaza pokretnih slika. Sve vrste događanja mogu biti u odnosu s izvršiteljem i s ostalim odnosima.

Navedite jednu ili više vrsta događanja, npr. „evaluacija”, „proizvodnja” itd. kako biste opisali vrstu odnosa događanja prema prikazu. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.4. Vrste događanja](#).

2.4.3 Ostali odnosi

Riječ je o odnosima koji nisu obuhvaćeni odnosima izvršitelja i događanja. Odnosi agregata navedeni su na razini djela/varijante (vidi [Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti \(kompilacije, produkcije s više komponenti\)](#)).

Uobičajeni odnosi uključuju:

- prikazi koji su sastavnice prikaza pokretnih slika (npr. serije/serijali)

Primjer:

Le cryptogramme rouge (35 mm print, m 984, m 48' (18 fps)
3° episode of the serial Les vampires (L. Feuillade, 1915).

- prikaz(i) s kojima je prikaz pokretnih slika u odnosu slijeda (npr. serije/serijali)
- prikaz(i) koji su promotivni materijal (tj. najave) određenog prikaza

Primjer:

Rashomon (Japan, 1950, A. Kurosawa)
“has a promotional material”: Rashomon, Italian trailer (35mm), of the Italian theatrical release (1952)

¹¹³ FIAF, 1.6.2, str. 36–37.

- popratno gradivo (djela/prikazi) koje govori o ili se odnosi na prikaz pokretnih slika (npr. predmeti, članci, pisani dokumenti poput recenzije DVD izdanja za kućno kino, promidžbeni materijali povezani s određenom kinodistribucijom, pripadajući dokumenti, poput cenzorskih kartona, laboratorijske tehničke dokumentacije itd.)

Primjer:

Metro. Issue 157. June 2008. „DVD review: Blade Runner: The Final Cut” by Stevena Aoun.

Der Dritte Mann (German film poster for the German-language Release Manifestation of the film „The third man” (United Kingdom, 1949, Carol Reed)

- preddistribucijski prikaz(i) povezani s prikazom namijenjenim za distribuciju

Primjer:

Blow-up (UK - Italy, 1966, Michelangelo Antonioni) and

Blow-up censorship cuts (35 mm) of the Italian theatrical release (1967).

Othello, Orson Welles, USA – Italy – Morocco - France, 1952 and

Otello, dailies and rushes, positive silent and some with sound, 35 mm, containing shots included in only a very limited extent in the first theatrical release (their title proper in Italian is: Otello).

Navedite jednu ili više vrsta ostalih odnosa kako biste opisali prirodu odnosa prema prikazu tako da odaberete najprecizniji mogući pojam s popisa srodnih pojmova, npr. „komentar”, „recenzija” itd. Odaberite najprikladniju s popisa unaprijed zadanih značajki. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.17.2. Vrste ostalih odnosa povezanih s prikazom.](#)

Možete i kreirati pojam kojim se opisuje odnos između prikaza koji se katalogizira i povezanog prikaza.

U bilješci navedite sve dodatne informacije o odnosu koji se smatra relevantnim.

Opišite ili prikažite odnose između prikaza povezivanjem s identifikacijskom oznakom povezanog prikaza upotrebom pojmova kojima se opisuju odnosi ili u skladu s ograničenjima u načinu strukturiranja podataka.

Ako je to u sustavu katalogizacije dopušteno, pridružite digitalnu datoteku koja sadržava kopije svih pripadajućih dokumenata.

2.4.4 Jedinica(e)

Iskažite odnos između prikaza pokretnih slika i jedinice pokretnih slika (npr. dio/sastavnica).

Tu možete navesti jedinstvene identifikacijske oznake jedinica povezanih s određenim prikazom, navodeći njihov odnos kao sastavnice prikaza.

2.4.5 Djelo

Iskažite odnos između prikaza pokretnih slika i djela pokretnih slika (npr. dio/sastavnica). Opišite ili prikažite odnose prikaza prema djelu povezivanjem s identifikacijskom oznakom prikaza upotrebom pojmova kojima se opisuju odnosi ili u skladu s ograničenjima u načinu strukturiranja podataka.

2.4.6 Varijanta

Iskažite odnos između prikaza pokretnih slika i varijante pokretnih slika (npr. dio/sastavnica). Opišite ili prikažite odnose prikaza prema varijantama povezivanjem s identifikacijskom oznakom prikaza, upotrebom pojmova kojima se opisuju odnosi ili u skladu s ograničenjima u načinu strukturiranja podataka.

3. Jedinice pokretnih slika

3.0 Definicija

3.1 Elementi opisa jedinice pokretnih slika

3.1.1 Identifikacijska oznaka

3.1.2 Naslov

3.1.3 Ustanova u kojoj se čuva gradivo

3.1.4 Vrsta jedinice

3.1.5 Podatci o jedinici / opseg jedinice (npr. fizički/digitalni opis)

3.1.6 Uvjeti pristupa

3.1.7 Bilješke o jedinicama

3.2 Razgraničenja između jedinica

3.3 Odnosi jedinice

3.3.1 Izvršitelj(i)

3.3.2 Događanja

3.3.3 Ostali odnosi

3.3.4 Prikaz

3.0 Definicija

Jedinica pokretnih slika je fizički ili digitalni proizvod prikaza djela ili varijante, odnosno stvarna kopija djela ili varijante. Zapis prikaza opisuje „ideal“ određenog formata ili izdanja, dok je zapis jedinice stvarni predmet koji je dio pohranjene zbirke.

Jedinica se može sastojati od jedne ili više komponenti, primjerice cjelovita jedinica može se sastojati od jednog ili pet kolotova, dvije VHS kasete ili jednog DVD-a. Zapis o jedinici može uključivati polja ili prostor za zasebne bar-kodove i informacije o stanju za sve komponente jedinice (primjerice za svaki kolot), ovisno o potrebi.

Jedinica može biti cjelovita, nepotpuna ili fragmentarna. Kada je riječ o u potpunosti digitalnim medijima, jedinica se definira kao dostupnost računalne datoteke, bez obzira na broj sigurnosnih kopija koje mogu postojati.¹¹⁴

3.1 Elementi opisa jedinice pokretnih slika

Većinu fizičkih i digitalnih elemenata opisa jedinica pokretnih slika treba preuzeti s prikaza jer su one uzorci prikaza. U nekim bazama podataka, pri odabiru vrste fizičkog nosača, inicira se otvaranje elemenata opisa povezanih s tom vrstom nosača na razini prikaza ili jedinice ili na objema razinama (npr. u dvorazinskoj hijerarhiji, vidi „Model plitke hijerarhije: dvije razine“ u [0.2.1. Elementi opisa u djelima, varijantama, prikazima i jedinicama](#)).

U idealnom slučaju informacije je potrebno unijeti samo jedanput, bez obzira na mjesto, unutar strukture podataka na koje trebaju biti upisane. Stoga su detaljne smjernice za obradu fizičkih i digitalnih elemenata opisa navedene u poglavlju o prikazima.

Ovo poglavlje sadržava fizičke/digitalne elemente opisa specifične za jedinice od 3.1.5. nadalje (vidi [3.1.5. Podatci o jedinici/opseg jedinice \(npr. fizički/digitalni opis\)](#)). Npr. fizička svojstva poput opsega i formata na razini prikaza predstavljaju „idealni“ oblik prikaza, dok se u informacijama specifičnima za jedinice odražavaju odstupanja od ideala. Smjernice za unošenje podataka postoje samo za elemente opisa koji se smatraju specifičnima za jedinicu. Fizički/digitalni elementi opisa koji su specifični za prikaz, ali koji se mogu ponavljati i na razini jedinice, sadržavaju hiperveze na odgovarajuća poglavlja o prikazu.

3.1.1 Identifikacijska oznaka

Kreirajte jedinstvenu brojčanu ili slovno-brojčanu identifikacijsku oznaku jedinice pokretnih slika, poput internog identifikacijskog broja, bar-koda, oznake police ili slično, kako biste nedvojbeno identificirali kopiju¹¹⁵. Ta oznaka može biti dodatak zasebnim brojevima ili identifikatorima povezanim s preuzimanjem ili pridruživanjem jedinice zbirci.

U slučaju digitalnih datoteka naziv datoteke ne može biti identifikacijska oznaka jer se nazivi datoteka mogu mijenjati.

Umjesto toga naziv datoteke navodi se kao dio tehničkih metapodataka povezanih s digitalnom jedinicom.

¹¹⁴ Definicija digitalnih medija preuzeta je iz CEN-ove publikacije „Film Identification – enhancing interoperability of metadata. Element sets and structures“. FprEN 15907:2010 (E)

¹¹⁵ EN 15907, „Inventory number“, str. 12

Kao i kod identifikacijskih oznaka djela i prikaza, jedinica također može imati više identifikacijskih oznaka. Npr. jedinica može imati bar-kod za filmsku kutiju i broj police za lokaciju unutar spremišta. Zabilježite vrstu identifikacijske oznake s pomoću elementa opisa „Vrsta identifikacijske oznake“.

3.1.1.1 Vrsta identifikacijske oznake

Ako sustav ustanove dopušta, pojam vrste može se upotrijebiti zajedno s identifikacijskom oznakom radi definiranja izvora identifikacijske oznake. Primjeri: bar-kod, oznaka police, inventarni broj.

3.1.2 Naslov

Za naslov jedinice unesite najmanje jedan naslov, identifikacijsku frazu ili naziv.

Pri navođenju više naslova, gdje je sustavom dopušteno, svakom pridružite pojam koji se odnosi na vrstu naslova, radi razlikovanja različitih vrsta naslova (vidi [A.2. Vrste naslova](#)).

U većini slučajeva naslov jedinice bit će jednak naslovu prikaza kojem jedinica pripada.

Naslov jedinice može se u manjoj mjeri ili u potpunosti razlikovati od naslova prikaza i/ili djela/varianta s kojima je povezan. Do toga može doći osobito, u slučaju preuzimanja nepotpunog fizičkog proizvoda prikaza. Npr. ako filmu u zbirci nedostaje prvi kolut na kojem se obično nalazi najavnica, jedinica neće imati naslov koji se može transkribirati.

Za kreiranje naslova nenaslovljenih ili neidentificiranih entiteta vidi [A.2.5. Dodijeljeni/kreirani naslovi](#) (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal).

Za obradu agregata (tj. kompilacija cjelovitih prikaza) kako su primjenjeni na jedinice vidi [E.4. Naslovljavanje agregata \(skupnih entiteta\)](#).

Za smjernice o jezičnom oblikovanju, redoslijedu, pravopisu, interpunkciji, pravilima o naglascima i pisanju velikim početnim slovom vidi [0. Uvodne napomene](#).

Za izvore informacije o naslovu vidi [0.3. Izvori informacija](#).

3.1.2.1 Vrsta naslova

Jedinice mogu imati više naslova, a ne samo onaj transkribiran sa najavnice. Informacije o naslovu mogu se nalaziti na blanku, filmskim kutijama i spremnicima za videoformate. Katkad se te informacije razlikuju od informacija na najavnici, a katkad su jedini izvor informacija za identifikaciju sadržaja jedinice.

Navedite izvor informacija o naslovu. U slučaju jedinica za koje se jedine informacije o naslovu nalaze na filmskoj kutiji ili blanku, navedite kvalifikator kojim se navodi da je riječ o naslovu dodijeljenom prilikom preuzimanja (vidi [A.2.4.1. Vrste alternativnog naslova](#)) ili navedite fraze poput „naslov sa filmske kutije“ ili „naslov sa blanka“.

3.1.3 Ustanova u kojoj se čuva gradivo¹¹⁶

Navedite naziv ustanove koja posjeduje jedinicu pokretnih slika ili koja je ovlaštena dati gradivo na korištenje.

¹¹⁶ Na temelju norme EN 15907, *Holding institution*.

Izbornu, ako je dostupno, navedite odgovarajuću identifikacijsku oznaku spremišta ili registriranu identifikacijsku oznaku imenskog mjesta ustanove.

3.1.4 Vrsta jedinice¹¹⁷

Odredite tip ili funkciju jedinice pokretnih slika, opisujući njezino mjesto u fotokemijskom ili digitalnom postupku proizvodnje ili u postupku kopiranja, npr. „originalni negativ „internegativ” itd. Oda-berite pojam s popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.8. Jedinica: vrsta elementa](#).

3.1.5 Podatci o jedinici/opseg jedinice (npr. fizički/digitalni opis)

Svi opisi jedinice pokretnih slika trebali bi sadržavati podatke o fizičkim/digitalnim karakteristikama jedinica, njihovoj lokaciji i stanju, te o načinu njihove obrade.

Ustanove u kojima se čuvaju arhivske pokretne slike trebaju precizno opisati svoje gradivo za potrebe konzervacije, kopiranja i rekonstrukcije. Često se nailazi na fizički odvojene jedinice, npr. slikovne i zvučne zapise, različite baze (tipove podloga) itd., koje su sve esencijalni dijelovi jedne pokretne slike.¹¹⁸ Potrebno je izraditi popis unaprijed zadanih pojmova kojim su obuhvaćena sva područja fizičkog opisa i atributi, a koji će se koristiti za odgovarajuće kategorije. Raspon i definiciju spomenutih pojmova može odrediti sama ustanova ili se može upotrijebiti već postojeći popis, npr. [FIAF Glossary of Technical Terms](#).

Svaka jedinica treba imati vlastiti opis, bez obzira na to postoje li razlike u fizičkim/digitalnim karakteristikama jedinice, poput duljine, širine vrpce, vrste baze, zvuka itd. ili su preuzete jedinice identične kopije.

Ustanove mogu navesti sve tehničke podatke koje žele ili smatraju potrebnima, ali fizički i digitalni elementi opisa jedinice u pravilu bi se trebali sastojati od elemenata opisa koji su navedeni u nastavku.

Preporučuje se navođenje podataka povezanih sa stanjem, konzervacijom i smještajem jedinice te za preuzimanje, pridruživanje i informacije o izvoru preuzimanja kao dodatnih elemenata opisa jedinica (vidi [3.1.6. Uvjeti pristupa](#)).

Ti se podatci mogu dodati opisu same jedinice ili, ako to nije moguće, povezati s ostalim zasebnim datotekama ili bazama podataka fizičkom poveznicom ili tekstualnom oznakom.

3.1.5.1. Vrsta nosača

Vrsta nosača jest medij ili format enkodiranja u/na kojem je jedinica fiksirana.

Njezin opis uključuje **općenitu vrstu nosača** kojom se opisuju osnovna svojstva fizičkog formata jedinice, npr. film, videovrpca, digitalna datoteka itd., te **specifičnu vrstu nosača** koja se odnosi na širinu u slučaju filmske i drugih vrpce, odnosno na fizički nosač na kojem je pohranjena datoteka u slučaju digitalnih datoteka.

¹¹⁷ Na temelju norme EN 15907, *Instantiation type*.

¹¹⁸ Vidi The FIAF Cataloguing rules for Film Archives (1991). 5. Physical Description. Introduction

3.1.5.1.1 Općenita vrsta nosača

Različite vrste medija na kojima je jedinica (npr. film, video, audio, optički mediji, digitalne datoteke). Zahvaljujući unosu tih informacija visoke razine omogućeno je pojedinačno pretraživanje samo filmskih, video i digitalnih elemenata itd. umjesto pretraživanja prema svim postojećim formatima i nosačima.

Te informacije navedite samo ako nisu navedene na razini prikaza ili ako ih je potrebno navesti na razini jedinice zbog sustava u upotrebi.

Prijedlog popisa nalazi se u [D.7.1. Općenita vrsta nosača prikaza/jedinice](#).

Zbog jasnoće i da bi se izbjeglo ponavljanje, izbornu, ustanove mogu odlučiti izostaviti informaciju o općenitoj vrsti nosača za film i video jer je ona već obuhvaćena opisom specifične vrste nosača.

3.1.5.1.2 Specifična vrsta nosača

Unesite specifičnu vrstu nosača navodeći sljedeće:

1. za film i video: širinu filmske ili magnetske vrpce na kojoj je fiksirana jedinica
2. za digitalne datoteke: fizički nosač na kojem je pohranjena digitalna datoteka.

U slučaju digitalnih datoteka za korisnike je najvažnija trenutačna identifikacija spremnika datoteke ili digitalnog omota (MXF, MOV, DPX itd.), a ne fizičkog medija na kojem su pohranjene. Može doći do promjene fizičkog medija na kojem je pohranjena datoteka, ali to nužno ne znači da je došlo i do promjene formata datoteke. Format digitalne datoteke važan je razlikovni čimbenik. Informacije o posebnim kodecima i rezolucijama navedene su u drugim elementima opisa na razini jedinice.

U slučaju optičkih medija navedite samo medije proizvedene u komercijalne svrhe. Ako je riječ o optičkom mediju za snimanje i na njemu je pohranjena digitalna datoteka, upišite format digitalne datoteke pod općenitu vrstu nosača, a pod specifičnu vrstu nosača upišite optički medij za pohranu.

Navedite podatak o specifičnoj vrsti nosača odabirom s odgovarajućeg popisa unaprijed zadanih značajki. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.2. Specifična vrsta nosača prikaza/jedinice](#).

3.1.5.2 Status jedinice

Podrazumijeva informacije o procesu konzervacije ili dostupnosti jedinice npr. master, kontrolna kopija itd. Odaberite s popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.3. Status jedinice s obzirom na proces pridruživanja ili konzervaciju](#).

3.1.5.3 Zvučni zapis

Riječ je o tehničkim specifikacijama koje se odnose na položaj zvuka u prikazu/jedinici (vidi [2.3.4.3. Karakteristike zvučnog zapisa prikaza](#)). Riječ je o visokorazinskom opisu zvuka na jedinici, tj. postoji li zvuk na jedinici ili je riječ o nijemom filmu itd.

Naznačite postojanje ili nepostojanje zvuka u prikazu/jedinici s pomoću pojmova „zvučni“, „nijemi“, „bez zvuka“, „kombinirani“ ili „miks“ itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.4. Vrsta zvučnog zapisa prikaza/jedinice.

Te podatke navedite samo ako nisu navedeni na razini prikaza ili ako ih je potrebno navesti na razini jedinice zbog sustava u upotrebi.

3.1.5.4 Konfiguracija audiokanala

U slučaju da jedinica uključuje zvuk, ovdje navedite konfiguraciju zvučnog zapisa, npr. monofonski zvuk, stereofonski zvuk itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući.

3.1.5.5 Zvučni sustav

Vidi i 2.3.4.3 Karakteristike zvučnog zapisa prikaza

Riječ je o opisu sustava snimanja zvuka na prikaz/jedinicu poput Dolby SR, Dolby Digital itd. Odaберите sa popisa unaprijed zadanih značajki. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.13. Zvučni sustav jedinice.

3.1.5.6 Boja

Za cjelovite upute vidi 2.3.4.4. Karakteristike boje prikaza.

Odnosi se na prisutnost boje, tonaliteta itd. u jedinici.¹¹⁹

Te podatke navedite samo ako nisu navedeni na razini prikaza ili ako ih je potrebno navesti na razini jedinice zbog sustava u upotrebi.

3.1.5.7 Broj segmenata

Za cjelovite upute vidi 2.3.5.1. Logički opseg prikaza.

Riječ je o broju zasebnih logičkih segmenata od kojih se sastoji jedinica pokretnih slika. Broj segmenata jedinice može se razlikovati od broja segmenata povezanog prikaza. Broj segmenata prikaza odnosi se na „idealni“ broj segmenata, dok se broj segmenata jedinice odnosi na stvaran broj segmenata u posjedu ustanove (npr. ustanova je preuzela samo tri koluta filma koji se sastoji od četiriju koluta).

¹¹⁹ RDA 7.17.3. *Colour of Moving Image*

3.1.5.8 Opseg

Stvarni fizički/digitalni opseg je karakteristika pojedinačne jedinice jer može biti različit za veći broj jedinica koje su primjeri istoga prikaza pokretnih slika.

Ako je riječ o filmu navedite duljinu filmskog koluta u stopama ili metrima. Ta duljina je stvarna duljina, a ne „idealna“ koja je navedena na razini prikaza (vidi [2.3.5.2. Fizički opseg prikaza](#)). Ako to vaš sustav dopušta, navedite mjernu jedinicu—stope ili metre—u zasebnom polju. Zasebna polja za brojčane vrijednosti olakšavaju izračun količine gradiva koje će biti obuhvaćeno postupkom konzervacije.

U slučaju digitalnih datoteka navedite brojčanu vrijednost koja iskazuje njihovu veličinu u KB, MB, GB ili TB.

Kao što je to gore navedeno, mjernu jedinicu (npr. stopa, metar, GB itd.) možete navesti u zasebnom polju. U tom slučaju predvidite dva zasebna polja: jedno za brojke i drugo za mjerne jedinice. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.9. Veličina digitalne datoteke jedinice](#).

Ako ne možete točno odrediti duljinu jedinice, nakon broja koji se odnosi na duljinu stavite upitnik ili ispred broja upišite riječ „približno“. U bilješci objasnite razlog navođenja procijenjene duljine ako je poznat.

Ako se ne može izmjeriti duljina jedinice, upišite značajku „nepoznata“.

Alternativno, predvidite dodatno razlikovno polje u kojem biste naveli je li duljina točna, približna ili nepoznata.

3.1.5.9 Projekcijske karakteristike

Za cjelovite upute vidi [2.3.4.2. Projekcijske karakteristike prikaza](#).

Projekcijske karakteristike prikaza/jedinice uključuju omjer slike i izrez ili format slike.

Te podatke navedite samo ako nisu navedeni na razini prikaza ili ako ih je potrebno navesti na razini jedinice zbog sustava u upotrebi.

3.1.5.10 Standard za emitiranje videa

Standardi za emitiranje videa ili DVD-a/*blu-ray*a: NTSC, PAL, SECAM.

3.1.5.11 Trajanje

Riječ je o trajanju u minutama pokretnih slika sadržanih u jedinici, a ne o ukupnom trajanju prikaza. Izborno, navedite trajanje u minutama i sekundama ili, radi veće preciznosti i mogućnosti izračuna, upotrijebiti format HH:MM:SS (sat/minuta/sekunda). Zahvaljujući tom brojčanom formatu moguće je izračunati potrebnu količinu prostora za pohranu sadržaja u digitalnom obliku u projektima digitalizacije izvorno analognog sadržaja.

To trajanje predstavlja stvarni vremenski opseg, a ne „idealni“ vremenski opseg koji je naveden na razini prikaza (vidi [2.3.5.3. Trajanje prikaza](#)). Stvarno trajanje karakteristika je pojedinačne jedinice jer se može razlikovati u slučaju više jedinica koje su primjeri istog prikaza.

Ako ne možete točno odrediti trajanje/vrijeme reprodukcije jedinice, nakon podatka o trajanju stavite upitnik ili navedite riječ „približno“ ispred broja u koji niste sigurni. Ako to smatrate potrebnim, u bilješci navedite objašnjenje o procijenjenom trajanju/vremenu reprodukcije, gdje je taj podatak poznat.

Ako se ne može odrediti trajanje/vrijeme reprodukcije jedinice, upišite značajku „nepoznato“.

Alternativno, predvidite dodatno razlikovno polje u kojem biste naveli je li trajanje/vrijeme reprodukcije točno, približno ili nepoznato. Ako je riječ o jedinici koja je videovrpca ili audiovrpca s navedenim maksimalnim trajanjem (npr. Fuji M321-SP 30M je betacam SP vrpca čije je trajanje 30 minuta), to se trajanje može navesti u polju „Točnost trajanja“ kao „maksimalno trajanje nosača“. Taj podatak može biti koristan jer se njime podrazumijeva da jedinica ne može trajati dulje od maksimalnog trajanja nosača.

3.1.5.11.1 Točnost trajanja

Unutar ovog kvalifikatora navedite je li trajanje točno, približno ili procijenjeno ili je riječ o maksimalnom trajanju nosača.

3.1.5.12 Brzina projekcije

Odaberite pojam sa popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.18. Brzina projekcije / presnimavanja za jedinicu](#).

Riječ je o originalnoj brzini projekcije jedinice. Informacije o brzini projekcije kojom se koristi u postupku digitalizacije navode se u polju „Brzina presnimavanja“ (vidi [3.1.5.23. Brzina presnimavanja](#)).

Brzina projekcije i brzina presnimavanja katkad su jedno te isto, a katkad su različite ovisno o tome je li jedinica skenirana u digitalnu datoteku ili je digitalna datoteka od početka. Npr. nijemi film sniman pri brzini od 16 sl/s može se presnimati brzinom od 23,98 sl/s. U tom slučaju brzina projekcije novonastale digitalne datoteke iznosi 23,98 sl/s iako je brzina projekcije originalnog filma 16 sl/s.

Taj se element opisa može preciznije odrediti dodavanjem kvalifikatora „Vrsta“ kako bi se navelo je li riječ o originalnoj brzini projekcije ili o brzini korištenoj prilikom presnimavanja.

Uzmite u obzir činjenicu da u digitalnoj kinematografiji film može imati različite brzine projekcije.

3.1.5.13 Baza

Riječ je o fizičkom materijalu ili videoformatu na koji je snimljena jedinica, npr. fleksibilni transparentni materijal koji služi kao baza za emulziju ili magnetska vrpca (acetat, nitrat, CTA itd.). Odaberite sa popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.7. Baza (tip podloge) jedinice – film ili video.

3.1.5.14 Proizvođač (marka)

Navedite marku (proizvođača) fizičkog nosača na koji je jedinica snimljena, npr. Eastman Kodak, Fuji, 3M itd. Taj opisni element potrebno je navesti za sve medije: film, video, audio, optičke medije, digitalne kasete, vanjske tvrde diskove. Odaberite sa popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.16. Proizvođač (marka) jedinice.

3.1.5.15 Serijski broj sirovog materijala

Riječ je o serijskom broju sirovog materijala/nosača na koji je snimljena jedinica. Može biti riječ o video, audio ili optičkom mediju ili digitalnoj kaseti. Navođenje serijskog broja sirovog materijala olakšava prepoznavanje nedostataka povezanih s određenim proizvedenim serijama.

3.1.5.16 Videokodek

Standard video kompresije koja se koristi za digitalnu video jedinicu, npr. D10, MP4 itd.

Video i digitalni kino-formati u omotima imaju zasebne audio i video datoteke. Npr. DCP-ovi sadržani u datotekama MXF sastoje se od video datoteke JPEG2000 i audio datoteke WAV (uz pisane informacije u datoteci XML). Audiokodek opisan je zasebno.

Odaberite sa popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.10. Vrsta kodeka za jedinicu. Ostali popisi uključuju:

rječnik PBCore essenceTrackEncoding http://metadataregistry.org/concept/list/vocabulary_id/156.html

EBUCore Video Compression Code: https://www.ebu.ch/metadata/cs/web/ebu_VideoCompressionCodeCS_p.xml.htm

3.1.5.17 Audiokodek

Standard audio kompresije koji se koristi za audio datoteke, bez obzira je li sadržana u omotu s video datotekom ili je odvojena.

Odaberite sa popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u D.7.10. Vrste kodeka za jedinicu. Ostali popisi uključuju:

rječnik PBCore essenceTrackEncoding http://metadataregistry.org/concept/list/vocabulary_id/156.html

EBUCore Video Compression Code: https://www.ebu.ch/metadata/cs/web/ebu_VideoCompressionCodeCS_p.xml.htm

3.1.5.18 Rezolucija

Navedite je li rezolucija jedinice standardna, visoka itd. Odaberite sa popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.19. Rezolucija jedinice](#).

3.1.5.19 Videolinija (standard)

Riječ je o broju videolinija koje čine sliku i koje upućuju na tip rezolucije, npr. 405, 525, 1080. Odaberite s popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.21. Videolinija jedinice \(standard\)](#).

3.1.5.20 Dubina bita

Odaberite s popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.17. Dubina bita jedinice](#).

Uzmite u obzir činjenicu da se dubina bita koristi za opis video i audio datoteke.

3.1.5.21 Uređaj za reprodukciju

Navedite uređaj za reprodukciju izvorno korišten za presnimavanje. Može biti riječ o videosnimaču, kopirki za filmsku vrpcu ili hardveru.

Odaberite s popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.20. Uređaj za reprodukciju jedinice](#).

3.1.5.22 Softver uređaja za reprodukciju

Navedite softver uređaja za reprodukciju digitalne datoteke.

3.1.5.23 Brzina presnimavanja

Odaberite s popisa unaprijed zadanih pojmova. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.7.18. Brzina projekcije / presnimavanja za jedinicu](#).

Ako je brzina presnimavanja jednaka brzini projekcije ([3.1.5.12. Brzina projekcije](#)), te bi vrijednosti trebale biti jednake. Međutim, nijemi filmovi mogu biti presnimljeni pri većoj brzini od originalne brzine projekcije. Npr. nijemi film sniman pri brzini od 16 sl/s može se presnimati brzinom od 23,98 sl/s. Važno je navesti brzinu presnimavanja kako bi ustanova mogla usporediti kopiju jedinice s izvornikom. Ako je brzina presnimavanja veća od brzine projekcije izvornika, novonastala jedinica može imati kraće trajanje nego izvornik.

3.1.6 Uvjeti pristupa

Navedite sve informacije o tome kako i kome se jedinica pokretnih slika može staviti na raspolaganje, uključujući podatke o stanju i događanjima povezanim s načinom obrade, konzervacijom ili restauracijom jedinice. Ti podatci tvore povijest stanja i konzervacije jedinice koja je važna pri procjeni uvjeta čuvanja i utvrđivanja i određivanja prioriteta aktivnosti u konzervaciji zbirke.

3.1.6.1 Stanje jedinice

Do zapažanja o stanju jedinice u pravilu dolazi tijekom događanja kao što je pregled. Ta bi zapažanja trebala biti što jasnija i preciznija, uz izbjegavanje skraćenica i inicijala, te korištenje, što je više moguće, unaprijed zadanim pojmovnikom. Npr. odaberite hoćete li upotrebljavati pojmove poput „ogrebano”, „ogrebotine” ili „tragovi grebanja” i budite što dosljedniji u njihovu korištenju. To omogućuje bolje pretraživanje i pristup podatcima.

Te radnje zabilježite kao događanja (vidi [3.3.2. Događanja](#)), a osobu ili entitet koji izvršava radnju kao izvršitelja (vidi [3.3.1 Izvršitelj\(i\)](#)).

U idealnom slučaju, elementi kojima su obuhvaćene informacije i detalji povezani sa stanjem preuzete jedinice u pravilu uključuju i podatke o jedinicama navedenima u daljnjem tekstu.

Njih možete navesti u pojedinačnim ili višestrukim posebnim poljima (tj. poljima kojima se opisuju baza, emulzija, slika, perforacije itd.) i potom u njihovim podpoljima navedite podatke u rasponu od brojčanih (od 1 do 5) ili opisnih (od savršenog do vrlo lošega) ocjena s jasnim definicijama svake pojedinačne ocjene; pojmove koji se odnose na stanje jedinice, odabrane s unaprijed zadanih popisa, dodatne kvalifikacije ili pojašnjenja u rubrici za zapažanja ili napomene; podatke za identifikaciju osobe koja je napravila tehničku procjenu; i datume.

Navedite stanje jedinice, uključujući podatke o bazi i/ili emulziji i/ili perforacijama, gdje je to primjenjivo. Odaberite s popisa unaprijed zadanih pojmova, npr. „krhka”, „savijena”, „mehanička oštećenja” itd. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.16. Stanje, konzervacija i restauracija prikaza/jedinice](#).

Navedite datum kada je zabilježeno stanje jedinice u skladu s ISO normom.¹²⁰ Potrebno je navesti i ime osobe koja je obavila tehničku procjenu i zabilježila stanje jedinice. Sva imena potrebno je navesti u punom obliku umjesto u skraćenom ili kao inicijale. Kako je to prethodno navedeno, fizičke ili pravne osobe koje obavljaju pregled nazivaju se izvršiteljima.

Navedite treba li prije upotrebe servisirati jedinicu.

3.1.6.2 Lokacija jedinice

U opisima jedinice potrebno je navesti broj kojim se označuje lokacija unutar spremišta kako bi se omogućio pristup i pretraživanje. Potrebno je evidentirati sve promjene lokacije radi utvrđivanja točne lokacije jedinice u svakom trenutku. Ako je to moguće, upotrijebite polja za identifikacijsku oznaku jedinice i vrstu identifikacijske oznake pri navođenju lokacije jedinice (vidi [3.1.1 Identifikacijska oznaka](#)).

To može biti jedno jednostavno polje ili višestruka polja koja se odnose na različite brojeve elektroničkih paketa ili bar-kodova koji mogu biti fiksirani na pojedinačne filmske kutije ili spremnike, police ili bilo što drugo što je primjenjivo na određenu ustanovu.

3.1.7 Bilješke o jedinicama

Riječ je o napomenama koje sadržavaju dodatne informacije povezane s atributima i odnosima jedinica.¹²¹ Vidi [Dodatak B – Bilješke katalogizatora](#).

3.2 Razgraničenja između jedinica

Razgraničenja između jedinica pokretnih slika utvrđuju se prije svega prema razgraničenjima između prikaza (vidi [2.1. Razgraničenja između prikaza](#)). Više jedinica, po svemu istovjetnih kopija, može biti povezano s prikazom, a one mogu sadržavati i neznatne razlike zbog kojih nije potrebno kreirati nove prikaze. Npr. ustanova može posjedovati dvije kopije istog prikaza na DVD-R diskovima, čije se naljepnice samo neznatno razlikuju.

3.3 Odnosi jedinice

Jedinica je odnosom povezana s drugim entitetom.

Odnosi se mogu primjenjivati na više načina ovisno o svrsi, oblikovnoj paradigmi ili arhitektonskim ograničenjima odabrane platforme. Zamišljeno je da ove smjernice budu neutralne u smislu načina strukturiranja podataka.¹²² Stoga ovim smjernicama nije točno propisan način iskazivanja odnosa. Umjesto toga preporučuje se uspostavljanje određenih odnosa bez točnih uputa o načinu njihova iskazivanja.

Jedinica može biti u odnosu sa sljedećim:

- izvršiteljima
- događanjima
- ostalim
- prikazom.

¹²¹ Na temelju RDA 2.20.1. *Basic Instructions on Making Notes on Manifestations or Items*

¹²² EN 15907 8.1 *Relationships. General*

3.3.1 Izvršitelj(i)

Izvršitelj jedinice pokretnih slika jest entitet koji je uključen u preuzimanje, cirkuliranje (radi posudbe, pregleda, smještaja itd.) ili konzervaciju jedinice pokretnih slika i koji se smatra najodgovornijim ili je od velike važnosti za jedinicu. Vrste izvršitelja mogu biti fizička osoba, korporativno tijelo, obitelj i skupina fizičkih osoba.¹²³

Izvršitelj(i) mogu biti u odnosu sa specifičnim događanjem ili s ostalim odnosima povezanim s jedinicom.

S obzirom na složenost i raznolikost podataka povezanih s materijalima pokretnih slika, ustanove, osobito one sa specifičnim interesima, trebale bi odabrati vrste funkcija povezanih s pokretnim slikama koje žele opisati u sklopu kataloške obrade. Te se aktivnosti mogu razlikovati među ustanovama s obzirom na vrste materijala pokretnih slika koje se u njima čuvaju.

3.3.1.1 Aktivnost izvršitelja

Riječ je o opisu aktivnosti izvršitelja kojim se prikazuju odnosi između izvršitelja i jedinice.

Navedite jednu ili više aktivnosti izvršitelja npr. „konzervator“, „kustos“, „izvor preuzimanja“ itd. kako biste opisali prirodu odnosa izvršitelja naspram jedinice. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući.

Odaberite jedan najprikladniji pojam ako je to moguće. Ako postojeći pojmovi nisu odgovarajući, kreirajte pojam kojim će se opisati odnos između izvršitelja i jedinice. Ako taj odnos nije jednoznačan, upotrijebite značajku kojom ćete ga opisati, npr. „nepoznat“. Izborno, ako je određena funkcija vjerojatno povezana s izvršiteljem, ali se to ne može potvrditi, nakon naziva funkcije stavite upitnik ili opišite isto u bilješci.

Uz navođenje glavnih aktivnosti izvršitelja, ustanove, osobito one sa specifičnim interesima, trebale bi kreirati i primjenjivati interne popise ostalih specifičnih vrsta aktivnosti izvršitelja koje se mogu razlikovati među institucijama.

U bilješci navedite sve dodatne podatke koji se ne mogu navesti s pomoću unaprijed zadanih pojmova. Ako se zna da je ime pseudonim ili ako je potrebno pojašnjenje, u bilješci navedite pravo ime itd.

Pri unosu atributa izvršitelja (npr. ime, prezime, državljanstvo itd.) podatke preuzmite iz mjerodavnih izvora poput dokumenta *Functional requirements for authority data: a conceptual model* ili alata poput [Library of Congress Name Authority File](#)¹²⁴. Ako se navedeno ime izvršitelja razlikuje od preferiranog imena iz mjerodavnog izvora, navedite ime u obliku u kojem je navedeno u entitetu u trenutku obrade.¹²⁵

¹²³ EN 15907, 5.1 *Agent*

¹²⁴ Patton, Glenn E. 2009. *Functional requirements for authority data: a conceptual model*. München: K.G. Saur.

¹²⁵ RDA 2.20.7.3

Navedite izvršitelje i aktivnosti izvršitelja u obliku i na jeziku kako se pojavljuju bilo u izvorima informacija bilo na jeziku ustanove ili oboje. Ako je više izvršitelja povezano s određenom funkcijom povezanom s jedinicom ili događanjem, gdje je to moguće i poželjno, navedite imena istim redoslijedom kojim su navedeni u izvoru informacija. Zadržavanje redoslijeda imena suradnika trebalo bi biti određeno potrebama pojedinačnih ustanova.¹²⁶

3.3.2 Događanja

Događanje se odnosi na zbivanja tijekom životnog vijeka jedinice pokretnih slika. Sve vrste događanja mogu biti u odnosu s izvršiteljem i s ostalim odnosima.

Navedite jednu ili više vrsta događanja, npr. „konzervacija“, „pregled“, „preuzimanje“ itd., kako biste opisali prirodu odnosa događanja naspram jedinice. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.4. Vrste događanja](#).

3.3.3 Ostali odnosi

Navedite odnose koji nisu obuhvaćeni odnosima izvršitelja i događanja. Mogu uključivati kompilacije zbog praktičnih razloga tj. u slučaju kad ustanova presnimi dva ili više filmova na jedan kolut, vrpce ili DVD radi praktičnijeg pohranjivanja.¹²⁷

- jedinica(e) povezane s jedinicom pokretnih slika

Jedinica pokretnih slika može biti u horizontalnom odnosu s drugom povezanom jedinicom kao srodnim predmetom. Takvi odnosi češći su i kompleksniji na razini djela, ali postoje slučajevi u kojima je potrebno stvoriti poveznice između jedinica, npr. kada ustanova ima zasebne jedinice – separacijske negative za žutu, cijan i magentu – koji svi moraju biti upotrijebljeni za izradu nove kopije u boji (postupak dobivanja boje Technicolor). Ili u slučaju da su zvučni i slikovni zapis na različitim jedinicama, a oba su potrebna za izradu nove kopije. Slično je i u slučaju restauracija gdje se upotrebljavaju odvojene jedinice ili elementi za kreiranje nove restaurirane jedinice.

Primjer:

The Wizard of Oz (USA, 1939, Victor Fleming)
Yellow Separation Negative
Cyan Separation Negative
Magenta Separation Negative
Local hero (United Kingdom, 1983, Bill Forsyth)
DPX sequence
WAV audio file

¹²⁶ FIAF, 1.6.2, str. 36–37.

¹²⁷ Vidi [E.2. Identifikacija agregata \(skupnih entiteta\)](#)

- jedinica koja sadržava druge jedinice (npr. dvije zasebne jedinice ili više njih nalaze se na istom kolutu/vrpici/DVD-u radi praktičnijeg pohranjivanja).

Primjer:

Selezione Fregoli 2002

Compilation of 16 short Fregoli films, spliced together for projection convenience.

Laughing gas (USA, 1914, Charlie Chaplin)

Those love pangs (USA, 1914, Charlie Chaplin)

(two Charlie Chaplin short comedies spliced together on one reel – for storage convenience).

- jedinica koja je izvor jedinice pokretnih slika (npr. interno kopiranje jedinice zbog kreiranja nove jedinice za konzervaciju ili korištenje)

Primjer:

35 mm CTA Duplicating Positive copy of Carnival (c. 1927) made from a 35 mm Nitrate Negative copy of Carnival (c. 1927)

- popratno gradivo, djela i jedinice pokretnih slika (npr. predmeti, dokumenti itd. koji se odnose na određenu jedinicu)

Primjer:

Shots of 1932 (United Kingdom, 1932) (home movie) 9,5 mm Safety film Item related to paper donor agreement

Navedite jedan ili više pojmova za vrstu ostalih odnosa kako biste opisali prirodu odnosa naspram jedinice tako da odaberete najprecizniji mogući pojam s popisa srodnih pojmova npr. „s dodatkom“, „sadržano u“ itd. Odaberite najprikladniju s popisa unaprijed zadanih značajki. Prijedlog otvorenog i nedovršenog popisa nalazi se u [D.17.3. Vrste ostalih odnosa povezanih s jedinicom](#).

U bilješki navedite sve dodatne informacije o odnosu koji se smatra relevantnim.

Ako je to u sustavu katalogizacije dopušteno, pridružite digitalnu datoteku koja sadržava kopije svih pripadajućih dokumenata.

3.3.4 Prikaz

Iskažite odnos između prikaza pokretnih slika i jedinice pokretnih slika (npr. dio/sastavnica).

Dodatak A – Naslovi i vrste naslova

A.1 Naslov

Opće smjernice za navođenje naslova, u nastavku, u pravilu se primjenjuju na sva djela, varijante, prikaze i jedinice te na sve vrste naslova. Ovisno o pojedinom slučaju neke smjernice primjenjuju se samo na određene entitete.

Pri navođenju naslova primijenite smjernice o pisanju velikim početnim slovom, brojkama, dijakritičkim znakovima, razmacima između inicijala, akronimima i kraticama iz poglavlja [0. Uvodne napomene](#). Ako se smjernice odnose na dodatak, slijedite dodatne upute u dodatku ovisno o slučaju.¹²⁸

A.1.1 Jezik¹²⁹

Navedite naslove djela/varijanti na jeziku i pismu na kojima su navedeni u izvorima iz kojih su preuzeti.

Prepišite naslove prikaza/jedinica na jeziku najavnice s filmske vrpce ili ekrana. U suprotnome navedite naslove prikaza/jedinica na jeziku i pismu na kojima su navedeni u izvorima iz kojih su preuzeti.

Izborno, možete navesti i transliterirani oblik naslova za bilo koji od entiteta, kao zamjenu za oblik koji je naveden na izvoru ili kao njegovu dopunu.

A.1.2 Preuzimanje grafičkog oblika naslova na ekranu

Zbog razloga povezanih s grafičkim izgledom brojni naslovi pokretnih slika na ekranu su prikazani velikim (npr. „ALIEN”, „LAWRENCE OF ARABIA”) ili malim slovima (npr. „archipelago”) ili kombiniranim („ORANGES and SUNSHINE”, „young Hearts Run Free”).

Za vašu ustanovu može biti važno razlikovati je li odluka o načinu prikazivanja naslova povezana s grafičkim izgledom ili jezičnim značenjem. U određenim slučajevima autori filma posebno naglašavaju da naslov treba biti napisan na određeni način, tada možete odlučiti poštovati njihove želje (npr. naslov filma „sex, lies and videotape” nije napisan velikim slovima, dok je u naslovu filma „GoodFellas” slovo ‘F’ napisano velikim slovom iako je i cijela riječ na ekranu napisana velikim slovima).¹³⁰

A.1.3 Podatci o odgovornosti

Ako naslov prikaza ili jedinice uključuje podatke o odgovornosti, naziv poduzeća ili ime člana glumačke postave, nemojte navoditi te informacije kao dio naslova bez obzira na lingvističku konstrukciju.

¹²⁸ Preuzeto iz RDA 6.2.1.3. *General Guidelines on Recording Titles of Works*

¹²⁹ Preuzeto iz RDA 5.4. *Language and Script*

¹³⁰ BFI CID *Stylistics Manual*, A.2.3 Riječi se ne pišu velikim početnim slovom osim u slučaju posljednje riječi naslova, str. 10.

Ako prevladavajući oblik naslova u referentnim djelima uključuje podatke o odgovornosti u posvojnom obliku (npr. „Il Casanova di Federico Fellini”/„Fellini’s Casanova”), katalogizator ih može navesti kao dio naslova. U slučaju dvojbe nemojte navesti podatak o odgovornosti u posvojnom obliku kao dio naslova. U većini slučajeva podatak o odgovornosti ili ime nisu planirani kao dio naslova, nego su navedeni za potrebe promidžbe. Kreirajte alternativne naslove u slučajevima kada bi oni, prema prosudbi katalogizatora, bili korisne pristupnice prilikom pretraživanja.

Primjeri:

Work

Preferred title: Victor/Victoria

Alternative title: Blake Edwards’ Victor/Victoria (naslov na ekranu)

Work

Preferred title: Il Casanova di Federico Fellini

Alternative (Parallel) title: Fellini’s Casanova

Alternative title: Casanova

Variant

Preferred title for English language version: Fellini’s Casanova (Research indicates that the possessive form of proper name is part of the English release title.)

Alternative (Parallel) title for English language version: Il Casanova di Federico Fellini

Alternative title: Casanova

Work/Variant/Manifestation/Item

Preferred title: Fisherman’s luck?

Alternative (Part) title: Gandy Goose in Fisherman’s luck?

A.1.4 Posvojni oblici

Nemojte zamijeniti posvojne oblike ili ostale gramatičke fraze koje nisu podatci o odgovornosti, poput imena likova, za podatke o odgovornosti koji uključuju takve oblike ili fraze. Navedite posvojne oblike kao dio naslova.

Primjeri:

Fatty’s wedding day

Eliza’s Romeo

Billy Bunter’s double

A.1.5 Ostali znakovi/neobični simboli

Kada naslov sadržava brojke, simbole (npr. ½, &, +, %) ili ostale znakove (npr. £, \$, °), navedite ih kako su prikazani na ekranu.¹³¹

131 BFI CID *Stylistics Manual*, A.2.4.4 *Numerals in the title*; A.2.4.5 & *(ampersand) occurring in a title*; A.2.4.6

Dodajte i alternativni naslov koji sadržava brojke, simbole ili znakove napisane riječima na izvornom jeziku radi lakšeg pretraživanja i sortiranja.

Primjeri:

8½ [Preferred/Title Proper]
Otto e mezzo [Alternative]

Catch-22 [Preferred/Title Proper]
Catch Twenty-two [Alternative]

37°2 le matin [Preferred/Title Proper]
Trente sept deux degrees le matin [Alternative]
Trente-sept deux le matin [Alternative]
37.2 degrees in the morning [Alternative]

The £25,000 kiss [Preferred/Title Proper]
The twenty five thousand pounds kiss [Alternative]

Se7en [Preferred/Title Proper]
Seven [Alternative]

Ovisno o mogućnosti pri kreiranju naslova potrebno je upotrijebiti riječ kao zamjenu za simbol ili grafički dizajn koji se ne može replicirati uz bilješku u kojoj se to objašnjava. Vidi [1.3.7 Bilješke](#).

Primjer:

I [heart] Huckabees [Preferred/Title Proper]
I love Huckabees [Alternative or Non-preferred]
(Onscreen title shows a heart simbol for the middle word.) [Note]

A.2 Vrste naslova

U ovom priručniku preporučuje se navođenje naslova i vrste naslova svih djela, varijanti, prikaza ili jedinica pokretnih slika.

To se može učiniti zasebnim poljima za naslov i vrstu naslova u neposrednoj blizini.

Međutim, taj je pristup samo jedna od mogućnosti s obzirom na to da u svim sustavima nije moguće navesti vrste naslova u poljima kojima se utvrđuje odnos vrste naslova i naslova. Osim toga, u svim sustavima nije moguće jasno navesti djela, varijante, prikaze i jedinice. U takvim slučajevima i ovisno o mogućnosti i procjeni preporučuje se da naslov i vrsta naslova uključuju dodatni element opisa radi označivanja entiteta kojem pripadaju. Osnovna je nakana povezati što je više moguće naslova s odgovarajućim entitetima unutar postojećih ograničenja u smislu vremena, resursa i sustava kako bi se olakšalo pretraživanje.

Različite vrste naslova objedinjene su u jednom području opisa radi lakšeg praktičnog katalogiziranja pri čemu postoji fizička jedinica, ali nisu dostupni podatci o naslovu djela ili varijante koji su povezani s njom ni o fizičkim karakteristikama jedinice koje ne uključuju promjenu samog sadržaja. To je često tako u slučaju arhivskih pokretnih slika čije naslove dobronamjerman kolekcionar može jednostavno promijeniti, pogrešno navesti ili u potpunosti izbaciti prije nego što materijal stigne u ustanovu.¹³²

Za smjernice o jezičnom oblikovanju, redoslijedu, pravopisu, interpunkciji, naglašavanju i pisanju velikim početnim slovom vidi [0. Uvodne napomene](#).

Za izvore informacija o naslovu vidi [0.3. Izvori informacija](#).

Vrste primarnih naslova¹³³

Vrste naslova			
Djelo	Varijanta	Prikaz	Jedinica
Identifikacijski	Identifikacijski		
Preferirani	Preferirani		
		Glavni stvarni naslov	Glavni stvarni naslov
Ostale informacije o naslovu	Ostale informacije o naslovu	Ostale informacije o naslovu	Ostale informacije o naslovu
Alternativni	Alternativni	Alternativni	Alternativni
Dodijeljeni/kreirani	Dodijeljeni/kreirani	Dodijeljeni/kreirani	Dodijeljeni/kreirani

A.2.0 Preferirani naslov

Riječ je o naslovu prilikom prvog prikazivanja, emitiranja, izdanja ili prijenosa (*online*) djela ili varijante pokretnih slika u zemlji ili zemljama podrijetla (vidi [1.3.3. Zemlja proizvodnje](#)).

Preferirani naslov je glavni ili originalni naslov bilo kojeg djela ili varijante pokretnih slika. Može uključivati naslov sastavnice djela i podatke o seriji/serijalu u slučaju višedijelnih materijala pokretnih slika poput epizoda filmskih ili televizijskih serijala. Vidi [A.2.7. Vjerojatni ili dvojbeni naslovi pokretnih slika](#).

Ako nije moguće utvrditi preferirani naslov djela/varijante, a naslov je naveden na prikazu/jedinici koji se katalogizira, taj se naslov može upotrijebiti kao preferirani naslov djela ili varijante.

Ako je preferirani naslov utvrđen u određenom trenutku te se razlikuje od naslova prikaza/jedinice, naslov prikaza/jedinice može se dodati djelu ili varijanti kao alternativni naslov.

U slučaju nepostojanja naslova djela ili varijante slijedite postupak utvrđen u [A.2.5. Dodijeljeni/kreirani naslovi](#) (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal).

¹³² FIAF *Cataloguing Rules*, p. xiii

¹³³ Zbog jednostavnosti u prethodnoj tablici nisu navedene podvrste alternativnih i dodijeljenih/kreiranih naslova. Prijedlog podvrsta i definicija nalazi se u dijelu o primarnim vrstama naslova.

A.2.1 Identificirajući naslov (jedinствeni ili za potrebe pretraživanja)¹³⁴

Riječ je o naslovu za razlikovanje djela ili varijanti, odnosno je li riječ o naslovu koji se prikazuje u rezultatima pretraživanja.¹³⁵

Identifikacijski naslov namijenjen je brzom i preciznoj identifikaciji entiteta za što veći broj korisnika, uključujući korisnike koji su s njim upoznati i one koji nisu. Ta vrsta naslova nije neophodna u svim sustavima, poput onih u kojima se upotrebljavaju jedinstvene identifikacijske oznake (npr. ISAN ili EIDR) ili onih u kojima su indeksirani ostali razlikovni elementi u zasebnim poljima (npr. godina proizvodnje), koja se uz naslov prikazuje u rezultatima pretraživanja. U tim slučajevima identifikacijski i preferirani naslov često će se podudarati.

Ako ne postoje zasebna polja, kreirajte identifikacijski naslov s pomoću preferiranog naslova djela/varijante kao ishodišta. Ako naslov ne postoji, vidi [A.2.5.1. Djelomično dodijeljeni/kreirani naslovi](#).¹³⁶

Navedite sve dodatne podatke o naslovu neophodne za identifikaciju i razlikovanje djela/varijante od ostalih s jednakim nazivom.¹³⁷ Ti se dodatni podatci u pravilu navode u zagradama unutar samog naslova, a mogu se upotrijebiti i ostali interpunkcijski znakovi za odvajanje poput točke. Ovisno o potrebi navedite više dodatnih podataka. Ako u polju naslova morate navesti više dodatnih podataka radi identifikacije djela/varijante, odvojite ih interpunkcijskim znakovima na način razmak – dvotočka – razmak ili točka – razmak.

Primjer:

Blade runner. Final Cut. 1982

Mogući kvalifikatori uključuju pojmove za opis sadržaja (vidi npr. [D.18. Popis vrsta djela za dodijeljene/kreirane naslove](#)); korporativna tijela koja nisu glavni stvaratelji djela/varijante, nego su s njima blisko povezani i korisni za njihovu identifikaciju; mjesto i datum izdanja/prvog prikazivanja/distribucije/emitiranja.¹³⁸

Primjer:

Works

A Star is born (Motion picture : 1954)

A Star is born (Television programme : 1961)

¹³⁴ Pojam „identifikacijski naslov” u skladu je s normom EN 15907. Riječ je o ekvivalentu pojmova „jedinствeni naslov” u FRBR-u i „preferirani naslov” u RDA-u.

¹³⁵ OLAC TF, Part 3a, str. 5.

¹³⁶ U YCR-u (0.9.3. *Normalized human-readable identifiers or headings*) i normi EN 15907 (6.4. *Identifying Title*) preporučuje se kreiranje jasne lako čitljive identifikacijske oznake za prikazivanje popisa rezultata istraživanja i podataka za razlikovanje poput žanra, godine itd.

¹³⁷ YCR, 0.9.3. *Normalized human-readable identifiers or headings*, str. 8

¹³⁸ YCR, 1.1.2.3. *Unique identifiers for works identified by title*, str. 21– 22

Variants

Police story III – Supercop. English subtitled version
Blade runner (Motion picture. 1982. 2007 version)
Blade runner (Motion picture. 1987. 25th anniversary edition)

Nije nužno identifikacijskom naslovu djela dodavati podatke o svim vrstama varijanti; brojne su vrste izmjena zbog kojih dolazi do nastanka varijanti presložene za navođenje te se većina podataka za identifikaciju određene varijante sastoji od elemenata koji su dio opisa varijante.

A.2.2 Glavni stvarni naslov

Riječ je o naslovu prikaza ili jedinice pokretnih slika. Riječ je o transkribiranom elementu koji odražava naslov prikazan na ekranu.

Prikazi

Glavni stvarni naslov podudara se s naslovom prikaza djela/varijante, tj. s naslovom korištenim za kinodistribuciju na 35 mm, DVD izdanje, televizijsko emitiranje, distribuciju na internetu itd. Može biti riječ o naslovu iz sekundarnih izvora ili naslovu jedinice pokretnih slika, povezane s vezanim prikazom, u obliku u kojem ga je unio katalogizator. Riječ je o glavnom nazivu prikaza kojim se koristi kao primarnom pristupnicom.¹³⁹

U bilješci ili za to namijenjenom polju navedite izvor glavnog stvarnog naslova, ako je to moguće.

Ako nije moguće utvrditi glavni stvarni naslov ili ako je prikaz fizički oblik djela bez formalnog naslova, sami kreirajte naslov (vidi [A.2.5. Dodijeljeni/kreirani naslovi \(tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal\)](#)).

U bilješci ili za to namijenjenom polju navedite da glavni stvarni naslov nije moguće utvrditi ili da je prikaz fizički oblik djela bez formalnog naslova.

Jedinice¹⁴⁰

Utvrđivanje glavnog stvarnog naslova jedinice razlikuje se od utvrđivanja glavnog stvarnog naslova djela, varijanti i prikaza pri čemu je naslov na jedinici ili fizičkoj kopiji prioritetan.

Naslov jedinice može se u manjoj mjeri ili u potpunosti razlikovati od naslova prikaza i/ili djela/varijante s kojima je hijerarhijski povezan, posebno u slučaju preuzimanja nepotpunog fizičkog proizvoda prikaza (vidi [A.2.6.3. Analitika / komponente identificiranih filmskih novosti i filmskih žurnala](#)).

¹³⁹ U ovom kontekstu temeljenom na FRBR-u, naslov prikaza pokretnih slika strogo se podudara s tradicionalnim ISBD-ovim konceptom "glavnog stvarnog naslova". S druge strane, u ranijem FIAF-ovu pravilniku "glavni stvarni" naslov definiran je kao "naslov prvog prikazivanja u zemlji podrijetla", što prema pristupu na temelju FRBR-a odgovara "preferiranom naslovu" djela pokretnih slika.

¹⁴⁰ Vrste naslova jedinica i definicije preuzete su iz dokumenta BFI CID Stylistics Manual. 2nd Edition. Svibanj 2012.

Ako ne možete utvrditi naslov iz jedinice ili njezinog spremnika, možete se koristiti sekundarnim izvorima ili dodijeljenim/kreiranim naslovima.

Naslove je potrebno prepisati u skladu sa smjernicama za katalogizaciju i stilom koji se primjenjuje na djela/varijante i prikaze.

Informacije slične naslovima mogu se nalaziti na blanku, kutijama i spremnicima.

Glavni stvarni naslov jedinice određen je sljedećim:

- i) naslovom sa filmske vrpce ili ekrana ili naslovom koji je trajno ispisan na gradivu, pričvršćen za njega ili ugrađen u njega
- ii) ako gradivo ne sadržava nijedan naslov iz točke (i), upotrijebite bilo koju oznaku s naslovom koja se nalazi na ili u spremniku jedinice ili u popratnom tekstualnom materijalu
- iii) ako ne postoje informacije navedene u točkama (i) ili (ii) i u slučaju katalogizacije unutar strukture djela/varijante/prikaza/jedinice, navedite naziv prikaza s kojim će se jedinica povezati
- iv) ako ne postoje informacije navedene u točkama (i) ili (ii) i u slučaju katalogizacije unutar strukture djela/varijante/prikaza/jedinice ili djela i prikaza koji još nisu identificirani, kreirajte dodijeljeni/kreirani naslov. U potonjem slučaju sva naknadno kreirana djela i prikazi za povezivanje s jedinicom trebaju imati jednak naslov i vrstu dodijeljenog/kreiranog naslova (vidi A.2.5. Dodijeljeni/kreirani naslovi (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal)).

A.2.3 Ostale informacije o naslovu¹⁴¹

Ostale informacije o naslovu djela/varijante/prikaza/jedinice definirane su kao riječ ili fraza koja se pojavljuje zajedno s naslovom ili ispod njega i kojima se određuje, objašnjava ili dopunjava naslov na koji se odnose ili koje su pokazatelj karaktera, sadržaja djela/varijante/prikaza/jedinice ili motiva ili okolnosti povezanih s njihovom proizvodnjom ili distribucijom.

Ostale informacije o naslovu uključuju podnaslove, nadnaslove, ali ne i alternativne naslove.¹⁴²

Katalogizatori mogu kreirati pomoćne fraze kao dio naslova djela ili varijante u slučaju kada su prema njihovoj prosudbi takve fraze integralni dio preferiranog naslova.

¹⁴¹ Preuzeto iz FIAF-a, 1.4. *Other title information*; p. 25.

¹⁴² FIAF-ov pojmovnik i FIAF 1992., 1.4.: „Ostale informacije o naslovu: riječ ili fraza ili skupina znakova koji se pojavljuju zajedno s glavnim stvarnim naslovom jedinice ili su mu podređene. Ostale informacije o naslovu mogu se pojaviti i zajedno s paralelnim naslovima, varijacijama glavnog stvarnog naslova, naslovima epizoda, naslovima sadržaja, naslovima serija ili podserija ili su im podređene. Ostalim informacijama o naslovu određuje se, objašnjava ili dopunjava naslov na koji se odnose ili su pokazatelj karaktera, sadržaja itd. jedinice ili djela sadržanih u njima ili motiva ili okolnosti povezanih s njihovom proizvodnjom. Pojam uključuje podnaslove i nadnaslove.”

Za razliku od toga, u pojmovniku RDA-a i dokumentu RDA 2.3.4.: „Ostale informacije o naslovu informacije su koje se pojavljuju zajedno s glavnim stvarnim naslovom gradiva i podređene su mu. Mogu uključivati bilo koju frazu koja se pojavljuje zajedno s glavnim stvarnim naslovom, a koja je pokazatelj karaktera, sadržaja itd., gradiva ili motiva ili okolnosti povezanih s njegovom proizvodnjom ili distribucijom. Ostale informacije o naslovu uključuju podnaslove, nadnaslove itd., ali ne uključuju varijacije glavnog stvarnog naslova poput naslova na hrptu, naslova na koricama itd. (vidi 2.3.6.) ili oznake i/ili nazive dijelova, poglavlja ili dodataka (vidi 2.3.1.7.).”

Ako su ostale informacije o naslovu na prikazu/jedinici važne radi identifikacije ili pretraživanja, transkribirajte ih kako su navedene na izvoru informacija primjenjujući načelo transkripcije i u skladu s općim smjernicama za transkripciju iz F.3 Odnosi između dokumenata FIAF Cataloguing Rules, Functional Requirements of Bibliographic Records (FRBR), Resource Description and Access (RDA) i norme za kinematografska djela EN 15907 Europskog odbora za normizaciju (CEN).

Primjeri:

Dr. Strangelove, or, How I learned to stop worrying and love the bomb
Film d'amore e d'anarchia, ovvero, Stamattina alle 10 in Via del Fiore nella nota casa du tolleranza
Claymation: three dimensional clay animation
This Britain: Heritage of the sea

Napravite razliku među ostalim informacijama o naslovu s pomoću razmaka ili interpunkcijskih znakova ili zasebnih ili za to namijenjenih polja. U slučaju upotrebe opće oznake građe, navedite ju iza preferiranog naslova i prije ostalih informacija o naslovu.¹⁴³

Primjeri:

Claymation [motion picture]: three dimensional clay animation
This Britain [motion picture]: Heritage of the sea

A.2.3.1 Skraćivanje ili ispuštanje ostalih informacija o naslovu

Ako su ostale informacije o naslovu predugačke ili nevažne, navedite ih u bilješci ili ih ispustite. Vidi Dodatak B – Bilješke katalogizatora. Skratite ostale informacije o naslovu samo ako neće doći do gubitka ključnih informacija.¹⁴⁴

Ako je očito da su ostale informacije o naslovu, poput slogana filmskih novosti, nevažne ili je riječ o nadnaslovu koji nije u skladu s glavnim stvarnim naslovom u gramatičkom smislu, navedite ih u bilješci.¹⁴⁵

Primjeri:¹⁴⁶

CBS news special. Challenge in the coal mines : (*other title information*) men against their union

But:
(without separation into „title proper” i „other title information”):

Berlin – Die Sinfonie der Großstadt Pompeii, frozen in Fire

¹⁴³ FIAF, 1.4.1.1, 1.4.1.2., 1.4.1.3., str. 25 – 26

¹⁴⁴ FIAF, 1.4.2, str. 26

¹⁴⁵ Na temelju FIAF 1.4.2

¹⁴⁶ 144 FIAF 1991, 1.4.1.1

A.2.4 Alternativni naslov¹⁴⁷

Alternativni naslov korisnicima omogućuje pretraživanje svih varijacija naslova koje se upotrebljavaju za djelo, varijantu, prikaz ili jedinicu te ih može dovesti do sadržaja ili određenog fizičkog predmeta koji traže.

Alternativni naslovi djela razlikuju se od jedinstvenih, preferiranih i ostalih informacija o naslovu te se na njih može naići pri katalogizaciji njihovih varijanti, prikaza ili jedinica. Ako bi djelo bilo moguće tražiti prema naslovima tih varijanti/prikaza, alternativni naslov trebalo bi indeksirati tako da korisnika koji ga pretražuje odvede do djela.

Alternativni naslovi prikaza razlikuju se od glavnog stvarnog naslova ili ostalih informacija o na-slovu.¹⁴⁸

Alternativni naslovi prikaza mogu biti drukčijeg karaktera, izražavajući moguće različite načine označivanja prikaza tijekom njegove produkcije, distribucije, izdanja ili povijesti čuvanja u arhivu, koji se mogu razlikovati od glavnog stvarnog naslova ili paralelnih naslova.

U idealnom slučaju u bilješci navedite izvor(e) za alternativni naslov(e).

Neke će ustanove možda htjeti imenovati vrstu alternativnog naslova. Navedite vrstu alternativnog naslova tako da odaberete najprikladniji pojam s popisa unaprijed zadanih pojmova koji je izradila sama ustanova ili ga preuzmite s mjerodavnog već postojećeg popisa.

Informacija se može izostaviti ako nije poznata specifična vrsta alternativnog naslova.

U nastavku je prijedlog nedovršenog popisa otvorenog za daljnju razradu.

A.2.4.1 Vrste alternativnog naslova

- **Radni naslov:** Privremeni naslov koji se daje tijekom produkcije ili proizvodnje.¹⁴⁹
- **Naslov zabilježen prilikom preuzimanja:** Naslov pod kojim je preuzeta pokretna slika, bez da je pronađen drugi jasn naslov.
- **Pred-distribucijski naslov:** Privremeni naslov koji se prikazu daje prije distribucije ili izdanja s konačnim naslovom pripadajućeg djela.¹⁵⁰

¹⁴⁷ Preuzeto iz dokumenta YCR, 1.3 Work access, str. 39.

¹⁴⁸ Definicija se temelji na objašnjenju naslova „Naslov varijante” iz RDA-a (pojmovnik i 2.3.6.), no u ovome je slučaju usvojen pojam „Alternativni naslov” kako se on ne bi zamijenio sa entitetom „Varijanta”. Glavna referenca i razlog toga odabira je pojmovnik FIAF Glossary u kojemu je stavka „Alternativni naslov” jednaka stavci „Naslov varijante” iz RDA-a te ima gotovo isto značenje: FIAF Glossary, 2008 revision, A.1.12. „Alternativni naslov, Alternativni naslov. Svaki naslov, osim originalnog naslova, pod kojim je film poznat”.

¹⁴⁹ Na temelju FIAF-a 1.3.

¹⁵⁰ Ibid.

- **Skraćeni naslov:** Naslov koji se daje kako bi ustanova mogla brzo imenovati gradivo.¹⁵¹
- **Prevedeni naslov:** Naslov koji se daje kako bi se prikaz imenovao na jeziku ustanove, u doslovno prevedenom obliku (ne smije se zamijeniti s paralelnim naslovom).¹⁵²
- **Transliterirani naslov:** Naslov koji se daje kako bi se prikaz upisao na abecedi koju ustanova koristi, prema međunarodnim normama transliteracije poput ISO 9 (ne smije se zamijeniti s paralelnim naslovom).¹⁵³
- **Ispravljeni naslov:** Naslov koji ustanova daje u ispravljenom obliku, ukoliko je u izvorima informacija neispravno naveden, ako taj podatak smatra važnim (radi identifikacije ili pretraživanja).¹⁵⁴
- **Pomoćni naslov/naslov za pretraživanje:** Naslovi koji su možda bili upotrijebljeni u provjerenim izvorima i koji jasno pomažu pri pretraživanju. Upotrijebite ovu vrstu naslova za stilske varijacije uključujući kratice (npr. Dr./doktor), brojke (npr. 45 / četrdeset i pet), akronime (npr. FIAF/International Federation of Film Archives), simbole i ostale znakove (npr. &/i, £/funta), različite leksičke oblike (Southsea/South Sea).¹⁵⁵

Primjeri:

The fast & the furious 5
 The fast and the furious 5
 The fast & the furious 5 Rio heist
 The fast and the furious 5 Rio heist
 Fast & furious 5
 Fast and furious 5
 Fast & furious 5 Rio heist
 Fast and furious 5 Rio heist
 The fast & the furious five
 The fast and the furious five
 The fast & the furious five Rio heist

- **Naslov serije/serijala:** naslov serije/serijala djela koje čini epizodu/dio

Primjer:

Mary Tyler Moore show = Series/Serial Title
 Chuckles bites the dust = Preferred Title
 (vidi 1.3.2. Naslov)

- **Paralelni naslov:** naslov na drugom jeziku ili pismu.

U većini slučajeva paralelni naslov odgovara varijantama različitih jezičnih verzija.

¹⁵¹ Ibid.

¹⁵² Ibid.

¹⁵³ Na temelju FIAF 1.3.

¹⁵⁴ Na temelju RDA 2.3.6.

¹⁵⁵ CID *Stylistics Manual* – 2nd edition. BFI. 2011.

Za potrebe katalogizacije arhivskih pokretnih slika koncept paralelnog naslova uključuje sve naslove koji se određuju kao preferirani naslov, ali koji se ne upotrebljavaju kao preferirani naslov djela (npr. paralelni naslovi za međunarodne koprodukcije, naslov koji se ne može reproducirati) i sve naslove pod kojima je djelo korisnicima i istraživačima uglavnom poznato.

Jezični i leksički oblici paralelnih naslova navode se kako je utvrđeno odgovarajućim glavnim izvorom. U slučaju kada to uključuje transkripciju pisanog teksta, upotrijebite odgovarajuću normu za transliteraciju¹⁵⁶

Primjer:

Chandralekha

[No English language title translation available; archive holds Indian release copy – title is romanized.]

U slučaju kada naslov predstavlja međunarodnu koprodukciju ili je proizveden u dvojezičnoj ili višejezičnoj zemlji podrijetla te se istodobno distribuira pod zasebnim naslovima na jezicima zemlje podrijetla ili zemalja koprodukcije kao i na ostalim jezicima, navedite sve paralelne naslove na jezicima zemalja koprodukcije te na jeziku kopije koju ustanova posjeduje, ako je na dodatnom jeziku.

Ako nije moguće odrediti je li djelo distribuirano istovremeno ili nije moguće odrediti redoslijed distribucije, katalogizator treba odabrati jedan od mogućih naslova u skladu sa dosljednim pravilom (na primjer u skladu sa popisom jezika redoslijedom koji preferira ustanova ili upućivanjem na mjerodavni izvor).¹⁵⁷¹⁵⁸

U prošlosti su paralelni naslovi navođeni unutar polja za naslov, nakon preferiranog naslova i znaka za jednakost čime se naznačilo da se oba naslova pojavljuju na ekranu. Ove smjernice preporučuju upotrebu zasebnih polja koja će napraviti razliku između preferiranog naslova i svih naknadnih paralelnih naslova, no u slučaju da to nije moguće, raniji je pristup prihvatljiv.

Primjer:

Der Fangschuss = Coup de grâce

[Work is a German-French co-production. The Work was released in the U.S. under the French title.]

Der Fangschuss (Preferred Title)

Coup de grâce (Parallel Title)

156 FIAF, 1.3. Parallel title, str. 22.

157 FIAF, 1.3.4., str. 23 – 24.

158 U takvim se popisima obično daje prednost jezicima koji su istraživačima u zemlji arhiva najpoznatiji. Npr. standardni popis za katalogiziranje arhivskih pokretnih slika u Sjedinjenim Američkim Državama je sljedeći:

1. Američki naslov (ako je američka kompanija uključena u produkciju).
2. Britanski naslov (ako je britanska kompanija uključena u produkciju).
3. Ostali naslovi na engleskom jeziku (ako je zemlja engleskog govornog područja uključena u produkciju).
4. Naslov na francuskom jeziku (ako je francuska kompanija uključena u produkciju).
5. Naslov na njemačkom jeziku (ako je zemlja njemačkog govornog područja uključena u produkciju).
6. Ostali naslovi na romanskim jezicima (ako su kompanije s tih govornih područja uključene u produkciju).
7. Ostali naslovi na germanskim jezicima (ako su kompanije s tih govornih područja uključene u produkciju).

Ustanova se može odlučiti i za manji broj vrsta naslova te jednostavno upotrebljavati vrste preferiranog i alternativnog naslova (tj. paralelne naslove odrediti kao vrste alternativnog naslova). Npr. u slučaju koprodukcija određuje se preferirani naslov djela, a svi naslovi na ostalim jezicima dodaju se kao vrste alternativnog naslova djela i kao glavni stvarni naslov / drugi naslov povezane varijante i/ili prikaza.

Paralelni naslov prikaza odgovara glavnom stvarnom naslovu na drugom jeziku ili pismu.¹⁵⁹

U bilješki navedite izvor paralelnog naslova na prikladan način. Ustanove mogu razlikovati vrste paralelnog i alternativnog naslova ili primijeniti širu definiciju „alternativni naslov“ koja uključuje oboje.

Kod paralelnih naslova prikaza s distribucijom u različitim zemljopisnim regijama, navedite regije na koje se paralelni naslov odnosi.

(Za precizno navođenje zemljopisnih naziva vidi *Getty Thesaurus of Geographic Names* (TGN) ili drugu priznatu normu).

A.2.5 Dodijeljeni/kreirani naslovi (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal)

Naslov koji je „smislio“ ili dodijelio katalogizator. To se često primjenjuje na nenaslovljene ili neidentificirane entitete ili produkcijski materijal.

Ovo poglavlje pomaže pri izradi djelomično ili u potpunosti dodijeljenih/kreiranih naslova djela, varijanti, prikaza i jedinica.

Djelomično ili u potpunosti dodijeljeni/kreirani naslovi olakšavaju pretraživanje i identifikaciju pokretnih slika bez formalnog naslova. Sam naslov trebao bi biti opisan tako da opisuje djelo što je sažetije moguće.¹⁶⁰

Dodijeljeni/kreirani naslovi primjenjuju se za:

- entitete pokretnih slika (odnosno djela, varijante, prikaze i jedinice) s formalnim naslovom, ali za koje se naslov ne može odrediti na temelju dostupnih izvora (tj. entitete pokretnih slika za koje „naslov ne postoji“)
- entitete pokretnih slika bez formalnog naslova (tj. entitete pokretnih slika „bez naslova“ poput obiteljskih filmova)
- entitete pokretnih slika koji se ne mogu identificirati.

Pokretne slike mogu biti monografske, višedijelne ili sastavnica. Mogu biti montirane, djelomično montirane ili nemontirane; potpune ili nepotpune.

¹⁵⁹ Razlike između FIAF-a 1992. i dokumenta RDA: FIAF proširuje koncept paralelnog naslova na sve naslove koji su određeni kao originalni, a ne upotrebljavaju se kao glavni stvarni naslov (pokušalo se uključiti što je više moguće alternativnih naslova), no arhiv donosi odluku o tome hoće li se oni unijeti u područje zapisa namijenjeno ovim podatcima ili u područje bilješki. U dokumentu RDA čini se razlika između različitih karakteristika naslova te se paralelni naslov smatra isključivo „glavnim stvarnim naslovom na drugom jeziku ili pismu“. U tom se kontekstu prikladnijim smatra pristup iz dokumenta RDA.

¹⁶⁰ Na temelju OLAC-a (2009), Part 3a, str. 8–9.

Ove se smjernice ne odnose izričito na konstrukciju dodijeljenih/kreiranih naslova za zapise na razini zbirke, iako bi načela bila ista. Za zbirke materijala sređene prema principu provenijencije slijedite upute iz normi poput ISAD(G): opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva ili *Describing Archives: A Content Standard* (DACS).

Poznato je da u praksi prilikom katalogizacije izrada dodijeljenih/kreiranih naslova započinje proučavanjem pokretnih slika (odnosno zvuka i slike) na prikazu/jedinici.

Ovisno o slučaju dodijeljeni/kreirani naslovi djela i varijanti preuzet će se izravno od dodijeljenih/kreiranih naslova kreiranih za prikaze/jedinice (tj. ono što je predmet obrade) na temelju informacija iz samog prikaza/jedinice ili kombiniranjem sa informacijama iz popratne dokumentacije ili sekundarnih izvora.

NAPOMENA: Smjernice za kreiranje djelomično ili u potpunosti dodijeljenih/kreiranih naslova u pravilu su uključivale pitanje njihova prikazivanja tako što su davale preporuku za dosljedno unošenje pojedinih dijelova podataka u polje naslova zapisa. Sadašnje norme za opis i pristup sadržaju, kao što je RDA, nastoje odvojiti pravila o načinu prikazivanja od pravila koja se odnose na sadržaj. Ove se smjernice nalaze na pola puta tako što, s jedne strane, daju preporuke za povezivanje podataka u polju naslova i, s druge strane, dopuštaju jedan više atomizirani način indeksiranja.

Osim toga, neke ustanove djelomično ili u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove navode u uglatim ili okruglim zagradama. Tradicionalno, upotreba uglatih zagrada sugerira da je riječ o informacijama koje su preuzete iz mjesta različitog od jedinice koja se katalogizira. Odaberite način koji je u upotrebi u vašoj ustanovi. Ako je to moguće odaberite pristup koji će uključivati naslov i vrstu naslova. Tim se pristupom učinkovito uklanja potreba za korištenjem zagrada tako što se unaprijed označuje da je riječ o naslovu koji je dodijelio/kreirao katalogizator. Ako ne postoji polje za vrstu naslova, možete upotrijebiti polje bilješki ili neko drugo polje.

Prilikom obrade arhivskog gradiva preporučuje se kreiranje naslova prema sljedećem uzorku:

Tko/što: osobe, događaji ili predmeti
Što: aktivnost
Gdje: lokacija
Kada: vremensko razdoblje
Tko/što: naziv izvora ili zbirke

Prethodno navedene elemente opisa moguće je kombinirati sa kvalifikatorom vrste djela (npr. reklama, repeticije, intervju ili pokusna snimka itd.), ako se taj podatak smatra relevantnim.

Ne trebaju sve prethodno navedene informacije biti u naslovu ako se ne mogu razlučiti, no dosljedno uključivanje što većeg broja pomoći će pri identifikaciji.

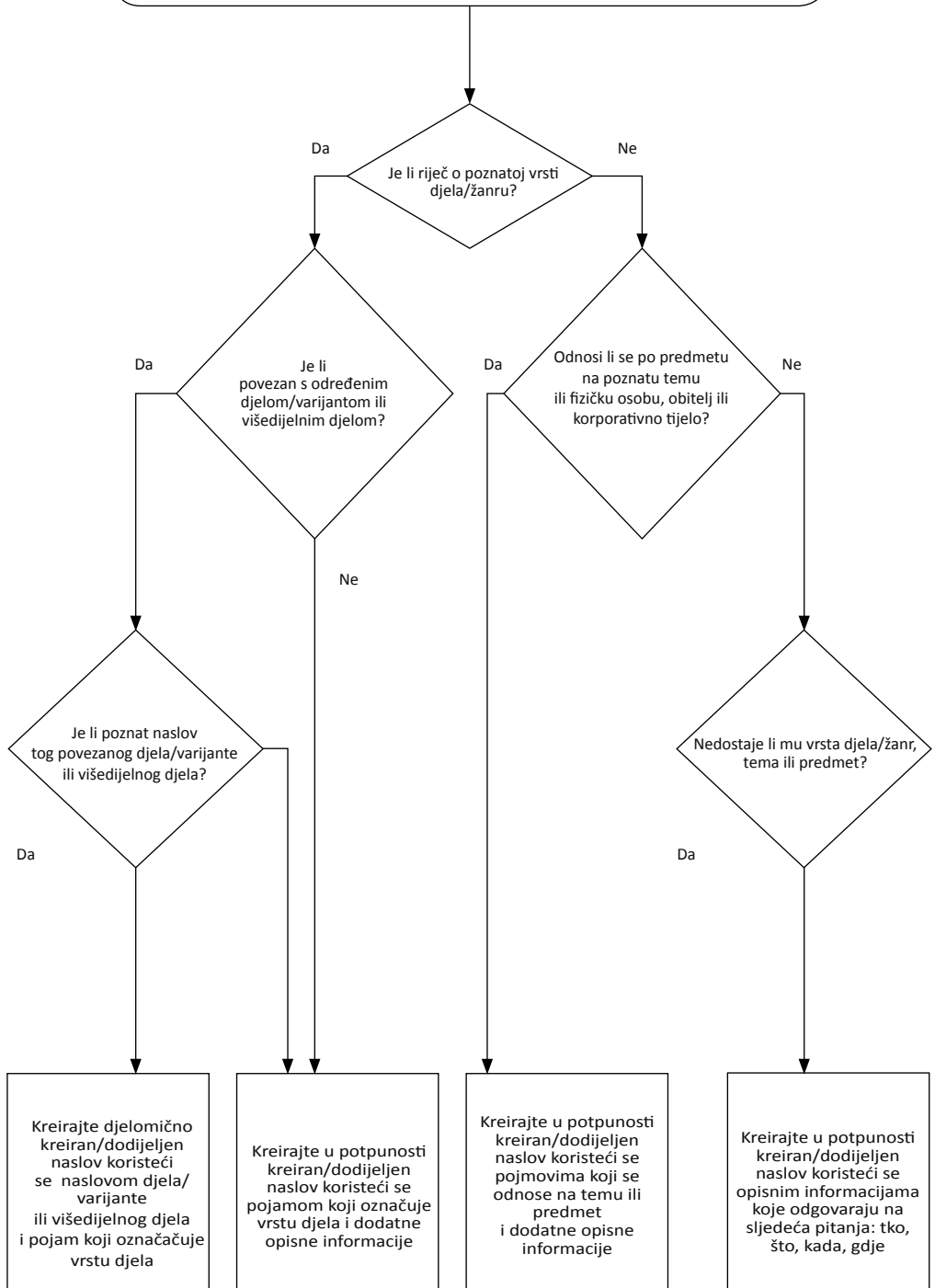
Primjeri:

Lawrence of Arabia. Rushes
Tram journey through Southampton 1902
Warships. 1920s
Tango. Orange genie. Commercial
Jones Collection footage. No. 5

Početak:

Tijek rada za:

1. Naslov ne postoji (treba imati formalni naslov, ali on nedostaje)
2. Bez naslova (bez formalnog naslova)
3. Neidentificiran/nepoznat



A.2.5.1 Djelomično dodijeljeni/kreirani naslovi¹⁶¹

Djelomično dodijeljeni/kreirani naslovi primjenjuju se u slučajevima kada se za sadržaj pokretnih slika prikaza/jedinice može :

- prepoznati vrsta djela
- odrediti odnos s određenim djelom ili varijantom pokretnih slika ili višedjelnim djelom ili kada o njima ovisi.

Stoga je moguće djelomično dodijeljene/kreirane naslove izraditi za montirani sadržaj koji je samostalno djelo (npr. najave ili kompilacija najava), ali je povezan s većim djelom; ili za nemontirani sadržaj koji proizlazi iz djela ili na neki drugi način ovisi o djelu (npr. repeticije).

Djelomično dodijeljeni/kreirani naslovi u pravilu su prošireni preferirani naslovi djela/varijante. Proširenjem se obično samom naslovu dodaje pojam koji označuje vrstu djela (npr. *Gone with the wind*. Najava).

Ovisno o mogućnostima i potrebi, iz naslova se mogu izostaviti pojmovi koji se odnose na vrstu djela i indeksirati u obliku atributa djela/varijante.

Djelomično dodijeljeni/kreirani naslovi mogu se navesti u slučaju neidentificiranog sadržaja pokretnih slika. Npr. djelo može imati djelomično dodijeljen/kreiran naslov u slučajevima kad je poznat naslov serije/serijala, ali nije poznat naslov epizode ili poglavlja (npr. *The Mighty Boosh*. Neidentificirana epizoda). Nemontirana snimka iz poznatog, imenovanog televizijskog programa (npr. kompilacija izrezaka iz emisije *60 Minutes*) primjer je još jednog slučaja u kojem djelo može imati djelomično dodijeljen/kreiran naslov.

Ustanove bi se trebale osloniti na interne popise standardiziranih pojmova koji se odnose na vrstu djela, a koji će se upotrebljavati kao dodatci, indeksirani u obliku atributa takvih pripadajućih naslova. Možete upotrijebiti i standardizirane popise kao što su *Library of Congress Genre/Form Terms for Library and Archival Materials* (LCGFT) ili se osloniti na popis pojmova koji se odnosi na vrstu djela iz D.18. Popis vrsta djela za dodijeljene/kreirane naslove).

Opće smjernice za djelomično dodijeljene/kreirane naslove¹⁶²

Djelomično dodijeljeni/kreirani naslov oblikujte tako da na pregledan i jedinstven način identificira sadržaj koji se katalogizira, navodeći sljedeće tri komponente u redoslijedu kako je predloženo.

- 1) NASLOV određenog djela ili varijante pokretnih slika ili višedjelnog djela s kojim je sadržaj, za koji je identificirana vrsta djela, u odnosu

¹⁶¹ Ovo se poglavlje, zajedno s pojmovima i primjerima koji se odnose na vrstu djela, temelji na ili je preuzet iz FIAF-a 1.4.3. Additions to titles; Yee/UCLA 5.1.2.; AMIM2 1F1.1

¹⁶² Ovo se poglavlje, zajedno s pojmovima i primjerima koji se odnose na vrstu djela, temelji na ili je preuzet iz FIAF-a 1.4.3. Additions to titles; Yee/UCLA 5.1.2.; AMIM2 1F1.1

i

II) kvalifikator VRSTE djela, npr. reklama, intervju, repeticije, pokusna snimka itd.

i/ili

III) IME osoba/događanja/predmeta, aktivnosti, lokacije, vremenskog razdoblja (tko, što, gdje, kada).

Izborno, djelu pridružite vrstu djela indeksirajući ju u posebnom polju(ima).

Prema potrebi, može se upotrijebiti više od jednog pojma za vrstu djela, npr. *Frenzy*. Promotivni film. Repeticije.

Ako nije moguće zadovoljiti propisani redoslijed ili broj komponenti, upotrijebite način koji je u lokalnoj upotrebi, a kojim se podatci predstavljaju u standardiziranom obliku, čak i kada se takve standardizirane prezentacije moraju izraditi za pojedinačne slučajeve, ovisno o samom materijalu i kontekstu zbirke ustanove. Dosljednost se može zadržati tako da se slijede opća načela opisa predstavljena u ovim smjernicama.

U slučaju više od jednog prikaza/jedinice s jednakim dodijeljenim/kreiranim naslovom, pri čemu nisu dostupni drugi podatci kojima bi se utvrdila razlika, upotrijebite broj kako biste ih razlikovali.

Izvor(e) informacija za dodijeljeni/kreirani naslov potrebno je navesti i opisati u bilješkama ili na neki drugi način kojim se podatak povezuje sa svojim izvorom.

Potrebno je uspostaviti odnos između naslova i vrste naslova tako da se unutar samog naslova ili u polju pored (poput „Vrsta naslova”) naslovu koji je kreirao katalogizator doda naziv i identificira ga se kao „dodijeljeni” ili „kreirani”. Ako ne postoji polje za vrstu naslova, možete upotrijebiti polje bilješki ili neko drugo polje.

U nekim se arhivima sve komponente u polju naslova navode u zagradama.

U drugim se arhivima samo podatci o vrsti djela navode u uglatim ili okruglim zagradama.

Primjeri:

Le Cercle Rouge. Theatrical trailer
or
Le Cercle Rouge (Theatrical trailer)
or
[Le Cercle Rouge. Theatrical trailer]
or
Title: Le Cercle Rouge
Form: Theatrical trailer

The misfits. TV trailers

or

The misfits (TV trailers)

or

[The Misfits. TV trailers]

or

Title: The Misfits

Form: TV trailers

L'armée des ombres. Rushes

or

L'armée des ombres (Rushes)

or

L'armée des ombres [Rushes]

or

Title: L'armée des ombres

Form: Rushes

Le samourai. Excerpt

or

Le samourai (Excerpt)

or

[Le samourai. Excerpt]

or

Title: Le samourai

Form: Excerpt

Za kreiranje djelomično dodijeljenih/kreiranih naslova u slučaju kada je pokretna slika sastavnica poznatog većeg djela, ali naslov sastavnice nije poznat.

Ako je sadržaj vjerojatno distribuiran, emitiran ili izdan s naslovom, ali naslov nedostaje, dodijelite/kreirajte naslov upotrebom izraza „neidentificiran“. Ako se zna da sadržaj pripada u jednu od kategorija vrste djela, dodajte pojam za vrstu djela kako je naveden u popisu u kojem su navedene vrste djela.¹⁶³

Opisne fraze, tj. kratke informacije kojima se sažeto opisuje pokretna slika, isto se tako mogu upotrijebiti pri povezivanju s naslovljenim djelom, zajedno s pojmom koji se odnosi na vrstu djela.

¹⁶³ Gotovo u cijelosti preuzeto iz Yee/UCLA, 5.2.2.1. *Unidentified materials released or broadcast with a title.*

Iza točke ili crtice može se navesti bilo kakav dodatni opis.¹⁶⁴ Npr. tip pokusa (pokusna snimka), ime osobe koja je na snimci ili određena sekvenca u isječku može se, prema potrebi, posebno navesti u polju naslova.

Izorno (ili dodatno), ti se podatci mogu i indeksirati u posebnim poljima namijenjenima za ovaj sadržaj.

U slučaju postojanja više od jednog neidentificiranog segmenta u određenoj kategoriji deskriptora, za razlikovanje zasebnog sadržaja upotrijebite brojeve.

Primjer:

The Mighty Boosh. Unidentified episode

or

Series Title: The Mighty Boosh

Episode Title: Unidentified episode

Flash Gordon conquers the universe. Unidentified episode.

or

Series Title: Flash Gordon conquers the universe

Episode Title: Unidentified episode

This hour has seven days. Unidentified episode. International espionage. 196?

or

Series Title: This hour has seven days

Episode Title: Unidentified episode

Summary/Content description: International espionage

Year: 196?

Heckle and Jeckle. Unidentified cartoon.

or

Series Title: Heckle and Jeckle

Episode Title: Unidentified episode

A.2.5.2 U potpunosti dodijeljeni/kreirani naslovi

U potpunosti dodijeljeni/kreirani naslovi primjenjuju se u slučajevima kada sadržaj pokretne slike sa prikaza/jedinice nema formalni naslov i on se ne može utvrditi na temelju samog entiteta ili popratne dokumentacije ili drugih sekundarnih izvora.

¹⁶⁴ Interpunkcijski znakovi koji se upotrebljavaju nisu toliko važni, za razliku od dosljedna korištenja uspostavljenog redoslijeda i standardne terminologije.

Opće smjernice za U POTPUNOSTI dodijeljene/kreirane naslove

U POTPUNOSTI dodijeljeni/kreirani naslov oblikujte tako da na pregledan i jedinstven način identificirate sadržaj koji se katalogizira navodeći sljedeće dvije komponente redoslijedom kako je predloženo.

I) IME osoba/događanja/predmeta, aktivnosti, lokacije, vremenskog razdoblja (tko, što, gdje, kada).

i/ili

II) Kvalifikator VRSTE djela, npr. reklama, intervju, repeticije, pokusna snimka itd. [Dodaje se kao komponenta samog naslova ili se indeksira u posebnoj polju(ima).].

Kada se opisani sadržaj kategorizira kao određena vrsta djela, gdje je to utvrdivo, navedite vrstu koristeći se standardiziranim izrazima.¹⁶⁵

Izborno (ili dodatno) kreirajte poveznicu s indeksom za vrstu djela koju je arhiv preuzeo.

Ustanove bi se trebale osloniti na interne popise standardiziranih pojmova koji se odnose na vrstu djela ili upotrijebiti standardizirane popise, kao što su *Library of Congress Genre/Form Terms for Library and Archival Materials* (LCGFT) ili se osloniti na popis pojmova u D.18. Popis vrsta djela za dodijeljene/kreirane naslove.

Primjeri:

Announcements
Bloopers
Commercials
Home movies

Ako se opisani sadržaj kategorizira s dvama ili više pojmova za vrstu djela, navedite jedan ili dva najčešća te iza njih navedite frazu „i drugi sadržaj”¹⁶⁶ ili „i drugi segmenti” ili neku sličnu frazu zadržavajući dosljednost.

Primjeri:

CBS bloopers, commercials and other content

Preporučuje se da ustanove unutar dodijeljenog/kreiranog naslova navedu da je snimka nemontirana (npr. „nemontirana snimka” ili „nemontirani sadržaj”) kao općenitu karakterizaciju vrste sadržaja. To možda neće biti prikladno u svim slučajevima.¹⁶⁷

Primjeri:

Animals. Unedited footage
Boulder transmission line tests. Unedited footage

¹⁶⁵ Preuzeto iz DACS-a, 2.3.18., str. 20 – 21.

¹⁶⁶ Preuzeto iz DACS-a, 2.3.18., str. 20 – 21.

¹⁶⁷ Na temelju Yee/UCLA, 5.2.3

Cattle herd. Stock footage
Kennedy presidential campaign. Arrival, Boston. Unedited footage
Trains, night clubs, Santa Ana Freeway. Stock shots
Unedited. Kleine Collection footage
Unedited. Jones Collection footage. No. 5

Navedite standardizirane ili unaprijed zadane pojmove ili fraze kojima se najtočnije ili najsažetije opisuje sadržaj (npr. fizičke osobe, korporativna tijela, predmeti, aktivnosti, događanja, zemljopisna područja), gdje ih je moguće utvrditi.

Navedite imena fizičkih osoba, obitelj(i) ili korporativnih tijela najodgovornijih za kreiranje, sastavljanje, prikupljanje i/ili održavanje sadržaja¹⁶⁸, gdje ih je moguće utvrditi. Izvršitelja treba odnosom povezati s djelom, varijantom ili prikazom/jedinicom ovisno o vrsti doprinosa.

Navedite ili indeksirajte ime(na) u obliku pod kojim je stvaratelj/sakupljač/sastavljač itd. općenito poznat redoslijedom prirodnog jezika.¹⁶⁹

Ako nisu navedena imena, ali je predmet sadržaja fizička osoba, obitelj ili korporativno tijelo, oblikujte naslov tako da se jasno navodi da je predmet sadržaja imenovana fizička osoba, obitelj ili korporativno tijelo.¹⁷⁰

Primjeri:

Compilation on Emmanuelle Devos
Early balloon footage.
World War I patriotic marches. No. 3
Ads and tours of Seattle industry
Ponselle, Rosa. Screentests.
Theodore Roosevelt. 1905 inaugural ceremony. Speeches
James Cagney, ca. 1965. Interviews
ABC Network fall season preview. 1964 – 65 season. Unedited footage
 optionally: Unedited footage. ABC Network fall season preview. 1964 – 65 season
Academy Awards, 17th. Best actor and actress. Unedited footage
 optionally, Unedited footage. Academy Awards, 17th. Best actor and actress
 optionally, Unedited 17th Academy Awards footage. Best actor and actress
Academy Awards. Award presentation, Conrad Nagel. Unedited footage
Anna Held. Unedited footage
CBS logo reel
Eddie Cantor and others. Unedited footage
World Series, 1956. Game no. 7. Unedited footage

Kad je riječ o neidentificiranim pokretnim slikama u naslovu, upotrijebite izraz „neidentificirana”. U slučaju postojanja više od jednog neidentificiranog segmenta u određenoj kategoriji deskriptora, za razlikovanje zasebnog sadržaja upotrijebite brojeve.

168 DACS, 2.3.4, str. 18.

169 DACS, 2.3.4, str. 18.

170 Preuzeto iz DACS-a, 2.3.22., str. 22.

Primjeri:

Unidentified cartoon
Unidentified cartoon. Warner Brothers
optionally: Unidentified Warners Brothers cartoon
Unidentified short about Africa
Unidentified film. James Cagney/Joe E. Brown
Unidentified equestrian film
Unidentified films. Excerpts
Unidentified film. Kay Kyser musical
optionally: Unidentified Kay Kyser musical
Unidentified film. Warner Brothers. Outtakes
optionally: Unidentified Warner Brothers outtakes
Unidentified film. Western
optionally: Unidentified Western
Unidentified newsreel. Excerpts. Auto race subjects, 1930s
Unidentified newsreel. Native American ritual dances, fifth wheel car, Fremont High game
Unidentified newsreel, Russian
optionally: Unidentified Russian newsreel
Unidentified shorts
Unidentified television programme. Wrestling. DuMont prod. no. 1757
Travelogue. Grenland expedition. Unidentified excerpts
Unidentified television series. Quiz show. Unidentified episodes

Za opsežniji popis pojmova koji se odnose na vrstu djela i koji se upotrebljavaju za U POTPUNOSTI ili DJELOMIČNO dodijeljene/kreirane naslove vidi [D.18. Popis vrsta djela za dodijeljene/kreirane naslove](#)).

A.2.6 Naslovi serija/serijala

Smjernice i načela predstavljeni u ovom poglavlju mogu se primjenjivati na sve kategorije djela, varijanti, prikaza i jedinica.

Za monografska djela koja su epizoda u sklopu serije ili serijala¹⁷¹ i imaju vlastiti individualni naslov, taj se pojedinačni naslov epizode može upotrijebiti kao preferirani naslov djela ili varijante ili kao glavni stvarni naslov prikaza i jedinice. Međutim, potrebno je navesti i naslov serije/serijala.

Naslov serije/serijala može se navesti (i) u samom polju naslova ili (ii) prikazati u povezanom hijerarhijskom odnosu sa zapisom na razini djela pojedinačnog serijala, tj. djelom kojemu je dodijeljena vrsta opisa „serijal”¹⁷² ili (iii) dodati kao vrsta naslova ili (iv) kombinacija. Pojedinačne ustanove trebaju odabrati način koji je najprikladniji za njihov sustav i za jednostavniju identifikaciju i pretraživanje.

171 Serijal = ima kontinuiranu priču koja se proteže kroz sve epizode, pa je nužno pogledati prethodne kako bi se mogla pratiti radnja, npr. *Pride and Prejudice*, *The Black Arrow*, *Brideshead Revisited*. Serija = sadržava programe ili epizode koji su dovršene cjeline (iako mogu imati zajedničke likove), pa nije nužno pogledati prethodne kako bi se moglo pratiti radnju/sadržaj, npr. *Cadfael*, *Midsomer Murders*, *World in Action*.. BFI SIFT *Inputting Manual*

172 Za definicije serijala kao vrste opisa iz EN 15907/BFI vidi [D.1 Vrste opisa djela/varijante](#).

Primjer:

Work (Serial) – Mary Tyler Moore show
Work (Monographic) – Chuckles bites the dust
Manifestation – Chuckles bites the dust
Item – Chuckles bites the dust

or

Work (Serial) – Mary Tyler Moore show
Work (Monographic) – Mary Tyler Moore show. Chuckles bites the dust
Manifestation – Mary Tyler Moore show. Chuckles bites the dust
Item – Mary Tyler Moore show. Chuckles bites the dust

or

Work (Monographic) – Chuckles bites the dust (Preferred title)
Mary Tyler Moore show (Series title)
Manifestation – Chuckles bites the dust
Item – Chuckles bites the dust

A.2.6.1 Numerirane epizode serije/serijala

Isto se načelo primjenjuje za serije/serijale koji sadržavaju brojeve epizode ili dijelova i naslove pojedinačnih epizoda. Preferirani naslov/glavni stvarni naslov djela, varijante, prikaza ili jedinice može uključiti sve navedeno radi jasnoće i mogućnosti pretraživanja ili se u sustavima ustanove može omogućiti upotreba naslova epizode u kombinaciji sa određenim zasebnim poljem(ima) za dijelove i brojeve ili oboje. Alternativno, ustanova se može koristiti jednim oblikom zapisa za djelo/varijantu i drugim za prikaz i/ili jedinicu. Za televizijske serije mogu biti potrebne i dodatne pojedinosti o numeriranoj sezoni kao i brojevi epizode/dijela.

Bilo koji ili oba načina mogu se koristiti u kombinaciji ovisno o odabiru ustanove, iako bi preduvjet trebao biti kontekst u kojem je ustanova uspostavila jasan standard interne prakse katalogizacije, koji ne ovisi o osobnim sklonostima i odabiru pojedinog katalogizatora¹⁷³.

Važno je imati na umu da su serijali uvijek namijenjeni za prikazivanje prema određenom redoslijedu. Stoga se naslov serijala, brojevi epizoda i naslovi epizoda obično uključuju u samu jedinicu ili u sekundarne izvore, te ih je potrebno navesti u zapisima radi lakšeg pronalaženja i identifikacije.

¹⁷³ U pravilima iz FIAF-a 1991. navodi se da se u takvim naslovima treba nalaziti zarez između podatka o dijelu i individualnih naslova komponenti, npr. *Flash Gordon's trip to Mars, Chapter 12., Ming the Merciless*. Međutim, trenutačno se različite elemente takvih vrsta naslova nastoji odvojiti točkom, npr. *Flash Gordon's trip to Mars. Chapter 12. Ming the Merciless*.

Primjer:

Flash Gordon's trip to Mars. Chapter 12. Ming the Merciless

Work (Serial) – Flash Gordon's trip to Mars

Work (Monographic) – Ming the Merciless

Manifestation – Ming the Merciless

Item – Ming the Merciless

[with „Chapter 12” element being added to a separate relevant Part field]

or

Work (Serial) – Flash Gordon's trip to Mars

Work (Monographic) – Flash Gordon's trip to Mars. Chapter 12. Ming the Merciless

Manifestation – Flash Gordon's trip to Mars. Chapter 12. Ming the Merciless

Item – Flash Gordon's trip to Mars. Chapter 12. Ming the Merciless

or

Work (Serial) – Flash Gordon's trip to Mars

Work (Monographic) – Ming the Merciless

Manifestation – Flash Gordon's trip to Mars. Chapter 12. Ming the Merciless

Item – Flash Gordon's trip to Mars. Chapter 12. Ming the Merciless

Isto se načelo može primijeniti na epizode serije/serijala koje nemaju svoje individualne naslove, ali imaju numerirane dijelove.

Primjer:

Work (Serial) – Pride and prejudice

Work (Monographic) – Pride and prejudice. Part One

Manifestation – Pride and prejudice. Part One

Item – Pride and prejudice. Part One

Navedite pojam kojim se označuje dio u obliku u kojem je upotrebljen u nekom od izvora informacija, npr. „dio”, „poglavlje”, „epizoda” itd. Jednako tako, ako je broj napisan znamenkama, upotrijebite znamenke, ako je napisan slovima tj. „jedan”, „dva”, „tri” itd., upotrijebite slova.

A.2.6.2 Epizode serije/serijala bez individualnog naslova ili numeriranih dijelova

Za epizode serije/serijala koje nemaju ni svoj individualni naslov niti broj, polju naslova može se dodati datum, uz mogućnost upotrebe uglatih zagrada radi jasnoće. Preporučuje se upotreba datuma distribucije/produkcije/prijenosa prikaza na koji se jedinica ili djelo/varijanta odnose.

Ako je preuzet ponovno emitirani televizijski program bez individualnog naslova ili numeriranih dijelova, potrebno je kreirati novi prikaz i jedinicu s datumom ponovljenog emitiranja koji je dodan njihovim naslovima. Taj bi se novi prikaz, unutar hijerarhijske strukture, povezao s djelom, unutar čijeg zapisa se može navesti datum ranijeg originalnog emitiranja u sklopu preferiranog naslova.

Novi naslov prikaza/jedinice može se na razini djela dodati kao vrsta alternativnog naslova.

Primjer:

Work (Serial) – Panorama

Work (Monographic) – Panorama [2011-01-23]

Manifestation 1 – Panorama [2011-01-23]

Item – Panorama [2011-01-23]

Manifestation 2 – Panorama [2011-05-03]

Item – Panorama [2011-05-03]

U prethodno se navedenom primjeru prikazi „Panorama” [2011-01-23]” i „Panorama [2011-05-03]” unutar hijerarhije povezuju s istim djelom naslovljenim „Panorama [2011-01-23]” jer je riječ o identičnom programu emitiranom na različite datume.

Alternativno, katalogizator može navesti vrstu segmenta i broj, uz mogućnost upotrebe uglatih zagrada radi jasnoće.

Primjer:

Work (Serial) – Panorama

Work (Monographic) – Panorama. [Episode 1]

Manifestation – Panorama. [Episod 1]

Item – Panorama. [Episode 1]

Manifestation – Panorama. [Episode 1] (repeat broadcast)

Jedinica - Panorama. [Episode 1] (repeat broadcast)

U prethodno navedenom primjeru prikazi se s različitim datumima emitiranja unutar hijerarhije povezuju s istim djelom. Datum originalnog emitiranja može se unijeti u polje datuma djela, a datum ponovljenog emitiranja može se unijeti u polje datuma prikaza/jedinice, ako postoji, ili u polje bilješki za prikaz/jedinicu.

A.2.6.3 Analitika / komponente identificiranih filmskih novosti i filmskih žurnala

Kada je preuzeto cjelokupno izdanje filmskih novosti i identificirana je serija filmskih novosti, pri unosu naslova slijede se ista prethodno navedena načela i smjernice.

Filmske novosti i žurnali često se preuzimaju u nepotpunom obliku. Jedinice koje su preuzete nepotpune mogu imati drukčiji naslov od prikaza i djela s kojima su povezane. Takve jedinice potrebno je povezati s djelom/prikazom koji predstavlja cjelokupno izdanje (vidi primjere „*British Paramount News*” u nastavku).

Filmske novosti i žurnali¹⁷⁴ sastojali su se u pravilu od nekoliko zasebnih priloga koji su analitički dijelovi/komponente pojedinog izdanja te su obično unutar samih filmskih novosti imali međunaslove.

Ako ustanova preuzme samo dio izdanja filmskih novosti, bilo koji međunaslov sa preuzete kopije može se upotrijebiti kao naslov jedinice, osobito u slučajevima kada je nepoznat naslov cjelovitog izdanja filmskih novosti (tj. djela/prikaza).

Npr. *British Paramount news br. 856* sadržava segmente s međunaslovima *President Roosevelt opens World Fair*; *70th birthday of US coast to coast railway* i *Princesses play with baby pandas*.

Ako ustanova preuzme samo kolot na kojem je segment *President Roosevelt opens World Fair*, onda taj naslov može biti uveden kao naslov jedinice.

U slučaju kad je poznato kojem izdanju ili seriji filmskih novosti pripada preuzeti segment, postoji mogućnost da se naslov serije/izdanja filmskih novosti uključi u naslov dodijeljen segmentu.

Primjer:

British Paramount news No. 856. President Roosevelt opens World Fair
or

¹⁷⁴ Definicije BFI-ja: Filmske novosti = Filmovi iz razdoblja od 1910. do 1979. kojima se izvještava o lokalnim i međunarodnim događajima i koji su se redovito prikazivali u kinima, npr. *Pathé News* 1910–1970; *Warwick Bioscope Chronicle* 1910–1915; *Topical Budget* 1911–1931; *Newsreel Flying Machine Compilation* 1910. Filmski žurnali = Kratka filmska revija koja uključuje više od dva priloga, npr. *Aussie Oddities* (194.), *This Week in Britain* (1950–1980)

British Paramount news. President Roosevelt opens World Fair

Unutar hijerarhijske strukture jedinica *President Roosevelt opens World Fair* bila bi povezana kao sastavnica prikaza namijenjenog za kinodistribuciju *British Paramount news No. 856*, tj. cjelokupnog izdanja filmskih novosti, koji bi tim naslovom *British Paramount news No. 856* bio povezan s kataloškim zapisom djela, tj. cjelokupnog izdanja.

Primjer:

Work (Series) – British Paramount news

Work (Monographic) – British Paramount news No. 856

Manifestation – British Paramount news. No. 856

Item – President Roosevelt opens World Fair

or

Work (Series) – British Paramount news

Work (Monographic) – British Paramount news No. 856

Manifestation – British Paramount news. No. 856

Item – British Paramount news. No. 856. President Roosevelt opens World Fair

Na razini djela svaki se naslovljeni analitički dio/komponenta koji(a) čini cjelinu, tj. zasebni prilog, može dodati kao dodatni alternativni naslov.

Alternativno, naslovi komponenti mogu se navesti i u polju sažetka ili opisa djela.

Ako preuzeta jedinica ima više od jedne komponente s međunaslovom, npr. prezet je samo drugi kolut jedinice koja se sastoji od dvaju koluta, a koji uključuje *70th birthday of US coast to coast railway* i *Princesses play with baby pandas*, može se upotrijebiti drukčiji pristup. To podrazumijeva upotrebu naslova odgovarajućeg prikaza koji se odnosi na cjelokupno izdanje filmskih novosti i dodavanje razlikovnih detalja, po potrebi u uglatim zagradama, kao drugi element naslova kako bi se kreirao naslov jedinice.

Primjer:

British Paramount news No. 856. [Reel 2]

or

British Paramount news No.856. Reel 2

British Paramount news No.856. [Incomplete]

or

British Paramount news No.856. Incomplete

Uz navođenje međunaslova sa kopije koji se mogu dodati kao alternativna vrsta naslova.

Primjer:

Preferred Title: British Paramount news No. 856. [Reel 2]

Alternative Title: 70th birthday of US coast to coast railway

Alternative Title: Princesses play with baby pandas

Alternativne naslove dodane jedinicama potrebno je dodati i kataloškom zapisu na razini djela ako je to potrebno i korisno za pretraživanje.

Naslovi pojedinačnih analitičkih dijelova/komponenti alternativno se mogu navesti u poljima bilješki i/ili sadržaja.

U naslovima se mogu upotrijebiti uglate zagrade kako bi se naveli potrebni dodatni kvalificirajući i pojašnjavajući elementi koji se ne nalaze na konkretnoj kopiji.

A.2.6.4 Analitički dijelovi/komponente neidentificiranih filmskih novosti i filmskih žurnala

Kad je preuzeta jedinica koja je samo analitički dio/komponenta kopije koja se odnosi na cjelokupno djelo, a djelo-serija kojemu pripada ne može se identificirati (tj. preuzeta je jedinica očito segment filmskih novosti, ali se ne može identificirati serija filmskih novosti kojoj pripada), naslov dodijeljen toj jedinici treba upotrijebiti i za kreiranje naslova kataloškog zapisa prikaza i djela koji će se potom hijerarhijski međusobno povezati.

Naslov jedinice dodjeljuje se u skladu s poglavljima [3.1.2 Naslov](#) i [A.2.5 Dodijeljeni/kreirani naslovi](#) (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal).

Sljedeći se odlomci odnose na arhivske sustave koji upotrebljavaju strukturu usklađenu s CEN normama.

Tako kreirani naslovi na razini djela opisani su CEN atributom „analitički dio“ uz uputu da je riječ i o dodijeljenom/kreiranom naslovu. Dodatna pojašnjenja mogu se unijeti u polja za sinopsis/opis ili bilješke zapisa o djelu.

Ako se cjelokupno djelo čiji je dio jedinica naknadno identificira, kataloški zapis tog analitičkog dijela može se izmijeniti ili izbrisati, a jedinica odnosom sastavnice povezati s cjelokupnim izdanjem prikaza namijenjenog za kinodistribuciju, koji je također sastavnica cjelokupnog djela ili monografskog djela.¹⁷⁵

¹⁷⁵ Za CEN kategorije i definicije koje upotrebljava BFI vidi [Dodatak D - Popisi značajki](#).

A.2.6.5 Fragmenti/segmenti neidentificiranih pokretnih slika (film ili televizijski programi)

Slična se načela primjenjuju na sve preuzete neidentificirane i nepotpune segmente ili fragmente filmova ili televizijskih programa.

Npr. kolutu nijemog igranog filma bez naslova na kopiji ili kutiji ili naznake o kojem je djelu riječ, osim da je očito dio duljeg filma, potrebno je dodijeliti odgovarajući naslov jedinice u skladu sa smjernicama u A.2.5 Dodijeljeni/kreirani naslovi (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal).

Primjer:

Unidentified silent film segment

Ili, gdje je to moguće, poštivanjem redoslijeda navođenja podataka koji odgovaraju na pitanja tko/što/gdje/kada u izradi kreiranih naslova¹⁷⁶.

Primjer:

Medieval battle segment. Unidentified silent film

or

Unidentified silent film. Medieval battle segment

Naslov jedinice potom će se upotrijebiti i za kreiranje katalogskih zapisa na razini prikaza i djela.

U takvim slučajevima djelu se dodijeljuje atribut monografsko. Atribut analitički dio rabi se samo za cjelovitu komponentu, a ne za fragment cjeline.

Korištenje uglatim zagradama za cjelokupni kreirani naslov nije obavezno jer se ista informacija može naznačiti korištenjem oznake „Dodijeljeni/kreirani naslov“ za vrstu naslova. Brojni elektronički sustavi razlikuju interpunkcijske znakove, stoga prisutnost uglatih zagrada [], osobito na početku naslova, može utjecati na mogućnost pretraživanja.

A.2.7. Vjerojatni ili dvojbeni naslovi pokretnih slika¹⁷⁷

U nekim se slučajevima naslov prikaza/jedinice ne može koristiti i za djelo/varijantu. To je slučaj kada prikaz/jedinica ima vjerojatni ili dvojbeni naslov.

Ako prikaz/jedinica ima vjerojatni ili dvojbeni naslov, može se koristiti kao komponentom pri sastavljanju dodijeljenog/kreiranog naslova ili se sam može upotrijebiti kao dodijeljeni/kreirani naslov djela (vidi A.2.5. Dodijeljeni/kreirani naslovi (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal)). Činjenicu da je riječ o vjerojatnom ili dvojbenom naslovu preuzetom iz dvojbenog izvora potrebno je pojasniti u bilješki.

¹⁷⁶ Vidi A.2.5 Dodijeljeni/kreirani naslovi (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal) i primjere naslovljavanja

¹⁷⁷ Na temelju AMIM2, 1F2.1.

Npr. jedinica može imati vjerojatan ili dvojben naslov koji nije preferirani naslov djela i taj se preferirani naslov djela ne može utvrditi. U tom slučaju neke će ustanove taj vjerojatni ili dvojbeni naslov navesti kao glavni stvarni naslov ili preferirani naslov prikaza/jedinice, ali ne i kao preferirani naslov djela ili varijante. Druge će ustanove, međutim, upotrijebiti vjerojatni ili dvojbeni naslov kao preferirani naslov prikaza/jedinice i djela (ili djela i varijante).

Primjer¹⁷⁸:

Archive contains a copy of the Italian version of an unidentified American silent comedy, with Italian intertitles.¹⁷⁹

Primary Title on Item: Title proper – Nipote Modello

Primary Title for Manifestation: Title proper – Nipote Modello

Primary Title for Variant: Preferred title – Nipote Modello

Primary Title for Work: Supplied/devised title – Unidentified film. Silent American comedy

or

Primary Title on Item: Title proper – Nipote Modello

Primary Title for Manifestation/Item record: Title proper – Nipote Modello

Primary Title for Variant record: Preferred title – Nipote Modello

Primary Title for Work: Supplied/devised title – Unidentified silent American Comedy. Nipote Modello

or

Primary Title on Item: Title proper – Nipote Modello

Primary Title for Manifestation/Item record: Title proper – Nipote Modello

Primary Title for Variant record: Preferred title – Nipote Modello

Primary Title for Work record: Preferred title – Nipote Modello

Postupanje s vjerojatnim ili dvojbenim naslovima može se razlikovati od ustanove do ustanove. Katalozi brojnih ustanova kombiniraju kataloške zapise na razini kolekcije, djela, varijante i prikaza koji imaju funkciju matičnog zapisa, tj. najviša su razina s kojom su povezani segmenti materijala pokretnih slika. U nedostatku djela ili informacija o djelu brojne ustanove predstavljaju ono što imaju.

Radi pronalaza i za potrebe pretraživanja i standardizacije preporučeno je djelo uvijek predstaviti u katalogu, čak i ako to znači upotrebu i ponavljanje informacija koje su više povezane s varijantom, prikazom ili jedinicom.

¹⁷⁸ U brojnim se arhivima informacije o prikazu/jedinici stavljaju u navodne znakove kako bi se naznačilo da je podatak prepisan sa same fizičke jedinice ili iz audiovizualnog sadržaja entiteta. Takva se praksa ne preporučuje osim kada je zadana lokalnim pravilima katalogizacije ili lokalnim zahtjevima sustava.

¹⁷⁹ Taj je primjer u međuvremenu identificiran kao film *Grandpa's Girl* (USA, 1924 – Gil Pratt)

Djelo može preuzeti naslov jedinice, prikaza ili varijante sve dok se daljnjim istraživanjem ili identifikacijom ne utvrdi preferirani naslov djela. Ključan je čimbenik povezivanje naslova s opisnim identifikatorom, kojim se unutar samog naslova ili u polju pored („Vrsta naslova”) označuje da je riječ o dodijeljenom ili kreiranom naslovu.

Ako ne postoji polje za vrstu naslova, podatak možete navesti u polju bilješki ili nekom drugom polju.

Primjeri djelomično ili u potpunosti dodijeljenih naslova u različitim slučajevima nalaze se na popisu pojmova koji se odnose na vrstu djela u [D.18. Popis vrsta djela za dodijeljene/kreirane naslove.](#)

A.3 Dodijeljivanje naslova agregatima (skupnim entitetima)

Naslovljavanje agregata slijedi ista načela kao i naslovljavanje ostalih vrsta entiteta kako je to podrobnije pojašnjeno u prethodnim poglavljima A.1. i A.2.

Dodatak B – Bilješke katalogizatora

Bilješka katalogizatora je bilo koja napomena koja može biti korisna onima koji upotrebljavaju ili revidiraju katalogizirane podatke. Obuhvaća informacije koje ne pripadaju nužno u predviđena polja ili druga područja opisa. Opseg i posebnosti bilješki ovisit će o različitim čimbenicima poput osoblja, mogućnosti pregledavanja, dokumentacije, uređenja sustava itd.¹⁸⁰

Informacije zapisane u bilješkama preuzmite iz bilo kojeg odgovarajućeg izvora. Pri unosu bilješki, primijenite smjernice iz 0. Uvodne napomene o pisanju velikim početnim slovom, citiranju, upućivanju itd.

Ustanove mogu uspostaviti strože lokalne smjernice za određivanje redoslijeda informacija u bilješkama. Npr. pri unošenju bilješki koje pobliže opisuju podatkovne elemente koji su već katalogizirani, neke ustanove mogu zahtijevati da se bilješke navode bude prema određenom redoslijedu kad god je to moguće, npr. naslov, podatci o odgovornosti, izdanje/verzija/varijacija, produkcija, distribucija itd. ili, kad ujednačenost prezentacije pomaže u prepoznavanju vrste informacije koja je predstavljena ili kad omogućuje uštedu prostora bez da se pritom umanjuje čitljivost podataka.¹⁸¹

Primjeri¹⁸²:

Title, Country of reference, Year/Date and Language(s) verified by telephone call to production company, 2013-07-01.

Intended audience: secondary school students.

Općenito, unesite sljedeće bilješke ako se smatraju važnima¹⁸³:

- bilješke o posebnim uputama koje se primjenjuju u kreiranju naslova/pristupnica ili koje na drugi način opravdavaju izbor i oblik naziva i naslova
- bilješke kojima se ograničava upotreba naslova/pristupnica
- bilješke koje omogućuju razlikovanje fizičkih osoba, obitelji ili korporativnih tijela sličnih naziva
- bilješke koje omogućuju razlikovanje entiteta djela/varijante/prikaza/jedinice sa sličnim naslovima.

Primjeri:

sex, lies and videotape (USA, 1989)

Title represented onscreen in lower-case.

Herr der Ringe Die Zwei Türme (Germany, New Zealand, USA, 2002, Peter Jackson)

Part II of trilogy. Majority German financing nationality confirmed, thus German title assigned as Preferred title and *The Lord of the Rings The Fellowship of the Ring* as Alternative.

180 Na temelju FIAF 7. Notes Area, Introduction i RDA 29.7.1.1 Scope, 29.7.1.2 Sources of Information

181 FIAF 7.1.3 Form of notes

182 Prilagođeno u skladu s FIAF 7.1.3. Form of notes

183 Na temelju RDA 5.9.1.3 i 8.13.1.3 Making Cataloguer's Notes

Le cœur de la France (France, 1967, Roger Leenhardt)

The word "*cœur*" does not actually appear in the title, but is represented by a heart-shaped symbol.

Carlyle Films (production company)

Not to be confused with Carlyle Corporate Communications who also trade as Carlyle Films

Harrison Ford (actor)

Silent film actor, retired from the screen in 1932.

Harrison Ford (actor)

Not to be confused with the silent movie actor of the 1920s of the same name.

Upute za kreiranje bilješki koje slijede ne trebaju se smatrati sveobuhvatnima ili obavezujućima. Broj i vrsta bilješki uključenih u opis moraju biti određeni pokretnim slikama koje se opisuju i potrebama pojedine ustanove.¹⁸⁴

B.1 Razgraničenja

Navedite dodatne informacije ili objašnjenja koja pojašnjavaju neke granične odluke, osobito u slučajevima kad sustav u upotrebi ne omogućuje jasno navođenje svih entiteta (djela, varijanti, prikaza i jedinica).

Primjeri¹⁸⁵:

Version information (re-editing and new narration) from copyright descriptive material.

Censored version.

Remake of the 1941 motion picture, *Here comes Mr. Jordan*.

Originally developed for ABC-TV.

Teaching version includes questions for discussion about the novel's theme and philosophy presented in a classroom setting at the end of the film; discussion is 10 min. in length.

B.2 Atributi

Navedite dodatne informacije ili objašnjenja za bilo koji od atributa djela/varijante/prikaza/jedinice prema želji, posebno ako te informacije nisu zabilježene drugdje u za njih predviđenim poljima.

¹⁸⁴ Na temelju FIAF 7.2. *Notes*

¹⁸⁵ FIAF 7.2.7. *History of edition/version/variation*

Primjeri:

Archive hold copies of both original German 1931 release (copy 1) and 1978 reissue with new English language subtitles (copy 2).¹⁸⁶

Parts 1 – 3 (ca. 45 min.) are also included in: *Oil spill contingency planning series*.¹⁸⁷

B.3 Elementi opisa

Navedite dodatne informacije ili objašnjenja za bilo koji od elemenata opisa djela/varijante/prikaza/jedinice, posebno ako te informacije nisu zabilježene drugdje u za njih predviđenim poljima. To je ponuđeno za korisnike koji nemaju mogućnost strukturiranja tih informacija na način koji je opisan u ovim smjernicama.

Naslov

Izvor ili funkcija naslova, datum kad je naslov pregledan i tko ga je pregledao, varijacije naslova, pogreške, izbrisani dijelovi itd. ili druge informacije koje se odnose na naslov, ako te informacije nisu zabilježene drugdje u za njih predviđenim poljima.¹⁸⁸

Primjeri¹⁸⁹:

Works

Commonly known in moving image reference sources under title *Mon oncle*.

The title from publisher's catalogue.

Title devised by cataloguer.

Title from title screen.

Title supplied by donor, Mrs. Pare Lorentz (Elisabeth Meyer).

Title from Moving Picture World 3:122.

The word "Love" in the title is represented by the drawing of a heart.

Parallel title, Mad about money, is American release title.

Variants/Manifestations/Items

Title on containers of parts 3 and 5 – 6 varies slightly.

Subtitle varies.

¹⁸⁶ FIAF 7.2.8.2. *Names and Functions*

¹⁸⁷ FIAF 7.2.12. *Series*

¹⁸⁸ RDA 2.20.2.1 *Scope*

¹⁸⁹ Primjeri uzeti iz RDA 2.20.2.3. *Title Source*, 2.20.2.4. *Title variations, Inaccuracies, and Deletions*; RDA 5.9.1.3. *Making Cataloguer's Notes*; i FIAF 7.2. *Notes*

Title from container.
Title from descriptive insert.
Caption title.
Title from menu.
Tentative title taken from label on nitrate can.
Incorrect title spliced on film: *Days of glory*.

Godina proizvodnje

Relevantne informacije koje pobliže određuju godinu/datum i izvor(e) informacija.

Primjeri:

Personal record. Eugene Meyer family. Family camping trip through the Canadian Rockies -- US, 1926.

[Note] Date from notes accompanying item, attached to inventory, and from Merlo Pusey's Eugene Meyer, (New York: Knopf, 1974), p. 195.¹⁹⁰

French language edition ©1982.

Copyright date recorded as copyright 1987. Resource described is a translation of the French language edition.¹⁹¹

Title of work is clearly, *Ten nights in a bar room*; however, several versions of this film were produced between 1910-1931. It is probable that this work is the 1921 version, but due to vagueness of available plot summaries and disappearance of copyright descriptive material for the 1921 version, date cannot be verified at this time.¹⁹²

Jezik¹⁹³

Navedite jezik ili jezike izgovorenog, pjevanog ili pisanog sadržaja djela/varijante/prikaza/jedinice, osim ako nisu razvidni iz ostatka opisa ili podataka sadržanih u posebnim poljima namijenjenim podacima o jeziku i obliku njegova korištenja.

Primjeri:

In Arabic with English subtitles.

English language credits and narration.

Main title, credits, and preface in French; dialogue in special languages created by Anthony Burgess.

Sound track dubbed in English.

English translation voice-over.

¹⁹⁰ FIAF p. 65.

¹⁹¹ RDA 2.20.10.3 *Details Relating to Copyright Dates*

¹⁹² FIAF 7.2.7. *History of edition/version/variation*

¹⁹³ Na temelju FIAF 7.2.2. *Language*

Opis sadržaja

Bilješka koja se pojavljuje zajedno s opisom sadržaja. Navedite izvor(e) informacija za sažetak sadržaja djela/varijante.

Promjene formata

Objasnite promjene formata zbog kojih se određeni prikaz pokretne slike kategorizira kao drukčiji i „novi” u usporedbi s bilo kojim drugim već prepoznatim i opisanim prikazom pokretne slike.

Karakteristike zvučnog zapisa

Ako djelo/varijanta povezana s prikazom ima zvuk, a prikaz ga nema, opišite ga pojmom „bez zvuka” i navedite pojašnjenje u napomeni.¹⁹⁴

Ako je djelo/varijanta povezana s prikazom originalno nijemi film, ali prikaz ima dodani zvuk, spomenuti prikaz opišite pojmom „zvučni” i navedite pojašnjenje u napomeni.

Fizički opseg

Ako nije moguće točno utvrditi duljinu prikaza/jedinice pokretnih slika, navedite objašnjenje za procijenjenu količinu ili duljinu u metrima.

Trajanje

Ako nije moguće točno utvrditi trajanje/vrijeme reprodukcije prikaza/jedinice, navedite objašnjenje za procijenjeno trajanje/vrijeme reprodukcije ako je takva informacija relevantna.¹⁹⁵

Navedite brzinu projekcije na kojoj se temelji izračun trajanja ili ako je pojedini prikaz pokretnih slika nastao usporavanjem ili ubrzavanjem brzine projekcije.

Stanje jedinice

Navedite podatak o tome je li prije korištenja gradivom potrebno obaviti servisno održavanje.

B.4 Odnosi

Izvršitelj

Uključite informacije o izvršiteljima (fizičkoj osobi, obitelji ili korporativnom tijelu) koji nisu navedeni u podacima o odgovornosti, ali kojima je prema drugim (nepreferiranim) izvorima dodijeljena odgovornost; o varijantama oblika imena, o mogućim izmjenama podataka o odgovornosti ili o svim drugim pojedinostima povezanim s podatkom o odgovornosti.¹⁹⁶

Navedite sve dodatne podatke koji se ne mogu navesti s pomoću unaprijed zadanih pojmova (npr. „pojavljuje se samo u posljednjoj sceni” itd.). Ako se zna da je ime pseudonim ili ako je potrebno pojašnjenje, u bilješci navedite pravo ime.

¹⁹⁴ Na temelju AMIM2 5C3.

¹⁹⁵ Na temelju FIAF 1991, 5.3.4.2.

¹⁹⁶ Na temelju RDA 2.20.3 *Note on Statement of Responsibility*

Događanje

Navedite pojedinosti o mjestu i datumu događanja ili informacije o bilo kojoj drugoj mogućoj povezanoj promjeni.

Produkcija

Navedite pojedinosti o producentu, mjestu produkcije, datumu produkcije ili o bilo kojoj drugoj mogućoj povezanoj promjeni.¹⁹⁷

Izdavanje

Navedite pojedinosti o izdavaču (distributeru itd.), mjestu izdavanja (koje podrazumijeva i mjesto distribucije, prvog prikazivanja itd.), datumu izdavanja ili bilo kojoj drugoj mogućoj povezanoj promjeni.¹⁹⁸

Proizvodnja

Navedite pojedinosti o proizvođaču (tj. laboratoriju, studiju itd.), mjestu proizvodnje, datumu proizvodnje ili o bilo kojoj mogućoj povezanoj promjeni.¹⁹⁹

Ostali odnosi

Navedite sve dodatne informacije povezane sa svim onim odnosima koji nisu obuhvaćeni odnosima izvršitelja i događanja, tzv. „ostali odnosi” (vidi [D.17 Ostali odnosi povezani s djelom, varijantom, prikazom, jedinicom](#)).

¹⁹⁷ Na temelju RDA 2.20.6. *Note on Production Statement*

¹⁹⁸ Na temelju RDA 2.20.7. *Note on Publication Statement*

¹⁹⁹ Na temelju RDA 2.20.9. *Note on Manufacture Statement*

Dodatak C – Izvori informacija

Vidi [0.3 Izvori informacija](#)

Dodatak D – Popisi značajki

Popisi značajki navedeni u ovom dodatku obično su ograničeni na najmanje pet primjera ako su dostupni sveobuhvatniji popisi. Ako već postojeći mjerodavni popisi nisu dostupni, ponuđen je nedovršeni, ali sveobuhvatniji popis pojmova.²⁰⁰

D.1 Vrste opisa djela/varijante

Vrste opisa u nastavku odražavaju pojmove upotrijebljene u CEN normi EN15907.

Analitički dio (sastavnica): sadržaj koji je sadržan u drugom sadržaju. Sastavnica sama po sebi može biti monografska ili serijska.

Primjeri:

Work [Monographic] – *Harry wird Millionär*

Variant [Analytic (component part)] – *Harry wird Millionär*. Incomplete German version
Manifestation 1: Internet – digital file – [2013] – Deutsches Filminstitut – DIF (internet publisher)

<http://www.filmportal.de/en/node/640472/video/1227323> – 0 h 16' 59''

Item – *Harry wird Millionär*

Variant [Analytic (component part)] – *Harry wordt Millionair*. Incomplete Dutch version
Manifestation 1: Internet – digital file – [2013] – Deutsches Filminstitut – DIF (internet publisher)

<http://www.filmportal.de/en/node/27915/video/1227322> – 0 h 15' 44''

Item – *Harry wordt Millionair*

Variant [Monographic] – *Harry wird Millionär*. Reconstructed version
Manifestation 1: Internet – digital file – [2013] – Deutsches Filminstitut – DIF (internet publisher)

<http://www.filmportal.de/en/node/27915/video/1227166> – 0 h 38' 56''

Item – *Harry wird Millionär*

²⁰⁰ Uočeno je da su popisima pojmova često potrebna ažuriranja, dodaci ili izmjene. Stoga bi, ako to sredstva dopuste, idealno bilo razdvojiti popise značajki od pravila te ih smjestiti u središnji digitalni repozitorij kao što je [metadataregistry.org](http://www.metadataregistry.org). Repozitoriji temeljeni na RDF-u poput navedenoga mogu na zahtjev ponuditi najnovije popise pojmova te mogu imati dodatne prednosti pred klasičnim popisima značajki poput onih iz ovog Dodatka.

Monografski: cjelovit sadržaj u jednom dijelu, tj. cjelini ili cjelina koja se sastoji od ograničenog broja dijelova.

Primjenjivo je i na epizode televizijske serije. Zapis same televizijske serije katalogizira se kao serijal.

Primjeri:

Coronation Street [1960-12-09]
Spaced. Series 1 Episode 1. 1999-09-02

Serijal: sadržaj objavljen u više uzastopnih dijelova koji se nastavljaju beskonačno ili unutar određenog vremenskog razdoblja. Zapis na razini djela za televizijsku seriju katalogiziran je kao serijal. Pojedinačne epizode mogu se katalogizirati kao monografski zapisi.

Primjeri:

Gaumont British News (1934 –)
Flash Gordon's Trip to Mars (1938)
Chemistry Essentials (1996)
Breaking Bad (2008-01-20 – 2013-09-29)

Zbirka: sadržaj objavljen u nekoliko neovisnih dijelova; nadređeni naslov djela koji obuhvaća brojna različita djela/varijante/prikaze.²⁰¹

Primjeri:

Pleasure (Joan Littlewood, c1963) (Footage shot on behalf of Joan Littlewood as part of her „Fun Palace” project.)

The „Dogme” films (Each individually numbered.)

Shadows of progress: documentary film in post-war Britain 1951 – 1977

Ostale upotrebe pojma **Zbirka**²⁰²:

Preuzete arhivske zbirke djela koja izvorno nisu bila namijenjena za javno prikazivanje ili emitiranje, najčešće se sastoje od sastavnica koje zajedno tvore zbirku kao cjelinu i koje su obično preuzimane na mnogobrojnim filmskim kolutovima i videovrpama itd., svaki(a) s identifikacijskim naslovom.

Primjeri:

David Lean home movies
William Butlin personal films
Hollywood interviews (unedited production material for series Hollywood)
BFI London Film Festival Awards 2010 – production material etc.
Fifties features (videotape collection of production material, with each of the tapes given an identifying acquisition title):
B1-3 Sylvia Syms I/V
B4-6 Sylvia Syms I/V & Jill Craigie I/V

²⁰¹ To je u skladu s definicijama norme EN 15907 koje se odnose na vrste djela, pa je drukčije i razlikuje se od zbirnih agregata.

²⁰² BFI CID *Stylistics Manual*, A.1.3 *Filmographic Level*, str. 8.

„David Lean home movies”, „Fifties features” itd. bili bi naslovi djela za opis na razini zbirke, a **Zbirka** bi bila njihova razina opisa.

Pojedinačne komponente te zbirke bile bi kreirane i kao zasebna djela s naslovima djela na **analitičkoj** razini opisa.

Primjeri:

Egypt
India
India no. 2
Kenya

Ti bi naslovi onda trebali biti povezani s opisom na razini zbirke i povezani odnosom sastavnice.

Skup kompilacija videozapisa/DVD-ova koji su kolekcije individualnih djela koja su samostalni entiteti, npr. *Portrait of a miner* je DVD sa različitim kratkometražnim filmovima *Mining review* koji su imali vlastitu pojedinačnu distribuciju kao cjeloviti entiteti ili djela.

- *Portrait of a miner* bio bi kreiran kao naslov djela, a razina opisa bila bi **zbirka**.
- Svako od djela *Mining review* upotrijebljeno u *Portrait of a miner* bilo bi potom povezano s tim naslovom i povezano odnosom „sadržano je u” (vidi [E.5 Uobličavanje agregata \(skupnih entiteta\)](#)).

Navedite popis kompiliranih djela sadržanih u djelu-zbirci, u polju za sinopsis ili sažetak.

D.2 Vrsta varijante²⁰³

Cenzurirana

Nasinkronizirana

S podnaslovima

Skraćena/sažeta (npr. za televiziju)

Proširena (kada je dodan dodatni sadržaj, npr. redateljska verzija s dodanim scenama ili alternativni završetci, komentari)

Konzervacija/restauracija

Različiti zvučni zapis

Ozvučena

*Obojena

*Crno-bijela kopija djela koje je izvorno u boji

²⁰³ YCR, 2.1.1 Nature of modification (change in content) of expression

*Promjena boje, koja je fizičko svojstvo, podrazumijeva kreiranje novog prikaza, u skladu sa smjernicama koje slijedi ovaj priručnik. Međutim, uočeno je da u praksi ustanove koje upotrebljavaju model koji uključuje varijante mogu smatrati promjenu boje vrstom promjene koja zahtijeva kreiranje nove varijante jer kolorizacija crno-bijelog djela čini fundamentalnu promjenu vizualnog aspekta izvornog djela.

D.3 Vrste izvršitelja za djela/varijante²⁰⁴

Glumačka postava (ili glumac/glumica)

Snimatelj/direktor fotografije/videosnimatelj

Najavljiivač

Producent

Redatelj

Produksijska kuća

Vidi FIAF Glossary of Filmographic Terms²⁰⁵

D.4 Vrste događanja

Vrste događanja			
Djelo	Varijanta	Prikaz	Jedinica
<u>Izdanje</u>	<u>Izdanje</u>	<u>Izdanje</u>	
<u>Nagrada(e) ili nominacija(e)</u>	<u>Nagrada(e) ili nominacija(e)</u>	<u>Nagrada(e) ili nominacija(e)</u>	
<u>Produkcija</u>	<u>Produkcija</u>		
<u>Registracija prava/autorskog i srodnih prava/prava intelektualnog vlasništva</u>	<u>Registracija prava/autorskog i srodnih prava/prava intelektualnog vlasništva</u>	Licenciranje	Licenciranje
	<u>Konzervacija</u>	<u>Konzervacija</u>	<u>Konzervacija</u>
	<u>Evaluacija</u>	<u>Evaluacija</u>	
		Proizvodnja	
			<u>Pregled</u>
			<u>Preuzimanje</u>

D.4.1 Izdavanje

Kada je riječ o djelima/varijantama, izdavanje je prvo potvrđeno prikazivanje ili dostupnost djela ili varijante, bez obzira je li riječ o kinoprikazivanju, videofilmu, emitiranju ili mrežnom prijenosu itd.

²⁰⁴ Više pojmova kojima se opisuju odnosi može se pronaći u YCR 1.3.2. *Other creators*, str. 42–43 i OLAC TF, *Part II, Core Attributes and Relationships, Commonly-Occurring Roles*, str. 16–18.

²⁰⁵ <http://www.fiafnet.org/pages/E-Resources/Glossary.html>

Kada je riječ o prikazima, izdavanje pretpostavlja prikazivanje, emitiranje ili distribuciju prikaza djela/varijante na mediju za fizičku distribuciju ili *online*.

Izdavanje može biti povezano s izvršiteljem u ulozi, primjerice, izdavača, distributera, nakladnika medija²⁰⁶ itd. Vidi [D.8. Vrste izvršitelja za prikaz](#) i [D.3 Vrste izvršitelja za djela/varijante](#).

Izdavanje može biti povezano s ostalim odnosima (npr. promotivni materijali za kinodistribuciju, oglašavanje videoizdanja za kućno kino itd.).

Zabilježite sve postojeće odnose povezane s izdavanjem ako su takve informacije dostupne i relevantne.

Informacije o izdavanju sastoje se od sljedećih podelemenata:

- način izdavanja
- datum izdavanja
- područje

Način izdavanja

Za djela/varijante zabilježite način izdavanja djela/varijante, npr. izdavanje, prvo prikazivanje, distribucija, emitiranje, mrežni prijenos. S popisa unaprijed zadanih značajki odaberite odgovarajuću. Vidi [D.9. Načini izdavanja djela/varijante](#).

Zabilježite način izdavanja prikaza, npr. „pred-distribucijski materijal”, „kinodistribucija” itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Vidi [D.10. Načini izdavanja prikaza](#).

Za prikaze, izdavanje kojim je određeno djelo/varijanta dobilo prikaz odgovara kriterijima po kojima se određuju granice između prikaza. Zbog toga se konceptualno, ali i u praksi „način izdavanja” preklapa sa glavnom definicijom „vrste prikaza”, kako je objašnjeno u [2.1. Razgraničenja između prikaza](#) te je, stoga, već opisano. Ustanove mogu odlučiti hoće li taj podatak ponavljati ili ne.

Datum izdavanja

Zabilježite datum kada je djelo/varijanta ili prikaz prvi put prikazano ili na neki drugi način postalo dostupno. Datumi bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom.

Područje

Navedite zemlju ili drugi politički ili zemljopisni entitet u kojoj je djelo/varijanta ili prikaz izdano (npr. prva projekcija u sklopu kinodistribucije) ili u kojoj je postalo dostupno (npr. područje distribucije).

²⁰⁶ Određene ustanove koje se konkretno bave televizijskom građom, za te podatke mogu upotrijebiti stvarni „prikaz televizijskog prijenosa.”

Zabilježite ime grada ili manjeg zemljopisnog entiteta povezanog s izdavanjem ako je taj podatak poznat i relevantan.

Za pravilno korištenje zemljopisnih nazivima, provjerite *Getty Thesaurus of Geographic Names* (TGN) ili neku drugu priznatu normu.

Zabilježite naziv događanja čiji je izdavanje dio (npr. naziv filmskog festivala, distribucijskog kanala nakladnika medija itd.), ako je poznat i relevantan.

Ako ste upoznati s određenim ograničenjima povezanim s korištenjem sadržaja, koja se smatraju relevantnima, navedite ih (npr. prikazivanje samo za medije, prikazivanje samo u zrakoplovima itd.)

D.4.2 Nagrada(e) ili nominacija(e)²⁰⁷

Dodjela nagrade povezana s djelom/varijantom ili prikazom. Tu se ne ubrajaju nagrade koje se odnose isključivo na izvršitelja (npr. „za životno djelo”), međutim ubrajaju se nagrade za pojedinačna ostvarenja u okviru djela ili varijante (npr. „najbolji scenarij”). Nagrade se obično povezuju na razini opisa djela, osim u slučajevima kada se izričito navode značajke određene varijante (npr. „najbolji popratni komentar za osobe s oštećenjima vida”) ili se nagrada odnosi na određeni prikaz (kao što je DVD izdanje).

Nagrada(e) ili nominacija(e) mogu biti povezane s izvršiteljem u ulozi, npr. izdavača, distributera, nakladnika medija²⁰⁸ itd. (vidi [D.8. Vrste izvršitelja za prikaz](#) i [D.3 Vrste izvršitelja za djela/varijante](#)). Ako je nagrada dodijeljena za postignuće određenog izvršitelja u kontekstu određenog djela/varijante ili prikaza, navedite tog izvršitelja. Upotrebljava se i za navođenje izvršitelja koji su pokrovitelji nagrade.

Nagrada(e) ili nominacija(e) mogu se povezati s drugim događanjima tijekom kojih su odabrani dobitnici nagrada (npr. filmski festival).

Zabilježite sve postojeće odnose povezane s nagradama ili nominacijama ako su takve informacije dostupne i relevantne.

Informacije o nagradama ili nominacijama sastoje se od sljedećih podelemenata:

- datum nagrade(a)/nominacije(a),
- nominacija
- naziv nagrade
- ostvarenje.

Datum nagrade(a)/nominacije(a)

Zabilježite datum dodjele nagrade izvršitelju povezanog s djelom, varijantom ili prikazom. (Datumi bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom.)

²⁰⁷ EN 15907, 6.12 *Award*, str. 25–26.

²⁰⁸ Određene ustanove koje se konkretno bave televizijskom građom za te podatke mogu upotrijebiti stvarni „prikaz televizijskog prijenosa.”

Nominacija

Navedite ako su djelo, varijanta ili prikaz (ili određeno ostvarenje tijekom njihova stvaranja) bili nominirani, ali nisu osvojili nagradu. Taj se element u sustavu može naznačiti poljem s kvačicom. Ako je riječ samo o nominaciji, u namijenjenom polju bit će dodana kvačica.

Naziv nagrade

Naziv nagrade, po mogućnosti uz odgovarajuću brojčanu oznaku (npr. 2. nagrada).

Ostvarenje

Fraza kojom se opisuje posebno ostvarenje za koje je nagrada dodijeljena ako nije dodijeljena za cjelokupno djelo, varijantu ili prikaz.

D.4.3 Produkcija²⁰⁹

Pojedinačno događanje koje se odvalo tijekom procesa produkcije djela ili varijante, uključujući sam proces ili događanja koja su prostorno i/ili vremenski odvojena od glavnog procesa produkcije ili o kojima je dostupno više informacija. Primjer su datumi i mjesta održavanja kastinga, datumi i mjesta snimanja, datumi i mjesta pojedinih postproduksijskih aktivnosti.

Može uključivati godinu/datum snimanja neprofesionalnih i nemontiranih zapisa ili aktualnosti.

Produkcija se može povezati s izvršiteljem u ulozi, primjerice produkcijske kuće, osobe zadužene za traženje lokacija za snimanje itd. S popisa unaprijed zadanih značajki odaberite odgovarajuću, vidi [D.8 Vrste izvršitelja za prikaz](#) i [D.3 Vrste izvršitelja za djela/varijante](#).

Zabilježite sve postojeće odnose povezane s produkcijom ako su takve informacije dostupne i relevantne.

Informacije o produkciji sastoje se od sljedećih podelemenata:

- vrsta događanja u sklopu produkcije
- lokacija
- područje
- godina/datum
- pojedinosti o događanju.

Vrsta događanja u sklopu produkcije

S popisa unaprijed zadanih značajki odaberite odgovarajuću, vidi [D.11. Vrste događanja u sklopu produkcije](#).

Lokacija

Bilo koja zemljopisna odrednica(e) ili adresa(e) lokacije(a) na kojoj se događanje odvalo.

²⁰⁹ Prilagođeno u skladu s normom EN 15907 6.11 *Production Event*, p. 20

Područje

Zemlja ili drugi veći zemljopisni entitet u kojem se događanje odvijalo.

Godina/datum

Godina/datum ili vremenski raspon unutar kojeg se događanje odvijalo. Datumi bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom.

Pojedinosti o događanju

Sve dodatne pojedinosti o događanju u obliku čistog teksta ili u obliku obrasca s podacima iz neke druge sheme.

D.4.4 Registracija prava / autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva²¹⁰

Prikupljanje podataka za navedena područja nije obavezno, te ustanova mora sama odlučiti ima li preduvjete i raspolaze li sredstvima za prikupljanje podataka o pravima. Više detaljnijih informacija na temu registracije prava / autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva možete pronaći u Dodatak H – Registracija prava / autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva.

Registracija autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva je događanje kojim se obavlja registracija autorskog i srodnih prava ili prava intelektualnog vlasništva za djelo ili varijantu u akreditiranoj agenciji.

Registracija autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva može se povezati s izvršiteljem u ulozi, npr. podnositelja zahtjeva itd. S popisa unaprijed zadanih značajki odaberite odgovarajuću.

Zabilježite sve postojeće odnose povezane s registracijom autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva ako su takve informacije dostupne i relevantne.

Informacije o registraciji autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva sastoje se od sljedećih podelemenata:

- datum registracije
- agencija za registraciju
- obuhvaćeno područje
- ime podnositelja zahtjeva
- registracijski broj.

Datum registracije

Datum same registracije ili datum kada je registracija postala važeća (datumi bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom).

Agencija za registraciju

Naziv agencije koja izdaje certifikat o registraciji (npr. „UK Intellectual Property Office”, naziv knjižnice kojoj se predaje obavezni primjerak itd.).

²¹⁰ EN 15907 6.15 IPR Registration, str. 23–24.

Obuhvaćeno područje

Zemljopisno područje za koje su registrirana autorsko i srodna prava.

Ime podnositelja zahtjeva

Naziv izvršitelja koji podnosi zahtjev za registraciju autorskog i srodnih prava za djelo ili varijantu.

Registracijski broj

Broj koji dodjeljuje agencija za registraciju.

D.4.5 Konzervacija²¹¹

Pojedinačno događanje koje se odvilo u sklopu procesa konzervacije povezano s novom varijantom, prikazom ili jedinicom koji su rezultat konzervacijskog procesa u sklopu čiji se sadržaj jedne ili više jedinica (ili njenih fragmenata) prikaza djela prenosi s ciljem restauriranja ili rekonstrukcije u skladu s izvornim oblikom djela ili radi zaštite od fizičkog propadanja.

Uključuje i izvješća o prošlim i budućim postupcima konzervacije planiranim za jedinicu.²¹² Navedite jednu ili više uobičajenih vrsta prošlih ili budućih postupaka, ako je to moguće i poželjno (npr. „dodani blankovi”, „ultrazvučno očišćeno”, „popravak oštećenja” itd.). S popisa unaprijed zadanih značajki odaberite odgovarajuću.

Pojedinačno događanje u procesu konzervacije obično se povezuje s izvršiteljima koji su ili zaposlenici ustanove ili vanjski suradnici–stručnjaci u ovom području, a koji donose odluke u vezi s konzervacijskim postupcima. S popisa unaprijed zadanih značajki odaberite odgovarajuću. Vidi [D.8 Vrste izvršitelja za prikaz](#) i [D.3 Vrste izvršitelja za djela/varijante](#).

Pojedinačno događanje u procesu konzervacije može biti povezano sa stavkama iz ostalih odnosa (poput tehničkih izvješća, dokumentacijskog materijala, promotivnih materijala za specifičan projekt itd.).

Zabilježite sve postojeće odnose povezane s pojedinačnim događanjima u procesu konzervacije ako su takve informacije dostupne i relevantne.

Informacije o pojedinačnom događanju u procesu konzervacije sastoje se od sljedećih podelemenata:

- tip konzervacijskog postupka
- datum konzervacijskog postupka.

Tip konzervacijskog postupka

Navedite općeniti tip provedenog konzervacijskog postupka, npr. kopiranje, prijenos itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Vidi [D.12. Tipovi konzervacijskih postupaka povezanih s prikazom](#).

²¹¹ EN 15907 6.15 *Preservation event*, str. 28–29.

²¹² YCR 6.5., 6.6.

Datum konzervacijskog postupka

Navedite datum ili razdoblje tijekom kojeg su provedene aktivnosti u sklopu procesa konzervacije. (Datum bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom.)

U bilješki navedite informacije koje pobliže opisuju proces konzervacije.

One mogu obuhvaćati podatke o²¹³:

- nastanku projekta ili razlozima zbog kojih su provedeni postupci konzervacije
- važnijim izazovima
- relevantnim istraživanjima (dokumentiranje izvora informacija povezanih sa sadržajem ili produkcijskim tehnikama)
- tehničkim, estetskim ili etičkim odlukama
- preporukama za daljnji rad (pojednosti koje se odnose na ograničenja povezana s izvornim materijalima, sredstvima, tehnologijom itd.).

D.4.6 Evaluacija²¹⁴

Evaluacija je događanje kojim cenzorsko tijelo ili akreditirana agencija za kategorizaciju filmova evaluiraju prikaz određenog djela/varijante.

Evaluacija može biti povezana s izvršiteljem u ulozi, primjerice agencije koja daje kategorizaciju ili cenzorskog tijela.

Evaluacija može biti povezana s ostalim odnosima (npr. originalni dokumenti o cenzuri).

Zabilježite sve postojeće odnose povezane s evaluacijom ako su takve informacije dostupne i relevantne.

Informacije o evaluaciji sastoje se od sljedećih podelemenata:

- vrsta evaluacijskog postupka
- datum evaluacijskog postupka
- obuhvaćeno područje
- broj certifikata
- odluka o evaluaciji.

Vrsta evaluacijskog postupka

Navedite vrstu ili status evaluacije. Za evaluaciju koja je propisana zakonom obično se upotrebljava naziv „cenzura“ ili „revizija“, a za onu koja je dobrovoljna rabi se pojam „kategorizacija.“ Ostale vrste mogu obuhvaćati posebne oblike evaluacije, npr. za porezne olakšice, dokle god se razlikuju od nagrada.

S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Vidi [D.13. Vrste evaluacijskih postupaka povezanih s prikazom](#).

²¹³ Na temelju interne dokumentacije o postupcima konzervacije Akademijinog filmskog arhiva.

²¹⁴ EN 15907 6.13. *Decision event*, str. 26–27.

Datum evaluacijskog postupka

Zabilježite datum kada je odluka o evaluaciji donesena ili kad je proglašena važećom. Datumi bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom.

Obuhvaćeno područje

Navedite zemljopisno područje na kojemu je odluka o evaluaciji (bila) važeća.

Broj certifikata

Arapskim brojkama zabilježite broj koji je agencija izdala kao jedinstvenu identifikacijsku oznaku postupka kategorizacije ili cenzure, poput cenzorskog kartona ili certifikata o kategorizaciji.

Odluka o evaluaciji

Zabilježite rezultat kategorizacije ili cenzure.

D.4.7 Proizvodnja

Proizvodnja je uobičajeno događanje u kojem nastaje prikaz zahvaljujući nizu fizičkih jedinica koje imaju jednake značajke.

Stoga je proizvodnja prikaza pokretnih slika događanje u okviru kojeg je prikaz fiksiran na fizički nosač specifičnim tehničkim postupcima kao što su izrada filmske kopije, telekiniranje, umnožavanje videozapisa, digitalizacija, završna obrada filma itd. ili spremljen na digitalni (ne fizički) medij, kao što je digitalna datoteka.

Proizvodnja može biti povezana s izvršiteljima, npr. laboratorijem koji izrađuje sve kopije za kino-distribuciju ili studijem koji radi završnu obradu DVD-a za videoizdanje za kućno kino.

Proizvodnja može biti povezana s ostalim odnosima.

Zabilježite sve postojeće odnose povezane s proizvodnjom ako su takve informacije dostupne i relevantne.

Informacije o proizvodnji sastoje se od sljedećih podelemenata:

- tip postupka u sklopu proizvodnje
- datum proizvodnje
- zemljopisno područje u kojem se proizvodnja odvija.

Tip postupka u sklopu proizvodnje

Zabilježite općeniti naziv provedene aktivnosti u sklopu proizvodnje, npr. izrada filmske kopije, telekiniranje, umnožavanje videozapisa itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. Vidi [D.14. Tipovi postupaka u sklopu proizvodnje prikaza](#).

Datum proizvodnje

Zabilježite datum ili vremensko razdoblje proizvodnje. (Datumi bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom.).

Zemljopisno područje u kojem se proizvodnja odvija

Navedite zemlju ili drugi politički ili zemljopisni entitet u kojem se proizvodnja odvila (npr. regija/mjesto u kojem se nalazi laboratorij). (Za pravilno upotrebu zemljopisnih naziva, provjerite *Getty Thesaurus of Geographic Names* (TGN) ili neku drugu priznatu normu.)

Zabilježite ime grada ili manjeg zemljopisnog entiteta u kojem su proizvodnja odvila ako je taj podatak poznat i relevantan.

D.4.8 Pregled

Pregled određene jedinice u svrhu procjene i bilježenja njezina stanja i provedenih postupaka.

Pregled može biti povezan s izvršiteljima u ulozi, primjerice arhivista koji izrađuje katalog, kinooperatera itd.

Pregled može biti povezan s ostalim odnosima.

Zabilježite sve postojeće odnose povezane s pregledom ako su takve informacije dostupne i relevantne.

Informacije o pregledu sastoje se od sljedećih podelemenata:

- vrsta pregleda
- datum pregleda
- pojedinosti o pregledu.

Vrsta pregleda

Općenita vrsta obavljenog pregleda.

Navedite jednu ili više općenitih vrsta obavljenih pregleda, gdje je to moguće i poželjno (npr. prema za projekciju, inventarizacija). S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući. To uključuje i podatke o prošlim i budućim planiranim pregledima jedinice.²¹⁵

Datum pregleda

Datum ili vremensko razdoblje unutar kojeg je pregled obavljen. (Datumi bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom.).

Pojedinosti o pregledu

Informacije koje pobliže opisuju stanje jedinice.

Zabilježite informacije o stanju jedinice, uključujući vrstu i razmjere oštećenja, gdje je to moguće i poželjno. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući (vidi [D.16 Stanje, konzervacija i restauracija prikaza/jedinice](#)).

²¹⁵ YCR 6.5., 6.6.

D.4.9 Preuzimanje

Preuzimanje određene jedinice za zbirku ustanove.

Preuzimanje može biti povezano s izvršiteljima u ulozi, primjerice ustanove ili fizičke osobe ili skupine fizičkih osoba koje su zadužene za preuzimanje u ime ustanove itd.

Preuzimanje može biti povezano s ostalim odnosima.

Zabilježite sve postojeće odnose povezane s preuzimanjem ako su takve informacije dostupne i relevantne.

Informacije o preuzimanju sastoje se od sljedećih podelemenata:

- način preuzimanja
- datum preuzimanja
- izvor preuzimanja
- datum pridruživanja (zbirci)
- pojedinosti o preuzimanju.

Način preuzimanja

Opisuje način preuzimanja jedinice, npr. donacija, razmjena, posudba itd. S popisa unaprijed zadanih pojmova odaberite odgovarajući (vidi [D.15 Način preuzimanja i pridruživanja prikaza/jedinice i izvori](#)).

Datum preuzimanja

Datum fizičkog preuzimanja jedinice. Taj se datum razlikuje od datuma pridruživanja koji treba unijeti tek onda kada se dovrše sve potrebne procjene i kada se jedinica formalno doda inventaru zbirke. (Datumi bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom.).

Izvor preuzimanja

Ime fizičke osobe ili organizacije od koje je jedinica preuzeta uz navođenje podatka o načinu preuzimanja, primjerice, je li jedinica preuzeta izravno od donatora ili putem posrednika ili agenta. Odaberite s popisa unaprijed zadanih pojmova (vidi [D.15 Način preuzimanja i pridruživanja prikaza/jedinice i izvori](#)).

Datum pridruživanja (zbirci)

Datum formalnog pridruživanja jedinice inventaru zbirke. (Datumi bi trebali biti zabilježeni u skladu s normom ISO 8601 ili s nekom drugom priznatom normom.).

Pojedinosti o preuzimanju

Informacije koje pobliže opisuju postupak preuzimanja jedinice.

D.5 Vrste prikaza

Vrste prikaza navedene u nastavku mogu se odnositi na prikaze povezane s djelima ili varijantama.

D.5.1 Pred-distribucijski materijal

Vrsta prikaza pokretnih slika kojom se može koristiti za svaki prikaz djela pokretnih slika nastao prije nego što je djelo dovršeno, javno prikazano i distribuirano. Može se upotrijebiti i za djelomično dovršene projekte, tj. produkcije koje su započele snimanje, ali je projekt prekinut prije nego što je dovršen.

To se općenito odnosi na produkcijske materijale koji obuhvaćaju: elemente nastale za vrijeme snimanja (tj. originalni negativ, radna kopija, izvorni videozapis, datoteka za montažu) i/ili prvu snimku / tonski miks (zasebni izvorni tonski zapisi filma – dijalози, zvuk, glazba – ili prvi miks tonskog zapisa filma).

Može obuhvaćati i kopije za cenzuru, montirane radne kopije, repeticije, pokusne snimke kostima, osvjetljenja, šminke itd. u slučaju da ustanova treba ili želi zajedno okupiti sav produkcijski materijal, tj. ustanova obično repeticije i pokusne snimke uvodi kao zasebne pojedinačne međusobno povezane zapise, ali ako su oni preuzeti kao dio velike kolekcije produkcijskog materijala za jednu konkretnu pokretnu sliku, iz praktičnih razloga ih radije drži na okupu radi jednostavnijeg pretraživanja ili radi restauriranja.

Može se upotrijebiti i za inicijalno kreiranje zapisa prije nego što se materijal pregleda i katalogizira, iz čega zatim mogu nastati zasebni zapisi o djelima/varijantama za repeticije i pokusne snimke s kojima će zapis o prikazu biti povezan.

Primjeri:

Something's got to give (Rushes)
Beauty jungle: Artist Test – Shirley Ann Field

Odnosi se i na prikaze pokretnih slika sastavljene radi predaje na cenzurski postupak, odnosno tijelima za evaluaciju ili prikaze pokretnih slika kojima nedostaju dijelovi izrezani zbog cenzure.

Pojedinosti o specifičnoj prirodi pred-distribucijskog prikaza (npr. scene izrezane zbog cenzure, gruba montaža itd.) mogu se dodati kao značajka vrste prikaza koristeći se pojmovnikom unaprijed zadanih pojmova ili kao slobodni tekst, prema želji.

Vrste prikaza mogu se pojaviti u jedinstvenom obliku (npr. originalni negativ, prva snimka / tonski miks, scene izrezane zbog cenzure, gruba montaža itd.) ili mogu imati više komponenti.

Primjeri:

- Censorship submission print
- Censorship cuts
- Make-up tests
- Costume tests
- Screen tests general
- Camera negative
- Assembly edit
- Rushes/Dailies
- Sound mixes

Njima se opisuje kontekst, a ne format. Npr. kopija za cenzuru može postojati u obliku više jedinica (35 mm kopija, ProRes, MP4).

Navedeno se može postići i stvaranjem zasebnih djela umjesto njihova navođenja kao prikaza filmskog djela.

Primjeri:

Il gattopardo (Luchino Visconti, 1963)

Pre-release, original camera negative – 35 mm – Technirama (horizontal frame 8 perf) – Anamorphic – aspect ratio 2,55:1

Work: *Il gattopardo* (Italy, 1963, Luchino Visconti)

Variant "first cut": 206' – first projection – 1963/03/28 (date of first projection) – Rome, Italy

Manifestation 1: Pre-release (original camera negative) – Film – 35 mm – 2,55:1 Anamorphic – Technirama (horizontal frame 8 perf) – Colour: Technicolor

La voce del silenzio (Georg Wilhelm Pabst, 1953)

Pre-release, Censorship cuts – 35 mm – sound positive – 1,37:1 – black and white

Work: *La voce del silenzio* (Italy, 1953, Georg Wilhelm Pabst)

Manifestation 1: Pre-release (censorship cuts) – Film – 35 mm – sound positive – 1,37:1 – black and white

D.5.2 Kinodistribucija

Vrsta prikaza pokretnih slika koja predstavlja prikaze distribuirane i prikazane u kinima. Klasični su primjer 35 mm pozitiv kopije ili digitalni kinopaketi (*Digital Cinema Package*, DCP).

Te vrste prikaza mogu imati više primjeraka koji su proizvedeni istodobno ili u različitom trenutku iz istog *mastera* za reprodukciju.

Primjeri:

L'aigle à deux têtes (France, 1948, Jean Cocteau)

Manifestation 1: Theatrical distribution (France – 1948 – 22/09/1948 – first projection) – 35 mm French – Les Films Ariane (producer, distributor)

Manifestation 2: Home Video Publication (France – 2010) – TF1 Vidéo (Boulogne – Billancourt)²¹⁶ (publisher)

Dubbed Variant

Manifestation 1: Theatrical distribution (Italy – 1949 – censorship visa) – 35 mm – Italian (dubbed) – title “L’aquila a due teste” – Italfrancofilm (distributor)

Manifestation 2: Home Video Publication (Italy – 2009 – 25/09/2009) - DVD – French and dubbed Italian (spoken languages), Italian subtitles – Gruppo Editoriale Minerva Raro Video (publisher) – DVD edition by Gabrielle Lucantonio.

D.5.2.1 Kinodistribucija (u zemlji podrijetla)

Odnosi se na javno kinoprikazivanje filma u zemlji u kojoj je najvećim dijelom proizveden. U slučaju multinacionalnih koprodukcija zemlja podrijetla jest zemlja u kojoj je smještena glavna produkcijska kuća.

Primjer:

Mujeres al borde de un ataque de nervios (Spain, 1988-03-23)

D.5.2.2 Kinodistribucija (izvan zemlje podrijetla)

Odnosi se na javno kinoprikazivanje prikaza izvan zemlje u kojoj je proizveden. Često će se u katalogu BFI-ja to odnositi na prvo zabilježeno prikazivanje filma koji nije proizveden u Ujedinjenom Kraljevstvu na području Ujedinjenog Kraljevstva.

Primjer:

Women on the Verge of a Nervous Breakdown (Ujedinjeno Kraljevstvo, 1989-06-16)

D.5.2.3 Kinodistribucija (zemlja podrijetla nije poznata)

Odnosi se na poznatu kinodistribuciju filma za koji se ne može utvrditi zemlja podrijetla.

Primjer:

Kiss Me Kate (1953, country unknown)

²¹⁶ http://cinema.encyclopedie.films.bifi.fr/index.php?pk=47676&_ga=1.256088331.1431169682.1413365901

D.5.3 Distribucija izvan kinomreže

Prikaz pokretnih slika projiciran ili prikazan izvan konteksta javnog kinoprikazivanja. Npr. industrijski film, instrukcijski film, medicinski film, gdje se projekcije najčešće organiziraju unutar specijaliziranih ustanova; projekcije u kinoklubovima; projekcije u obrazovne svrhe.

Primjeri:

The Queen (United Kingdom, 2006, Stephen Frears)²¹⁷

Variant: Censored for airplanes (UK and USA?)

Manifestation: Non-theatrical distribution (USA – Delta Airlines)²¹⁸

Che cos'è la geografia (Italy, 1953) (genre: Educational Film)

Manifestation 1: Non-theatrical distribution – 16 mm – silent with Italian intertitles – b/n – 20'

United Nations peacekeeping: situation report, USA, 1978 (United Nations Film)

(genre: Educational film)

Manifestation 1: Non-theatrical distribution – 16 mm – sound – colour

Stevie Wonder salutes Nelson Mandela, USA, 1985 (United Nations Film)

(genre: educational film)

Manifestation 1: Non-theatrical distribution – 16 mm – sound – colour – 8'

D.5.4 Nije namijenjeno za distribuciju

Svaki prikaz pokretnih slika namijenjen gledanju u privatnom kontekstu bilo zbog prirode samog djela bilo načina gledanja. Npr. amaterski film / obiteljski film čije se prikazivanje obično odvija u privatnom obiteljskom kontekstu ili prikaz cjelovečernjeg filma bez izrezanih scena koji se prikazuje isključivo za filmsku ekipu.

Primjeri:

Albert Einstein at country home, Caputh, near Berlin, May 1931 (genre: home movie)

Manifestation 1: Not for release – film – 16 mm²¹⁹

Incontro con Paolo e Vittorio Taviani, Italy, 2004 (genre: event record)

Manifestation 1 (Original): Not for release – MiniDV – 2004 – Italy – CSC - Cineteca Nazionale

Viaggio in Congo (Italy, 1912, Guido Piaccenza, shots not edited)

Augmented / Preservation Variant – (ordering of the shots and addition of explaining intertitles based on the personal diary records of the director) (ordering and editing, including new explaining intertitles, based on personal diary records of the director)

Manifestation 1: Not for release (archival access) – film 35 mm – b/n – silent

²¹⁷ <http://the-numbers.com/movies/2006/QUEEN.php/>

²¹⁸ Cornick, Michael. (2008). *Modern Film Censorship: Television, Airlines, and Home Entertainment*. str. 44

²¹⁹ Vidi potpunu evidenciju FIAF *Rules* iz 1992.: primjer 29.

D.5.5 Nije distribuirano

Odnosi se na prikaze koji nisu distribuirani, ali koji su bili namijenjeni za distribuciju (stoga se razlikuju od prethodno navedenih, koji nisu namijenjeni za distribuciju), npr. film je snimljen, dovršen i namijenjen za distribuciju do koje nije došlo zbog cenzure ili političkih zapreka ili drugih razloga.

Primjeri:

Robinson Warszawski (Poland, 1948, Jerzy Zarzycki)

Film was never released. It ran into censorship problems for portraying the heroism of non-Communist underground movement that also fought against the Nazis. Film was re-edited with major plot changes and released as *Miasto Nieujarzmione* in 1950.

Primavera (Italy, ca. 1920, Licurgo Tioli) (Italian silent film, which is not included in the censorship records and according to the sources, was never released/distributed, but it exists as a nitrate tinted 35 mm print at the CSC-Cineteca Nazionale in Rome).

D.5.6 Izdanje za kućno kino

Objavljeni prikaz bilo koje vrste djela za gledanje kod kuće ili u sličnom manjem privatnom okruženju. Npr. izdanje dugometražnog filma na *blu-rayu* za gledanje kod kuće ili DVD kompilacija kolekcije činjeničnih filmova.

Primjer:

A day in the life. Four portraits of post-war Britain (UK, DVD/Blu-ray, 2010)

Najčešće upotrebljavani formati su VHS, DVD i laserski disk, ali ova definicija uključuje i 9,5 mm Pathé Baby ili 8 mm formate koji su u upotrebi od 1950-ih do 1980-ih (npr. 8 mm videoizdanje za kućno kino filma *Star Wars* iz 1977.).

NAPOMENA: ako proces *produkcije* uključuje promjene koje se odnose na izdavanje, oglašavanje itd. (npr. promjenu izdavača, ponovno pakiranje, novog distributera itd.), proizvod koji je rezultat toga može se smatrati i novim *prikazom* (vidi [2.1 Razgraničenja između prikaza](#)).

Primjeri:

Fellini Satyricon (Italy, 1963, Federico Fellini)

Manifestation 1: Home Video Publication – VHS (Italy –1987 – De Laurentiis / Ricordi Video (publisher)

The Queen (United Kingdom, 2006, Stephen Frears)²²⁰

Manifestation 1: Theatrical distribution (UK – 2006 – first projection) – 35 mm – English

Manifestation 2: TV Broadcast (UK 2007-09-02)

Manifestation 3: Home video – DVD (UK distribution – 2007-03-12)

Manifestation 4: Home video – DVD Blu Ray (USA – 2007-04-24)

D.5.7 Emitiranje

Vrsta prikaza pokretnih slika za televizijski prijenos. Obuhvaća profesionalne video i digitalne formate, tj. digibeta, HDCam itd.

Primjeri:

The Queen (United Kingdom, 2006, Stephen Frears)

Manifestation 2: TV Broadcast (UK 2007-09-02)

It happened one night (USA, 1934, Frank Capra)

Manifestation 1: Theatrical distribution (USA, 1934): 35 mm – black and white – 105 minutes – Columbia Pictures Corp. (producer, distributor)–

Manifestation 2: Broadcast (broadcast on Turner Classic Movies – 2013-11-01, 08:00) black and white – mono – 105 minutes.

Lazarus rising, (in the series Supernatural), Season 4 Episode 1 (USA, 2008, Kim Manners)

Manifestation 1: TV Broadcast (USA, 2008-09-18, 21:00 – 21:55, The CW) colour – stereo – 55 minutes (slot); 40 minutes (actual running time)

Manifestation 2: TV Broadcast (UK, 2009-01-25, 21:00 – 22:00, ITV2) colour – stereo – 60 minutes (slot); 40 minutes (actual running time)

D.5.8 Internet

Prikaz pokretnih slika distribuiran na internetu (strujanjem ili preuzimanjem) koji se odnosi na djela bilo koje vrste, ona koja su zamišljena kao internetska djela ili ona koja su prvotno zamišljena drukčije, ali su se naknadno počela distribuirati na internetu (besplatno ili uz naknadu).

Primjeri:

Amor pedestre (Italy, 1914, Marcel Fabre)

Manifestation 1: Theatrical distribution – Italian intertitles – film – 35 mm – silent – tinted – 1914 – Italy

Manifestation 2: Internet – digital file – [201-?] – Cineteca Italiana (internet publisher) (http://cinestore.cinetecamilano.it/index.php?option=com_content&view=article&id=21:amor-pedestre&catid=30&Itemid=104&lang=it- – 4')

A film Johnnie (USA, 1914, George Nichols)

Translated Variant: Danish intertitles – 35 mm silent – tinted – Denmark 191[?] – Title: Chaplin fridsstören

²²⁰ <http://the-numbers.com/movies/2006/QUEEN.php/>

Manifestation 1: Internet – digital file – [201-?] – European Film Gateway (Internet publisher) <http://www.europeanfilmgateway.eu/it/node/33/detail/A+film+Johnnie/video:MTU4Yz-g1OWUtZGJhZC00ZGUxLTg2MWYtZDEyM2Y0YTA3ODQ0X1VtVndiM05wZEc5eWVWVTmx-jblpwWTJWU1pYTkZkWFqWjHNdIvVndiM05wZEc5eWVWVTmx-jblpwWTJWU1pYTkZkWEp-qWlZNWNHVT06OmF2Q3JlYXJpbn24ZGZpLmRkL0RGSV9hdkNyZWZ0aW9uXzQwNjM0/ pag-ing:dmk1Zw8tM05wYtYVndIETNC1z6VuzC0kL0tQcGvvc29uLTETfNC10ZXB0LTET- NA== 13'>

Manifestation 1: Internet – digital file – [200-?] – Deutsches Filminstitut – DIF (internet publisher)
<http://www.filmportal.de/node/42289/video/1219949> – 2h 26' 18"

Manifestation: Internet – digital file – 512 KB MPEG4 – [200-?] – USA – archive.org (internet publisher) – [https://archive.org/details/Hollywood Stadium Mystery 1938](https://archive.org/details/Hollywood_Stadium_Mystery_1938)

Manifestation 3: Internet – English (spoken language) - digital file – 512 Kb MPEG4 – [200-?] – USA - https://archive.org/details/Cat_Women_of_the_Moon – 259.6 MB

Manifestation 2: Internet: Arabic, English, French (spoken language); English subtitles – digital file

Odnosi se na prikaze koji su rezultat procesa restauracije, koji obično uključuje odabir i spajanje sadržaja iz različitih izvora kako bi se replicirao „original” ili „idealni” prikaz. Neke ustanove mogu ju upotrijebiti kako bi se referirale na vlastite projekte restauracije (ne miješati s varijantom koja je rezultat rekonstrukcije nastale spajanjem različitih izvora, vidi [1.1.2 Razgraničenja između djela i varijanti/prikaza](#)).

Primjeri:

The great white silence (2010) (United Kingdom, Herbert Pointing, 1924) (DVD – Dual Format Edition – BFI)

Metropolis (Germany, Fritz Lang, 1927)

The Complete Metropolis – Blu Ray – (2010 restoration – Kino International, USA, 2010)²²¹

Nosferatu. Eine Symphonie des Grauens (Germany, 1922, Friedrich Wilhelm Murnau) *Blu-ray* of the preservation/Restoration Variant: 2005 – 2006 restoration – Murnau Stiftung/Transit Classics – Deluxe Edition – 2014 – EAN 888430505797²²²

D.5.10 Neodređen

Upotrijebite ju samo kada ne postoji dovoljno informacija o kontekstu koje bi omogućile pravilnu upotrebu prethodno navedenih specifičnih vrsta prikaza. Npr. upotrijebite ju pri pročišćavanju podataka zastarjelih zatečenih prikaza, kada nema dostupnih informacija te kada nije moguće ispitati primarni izvor kako bi se utvrdio kontekst.

D.6 Oblici upotrebe jezika

jezik(ci) dijaloga

jezik u izgovorenom obliku

jezik u pjevnom obliku

znakovni jezik

bez dijaloga

jezik(ci) pisanog teksta

podnaslovi

naslovi

međunaslovi

jezik(ci) sažetaka na spremnicima

jezik(ci) popratnih materijala

D.7 Fizički opis prikaza/jedinice

Mnogi elementi fizičkog opisa smatraju se specifičnim za prikaze i prenose se na jedinice povezane s prikazima. Taj se pristup preporučuje kad god je to moguće jer se tako podatci navode samo jednom i isključuje se mogućnost ponavljanja informacija. Međutim, razumljivo je i da se brojni elementi opisa ponavljaju na razini jedinice zbog načina na koji je uređen sustav. Stoga se u popisu elemenata opisa u nastavku navode oni elementi koji su osmišljeni za korištenje samo na razini prikaza, na razinama prikaza ili jedinice te samo na razini jedinice.

²²¹ <http://www.silentera.com/video/metropolisHV.html>

²²² <http://www.murnau-stiftung.de/movie/674> i <http://www.schnittberichte.com/news.php?ID=7433>

D.7.1 Općenita vrsta nosača prikaza/jedinice

Film
Videovrpca
Videodisk
Digitalna kaseta
Digitalni disk
Digitalna datoteka

D.7.2 Specifična vrsta nosača prikaza/jedinice

U slučaju optičkih medija ovdje navedite samo medije u komercijalnoj proizvodnji. Ako je riječ o optičkom mediju na koji je moguće snimati i upotrebljava se za pohranjivanje digitalne datoteke, navedite format digitalne datoteke pod općenitu vrstu nosača, a optički medij za pohranu pod specifičnu vrstu nosača.

Primjeri uključuju sljedeće:

YEE (<http://myee.bol.ucla.edu/catrul.doc> 5.3.3 (physical carriers)
AMIM2 5D, pp. 18 – 19 (for gauges / width values)
AMIM2 5B7, pp. 10 – 11 (including both „tape“ and „disc“ based video formats).
RDA 3.20; YEE (<http://myee.bol.ucla.edu/catrul.doc> 5.3.14 (for encoding formats).
PBCore instantiationPhysical (http://metadataregistry.org/concept/list/vocabulary_id/145.html) (for physical carriers)
PBCore instantiationDigital (<http://pbcore.org/pbcoreinstantiation/instantiationdigital/>) (for broad digital formats)

Dodatni izvori informacija uključuju nekoliko normi SMPTE, tehničke smjernice i preporuke za praktični rad. Slijede neki od najučestalijih pojmova, ali popis nije potpun i konačan.

Format filmske vrpce	Video	Audio	Optički nosač	Digitalna datoteka	Vrsta enkodiranja digitalne datoteke
35 mm	videozapis tipa C	2-inčna magnetofonska vrpca	CD	DPX	MPEG-4
16 mm	digibeta	1-inčna magnetofonska vrpca	DVD	MOV	Quicktime
Super 16 mm	betacam SP	½-inčna magnetofonska vrpca	blu-ray disk	MP4	Real video
8 mm	Quadruplex	¼-inčna magnetofonska vrpca	laserski disk	MXF	SVCD
Super8 mm	HDCAM SR	audiokaseta		AVI	VCD
9,5 mm	D1	35 mm perfomag-netska vrpca			Windows Media
17,5 mm	D5	16 mm perfomag-netska vrpca			
70 mm	DVCPRO HD				

Za digitalne datoteke navedite fizički nosač na kojem je datoteka pohranjena. Za sve ostale materijale upotrijebite taj element opisa kako biste naveli više pojedinosti o fizičkom nosaču.

Ustanove bi trebale osmisliti vlastite standardne popise pojmova za označivanje specifične vrste nosača ili se referirati na mjerodavne postojeće popise.

Slijede neki od najučestalijih pojmova, ali popis nije ni potpun ni konačan.

LTO5

LTO6 T10000D

HDD (skraćenica za vanjski tvrdi disk)

DVD-R

blu-ray

D.7.3 Status jedinice s obzirom na proces pridruživanja ili konzervaciju

master

kontrolna kopija

pridružena zbirci

na posudbi

nedefiniran status

izlučena

D.7.4 Vrsta zvučnog zapisa prikaza/jedinice

zvučni

nijemi

bez zvuka

kombinirani

kombinirani–bez zvuka

kombinirani–zvučni

miks

privremeni

D.7.5 Način fiksiranja zvučnog zapisa na prikaz/jedinicu

fonografski

optički

magnetski

analogni zvučni zapis

digitalni

D.7.6 Tipovi segmenata prikaza (analogni/digitalni)

kolut

rola

kaseta
patrona
petlja
disk
datoteka
digitalna kaseta

D.7.7 Baza (tip podloge) jedinice – film ili video

acetatna
akril
triacetatna
diacetatna
sigurnosna (većim dijelom)
nitratna (većim dijelom)
kombinirana
Mylar
nitratna
poliesterska
PVC
sigurnosna
video
vinil

D.7.8 Jedinica: vrsta elementa

kolor-pozitivska vrpca
kolor-negativska vrpca
pozitiv toniran bakrom
cijan matrica
direktni c/b pozitiv (preobratni film)
originalni negativ
internegativ
pozitiv
originalni pozitiv (preobratni film)
interpozitiv
lavand
negativ
tonski negativ
DCP

D.7.9 Veličina digitalne datoteke jedinice

GB (gigabajt)
KB

D.7.10 Vrsta kodeka za jedinicu

Vidi i sljedeće:

PBCore essenceTrackEncoding (http://metadataregistry.org/concept/list/vocabulary_id/156.html)

EBUVideoCompressionCode (https://www.ebu.ch/metadata/cs/web/ebu_VideoCompressionCodeCS_p.xml.htm)

Video

AVC D10

NIL ProRes 422 (HQ)

S10

JPEG2000

MPEG-4 H264/AVC Main Profile

Audio

AIFF

WAV

D.7.11 Vrsta boje prikaza/jedinice

boja

boja + crno-bijelo

tintirano

crno-bijelo

crno-bijelo (tintirano)

crno-bijelo (tonirano)

crno-bijelo (tintirano i tonirano)

sepija

D.7.12 Tehnički standard boje prikaza/jedinice

Pathécolor

Technicolor Kinemacolor

Anscocolor Ferraniacolor

Fujicolor

Kodachrome

Eastmancolor

RGB

YUV

D.7.13 Zvučni sustav jedinice

Dolby SR
Dolby Digital
bez zvuka
kombinirani magnetski zvuk kombinirani optički zvuk
VA RCA Duplex

D.7.14 Omjer slike

Primjeri na popisu zadanih pojmova za omjer slike uključuju, ali nisu ograničeni na podatke iz *Technical Glossary of Common Audiovisual Terms* (National Film and Sound Archive Australia) i *PBCore essenceTrackAspect Ratio* http://metadataregistry.org/concept/list/vocabulary_id/129.html

2.34:1
2.39:1
2.52:1
2.7:1
4:3

D.7.15 Izrez

akademijin otvor 1.33:1
Full Height
puni format
Flat
anamorfot
3D
Pan and scan
Pillarbox („crno“ dodano sa strane)
Letterbox/široki format („crno“ dodano gore i dolje)
Windowbox („crno“ dodano sa strana te gore i dolje)

D.7.16 Proizvođač (marka) jedinice

U nastavku je nedovršeni preliminarni popis.

Film

Eastman Kodak
Fuji
Agfa

Video

3M

Agfa
Agfa Gavaert
Akai
Ampex
Ansco
BASF
Brifco
Fuji
Sony

Audio

Ampex Scotch
3M
Shamrock

Optički mediji

Maxell
Memorex
Philips
Verbatim

Digitalna kaseta

Fuji
HP
Oracle
Sony

Tvrđi diskovi

Hitachi
Seagate
Toshiba
Western Digital

D.7.17 Dubina bita jedinice

10
16
24
32

D.7.18 Brzina projekcije / presnimavanja za jedinicu

16 sl/s
23.98 sl/s
24 sl/s
25 sl/s
30 sl/s
48 sl/s
Varijabilna

D.7.19 Rezolucija jedinice

standardna
visoka
2k
4k
6k
8k

D.7.20 Uređaj za reprodukciju jedinice

Primjeri hardvera potrebnog za reprodukciju izvorne jedinice.

DVSI

VT20

HDCAM SRW5500/2

D.7.21 Videolinija jedinice (standard)

405
525
625
720
1080

D.8 Vrste izvršitelja za prikaz

D.8.1 Distributer (kinodistribucija)

Izvršitelj odgovoran za kinodistribuciju prikaza.

D.8.2 Distributer (distribucija izvan kinomreže)

Izvršitelj odgovoran za distribuciju izvan kinomreže.

D.8.3 Nakladnik medija

Izvršitelj odgovoran za emitiranje prikaza, konkretno mreža ili stanica na kojoj se emitira ili mreža na kojoj je dostupan na zahtjev.

D.8.4 Izdavač

Izvršitelj odgovoran za videoizdanje za kućno kino ili za internetsko izdanje prikaza pokretnih slika, tj. izdavačka kuća, što je najčešće isto što i distributer.

D.8.5 Proizvođač

(Izbornu, tu informaciju možete navesti izravno na razini jedinice.)

Izvršitelj odgovoran za proizvodnju prikaza, tj. laboratorij.

D.8.6 Izvršitelj odgovoran za konzervaciju

Izvršitelj odgovoran za konzervaciju prikaza, konkretno nositelj(i) prava, distributer(i) ili arhiv.

D.8.7 Izvršitelj odgovoran za reprodukciju ili presnimavanje

(Izbornu, tu informaciju možete navesti izravno na razini jedinice.)

Izvršitelj odgovoran za kopiranje/reprodukciju/presnimavanje (kopije i masteri), konkretno nositelj(i) prava, distributer(i) ili arhiv (osobno ime, ime korporativnog tijela).

D.8.8 Izvršitelj odgovoran za dostupnost arhivskog gradiva

(Izbornu, tu informaciju možete navesti izravno na razini jedinice.)

Ustanova odgovorna za osiguravanje dostupnosti prikaza pokretnih slika namijenjenog u korisničke svrhe ili eksploataciju u kulturne svrhe u samoj ustanovi ili kroz aktivnosti ustanove.

D.8.9 Izvršitelj odgovoran za osnovnu dostupnost

(Izbornu, tu informaciju možete navesti izravno na razini jedinice.)

Izvršitelj odgovoran za osiguravanje dostupnosti prikaza, koji nije namijenjen za javno prikazivanje (distribuciju, izdavanje ili emitiranje), u privatnom okruženju.

D.8.10 Nije jasno tko je izvršitelj ili ga se ne može precizno odrediti

(Izborno, tu informaciju možete navesti izravno na razini jedinice.)

U slučaju kada nije jasno tko je izvršitelj ili ga se ne može precizno odrediti, tj. još nije određen, ili ako se ne može s preciznošću utvrditi tko je izvršitelj između više navedenih, sve ih navedite i napomenite da se ne može sa sigurnošću potvrditi tko je odgovoran za određeni prikaz.

D.8.11 Izvršitelj nije identificiran

(Izborno, tu informaciju možete navesti izravno na razini jedinice.)

Navedite podatak o tome ako izvršitelja nije moguće identificirati, tj. ako nije identificiran ni nakon provedenog opsežnog istraživanja.

D.9 Načini izdavanja djela/varijante

Opisivanje načina izdavanja djela i varijante nije relevantno jer i djela i varijante imaju prikaze, te su oni ti koji su predmet izdavanja.

D.10 Načini izdavanja prikaza

prvo prikazivanje
izdavanje
distribucija
emitiranje
mrežni prijenos (npr. internet, intranet)
pred-distribucija
kinodistribucija
distribucija izvan kinomreže
nije namijenjeno za distribuciju
videoizdanje za kućno kino
nepoznat

D.11 Vrste događanja u sklopu produkcije

odabir glumaca (*casting*)
snimanje na otvorenom
snimanje u zatvorenom
postprodukcija

D.12 Tipovi konzervacijskih postupaka povezanih s prikazom

kopiranje
presnimavanje reprodukcija digitalizacija

D.13 Vrste evaluacijskih postupaka povezanih s prikazom

cenzura
revizija
kategorizacija

D.14 Tipovi postupaka u sklopu proizvodnje prikaza

izrada filmske kopije
telekiniranje
umnožavanje videozapisa
skeniranje
završna obrada
postavljanje datoteke

D.15 Način preuzimanja i pridruživanja prikaza/ jedinice i izvori

D.15.1 Način preuzimanja jedinice

donacija razmjena posudba
kupnja
privatna snimka emitiranog sadržaja

D.15.2 Vrste izvora preuzimanja za jedinicu

donator
agent
posrednik

D.16 Stanje, konzervacija i restauracija prikaza/ jedinice

D.16.1 Stanje baze/emulzije kopije jedinice – film i video

krhka
savinuta
blage ogrebotine
duboke ogrebotine
mehanička oštećenja
deformirana
razgradnja emulzije

D.16.2 Stanje perforacija na kopiji jedinice – film

folijske spojnice (zakrpe)
poderane
razvučene
nedostaje perforacija

D.16.3 Naslage na površini jedinice – film i video

plijesan (gljivice)
hrđa
masnoće
nečistoća
mrlje od sušenja

D.16.4 Slika jedinice – film i video

Kod filma se to odnosi na svojstva emulzije, a ne njeno fizičko stanje.

Za videozapise koristite *AV Artifact Atlas* za smjernice povezane s terminologijom. http://avaa.bavc.org/artifactatlas/index.php/A/V_Artifact_Atlas

gubitak boje
„odlazi u crveno“
izbljedjelo
ukopirane mrlje od plijesni
gubitak dijela audio/video sadržaja (dropovi)

D.16.5 Dekompozicija jedinice – film i video

prah

ljeplji-
vo

ljepljivo na početku

D.16.6 Skupljanje jedinice – film

Podatak o razmjeru skupljanja jedinice (filmske vrpce), izražen u postocima.

1–1,5 %

1,5–2 %

2–2,5 %

D.17 Ostali odnosi povezani s djelom, varijantom, prikazom, jedinicom

D.17.1 Vrste ostalih odnosa povezanih s djelom/varijantom

Vrste ostalih odnosa povezanih s djelom/varijantom	Popis pojmova
„temelji se na“	adaptacije romana, drama itd.
„izvedba“	snimke glazbenih nastupa, predstava, plesnih nastupa itd.
„sadrži“	kompilacija, serija/serijal (vidi <u>Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti)</u>).
„sadržano je u“ / „sastavnica“	epizoda, broj, dio, dodaci (vidi <u>Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti)</u>).
„u odnosu slijeda“	nastavak, prednastavak, serijal/serija (vidi <u>Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti)</u>).
„vezano za promotivne materijale“	najava, promotivni materijal, baner, materijal za medije, plakat itd.
„vezano za “predmet” (nefilmski sekundarni izvor)“	knjiga, fotografije, crteži, slike itd.
„vezano za arhivski dokument“	scenarij, dokumentacija povezana s produkcijom, osobna dokumentacija autora/agenta itd.
„vezano za djelo o predmetnom djelu/varijanti“	recenzija, istraživanje, članak, komentar, dokumentarni film sa snimanja, izvješće o restauraciji itd.

D.17.2 Vrste ostalih odnosa povezanih s prikazom

Vrste ostalih odnosa (strogo se odnose na prikaz)	Popis pojmova
„sastavnica“	dio
„vezano za promotivne materijale“	najava, promotivni materijal, baner, materijal za medije, plakat itd.
„vezano za “predmet” (nefilmski sekundarni izvor)“	popratna brošura, slika (tj. fotografija naslovnice), plakat, skup metapodataka (za digitalnu datoteku) itd.
„vezano za arhivski dokument“	cenzorski karton, ugovor o prikazivanju/distribuciji, laboratorijski tehnički dokumenti, osobna dokumentacija autora/agenta itd.
„vezano za djelo o predmetnom prikazu” (ne isključivo za djela pokretnih slika)	recenzija, istraživanje, članak, komentar, izvješće o restauraciji itd.
„vezano za pred-distribucijski prikaz“	scene izrezane zbog cenzure, pokusne snimke šminke, pokusne snimke kostima, pokusne snimke općenito, originalni negativ gruba montaža repeticije miks tona

D.17.3 Vrste ostalih odnosa povezanih s jedinicom

Vrste ostalih odnosa povezanih s jedinicom	Popis pojmova
„vezano za drugu jedinicu“	
„sadržava“	kompilacija (nenamjerna – nastala zbog upotrebe istog nosača: vidi Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti))
„sadržano je u“ / „sastavnica“	epizoda, broj, dio itd. uključeno u nenamjernu/praktičnu kompilaciju (vidi Dodatak E – Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti)).
„povezani separacijski negativ“	različiti elementi boje sadržani na odvojenim jedinicama, pri čemu je svaka jedinica potrebna za stvaranje potpuno nove kopije pokretnih slika, npr. separacijski negativ za žutu, cijan i magentu – koji svi moraju biti upotrijebljeni za izradu nove kopije u boji (postupak dobivanja boje Technicolor)

„povezani zvučni zapis / slikovni zapis“	kad se zvučni i slikovni zapis nalaze na odvojenim jedinicama, ali su oba potrebna za izradu potpuno nove kopije npr. na DPX-u i WAV-u, na 35 mm pozitivu bez zvuka i na magnetskoj vrpci
„identična kopija za konzervaciju / ima identičnu kopiju za konzervaciju“	opisuje povezanost dviju identičnih digitalnih master-kopija, u skladu sa najboljom praksom za obradu digitalnih zbirki
„korisnička kopija / ima korisničku kopiju“	npr. korisnička kopija u MP4 formatu kreirana u procesu izrade mastera za konzervaciju u DPX-u
„izvor/kopirano iz“	interno kopiranje pohranjenih jedinica kojim se stvaraju nove jedinice, npr. izrada kontrolnih kopija, kopija na različitim formatima, kopiranje sa nitratne podloge na sigurnosnu itd.
„vezano za “predmet” (nefilmski sekundarni izvor)“	filmska kutija / spremnik i naljepnica (opis, njihova fotografija itd.); bušene vrpce FCC (<i>frames count cue</i>) u filmskoj kutiji / spremniku
„vezano za arhivski dokument“	cenzorski karton, laboratorijski izvještaj, upute za projekciju (općenito dokumenti koji se nalaze u filmskoj kutiji / spremniku ili koji su povezani sa specifičnom jedinicom i koji se čuvaju u zasebnom arhivu), ugovor o preuzimanju, sigurnosni ključ za DCP
„vezano za djelo o predmetnoj jedinici“	izvještaj o pregledu, izvještaj o restauraciji itd. (općenito dokumenti u filmskoj kutiji ili povezani sa specifičnom jedinicom i koji se čuvaju u zasebnom arhivu)

D.18. Popis vrsta djela za dodijeljene/kreirane naslove²²³

Vrsta djela	Upotreba	Primjeri
obavijest(i) obavijest(i) za televiziju obavijest(i) uz kino-repertoar	Obavijesti za televiziju ili uz kino repertoar (kratak, nekomercijalni sadržaj koji se prikazuje publici u kinu u različite svrhe, uključujući napomene o zabrani pušenja, zamolbe da se ne ometaju ostali gledatelji govorom itd.). Ne uključuje oglase javnih službi. Arhivi mogu upotrebljavati opći pojam „obavijesti“ ili konkretniji opis poput „obavijesti za televiziju“. Za obavijesti koje su jasno namijenjene prikazivanju tijekom određenog programa ili uz konkretno djelo pokretnih slika, navedite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov.	• Announcements. NBC • Announcements. AMC Theatres • Theatre announcements. Animated no smoking announcements. • Theatre announcements. Burnley Collection • Forever Amber. Theater announcement. • The Adventures of Ozzie and Harriet. Announcement. Special message. Salesman greetings.
neuspjele repeticije	Poznate i pod nazivom <i>blow-ups</i>. Za neuspjele repeticije povezane s određenim programom ili konkretnim djelom pokretnih slika, navedite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov.	• Bloopers. CBS • McCabe & Mrs. Miller. Bloopers • International House. Gag reel. W.C. Fields, earthquake sequence Burn notice. Bloopers. Season 1

²²³ Prilagođeno iz UCLA Film & Television Archive, *Cataloging Procedure Manual—Voyager*, Section 5, *Filmographic Record—Body of the Description*, <http://old.cinema.ucla.edu/CPM%20Voyager/CPMV05.html#5.2>

reklama(e) televizijska reklama(e) internetska reklama(e)	Kada je to moguće, navedite: – naziv proizvoda – tip proizvoda (ako nije jasno iz naziva proizvoda) – naziv poduzeća (ako nije jasno iz naziva proizvoda). Na razini djela pokretnih slika navedite sljedeće dodatne informacije ako su dostupne: – godinu emitiranja ili prvog prikazivanja – o glumcima, glumicama ili ostalim poznatim ličnostima koje se pojavljuju – je li reklama animirana ili glazbena (tj. uključuje džingl) – je li katalogizirana jedinica demo snimka ili je dio demo snimke (npr. uzorak reklama koje je izradila određena agencija). Za reklame namijenjene prikazivanju tijekom određenog televizijskog ili internetskog programa navedite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov.	• Commercials. Ajax • Commercials. Alka-Seltzer. Spanish • Commercials. Animated. United World Films • Commercials. Bel Air and Raleigh cigarettes. 1962 • Commercials. Box no. 16 • Commercials. Carnation evaporated milk. Burns and Allen • Commercials. Cigarettes • Commercials. Classic TV commercials • Commercials. Colgate toothpaste. If you had a million • Commercials. IBA Awards, 21st Animated. • Commercials. Kellogg's cereals. Beverly Hillbillies cast • The Burns and Allen Show. Commercials • Naught For Hire. Internet commercials
debata(e)	Za službene debate između dvoje ljudi; ne upotrebljavati za primjerice, „U.N. Cypress debates“. Samo za u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove.	• Debates. California gubernatorial. Jerry Brown-Evelle Younger, no. 1 • Debates. California's gubernatorial. Minority candidates, no. 1 • Debates. Democratic presidential candidates. 1984-04-05 • Debates. Presidential candidates. Gerald R. Ford and Jimmy Carter, no. 1

materijal(i) za medije u elektroničkom obliku	Koristite se u potpunosti dodijeljenim/kreiranim naslovima za videozapise koje nije moguće identificirati. Za materijale za medije u elektroničkom obliku kreirane za određenu pokretnu sliku (kino, televizijski ili internetski program).	• Unidentified electronic press kit. • A League of Their Own. Electronic press kit • 61st Annual Academy Awards Show. Electronic press kit
isječak(ci)	Za sadržaj pokretnih slika koji je identificiran kao sekvenca(e), segment(i), klip(ovi) ili fragment(i) (osim za isječke iz vijesti i isječke korištene u obrazovne svrhe; objašnjenja za te kategorije pogledajte u nastavku). Nije namijenjeno sadržaju koji je samo nepotpun. Za isječke koji su jasno povezani s određenim djelom pokretnih slika navedite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov.	• Unidentified Rudolph Maté fragments • Unidentified television programme. Segment. Interview with Evans Frankenheimer • Gone With the Wind. Excerpt • King of Jazz. Excerpts. Dance sequences • Toast of the town. Excerpt. Imogene Coca segment • Unfaithfully yours. Excerpts • Dark half. Excerpts. Review clips
meč(evi)	Za službeni meč između dviju ili više osoba; ne upotrebljavajte za, primjerice, <i>Ultimate Fighting Championship</i>. Samo za u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove.	• Fights. Dempsey vs. Levinsky • Fights. Moore vs. Martinez. Archie Moore, Martinez fight, Buenos Aires, Argentina.

obiteljski filmovi / osobna snimka(e) / privatna snimka(e)	Ne upotrebljavajte u slučaju da je riječ samo o zapisu koji je snimio amater; snimke dokumentarističkog tipa koje su snimili amateri treba uvesti kao „nemontirani materijal“ (objašnjenje za ovu kategoriju pogledajte u nastavku). Naziv „obiteljski filmovi“ trebao bi se upotrebljavati samo za pokretne slike na kojima su zabilježeni osobni ili obiteljski događaji, koje je obično snimio ili zabilježio amater (FIAF <i>Glossary</i>). Samo za u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove.	• Home movies. Brisson, Kryssing • Home movies. Robert A. Taft, Sr.
informativna reklama(e)	Za reklamni prikaz u kojemu je kombinirano oglašavanje s informacijama te je vrlo sličan vijestima, razgovorno-zabavnoj emisiji ili drugom programskom sadržaju koji nije namijenjen oglašavanju. Obično je mnogo dulji nego reklama i čest je na kabelskim mrežama. Kada je to moguće, navedite: – naziv proizvoda – tip proizvoda – naziv poduzeća, tim redoslijedom. Samo za u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove.	• Infomercial. Household products. • Infomercial. Eggies System. Hassle-free hard boiled eggs. • Infomercial. Happy Nappers. Play pillows.
intervju(i)	Za intervju povezan s određenom pokretnom slikom (kino, televizijskim ili internetskim programom) navedite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov.	• Interview. Paul Coates interviews John F. Kennedy • Interview. Walt Disney • George Stevens: A Filmmaker's Journey. Interviews. Ann Del Valle, John Del Valle, Rouben Mamoulian

glazba	Za glazbenu podlogu ili partituru povezanu s određenom pokretnom slikom; uključuje dodatnu glazbu korištenu na početku, tijekom ili pri završetku djela.	• Olimpiada en Mexico. Overture • Broken Blossoms. Music
glazbeni isječci	Koristite samo za u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove (vidi u nastavku kategoriju „ostatci“ za djelomično dodijeljene/kreirane naslove).	• Music cuts. Big band • Music cuts. Lyn Murray Orchestra • Music cuts. Themes for sports announcements. • Music cuts. Unidentified orchestra
glazbeni videospot(ovi)	Za kratke videozapise poput onih koji se prikazuju na MTV-ju, a koji su namijenjeni prezentiranju glazbenog djela. Obuhvaća videozapise povezane s djelima pokretnih slika (tj. pjesma s glazbene podloge filma s kadrovima iz djela pokretnih slika). Koristite se u potpunosti dodijeljenim/kreiranim naslovima za glazbene videospotove koje nije moguće identificirati.	• Dancing in the Street. Music video. • Wild Wild West. (1999). Music video. • Unidentified music video.
isječak(ci) iz vijesti	Upotrijebite za montirane segmente vijesti iz filmskih novosti i/ili televizijskih programa (FIAP 1.5.2.2.). Za isječke iz određenih informativnih programa upotrijebite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov.	• Newsclips from various newsreels. No. 5 • Newsclips. CBS News. No. 5 • Newsclips. Kinograms • Newsclip. WRC-TV News. Cagney, James • CBS News. Newsclips. 2011 U.S. recession
izresci	Za sadržaj označen kao isječak ili izrezak iz određene pokretne slike.	• Casablanca. Outtakes
pilot	Za televizijske ili internetske programe.	• The Brady bunch. Pilot
politički program(i)	Samo za u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove.	• Political programme. Illinois gubernatorial campaign, 1990. Steven Baer for Governor

politički videospot(ovi)	Samo za u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove.	• Political spots. California gubernatorial campaign, 1966. Ronald Reagan and Edmund G. Brown • Political spots. California State Assembly campaign, 1973. Bill Lockyear for 14th Assembly • Political spots. Kennedy presidential campaign. Adlai Stevenson for Kennedy
konferencija(e) za tisak	Samo za u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove.	• Press conference. Kennedy presidential campaign. Los Angeles, Ambassador Hotel • Press conference. President Richard Nixon
promotivni materijal(i) promotivni film(ovi) promotivni videospot(ovi)	Poznati i kao demo snimke (film/video) za reklamne i namjenske filmove za izlagače, ljude iz industrije itd., a ne za širu publiku. Za sadržaj namjenjen oglašavanju određene pokretne slike, uključujući 1) kompilacije scena iz pokretne slike koje se rabe za promociju pokretne slike, ili za izlagače, ljude iz industrije itd., a ne za širu publiku 2) promotivni materijal koji je predugačak da bi se smatrao najavom, npr. posebni dodaci ili materijali sa snimanja ili biografije glumaca ili redatelja.	• The arrangement. Promotional film • Frenzy. Promotional film. Rushes • Thelma & Louise. Promotional video for DVD release • Promotional film. Cinemascope. Demo reel • Promotional film. NBC (film about NBC for exhibitors)

promidžba	Za informacije koje se priopćavaju kako bi se privukla javna pozornost, pri promoviranju mreže ili skupine programa; razlikuje se od kinonajava ili televizijskih najava, obavijesti ili promotivnih materijala. Za informacije koje se priopćavaju kako bi se privukla javna pozornost za određenu pokretnu sliku, upotrijebite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov; razlikuje se od kinonajava ili televizijskih najava, obavijesti ili promotivnih materijala. Obuhvaća kratke promidžbene videospotove namijenjene za televiziju, čija je svrha promocija određene, nadolazeće televizijske emisije.	• Promos • Promos. CBS (advertisements for the network itself) • Promos. NBC programs (a collection of promos for NBC programs) • The Three Musketeers. (1993). Publicity • 62nd Annual Academy Awards Show. TV publicity
priopćenje(a) za javnost	Priopćenja za javnost za televiziju ili kina. Za priopćenja za javnost namijenjena određenom televizijskom ili internetskom programu ili kino projekciji, navedite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov.	• Public service announcements • Public service announcements. Army. Join the people who joined the Army • Public service announcements. Community and church groups • Public service announcements. Filmex • Public service announcements. Handicapped children • Public service announcements. March of Dimes theatrical spot • The Snake Pit. Public service announcement. Statement by Department of Public Health, Province of Saskatchewan

proba(e)	Probe povezane s određenom pokretnom slikom. Upotrijebite u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove za probe koje nije moguće identificirati.	• The adventures of Ellery Queen. Prescription for Treason. Rehearsal • Unidentified television programme. Rehearsal
repeticije	Za sadržaj identificiran kao prva izrađena kopija s dnevnog snimanja za određenu pokretnu sliku.	• An act of murder. Rushes
zvučni efekti	Za zvučne efekte koji se odnose na određenu pokretnu sliku. Upotrijebite u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove za zvučne efekte iz neidentificiranog djela pokretnih slika ili za nemontirane zvučne efekte.	• Das Boot. Sound effects. • Unidentified feature film. Sound effects. • Unidentified sound effects. Compilation
govor(i)	Samo za u potpunosti dodijeljene/kreirane naslove.	• Speech. Kennedy presidential campaign. A time for greatness • Speech. Kennedy presidential campaign. Louisville, Ky • Speech. Kennedy presidential campaign. United Auto Workers
isječak(ci) korišten(i) u obrazovne svrhe	Za dijelove sadržaja iz određene pokretne slike koji su namijenjeni korištenju u obrazovne svrhe.	• Some Like It Hot. Study fragment
pokusna(e) snimka(e)	Za sadržaje identificirane kao pokusne snimke, pokusne snimke garderobe, pokusne snimke rekvizita itd. za određenu pokretnu sliku, navedite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov.	• Tests. Buzz Henry screen test • Tests. UCLA acting, directing, camera tests • Gone With the Wind. Color test. • À bout de souffle. Screen test. Jean-Paul Belmondo.
filmsko oglašavanje		• Theatre advertising. Bennett and Bedell advertisement

najava(e) kinonajava(e) televizijske najava(e) internetske najava(e)	Za reklamu određene pokretne slike koja će se prikazivati u kinima, na televiziji ili na internetu; uključuje predreklame. Arhivi mogu upotrebljavati općeniti pojam „najava“ ili konkretniji pojam kao što je „televizijska najava“. Za višedijelne prikaze/jedinice koji se sastoje od više najava. Za najave koje se odnose na određeno djelo pokretnih slika, navedite djelomično dodijeljeni/kreirani naslov. Nemojte zamijeniti s priopćenjima za javnost, filmskim oglašavanjem, obavijestima, političkim videospotovima itd.	• Trailers. Republic titles • La Haine. Trailer • Three on a match. Theatrical trailer • Dai-Nihonjin. TV trailer
ostaci	Za dijelove slikovnog zapisa ili glazbene podloge pokretne slike (npr. glazbeni isječki) preostale nakon što su odabrani materijali upotrijebljeni za konačnu montažnu verziju filma.	• The Exorcist. Trims • Directed by William Wyler. Interview trims.
nemontirani materijal	Za nemontirani materijal određenog programa ili serije pokretnih slika.	• 60 minuta. 1969-01-07. Unedited footage • Smothers Brothers reading. Newhart, airport controller
nemontirani materijali za vijesti	Nemontirani materijal za informativni program ili serije vijesti; uključuje televizijske snimke i filmske novosti.	• Movietone News. Lowell Thomas Remembers. Unedited newsfilm.
nemontirana glazbena podloga	Za nemontiranu glazbenu podlogu snimljenu za određenu pokretnu sliku.	• Stargate: The Ark of Truth. Unedited sound track

Dodatak E–Agregati ili skupni entiteti (kompilacije, produkcije s više komponenti)

E.1 Definicija

Agregat pokretnih slika je prikaz koji uključuje dva ili više zasebnih djela/varijanti.²²⁴

Nije potrebno kreirati konkretnu vrstu prikaza „prikaz agregata” u već postojećim popisima vrsta prikaza.

Definiranje agregata intelektualni je postupak koji služi za identifikaciju i odabir određene strukture koja je najprikladnija za prirodu i sadržaj tih entiteta u katalogizaciji.

E.2 Identifikacija agregata (skupnih entiteta)

E.2.1 Agregat (skupni entitet) ili nosač

Važno je razlikovati konkretnu planiranu kompilaciju ili pokretne slike sastavljene od više komponenti, npr. *Victorian cinema no. 8* (sastavljen od različitih kratkometražnih filmova iz 1890-ih montiranih zajedno na novi kolut za određeno prikazivanje u kinu ili za izdavanje) od nenamjerne kompilacije nastale jednostavnom upotrebom jednog nosača poput dvaju kratkometražnih filmova Charlieja Chaplina preuzetih na jednom kolutu ili presnimljenih na jednu kasetu radi praktičnijeg čuvanja.

Montiranjem i kreativnim spajanjem sadržaja kreiran je prvi primjer koji čini zbirni agregat (vidi [E.3.1 Zbirni agregati \(skupni entiteti\)](#)). Drugi je primjer bio nenamjeran ili praktičan spoj te ne čini agregat i stoga ne bi imao prikaz agregata. Svaki od dvaju Chaplinovih filmova imao bi zaseban zapis o djelu, prikazu i jedinici, ali te bi jedinice imale isti broj za oznaku lokacije/paketa.

Svaki agregat podrazumijeva određenu namjeru, bila ona jednostavna ili složena. Bit će potrebno procijeniti, gdje je to moguće, jesu li namjere bile za kreativnu/intelektualnu namjenu ili u praktične svrhe te ih adekvatno predstaviti.

²²⁴ Prilagođeno iz definicije konteksta pokretnih slika radne skupine Working Group on Aggregates. Konačno izvješće spomenute radne skupine, 12. rujna 2011., <http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbrwg/AggregatesFinalReport.pdf>

E.2.2 „Hibridni” agregati (skupni entiteti) i pokretne slike s više komponenti (npr. antologija / filmski omnibus ili televizijski programi)

Djela s više komponenti su ona koja su od samog početka osmišljena i kreirana tako da se sastoje od više individualnih komponenti koje čine cjelinu, npr. antologije, filmski omnibusi i televizijski programi (npr. *Dead of night*, *Quartet*, *From beyond the grave*).

Njih bi trebalo smatrati jednostavnim monografskim djelima (vidi [1. Djela i varijante pokretnih slika](#)).

Različiti dijelovi koji čine cjelinu nisu neovisno kreirana djela/varijante koja postoje samostalno izvan tog filma. Riječ je o jednom filmu namjerno strukturiranom kao niz različitih priča koje su katkad povezane zajedničkim scenama i likovima u jednu neprekidnu cjelinu.

To nije isto kao naknadna montaža zasebnih pojedinačnih i samostalnih djela/varijanti koji su ranije imali vlastite prikaze.

Primjer:

Portrait of a miner (Great Britain, 2002; BFI, 2 disc DVD of various individual National Coal Board short films).

Druge pokretne slike s više komponenti često imaju zajedničku temu, a obično se sastoje od različitih kratkometražnih filmova ili elemenata koje su napravili različiti redatelji, upravo kao sastavnice tog djela.

Primjeri:

Chacun son cinéma ou ce petit coup au cœur quand la lumière s'éteint et que le film commence. (France, 2007): Compilation film of 33 three-minute films by various directors for the Cannes Film Festival's 60th anniversary.

1'09"01 September 11 (France, Egypt, Great Britain, Mexico, USA, 2002): 11 short films in which different directors give their impressions of the themes and events of the September 11 2001 and the attacks on the World Trade Centre and the Pentagon.

Ro.Go.Pa.G. (Italy, France, 1963): 4 episodes by 4 different directors, no common theme: R. Rossellini (*Il bibitezza*), J.L. Godard (*Il mondo nuovo*), P. Pasolini (*La ricotta*), U. Gregoretti (*Il pollo ruspante*).

New York stories (1989): 3 episodes by 3 different directors, common theme. Directors Woody Allen (*Oedipus Wrecks*), Francis Ford Coppola (*Life without Zoë*), Martin Scorsese (*Life lessons*).

Tre passi nel delirio / Histoires extraordinaires (Italy - France, 1968): 3 episodes by 3 directors, common theme: L. Malle, (William Wilson), F. Fellini (*Toby Dammit*), R. Vadim (*Metzengerstein*).

Za sljedeća djela originalna namjera nije bila stvoriti neovisne²²⁵ komponente te bi za njih uvijek trebalo izraditi jedan zapis o monografskom djelu s jednim prikazom. Različiti naslovi komponenti mogu se dodati kao alternativni naslovi u zapis o djelu kako bi se olakšalo pronalaženje i pretraživanje. Također možete navesti, i/ili detalje o naslovima i sadržaju pojedinačnih komponenti možete navesti u polju za sinopsis djela.

Primjeri:

Aria (USA, UK, 1987)

Ten directors interpret various operatic arias:

On-screen titles [and sources] for segments (which are not numbered on-screen) are:

[1] Un ballo in maschera Nicolas Roeg / Un ballo in maschera [extracts from „Un ballo in maschera” by Giuseppe Verdi]

[2] La vergine degli angeli Charles Sturridge / La forza del destino [„La vergine degli angeli” from „La forza del destino” by Giuseppe Verdi]

[3] Armide Jean-Luc Godard / Armide [„Enfin il est en ma puissance” and other extracts from „Armide” by Jean-Baptiste Lully]

[4] Rigoletto Julien Temple / Rigoletto [„La donna è mobile” and other extracts from „Rigoletto” by Giuseppe Verdi]...

Popis suradnika (tj. izvršitelja) za sve komponente trebalo bi priložiti kataloškom zapisu na razini djela, slijedeći što je više moguće slijedeći popis suradnika kako se prikazuje na ekranu, ali uključujući i naznaku kojoj komponenti pojedini suradnici pripadaju tamo gdje to nije jasno iz podataka na ekranu.

Primjer:

Title

Aria (Original)

Credits

Directed by: Nicolas Roeg Un ballo in maschera, Charles Sturridge La vergine degli angeli „Images”: Jean-Luc Godard Armide, Julien Temple Rigoletto, Bruce Beresford Die tote Stadt

Directed by: Robert Altman Les Boréades, Franc Roddam Liebestod, Ken Russell, Derek Jarman Depuis le jour, Bill Bryden / Pagliacci

©: LightYear Entertainment, Virgin Vision

Produced by: Boyd’s Company

Presents: RSV Productions, Virgin Vision

A Don Boyd production: Don Boyd, Jim Mervis, RVP Productions, Tom Kuhn, Charles Mitchell

Produced by: Don Boyd

²²⁵ Iako se u slučaju kad komponente imaju različite redatelje i različite producente može pojaviti ideja o mogućem budućem neovisnom izdanju neke od komponenti.

Co-producer (for Virgin Vision): Al Clark, Mike Watts
 Co-ordinating Associate Producer David Barber
 Co-ordinating Associate Producer: Michael Hamlyn
 Co-ordinating Associate Producer: Paul Spencer, Richard Bell *Un ballo in maschera*, Luc Roeg
Un ballo in maschera, Paul Spencer *La vergine degli angeli*, Nessun Dorma, I Pagliacci, François
 Hamel *Armide*, Amanda Pirie *Rigoletto*, Iain Brown *Die tote Stadt*, Scott Bushnell *Les Boréades*,
 Joni Sighvatsson *Liebestod*, James Mackay *Depuis le jour*
 Associate Producer: Michael Hamlyn I Pagliacci
 Associate Producer: Kevan Pegley I Pagliacci
 Executive in Charge of Production: Arnold J. Holland, Joan Aceste
 European Production Co-ordinator: Gabrielle Tana
 US Production Co-ordinator: Elizabeth Moyer
 Written by: Nicolas Roeg *Un ballo in maschera*, Charles Sturridge *La vergine degli angeli*, Julien
 Temple *Rigoletto*, Bruce Beresford *Die tote Stadt*, Robert Altman *Les Boréades*, Franc Roddam
Liebestod, Ken Russell *Nessun Dorma*, Derek Jarman *Depuis le jour*, Bill Bryden I Pagliacci, Don
 Boyd I Pagliacci
 Director of Photography: Harvey Harrison *Un ballo in maschera*, Gale Tattersall *La vergine degli*
angeli, Caroline Champetier *Armide*, Oliver Stapleton *Rigoletto*, Dante Spinotti *Die tote Stadt*,
 Pierre Mignot *Les Boréades*, Frederick Elmes *Liebestod*, Gabriel Beristáin *Nessun Dorma*, I
 Pagliacci, Mike Southon *Depuis le jour*, Christopher Hughes *Depuis le jour*
 Special Stills Photographer: Snowdon *Un ballo in maschera*, John Swannell *La vergine degli an-*
geli, Jonathan Lennard *Armide*, Greg Gorman *Rigoletto*, Bob Carlos Clarke *Die tote Stadt*, David
 Bailey *Les Boréades*, Annie Leibovitz *Liebestod*, Terry O'Neill *Nessun Dorma*, Angus McBean
Depuis le jour, Koo Stark I Pagliacci
 Supervising Co-ordinating Editor: Marie-Thérèse Boiché

Za svaki naslov komponente ne bi trebalo kreirati novo djelo, jer sadržaj, originalno, nije tako zamišljen (tj. zamišljen je kao paket koji se gleda kao cjelina, a ne kao odvojene komponente) te stoga nijedna od njih ne bi trebala imati zapis prikaza kao individualno djelo. Ustanove koje imaju mogućnost ili želju razdvojiti ih kako bi povezali različite opise (npr. popis suradnika) sa svakom pojedinačnom komponentom (tj. odnosom cjeline prema vlastitom segmentu), mogu ih predstaviti kao analitičke dijelove jednog djela (vidi [D.1 Vrste opisa djela/varijante](#)).

Ako ustanova preuzme samo neke ili sve komponente na različitim fizičkim jedinicama, sve njih trebalo bi povezati s prikazom koji se odnosi na cjelinu. U tim je slučajevima riječ jednostavno o djelomičnom/nepotpunom preuzimanju, kao i kad su preuzeta samo dva od tri koluta dugometražnog igranog filma.

U intelektualnom smislu ti su filmovi s više komponenti „hibridni“ agregati—sastoje se od poluneovisnih djela, tj. mogu se međusobno znatno razlikovati i mogu biti djela različitih redatelja i/ili produkcijskih kuća—ali od početka su zamišljeni kao sastavni dijelovi cjeline s drugim komponentama; iako neke od njih ili čak sve, nekad kasnije, mogu biti distribuirane kao zasebni kratkometražni filmovi.

Poslužimo li se glazbenom analogijom, može ih se promatrati kao konceptualni album sastavljen od pojedinačnih pjesama/skladbi od kojih neke mogu biti objavljene kao singlovi, ali izvorno su kreirane kao dio šireg koncepta ili priče koju je potrebno slušati i shvatiti kao cjelinu.

Takvi se albumi razlikuju od kompilacijskih albuma poput „Best of” ili „Greatest Hits”.

Ako je individualna komponenta naknadno zasebno distribuirana, za nju treba kreirati novo zasebno djelo/varijantu sa vlastitim povezanim prikazom, te ju povezati s originalnim djelom od više komponenti asocijativnim odnosom „sadržava/sadržano je u”.

Primjer:

Toby Dammit, (episode by F. Fellini, part of Tre passi nel delirio / Histoires extraordinaires, Italy -France, 1968): 2008 restored version on 35 mm of the individual episode with its own new Italian titles.

Ako je naknadno došlo do neovisne distribucije komponenata te je preuzeta fizička jedinica određene komponente, treba utvrditi je li riječ o preuzimanju nepotpune jedinice originalnog prikaza ili je riječ o preuzimanju jedinice naknadno zasebno distribuirane komponente prikaza.

E.2.3 Naslovi isječka

Slično tome, filmovi u kojima se u velikoj mjeri upotrebljavaju materijali ili isječki iz drugih filmova nisu agregati, npr. *Dead men don't wear plaid* ili *Zelig*, iako mogu biti u asocijativnoj vezi s originalnim djelima/varijantama iz kojih su materijali preuzeti. Oni se **djelomično** koriste materijalima iz postojećih naslova i kombiniraju ih s novim, različitim snimljenim materijalima za potpuno novi i različit film, a ne montiraju cjelokupna individualna djela u jedan agregat.

E.2.4 Ostale kompilacije

Za određeni tip kompilacija kreiranje djela za svaku komponentu nije ni relevantno ni praktično, poput kolotova kompiliranog materijala neidentificiranog ili nenaslovljenog sadržaja (takvi su slučajevi rijetki u knjižničarstvu, ali česti u praksi arhiva pokretnih slika).

Neće uvijek biti moguće odmah odrediti da li je nešto namjerna kompilacija (u tom slučaju riječ je o agregatu) ili naprosto praktično iskorišten nosač. Ako postoje dvojbe, kreirajte jedan prikaz agregata i djelo-agregat.²²⁶

Kasnijim istraživanjem i katalogizacijom može se utvrditi hoće li taj zapis o agregatu biti zadržan, dodan ili izbrisan nakon što je privremeno korišten za inicijalno kreiranje zapisa o preuzimanju.

²²⁶ Katalogizatoru je jednostavnije prvotno uvijek postupiti sa predmetnim entitetom kao s agregatom i kreirati jedno djelo, prikaz i jedinicu nego potencijalno kreirati više nepotpunih zapisa „neidentificiranih” djela, prikaza i jedinica koje će kasnije trebati izbrisati otkrije li se da je riječ o agregatu.

E.3 Vrste agregata (skupnih entiteta) pokretnih slika

E.3.1 Zbirni agregati (skupni entiteti)

Skupovi više neovisno kreiranih djela/varijanti, koja su „izdana”²²⁷ zajedno kao jedan prikaz.

Primjeri:

Universal Cinema Classics' Going my way (1944)/Holiday Inn (1942).

Both works were republished in one volume on DVD by Universal Studios in 2001. The two works are complete and were not changed in any noticeable way. Although both films were produced by the same studio and are both musicals, there is no other significant relationship between them. The story lines are quite different and they don't share any common characters.

The aggregate also contains two additional works: the trailers for both features.

U sljedećim primjerima zajedničke su produkcijske kuće, teme ili vremensko razdoblje.

Primjeri:

Walt Disney treasures: Silly symphonies – The historic musical animated classics DVD, Buena Vista Home Entertainment, 2001, 2 discs (31 cartoons)

I film dal vero di produzione estera. 1895-1907 (Collection of 32 titles Lumiere, Edison and Mutoscope) English; Italian ; Accompanying the book: Aldo Bernardini, I film dal vero di produzione estera 1895-1907- La Cineteca del Friuli (publisher), 2008, ISBN 978-88-86155-24-3

E.3.2 Prošireni agregati (skupni entiteti)

Riječ je o zbirnom agregatu s dodatnim materijalima kao što su intervjui, izresci, dodatne scene, dokumentarac o snimanju filma itd., na istom prikazu. Velika većina komercijalnih DVD izdanja sadržava dodatke, što ih čini proširenim agregatima.

Primjer:

2003 Warner Home Video publication of Casablanca (1943).

The Collection aspects of the aggregate include the theatrically released motion picture; documentaries "You must remember this" and "Bacall on Bogart"; the Looney Tunes homage "Carrotblanca"; premier episode from the "Casablanca" TV series; and, original and reissue theatrical trailers.

The Augmentation aspects of the aggregate include an introduction by Lauren

²²⁷ „Izdan” u kontekstu pokretne slike znači distribuiran ili emitiran, a može uključivati i kreiranje agregata unutar ustanove.

Bacall; nearly 10 minutes of newly found deleted scenes and outtakes; „Screen Guild Players Radio Production“ with the three stars, plus rare scoring session outtakes; production history gallery (includes photos, press materials, studio correspondence, memorabilia, musical outtakes); and, two separate feature-length audio commentaries by Roger Ebert and Rudy Behlmer.

E.3.3 Usporedni agregati (skupni entiteti)

Identična djela/varijante pokretnih slika, na različitim jezicima, distribuirane na jednom prikazu.

Primjer:

Le declin de l'empire American / The decline of the American Empire (1986)

A publication in 2004 by Seville Films contains three language versions; French dialogue, English dubbed dialogue, English subtitles. There is complete parallelism between the English and French Variants; each is equal in duration and, except for the language, appear to be equivalent.

Za prikaze agregata navedite duljinu/trajanje u cjelini, tj. ukupan broj segmenata i vrijeme reprodukcije za svaki od segmenata od kojih se sastoji agregat. Osim toga, postoji mogućnost navođenja podataka o trajanju svih pojedinačnih segmenata u polju bilješki ili u više zasebnih polja koja se odnose na trajanje pojedinačnih segmenata, ovisno o tome što sustavi koji su u upotrebi dopuštaju ili što ustanova odluči (vidi [2.3.5.2.1 Fizički opseg prikaza agregata](#) i [2.3.5.3.1 Trajanje prikaza agregata](#)).

E.4 Naslovljavanje agregata (skupnih entiteta)

Naslov djela-agregata trebao bi odražavati naslov prikaza. Naslovi komponenti mogu se dodati djelu-agregatu kao alternativne vrste naslova (vidi [A.2.4 Alternativni naslovi](#)). Mogu se dodati bilo kojoj jedinici kao alternativna vrsta naslova.

Naslovljavanje agregata slijedi ista načela koja vrijede i za druge vrste entiteta (vidi [Dodatak A – Naslovi i vrste naslova](#)).

Naslov prikaza agregata je osnova za oblikovanje naslova, ali naslov može biti „glavni stvarni naslov“ ili potpuno ili djelomično dodijeljeni/kreirani naslov (vidi [A.2.2 Glavni stvarni naslov](#) ili [A.2.5 Dodijeljeni/kreirani naslovi](#) (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili [produkcijски materijal](#))).

Agregate može oblikovati arhiv ili sama ustanova za interne potrebe ili u druge svrhe. U tim bi slučajevima vrsta naslova trebala upućivati na to da je riječ o dodijeljenom/kreiranom naslovu i u slučaju prikaza agregata i djela-agregata, kao i jedinice.

E.5 Uobličavanje agregata (skupnih entiteta)

Agregat je prikaz, ali „sam je postupak sastavljanja agregata djela/varijanti intelektualni ili umjetnički rad te stoga ispunjava uvjete da ga se naziva djelom. U postupku kreiranja prikaza agregata nastaje djelo-agregat. Taj rad može biti neznatan ili može uključivati znatan trud koji rezultira agregatom koji predstavlja puno više od skupa svojih dijelova...Djelo-agregat može, ali ne mora biti procijenjeno dovoljno važnim da ga se zabilježi.”²²⁸

Stoga ustanova može odabrati hoće li kreirati novo djelo-agregat ili ne, iako tu fleksibilnost mogu ograničiti drugi čimbenici.

U praksi, kreiranje agregata i način njihova uobličavanja bit će određeni strukturom i mogućnostima baze podataka ili drugih sustava ustanove.

Unutar FRBR-a i CEN-a dopušteno je da prikaz agregata ima odnos „mnogo naspram mnogo“ s djelima/varijantama, tj. može biti sastavnica više od jednog djela/varijante.

Međutim, struktura brojnih baza podataka to ne dopušta, nego je moguće kreirati poveznice ili odnose isključivo između više zapisa prikaza i jednog zapisa djela/varijante, tj. djelo/varijanta prema prikazu ima odnos „jedan naspram mnogo“.

Postoje određene implikacije za organizacije koje primjenjuju međunarodne identifikacijske oznake ili registracijske brojeve, npr. ISAN broj dodjeljuje se „kompilaciji“ koja je definirana na sljedeći način: „kompilacija (djelo) je kolekcija dvaju ili više zasebnih djela (od kojih svako ima vlastiti ISAN broj) u jednom distribucijskom paketu”²²⁹

To može utjecati na donošenje odluke o tome treba li kreirati djelo-agregat ili ne.

Preporučuje se odabrati model unutar kojeg se kreiraju djela-agregati. Unutar sustava koji dozvoljavaju samo odnos „jedan naspram mnogo“ djela/varijante prema prikazu, uvijek bi trebalo postojati djelo-agregat (za zbirne, proširene i usporedne agregate) i prikaz agregata povezan kao njegova sastavnica.

Nadalje, više zasebno kreiranih djela/varijanti pokretnih slika agregata trebale bi, u idealnom slučaju, biti kreirane kao zasebna individualna djela/varijante, te zatim povezane asocijativnim odnosom „sadržava/sadržano je u” sa djelom-agregatom.

Podrazumijeva se da kreiranje takvih individualnih zapisa može ovisiti o količini dostupnih informacija i detalja o individualnim djelima/varijantama. Ako dostupne informacije nisu dostatne, naslovi individualnih djela/varijanti od kojih je sastavljen agregat mogu se dodati kao alternativne vrste naslova djelu-agregatu. Time će se olakšati identifikacija i pretraživanje gradiva.

228 Working Group on Aggregates. Konačno izvješće radne skupine Working Group on Aggregates, 12. rujna 2011., <http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbragg/AggregatesFinalReport.pdf>

229 Definicija „kompilacije” iz http://www.isan.org/resources/glossary.html#index_A (ISAN Glossary of Terms).

Za način strukturiranja zapisa o agregatima u jednorazinskom hijerarhijskom sustavu vidi [1.7 Primjer 7. Kataloški zapisi agregata \(skupnih entiteta\)](#) DVD-ova televizijskog serijala i epizoda u modelima [jedorazinske hijerarhije](#). Iako je ovdje riječ o primjeru povezanom s televizijskim kontekstom, ista se načela mogu primijeniti i na zbirne i proširene zbirne agregate u filmskom kontekstu.

E.5.1 Uobličavanje zbirnih agregata (skupnih entiteta)

Brojni zbirni agregati imaju vlastite nove naslove, npr. *The Audrey Hepburn collection* (uključuje *Breakfast at Tiffany's*, *Funny face* i *Sabrina*); *Heroes of the sky* (uključuje *Angels one five*, *The Dam-busters*, *Aces high*); *Portrait of a miner* (uključuje različite kratkometražne filmove *Mining review*). Ti naslovi trebali bi biti naslovi prikaza agregata i svih novih zapisa o djelu-agregatu.

Naslovi individualnih komponenti mogu se dodati kao alternativne vrste naslova djela-agregata.

Neki zbirni agregati nemaju vlastiti novi naslov, npr. 2008. Odeon Entertainment izdao je DVD s dvama britanskim trilerima – klasika, *Bond of fear* (1956.) i *Blackout* (1950.), bez zajedničkog naslova izdanja.

Svaka se ustanova može drukčije odnositi prema naslovu agregata, posebno u slučajevima kad je više djela sadržano u zbirnom agregatu, te bi unošenje svih naslova u jedno polje za naslov bilo nezgrapno. Ustanova se u tom slučaju može koristiti dodijeljene/kreirane naslove (vidi [A.2.5 Dodijeljeni/kreirani naslovi](#) (tj. kreiranje naslova za neidentificirane/nenaslovljene entitete ili produkcijski materijal)).

Primjeri:

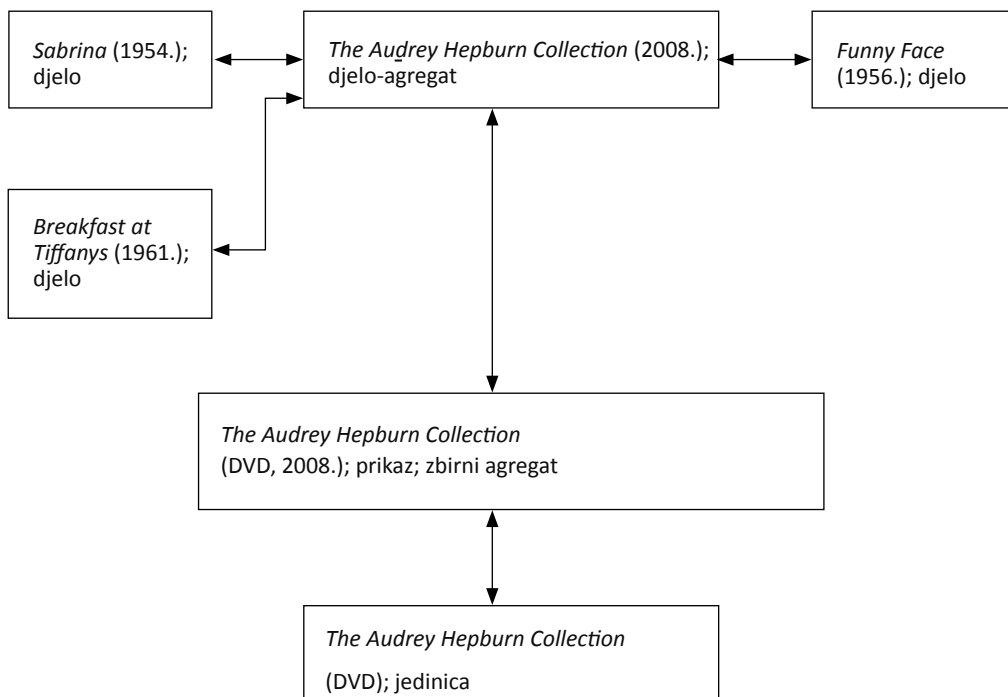
Bond of fear; Blackout

Bond of fear; [other segment]

[Odeon Entertainment double feature: Bond of fear and
Blackout [DVD double feature]]

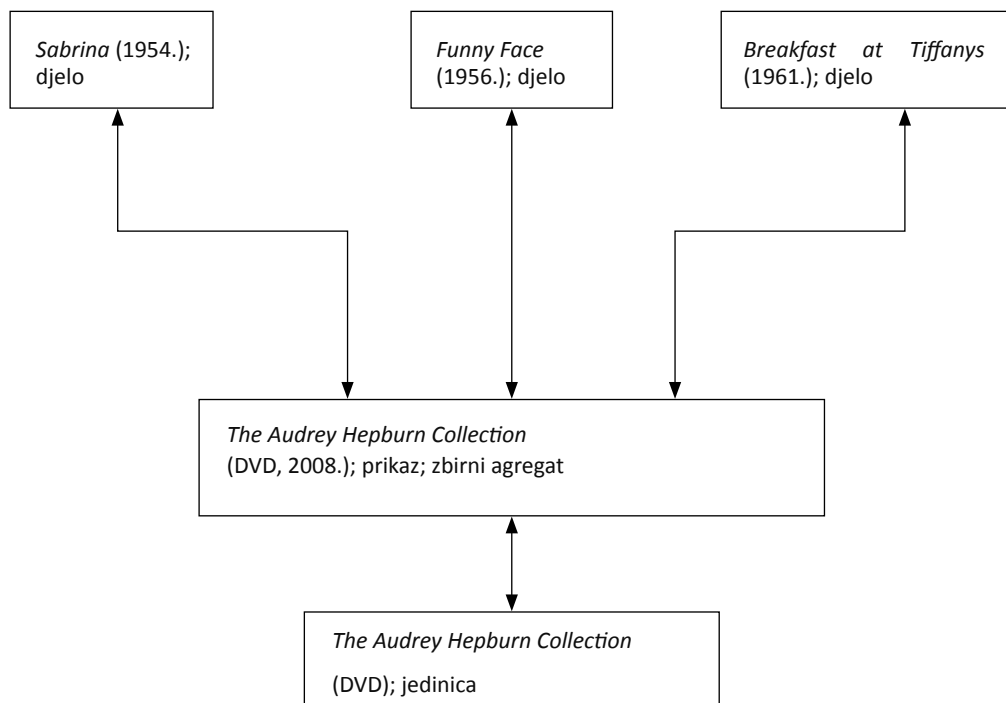
E.5.1.1 Model: Prikaz zbirnog agregata unutar odnosa „jedan naspram mnogo“ djela/varijanti - prikaza

Ovaj model podrazumijeva kreiranje novog zapisa za djelo-agregat. Djela se povezuju asocijativnim odnosom „sadrži/sadržano je u“, a prikaz agregata povezuje se sa djelom-agregatom kao sastavnica.



E.5.1.2 Model: Prikaz zbirnog agregata unutar odnosa „mnogo naspram mnogo“ djela/varijanti-prikaza

Jedan prikaz agregata povezuje se s brojnim individualnim djelima/varijantama kao sastavnica.

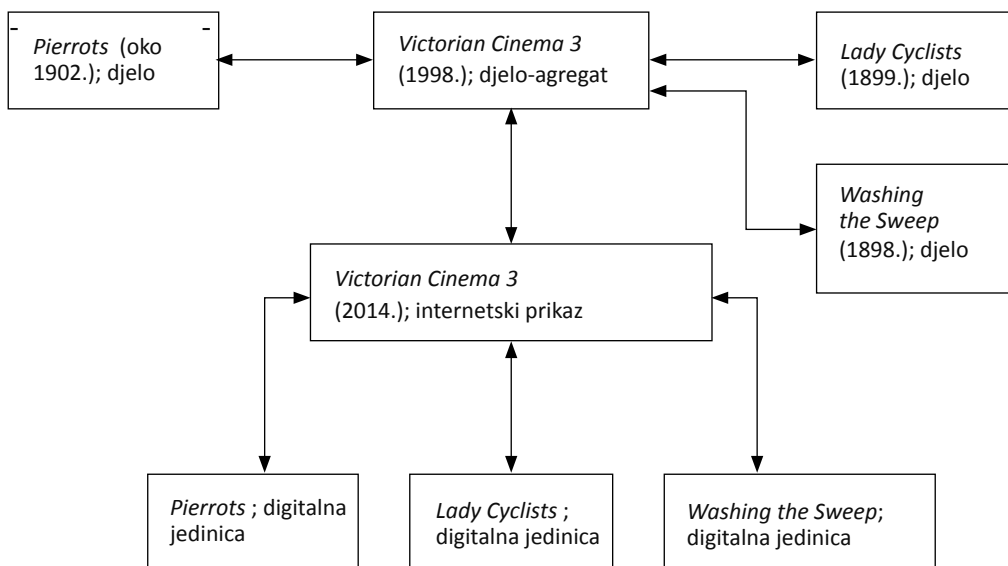


E.5.1.3 Model: Prikaz zbirnog agregata bez skupne (zajedničke) jedinice, nego individualnih jedinica koje sadržavaju prikaze pojedinih komponenti zbirnog agregata

Ovaj model podrazumijeva kreiranje novog zapisa za djelo-agregat.

Originalna individualna djela i djelo-agregat zajedno su povezani asocijativnim odnosom „sadržava/sadržano je u”, a prikaz agregata povezuje se sa djelom-agregatom kao sastavnica, dok se individualne jedinice, a ne jedna skupna (zajednička) jedinica, povezuju sa prikazom agregata kao sastavnice.

Taj se model često pojavljuje pri emitiranju na internetu i digitalnim datotekama, gdje je internetski prikaz agregata dostupan isključivo na internetu i nezamjetno se u kontinuitetu odašilje iz individualnih digitalnih datoteka (odnosno individualnih jedinica), a ne iz jedne skupne (zajedničke) digitalne datoteke, npr. tematska kompilacija triju kratkometražnih filmova s kraja 19. stoljeća kreirana i naslovljena „Victorian Cinema 3”.²³⁰ Internetski korisnik vidi cijeli prikaz agregata kao jednu cjelinu iako se on nezamjetno odašilje iz zasebnih digitalnih jedinica koje se u kontinuitetu emitiraju jedna za drugom.



²³⁰ Primjer *Victorian Cinema 3* naveden je ilustrativno jer još nije emitiran na internetu u tom obliku.

U prethodno prikazanoj shemi svakoj od jedinica mogao bi se dodijeliti isti broj za oznaku lokacije/paketa i svaka od njih mogla bi imati alternativni naslov „*Victorian Cinema 3*”. Također individualni naslovi mogu se dodati kao alternativni naslovi djelu-agregatu radi lakšeg pronalaženja i pretraživanja.

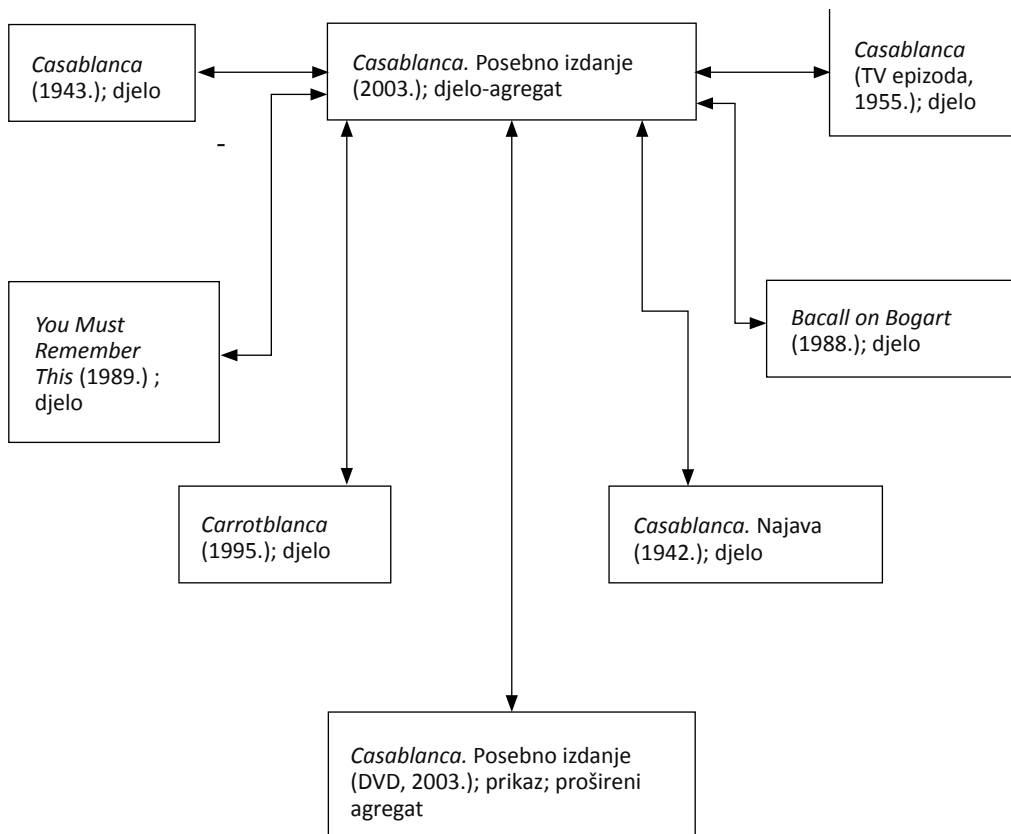
E.5.2 Prošireni zbirni agregat (skupni entitet)

Prošireni zbirni agregati mogu znatno varirati od jednostavnih proširenja, npr. djelo(a) s posebnim dodatcima, poput dodatnih scena i galerije fotografija s komentarima, do složenijih.

Uobličavanje proširenih zbirnih agregata slijedi ista načela kao i uobličavanje zbirnih agregata.

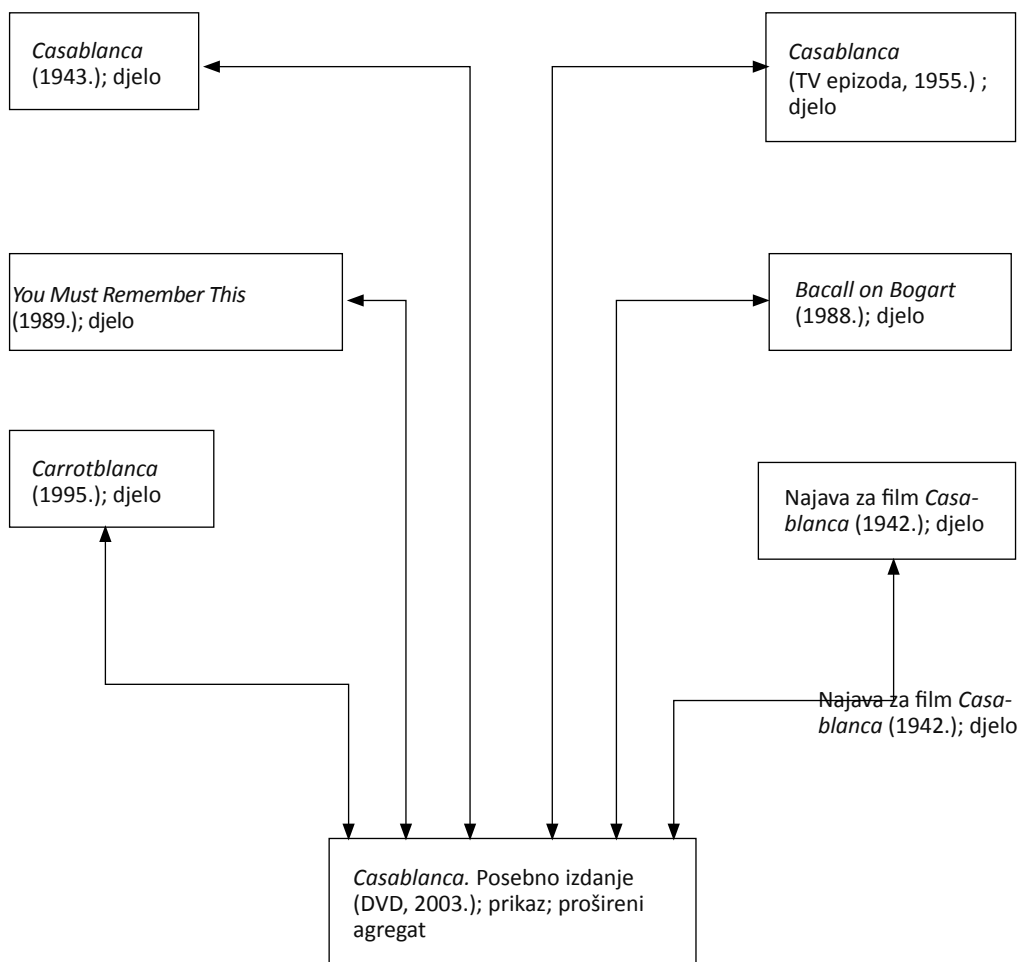
E.5.2.1 Model: Prikaz proširenog agregata s odnosom „jedan naspram mnogo” djela/varijanti-prikaza

Ovo podrazumijeva kreiranje novog zapisa za djelo-agregat. Djela se povezuju asocijativnim odnosom „sadržava/sadržano je u”, a prikaz agregata povezuje se sa djelom-agregatom kao sastavnica.



E.5.2.2 Model: Prikaz proširenog agregata s odnosom „mnogo naspram mnogo“ djela/varijanti-prikaza

Jedan prikaz agregata povezuje se sa svim individualnim djelima/varijantama kao sastavnica.



Ustanova može odlučiti hoće li za sve ili samo za odabrane komponente prikaza proširenog agregata kreirati zasebna djela.

Međutim, u slučaju proširenih agregata preporučuje se uvijek kreirati odgovarajuće djelo-agregat jer će zapis o djelu uvijek sadržavati relevantna polja za dodatne podatke, poput novog popisa suradnika koji se odnosi samo na agregat. Također polja namijenjena sinopsisu ili bilješkama mogu biti upotrijebljena za navođenje potpunog opisa sadržaja.

Isto tako u brojnim sustavima za katalogizaciju nije uvijek praktično ili moguće kreirati zapise za popratne materijale poput brošura ili tekstova.

Primjer:

Charlie Chaplin. The Mutual films. Volume 1.

Contains: 6 short Chaplin Mutual films – Behind the screen, The immigrant, Easy Street, The rink, The cure, The adventurer. Plus DVD extras: Topical Budget newsreel footage of Chaplin on voyage and visit back to Britain; filmed interview with Carl Davis [who did music soundtrack for the aggregate]; on-screen text biographies of Edna Purviance and Eric Campbell. Plus sleeve notes by Frank Scheide.

Zapis o djelu-agregatu za prethodno navedeni primjer omogućuje dodavanje popisa suradnika, npr. filmski skladatelj glazbene podloge agregata, intervjuirane osobe itd.; asocijativni odnos „sadržava/sadržano je u” povezuje djelo-agregat sa bilo kojim individualnim filmom ili filmskim novostima. Sve druge preostale pojedinosti povezane s djelom koje nije moguće povezati asocijativnim odnosom mogu se dodati u tekstualnom obliku u polja za sinopsis ili bilješke.

E.6 Popis suradnika (izvršitelja) za agregate (skupne entitete)

Ustanova može odlučiti dodati samo popis suradnika koji se odnosi na djelo-agregat, osobito tamo gdje postoje poveznice tj. asocijativni odnos „sadržava/sadržano je u” sa drugim zapisima, a popis suradnika nalazi se u tim povezanim individualnim zapisima. Alternativno, ustanova može odlučiti dodati popis suradnika za sva djela koja su komponente i djelo-agregat u zapis o samom djelu-agregatu.

E.7 Serije, serijali i filmske novosti

U prethodno navedenim primjerima i pri uobličavanju agregata namjerno nisu bile uključene filmske novosti ili filmovi ili TV serije/serijali. To je zato što oni zapravo nisu agregati po definiciji agregata.

FRBR uključuje pojmove „serijala” i „serije” unutar primjera koji se odnose na zbirne agregate. Međutim, oni se odnose na bibliografske materijale, a serije/serijali pokretnih slika nisu ekvivalenti pisanih članaka unutar serijskih publikacija, nego imaju potpuno drukčiji karakter.

E.7.1 Film/video ili TV serije/serijali

Na prvi pogled može se učiniti da je riječ o agregatima jer se sastoje od različitih komponenti (epizoda) povezanih u „cjelinu” (serija/serijal). Međutim, nije logično u okviru definicija agregata strukturirati i sagledavati televizijske ili filmske/video serijale/serije kao djela-agregate.

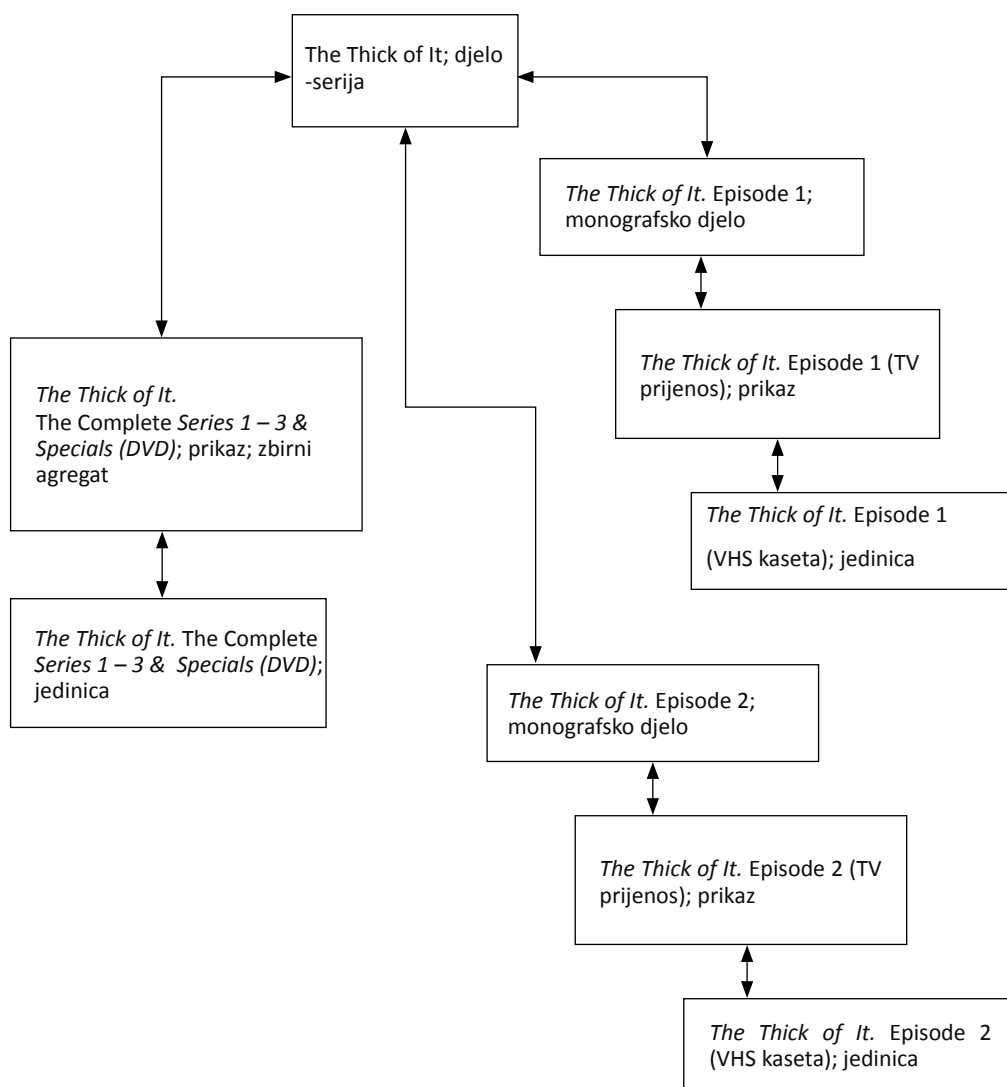
Ishodište svakog agregata je prikaz koji „uključuje dva ili više djela/varijante.” Svaka epizoda film-skog/video serijala ili televizijske serije/serijala ima vlastiti jedinstveni prikaz za distribuciju/emitiranje, a ne jedan zajednički prikaz agregata. Inicijalna namjera nije ni bila da se sve epizode (neovisna, individualna djela/varijante) distribuira/emitiraju kao jedan prikaz.

Može doći do kasnijeg naknadnog DVD izdanja ili stvaranja digitalne datoteke, koji opravdavaju stvaranje prikaza agregata, ali to se ne događa za sve serije/serijale.

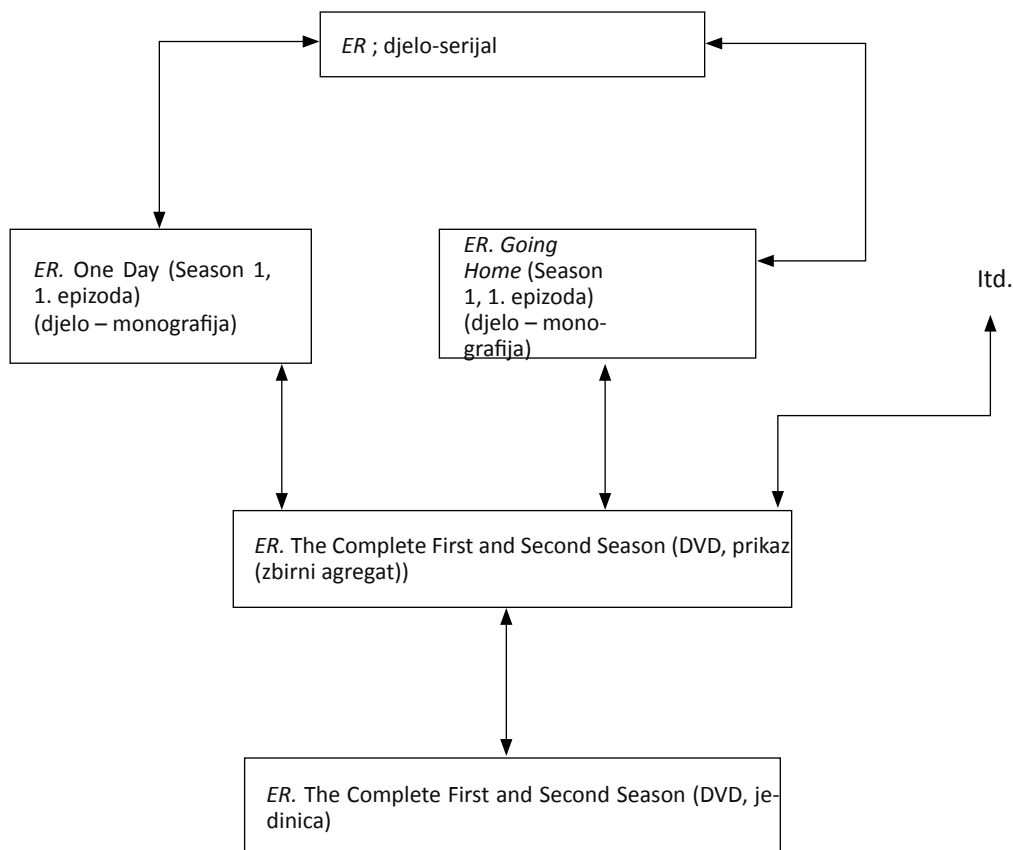
Ako sustav katalogizacije određene ustanove ima hijerarhijsku strukturu „djelo-serija/monografsko djelo”, prikaz agregata DVD izdanja/kompleta serije/serijala ili više epizoda spomenute serije mogle bi se povezati kao sastavnice zapisa djela-serije.

Može se navesti pojašnjenje o prikazu prema potrebi, tj. kako bi se pojasnilo koje su epizode uključene u prikaz, u slučaju da se serija nastavlja pa neke od epizoda nisu na određenom prikazu agregata ili prikazu agregata koji se odnosi na jednu određenu seriju/sezonu u sklopu serije.

Vidi primjer u nastavku za DVD komplet serije *The thick of it*:

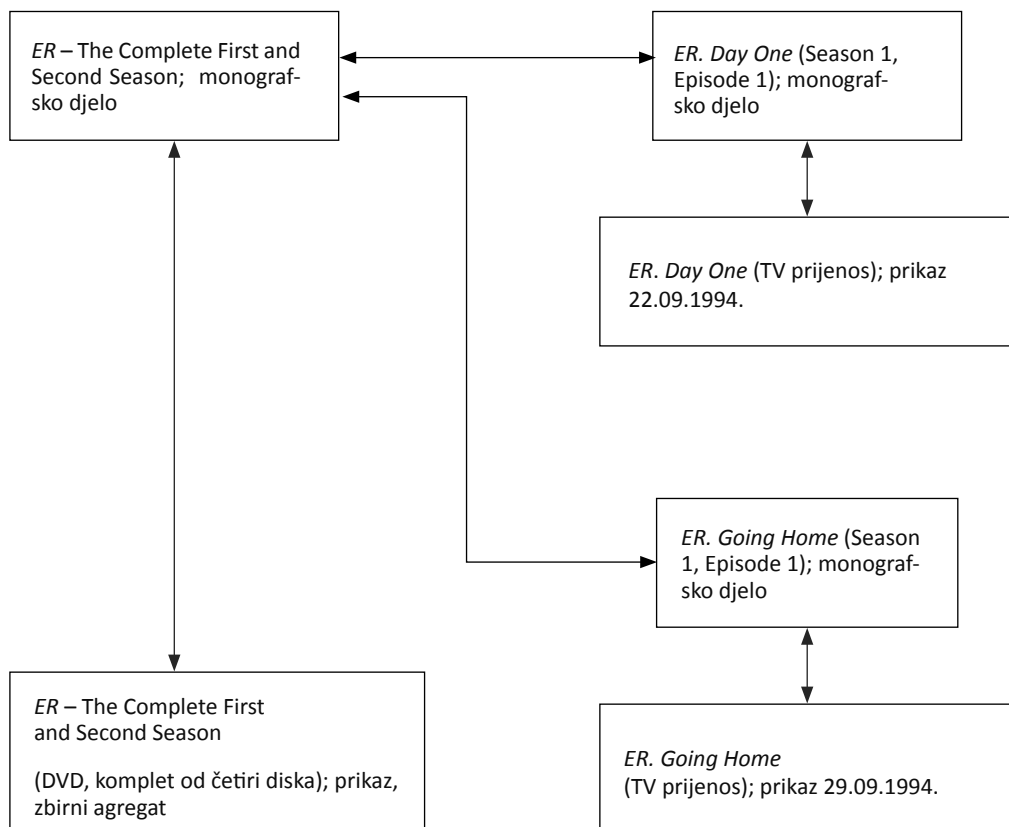


Alternativno se može primijeniti model sličan onomu iz točke E.5.1.2. Model: Prikaz zbirnog agregata unutar odnosa „mnogo naspram mnogo“ djela/varijanti-prikaza, pri čemu se jedan prikaz agregata povezuje sa više individualnih djela/varijanti kao sastavnica:



Ako ne postoji hijerarhijska struktura djelo-serija/monografsko djelo, može se kreirati novo djelo-agregat koje će imati poveznice tj. asocijativni tip odnosa „sadržava/sadržano je u“ s drugim zapisima, skladu s modelima za bilo koji drugi zbirni agregat.

prikaz



Način uobličavanja u plitkom ili jednostrukom hijerarhijskom sustavu naveden je u I.7. Primjer 7. Kataloški zapisi agregata (skupnih entiteta) DVD-ova televizijskog serijala i epizoda u modelima jed-norazinske hijerarhije.

Određene pojedinačne epizode iz različitih serija/serijala pokretnih slika mogu se skupiti zajedno u zbirni ili prošireni agregat, a u tom slučaju slijede isti obrazac strukturiranja kao i svi drugi agregati, tj. imaju zapise o prikazu agregata i djelu-agregatu koji su povezani asocijativnom odnosom sa bilo kojim postojećim zapisima epizoda individualnog djela/varijante.

E.7.2 Programi filmskih novosti i TV novosti / aktualnih zbivanja

Ovdje također nije riječ o agregatima.

Različiti prilozi unutar vijesti/filmskih novosti nemaju karakter „neovisno kreiranih djela/varijanti“, pa su vijesti/filmske novosti srodnije pokretnim slikama s više komponenti (vidi E.2.2.), s tim da je svaka komponenta zamišljena kao budući sastavni dio cjeline realiziran kroz snimljene segmente koji su sastavni, planirani dio i čine strukturu originalnog jedinstvenog koncepta djela.

Postupak njihova kreiranja je takav da se unaprijed planira cjeloviti program sastavljen od različitih snimljenih elemenata – jednako kao i planirana snimanja na različitim lokacijama (i s različitim filmskim ekipama) različitih scena u dugometražnom igranom filmu koje se potom montiraju u cjelinu. Individualni prilozi nikad nisu predviđeni za samostalnu individualnu distribuciju/emitiranje.

Isto se načelo primjenjuje i na filmske novosti.

Slično tomu, brojni su nekadašnji TV programi aktualnih zbivanja bili osmišljeni kao „mozaični“ programi s raznovrsnim priložima ozbiljne i zabavne tematike. Ti prilozi također nisu „neovisno kreirana djela/varijante“, nego ih snimaju filmske ekipe i osoblje, a povezani su s određenim programom aktualnih zbivanja, pri čemu je glavna kreativna zamisao i namjera da oni budu pojedinačne komponente cjelovitog individualnog djela. Ta bi „cjelina“ tada imala prikaz prijenosa, ali njezine komponente ne bi.

Ustanove katkad mogu preuzeti samo individualne komponente filmskih novosti ili vijesti. U takvim je slučajevima jednostavno riječ o djelomičnom/nepotpunom preuzimanju, kao kada su preuzeta samo dva koluta dugometražnog igranog filma koji se nalazi na trima kolutima. Zapis o preuzetoj jedinici bio bi povezan kao sastavnica cijelog prikaza.

Dodatak F – Dodatne informacije o ažuriranju priručnika

Kad je FIAF 1968. uspostavio *Cataloguing Commission* (koja je 1997. spojena s *Documentation Commission* te sad djeluje pod nazivom *Cataloguing and Documentation Commission*), njen novi zadatak bilo je kreiranje zbirke praktičnih uputa povezanih s katalogizacijom što je rezultiralo nastankom priručnika *Film Cataloguing* (New York: Burt Franklin & Co.) tiskanog 1979.

Nakon toga 1980. posvećuje se svojoj sljedećoj zadaći – uspostavi međunarodnog standarda, odnosno pravila o načinu sastavljanja kataloških zapisa te njihovu sadržaju i formatu, oslanjajući se pritom na pravila iz postojeće norme *International Standard for Bibliographic Description for non-Book Materials* (ISBD (NBM)) (London: IFLA, 1977., rev. 1987.), iz srodne discipline bibliotekarstva, koju su stručnjaci iz tog polja prepoznali kao mjerodavnu diljem svijeta. Budući da su pravila ISBD (NBM) bila usmjerena na općenite zbirke široko dostupnih audiovizualnih materijala, nisu rješavala pitanja povezana s unošenjem tehničkih podataka i podataka o konzervaciji te informacija za istraživače specifično povezanih s obradom arhivskih pokretnih slika. Bez obzira na to ISBD(NBM) norma poslužila je FIAF-u kao okvir na kojem bi se mogla temeljiti osnovna načela arhivske obrade pokretnih slika te oblikovati u sveobuhvatan priručnik, *The FIAF Cataloguing Rules for Film Archives* (1991.).

U ovom priručniku pravila katalogizacije za obradu arhivskih pokretnih slika podijeljena su u sedam područja opisa, slično kao u ISBD (NBM) normi, ali uz neke razlike u samom opisu i njihovu slijedu kako bi se odgovorilo na određene zahtjeve prilikom obrade pokretnih slika.

Cataloguing and Documentation Commission je 2004. odlučila revidirati i ažurirati priručnik, prvotno osmišljen za „analogni svijet bez računala“. Zato je sastavila i provela *Survey of Moving Image Cataloguing Practice in Film Archives (2005 – 2006)*. Odgovori iz ankete upućivali su na potrebu revizije određenih područja obrade i specifična pitanja u vezi s arhivom pokretnih slika, a koja bi se u tim novim okvirima trebala razmotriti (za popis tih područja i pitanja vidi [F.1 Survey of Moving Image Cataloguing Practice in Film Archives \(2005-2006\)](#)).

Cataloguing and Documentation Commission sastala se 2008. u Parizu kako bi odredila ciljeve i plan rada za izradu novih smjernica (za popis ciljeva vidi [F.2 Ciljevi i plan rada sa sastanka u Parizu održanog 2008.](#)).

Autori su u revidiranom izdanju usporedili pravila FIAF-a iz 1991. s najrecentnijim dokumentima o katalogizaciji temeljenih na FRBR-u, publikacijama i normama koje se odnose na pokretne slike kako bi ocijenili i uzeli u obzir neke njihove aspekte. Među tim su dokumentima, publikacijama i normama sljedeći:

- *RDA: Resource Description and Access* (RDA)
- dokumentacija sljedećih tijela: *Online Audiovisual Catalogers* (OLAC), *Cataloging Policy Committee* (CAPC), *Moving Image Work-Level Records Task Force*
- radovi Marthe Yee (Cataloguing Supervisor u UCLA Film & Television Archive): *Cataloging Rules* (2008.) i *Moving image cataloging: How to Create and How to Use a Moving Image Catalog* (2007.)
- *The European Standards Committee* (CEN) *Cinematographic Works Standard, CWS* (EN 15774 i EN 15907)

F.1 Survey of Moving Image Cataloguing Practice in Film Archives (2005 – 2006)

Za specifična područja čiju je reviziju zatražila zajednica potrebno je učiniti sljedeće²³¹:

- proširiti i unaprijediti područje fizičkog opisa tako da uključuje cjelovite informacije o fizičkom stanju i postupcima restauracije; unijeti opis digitalnih predmeta
- poboljšati područje povezano s autorskim i srodnim pravima
- uskladiti i restrukturirati polje bilješki, koje je trenutno preopširno i sadržava previše raznovrsnih informacija
- uspostaviti ili predložiti dosljedne kriterije za opis sadržaja, posebno za pokretne slike dokumentarnog tipa
- uvesti polje za standardni broj (tj. uključiti ISAN – Međunarodni standardni audiovizualni broj – ili nacionalni standardni broj).
- uvesti polje koje se odnosi na uvjete dostupnosti / pretraživanje.

Kako bi se riješila određena pitanja povezana s arhivom pokretnih slika, tom bi revizijom trebalo obuhvatiti i sljedeće:

- povijest dokumenta u pitanju prije i nakon njegova preuzimanja u arhiv
- opis zbirke kojoj pripada, u skladu s arhivističkom normom (tj. ISAD-om)
- poveznice s popratnim materijalima povezanim s jedinicama pokretnih slika, npr. radovi, cenzorski kartoni, brošure, laboratorijski izvještaji, arhivske bilješke itd.

F.2 Ciljevi i plan rada sa sastanka u Parizu održanog 2008.

- predstaviti korpus kontekstualiziranih prijedloga umjesto niza obavezujućih smjernica kako bi se lakše integrirali u postojeće procedure pojedinih ustanova
- omogućiti dostupnost na internetu
- koristiti dosljednu terminologiju navedenu u rječniku
- usklađivanje sa postojećim metapodacima i strukturama za prijenos podataka, kao što su Dublin Core, MARC i norme CWS CEN-a
- koristiti se konceptualnim modelom FRBR-a, posebno jer su RDA i norme CWS CEN-a u velikoj mjeri temeljene na tom modelu

²³¹ Ta su područja dodatni primjer razlika u funkciji između kataloga arhiva pokretnih slika i kataloga knjižnice, arhiva koji čuva gradivo na papiru ili muzeja.

F.3. Odnosi između dokumenata *FIAF Cataloguing Rules*, *Functional Requirements of Bibliographic Records* (FRBR), *Resource Description and Access* (RDA) i norme za kinematografska djela EN 15907 Europskog odbora za normizaciju (CEN)

Baš kao i za dokument *FIAF Cataloguing Rules* iz 1991., autori ovog priručnika odlučili su primjenjivati aktualne norme i procedure, poput onih navedenih u FRBR-u, RDA-u i normi EN 15907, istovremeno ih proširujući kako bi bile što konkretnije u pogledu specifičnih zahtjeva pri katalogizaciji pokretnih slika. U nastavku su navedeni neki od ključnih atributa tih normi te njihov odnos prema smjernicama u novom FIAF-ovu priručniku.

F.3.1 Entiteti

Međunarodni savez knjižničarskih udruženja i ustanova (IFLA) objavio je 1998. *Functional Requirements for Bibliographic Records* (FRBR). On se temelji na analiziranju modela odnosa entiteta i atributa te je implementiran u strukturu RDA-a i norme EN 15907.

FRBR identificira i definira tri skupine entiteta²³²:

Skupina 1 (proizvodi intelektualnog ili umjetničkog rada)

- djelo
- oblik
- prikaz
- jedinica

Skupina 2 (odgovorna je za sadržaj, proizvodnju ili skrbništvo nad entitetima iz skupine 1)

- fizička osoba
- korporativno tijelo

Skupina 3 (mogu biti subjekti/teme entiteta iz skupine 1)

- entiteti skupina 1 i 2
- koncept
- predmet
- događanje
- mjesto

232 FRBR *Final Report*, str. 12-16; Taylor, str. 4.

Ovaj se priručnik gotovo isključivo odnosi na entitete iz skupine 1, njihove atribute i odnose. Iako ukratko navodi i smjernice za opis entiteta iz skupina 2 i 3, preporučuje se primjena drugih priručnika i mjerodavnih postojećih nacionalnih i međunarodnih normi.

F.3.1.1 Postojeće norme za opis entiteta

Postojeće norme za opis entiteta uključuju:

- RDA
 - Section 3: Person, Family & Corporate Body (poglavlja 8 – 11)
 - Section 4: Concept, Object, Event & Place (poglavlja 12 – 16)
 - Appendix F: Additional Instructions on Names of Persons
- ISAAR (CPF): Međunarodna norma arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji, drugo izdanje (<http://www.ica.org/10203/standards/isaar-cpf-international-standard-archival-authority-record-for-corporate-bodies-persons-and-families-2nd-edition.html>) – Međunarodno arhivsko vijeće);
- EFG Metadata Schema & Vocabularies – 3.6 Agent (http://www.efgproject.eu/guidelines_and_standards.php)

Normativni dokumenti

- VIAF (Virtualna međunarodna normativna baza)
- ISNI (Međunarodni standardni broj imena (ISO 27729) – (<http://www.isni.org/>)
- IdRef (Identifiants et Référentiels) – ([http://www.icacds.org.uk/eng/ISAAR\(CPF\)2ed.pdf](http://www.icacds.org.uk/eng/ISAAR(CPF)2ed.pdf))
- Library of Congress Subject Headings (LCSH) i Library of Congress Genre-Form Thesaurus (LC-GFT)

F.3.1.2 Definicije entiteta „djelo” i „varijanta”

FIAC-ova *Cataloguing and Documentation Commission* odlučila je oblikovati ovaj priručnik bazirajući se na definicijama „djela” i „varijante” koje je donio Europski odbor za normizaciju, a ne na definicijama „djela” i „oblika” iz FRBR-a i RDA-a kako bi ti koncepti bili adekvatniji za opis pokretnih slika. FRBR i RDA smatraju pojmove „djelo” i „oblik” apstraktnim entitetima koji poprimaju fizička svojstva samo na razini „prikaza” ili „jedinice”. Međutim, „djela” pokretnih slika lakše je koncipirati kao konkretne entitete zato jer pokretna slika nastaje kao rezultat složenog procesa koji uključuje više sudionika. Taj proces rezultira predmetom (analognim ili digitalnim) na kojem je sadržaj „fiksiran” ili „uobličen” i koji obično kombinira vizualnu komponentu (pokretnu sliku) i tekstualnu komponentu (glazbenu podlogu ili međunaslove).²³³

²³³ Yee. „*The Concept of Work for Moving Image Materials*”, str. 33.

Stoga koncept pokretnih slika uključuje i sadržaj i postupak realizacije u mediju pokretnih slika.²³⁴

Nadalje, ovaj priručnik slijedi navedene smjernice iz dokumenata *Film Cataloguing* i *FIAF Cataloguing Rules for Film Archives* za identifikaciju djela preporuča uporabu „originalnog naslova korištenog za prvo prikazivanje ili emitiranje u zemlji podrijetla, tj. u zemlji gdje se nalaze glavni uredi produkcijske kuće ili pojedinca koji je napravio djelo pokretnih slika.”²³⁵ „Zbog složenih međuodnosa fizičkih osoba i korporativnih tijela u stvaranju djela pokretnih slika originalni naslov prvog prikazivanja ili emitiranja odabire se kao jedinstveni element koji može osigurati razinu dosljednosti i normizacije potrebnu za bilo kakvo nacionalno ili međunarodno umrežavanje ili razmjenu kataloških podataka.”²³⁶

Isto tako, ovdje definiran „original” sadržava karakteristike koje postoje u svim varijacijama ili proizvodima pokretnih slika te iskazuje okolnosti svoga nastanka kao što su: datum i lokacije produkcije, doprinose izvršitelja, poput redatelja, scenarista, produkcijskih kuća i članova glumačke postave, te podatke o sadržaju.²³⁷

Po tome je djelo pokretnih slika kao koncept sličniji spoju definicija entiteta „djelo” i „oblik” iz FRBR-a i RDA-a. Ta je definicija jako slična i konceptu „prvotnog oblika djela”, koji su formulirale *Online Audiovisual Catalogers* (OLAC), *Cataloging Policy Committee* (CAPC), *Moving Image Work-Level Records Task Force* i koji je u skladu s CEN-ovom normom EN 15907. Primarna je razlika ta da se normom EN 15907 propisuje da se koncept „originala” iskazuje povezan s prikazom koji uobličava originalno djelo.

Pojam „varijanta” nije obična zamjena za pojam „oblik”. U kontekstu pokretnih slika, „varijante” i „oblici” ne mogu se smatrati istovjetnim konceptima jer su već sama djela pokretnih slika vlastita uobličjenja/„oblici”.²³⁸ Kako je prethodno pojašnjeno, djelo pokretnih slika po definiciji je poprimilo oblik (uobličeno je) i sadržava specifične attribute koji odgovaraju konceptu „originala” ili „prvotnog oblika”. Svi ostali „oblici” se smatraju varijantama. Npr. verzija u boji filma *The Asphalt Jungle* (1950.) nije oblik originalnog djela nego je varijacija originalne ideje Johna Hustona koja je uobličena u djelo. Ako nije došlo do izmjena s obzirom na originalnu ideju (djelo), nema ni „varijanti”, ali u skladu s FRBR-om uvijek će postojati „oblik”. Tim se pokazuje zašto ti koncepti nisu jednaki: tj. možda neće uvijek postojati „varijanta”, ali uvijek mora postojati „oblik”.²³⁹

234 EN 15907, 4.1.1, str. 8.

235 FIAF, 1991, str. xiii

236 FIAF, 1991, str. xiii

237 Prilagođeno iz definicije kinematografskog djela navedene u EN 15907, 4.1.1., str. 8.

238 *Journal of Digital Media Management* Vol. 2, 3, 00-00 © Henry Stewart Publications 2047 – 1300 (2013.) *The EN 15907 moving image metadata schema standard and its role in a digital asset management infrastructure*, autori Detlev Balzar, Stephen McConnachie, Thelma Ross.

239 Laurent Bismuth (osobna komunikacija, 8. svibnja 2011.).

F.3.1.3 Definicije entiteta „prikaz” i „jedinica”

Prikaz je fizički oblik djela/varijante i uključuje sve analogne i digitalne medije povezane s određenim fizičkim oblikom djela/varijante koji imaju zajedničke karakteristike u smislu dijeljenog intelektualnog sadržaja i fizičkog formata. Može biti cjelovit, nepotpun ili fragmentaran.

Jedinica pokretnih slika je fizički proizvod prikaza djela ili varijante, odnosno fizička kopija djela ili varijante. Jedinica može biti cjelovita, nepotpuna ili fragmentarna. Kada je riječ o u potpunosti digitalnim medijima jedinica se definira kao dostupnost računalne datoteke, bez obzira na broj sigurnosnih kopija koje mogu postojati.²⁴⁰

F.3.1.4 Razgraničenja između entiteta

Uobičajena praksa pri upisivanju informacija o izmjenama povezanim s različitim komponentama cjeline u kataloški zapis, u arhivima pokretnih slika, omogućuje tom zapisu da u sebi nosi sve pojedinosti u vezi s tim izmjenama.²⁴¹ U okviru modela FRBR i RDA i norme EN 15907, kataloški zapis o djelu predstavlja taj „jedinstveni zapis” koji uključuje određene detalje opisa, ali se informacije o izmjenama ne unose u ista polja. Različita izdanja, verzije ili varijacije iskazane su entitetima varijante i prikaza, a razlike se bilježe na odgovarajućoj razini ili u zapisima o određenom entitetu ili se na neki drugi način naznačava da one pripadaju određenom entitetu. Informacije o gradivu unose se koristeći se modelom četverorazinske hijerarhije kako bi se opisao koncept. To omogućuje opis i pregled na svakoj od četiriju razina: npr. dokumentarni film je istovremeno određena kopija ili komponenta (jedinice), određena publikacija (prikaz), određeno izdanje (varijanta) i određeni film (djelo).

Za korisnike gradiva arhiva pokretnih slika ključno je da informacije kojima se opisuje originalno djelo i predmetna jedinica u pitanju budu tako predstavljene da se jasno opisuje taj odnos. Odnos se u okviru knjižničarskih termina opisuje kao koncept „izdanja” i uključuje sve promjene sadržaja ili nosača. Zasebna se izdanja tiskanog materijala u knjižnicama katalogiziraju zasebno te se obično ne nastoji utvrditi je li došlo do velike promjene sadržaja u određenom izdanju.²⁴² Pojam „izdavanje” u kontekstu arhiva pokretnih slika koristi se naizmjenično s pojmom „distribucija” i oba imaju isto značenje – „učiniti gradivo dostupnim”²⁴³. Kada se govori o materijalima pokretnih slika, koncepti koji su u najvećoj mjeri analogni konceptu „izdanja” su „verzije s većim izmjenama” i „varijacije s manjim izmjenama”²⁴⁴ (vidi http://www.fiafnet.org/images/tinyUpload/E-Resources/Commission-And-PIP-Resources/CDC-resources/FIAF_Cat_Rules.pdf)

²⁴⁰ Definicija digitalnih medija preuzeta je iz CEN-ove publikacije „Film Identification – enhancing interoperability of metadata. Element sets and structures.” *Element sets and structures*. FprEN 15907:2010 (E)

²⁴¹ FIAF, 1991., str. xii

²⁴² FIAF, 1991., str. xii

²⁴³ Andrea Leigh, (preuzeto iz osobne komunikacije, 5. svibnja 2011.)

²⁴⁴ FIAF, 1991., str. xii – xiii; ovdje su definirane na sljedeći način:

Verzije s većim izmjenama. Ako je agencija za katalogizaciju utvrdila da se određena jedinica znatno razlikuje od originalnog djela, odnosno da je došlo do opsežnih izmjena u montažnom slijedu, jedinica se opisuje u zasebnom kataloškom zapisu. Ta se jedinica označuje kao verzija originalnog djela s većim izmjenama npr. skraćena verzija, verzija za prikazivanje u školama itd., a pritom se bilježe i informacije o distribuciji za tu zasebnu verziju. Odnos s originalnim djelom opisuje se u podacima o izdanju/verziji te, u većini slučajeva, u napomeni. U napomenu se mogu uključiti i informacije o distribuciji koje se odnose na originalno djelo.

Varijacije s manjim izmjenama. Ako agencija za katalogizaciju utvrdi da određena jedinica nije znatno izmijenjena, iako je navedeno da je premontirana, npr. „novo izdanje”, može opisati taj odnos unošenjem podataka o odgovornosti za original u području opisa br. 1, za varijacije i podatke o odgovornosti vezane za varijacije u području opisa br. 2, te za informacije o produkciji i distribuciji povezane s originalom i varijacijama u području opisa br. 3. Ako se katalogizira više varijacija s manjim izmjenama može se navesti više podataka o izdanjima/verzijama/varijacijama.

U arhivima pokretnih slika izmjene sadržaja i opseg tih izmjena smatraju se jednako važnima. Kada je riječ o materijalima pokretnih slika, u većini slučajeva izmjene sadržaja rezultat su nekog oblika montaže.

U ovom se revidiranom priručniku fokus premješta sa koncepata „verzije s većim izmjenama” i „varijacije s manjim izmjenama” na izmjene sadržaja i promjene nosača u korelaciji s razgraničenjima između varijanti (izmjene sadržaja) djela i njegovih prikaza (promjene nosača). Time se ne dovodi u pitanje nužnost kreiranja novog djela kada je riječ o verziji s većim izmjenama, gdje je to potrebno i prikladno 1.1.2. Razgraničenja između djela i varijanti/prikaza.

F.3.2 Atributi

U ovom se priručniku navodi detaljna nomenklatura za opis atributa entiteta pokretnih slika, djela, varijante, prikaza i jedinice. U smjernicama se ne navode atributi za entitete povezane s djelima, varijantama, prikazima i jedinicama, npr. izvršitelji (tj. fizičke osobe, obitelji, korporativna tijela itd.). Prilikom upisivanja atributa izvršitelja (tj. imena, prezimena, državljanstva) koristite se mjerodavnim izvorima, poput *Functional requirements for authority data: a conceptual model* ili Library of Congress Name Authority File.²⁴⁵

F.3.3. Korisnički zadatci

FRBR i RDA definirale su i usvojile sljedeće postupke koji odražavaju tradicionalne ključne funkcije kataloga²⁴⁶:

pronaći – tj. pronaći gradivo koje odgovara kriterijima pretraživanja koje je naveo korisnik

identificirati – tj. potvrditi da opisano gradivo odgovara gradivu koje se traži ili razlikovati između više komada gradiva sa sličnim obilježjima

odabrati – tj. odabrati gradivo koje odgovara potrebama korisnika

pribaviti – tj. nabaviti opisano gradivo ili omogućiti mu pristup.

RDA je dodao još jedan niz korisničkih zadataka na temelju onih koje je definirala radna skupina IFLA-e u *Functional Requirements and Numbering of Authority Records*, (FRANAR) kako bi se opisao entitet povezan s gradivom:

pronaći – tj. pronaći informacije o tom entitetu i o gradivu povezanom s tim entitetom

identificirati – tj. potvrditi da opisani entitet odgovara entitetu koji se traži ili razlikovati između više entiteta sa sličnim nazivima itd.

pojasniti – tj. pojasniti odnos između dvaju ili više takvih entiteta, ili pojasniti odnos između opisanog entiteta i naziva pod kojim je taj entitet poznat

razumjeti – tj. razumjeti zašto je određen naziv ili naslov, ili oblik naziva ili naslova odabran kao preferirani naziv ili naslov entiteta.

²⁴⁵ Patton, Glenn E. 2009. *Functional requirements for authority data: a conceptual model*. München: K.G. Saur.

²⁴⁶ Završno izvješće FRBR-a, str. 82; RDA, 0.0, *Purpose and Scope*.

Ti su korisnički zadatci navedeni jer su važni za katalogiziranje pokretnih slika i može ih se prilagoditi kako bi se obuhvatila većina zahtjeva u vezi s pretraživanjem i istraživanjem pokretnih slika. Primjerice, Martha Yee (2007.) navodi jedan primjer prilagodbe funkcija kataloga knjižnice za pokretne slike:

Pronaći, identificirati, odabrati i pribaviti²⁴⁷:

- sve verzije (*varijante*) traženog *djela* (npr. različite „redateljske verzije” filma *Blade Runner* kao i originalnu verziju), zabilježene naslovom ili naslovom u kombinaciji s imenom jednog od autora ili s datumom, koje se nalaze u vašoj kolekciji ili za koje ustanova odobrava pristup
- sve kopije (*prikaze* ili *jedinice*) određene verzije (*varijante*) određenog *djela* (npr. sve kopije redateljske verzije filmskog studija koje posjedujete) koje se nalaze u vašoj kolekciji ili za koje ustanova odobrava pristup
- sva *djela* određene osobe (npr. redatelja, glumca, kostimografa) ili korporativnog tijela (npr. filmskog studija) koja se nalaze u vašoj kolekciji ili za koja ustanova odobrava pristup.
- sva *djela* o određenoj temi (npr. Vijetnamskom ratu) koja se nalaze u vašoj kolekciji ili za koja ustanova odobrava pristup
- sva *djela* određene vrste ili žanra (npr. animirani filmovi, gangsterski filmovi) koja se nalaze u Vašoj kolekciji ili za koja ustanova odobrava pristup.

Predstavljanje (ili načelo transkripcije)

Osnovno je načelo transkripcije (prepisivanja) područje u kojem katalogiziranje arhivskih pokretnih slika često odstupa od tradicionalnog katalogiziranja u knjižničarstvu. Dok knjižničari-katalogizatori obično prepisuju opisne podatke izravno s fizičke jedinice, to nije uvijek tako u slučaju katalogiziranja arhivskih pokretnih slika. Zbog toga je u ranijim pravilima i normama (FIAF, AMIM)

za katalogiziranje pokretnih slika predložen pojam „preferiran” umjesto „glavni” za opis izvora filmografskih informacija kojima se predstavljaju pokretne slike. Važnost navođenja originalnih podataka iz djela pokretnih slika glavno je načelo organizacije u arhivima pokretnih slika. To naglašava još jednu praksu u katalogizaciji pokretnih slika, koja je isto tako preporučena pravilima FIAF-a iz 1991., a to je odabir originalnog naslova, tj. naslova pod kojim je djelo prvi put prikazano u zemlji podrijetla, kao preferiranog naslova za djelo. Drugi naslovi (npr. prevedeni naslovi, naslovi dodijeljeni pri ponovnoj distribuciji ili za reizdanje, naslovi na jedinici ili u popratnom gradivu itd.) upisuju se na odgovarajućoj razini entiteta ili se naznačava da pripadaju odgovarajućem entitetu te bi trebalo stvoriti poveznice kako bi se drugi naslovi povezali s originalnim naslovom.

Budući da katalogizator ipak nije uvijek u mogućnosti utvrditi originalni naslov, tj. naslov pod kojim je djelo prvi put javno prikazano, ponuđene su smjernice za odabir preferiranog naslova djela u slučaju kada: 1) koncept originalnog naslova nije primjenjiv (kao što je to slučaj s nemontiranim materijalima) ili kada 2) katalogizator ne uspije istraživanjem utvrditi originalni naslov.

247 245 Yee, 2007., str. 16.

Informacije o pravima

Budući da nacionalni i međunarodni zakonski okviri povezani s materijalima pokretnih slika reguliraju ne samo aktivnosti kao što je kopiranje materijala za buduće korištenje, nego i prikazivanje i/ili gledanje takvih materijala, informacije o pravima smatraju se iznimno važnima za arhive pokretnih slika. Ove smjernice predviđaju zasebno područje za unos informacija o statusu prava materijala pokretnih slika za entitete koji čine gradivo pokretnih slika. Smjernice uključuju odredbe za unos informacija o pravima koja su izvorno bila važeća i o trenutačno važećim pravima, te također mogućnost opisa slučaja u kojem katalogizator nije mogao pronaći nikakve informacije. Budući da je pitanje prava vrlo složeno, neki arhivi pokretnih slika radije imaju zasebne pravne datoteke, a ponekad čak u potpunosti prepuštaju odgovornost za rješavanje pravnih pitanja korisniku ili klijentu. Iz navedenih razloga navođenje informacija o pravima nije obavezno. Opsežnije informacije o pravima i mogućim podacima povezanim s pravima nalaze se u Dodatku H – Registracija prava / autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva.

Dodatak G – Usporedba elemenata opisa

FIAF *Cataloguing Rules* iz 1991. (temeljen na ISBD-u), norma EN 15907 i FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika

Djelo / varijanta pokretnih slika

FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika	EN 15907	FIAF Cataloguing Rules iz 1991.(temeljen na ISBD-u)
atributi entiteta	atributi	
vrsta opisa • analitički • monografski	razina opisa • analitička • monografska	
• serijal • zbirka	• serijal • zbirka	područje opisa za serije
• vrsta varijante cenzurirana nasinkronizirana sa podnaslovima skraćena/sažeta proširena	vrsta varijante	područje opisa za verziju/varijaciju
elementi opisa (uključujući glavne attribute)	elementi opisa	
• identifikacijska oznaka	identifikacijska oznaka (broj)	
• naslov <u>vrsta naslova</u> identifikacijski preferirani ostale informacije o naslovu alternativni dodijeljeni/kreirani	identifikacijski naslov (čitljiv)	područje opisa za naslov
• zemlja proizvodnje	zemlja proizvodnje	područje za podatke o produkciji/distribuciji
• godina/datum	godina proizvodnje	područje za podatke o produkciji/distribuciji
• jezik(ci)	jezik	područje za podatke o produkciji/distribuciji
• opis sadržaja	opis sadržaja	područje za bilješke
• bilješke		područje za bilješke
• povijesni kontekst		područje za bilješke

odnosi (uključujući glavne atribute)	dopušteni odnosi	
izvršitelji <u>vrsta izvršitelja</u> (npr. glumačka postava/suradnici)	ima izvršitelja	područje za podatke o produkciji/distribuciji
- događanja <u>vrsta događanja</u> - izdavanje - nagrada(e) ili nominacija(e) - produkcija registracija prava /autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva konzervacija (varijanta) - evaluacija (varijanta)	postoji događanje	područje za podatke o produkciji/distribuciji područje za bilješke
predmetnice	ima predmet/temu	područje za bilješke
ostali odnosi	ima ostale poveznice	područje za bilješke
prikazi	ima prikaz	područje za podatke o produkciji/distribuciji područje za fizički opis

Prikaz pokretne slike

FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika	EN 15907	FIAF Cataloguing Rules iz 1991.(temeljen na ISBD-u)
atributi entiteta	atributi	
vrsta prikaza pred-distribucijski za kinodistribuciju za distribuciju izvan kinomreže nije namijenjen za distribuciju nije distribuiran izdanje za kućno kino za emitiranje za internet konzervacija/restauracija nepoznato	vrsta prikaza	područje za podatke o produkciji/distribuciji

elementi opisa (uključujući glavne atribute)	elementi opisa	
• identifikacijska oznaka	identifikacijska oznaka	
-naslov <u>vrsta naslova</u> glavni stvarni ostale informacije o naslovu alternativni dodijeljeni/kreirani	naslov	područje opisa za naslov
• jezik	jezik	područje za fizički opis
• format	format	područje za fizički opis
• opseg	opseg	područje za fizički opis
odnosi (uključujući glavne atribute)	dopušteni odnosi	
• izvršitelji <u>vrsta izvršitelja</u> distributer (kinodistribucija) distributer (distribucija izvan kinomreže) nakladnik medija izdavač proizvođač izvršitelj odgovoran za konzervaciju izvršitelj odgovoran za reprodukciju ili presnimavanje izvršitelj odgovoran za dostupnost arhivskog gradiva izvršitelj odgovoran za osnovnu dostupnost nije jasno tko je izvršitelj ili ga se ne može precizno odrediti izvršitelj nije identificiran	ima izvršitelja	područje za podatke o produkciji/distribuciji područje za bilješke
-događanja <u>vrsta događanja</u> izdavanje nagrada(e) ili nominacija(e) licencije konzervacija evaluacija proizvodnja	ima događanje	područje za podatke o produkciji/distribuciji područje za fizički opis područje za bilješke
• ostali odnosi	ima ostale poveznice	područje za bilješke
• jedinica	ima jedinicu	područje za fizički opis

Jedinica pokretne slike

FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika	EN 15907	FIAF Cataloguing Rules iz 1991. (temeljen na ISBD-u)
elementi opisa (uključujući glavne attribute)	elementi opisa	
identifikacijska oznaka	vrsta prikaza	područje za podatke o produkciji/distribuciji
naslov <u>vrsta naslova</u> glavni stvarni ostale informacije o naslovu alternativni dodijeljeni/kreirani	naslov	područje opisa za naslov
ustanova u kojoj se čuva gradivo		područje za bilješke
vrsta jedinice	vrsta materijala	područje za fizički opis
podatci o jedinici	podatci o jedinici	područje za fizički opis područje za bilješke
uvjeti pristupa		područje za fizički opis
bilješke o jedinicama pokretnih slika		područje za bilješke
odnosi (uključujući glavne attribute)	dopušteni odnosi	
izvršitelj(i) (npr. konzervator tehničar, donator itd.)	ima izvršitelja	područje za bilješke
događanja <u>vrsta događanja</u> licenciranje konzervacija pregled preuzimanje	ima događanje	područje za bilješke
ostali odnosi	ima ostale poveznice	područje za bilješke

Dodatak H – Registracija prava/autorskog i srodnih prava /prava intelektualnog vlasništva

H.1 Prava povezana s djelom pokretnih slika

Prava intelektualnog vlasništva povezana s djelom pokretnih slika poznata su pod različitim nazivima *Copyright*, *Ayant droit*, *Droit d'Auteur*, *IP* ili *Rights*. Prava intelektualnog vlasništva su složeni entiteti koji odražavaju svu kompleksnost stvaranja djela pokretnih slika te variraju unutar različitih pravnih okvira i povijesnih razdoblja. Stoga je nepraktično definirati minimalne zahtjeve povezane s katalogizacijom koji vrijede za sva zemljopisna područja i razdoblja. Također, treba napomenuti da se pravni okviri mogu mijenjati tijekom vremena, pa podatci koji danas nisu korisni mogu postati korisni ako se promijeni način definiranja pravnih subjekata, npr. različite definicije autora navedene u nastavku.

Imajući na umu spomenuti kontekst, sljedećim se nastoji definirati niz karakteristika adekvatnih načina obrade koje bi katalogizator pokretnih slika trebao uzeti u obzir, povezano i sa specifičnim pravnim okvirom, i za potencijalno korisne podatke koji se prikupljaju tijekom životnog vijeka aktivnosti arhiva. Ukratko, prikupljanje što veće količine podataka povezanih s pravima u ovom trenutku osigurat će bolji rad arhiva u budućnosti.

Važno je napomenuti da prava intelektualnog vlasništva povezana s djelom pokretnih slika nastaju automatski, bez obzira na moguću obavezu službene registracije za autore djela. Nadalje, treba imati u vidu da u određenim pravnim područjima, za razliku od književnih, dramskih, glazbenih ili umjetničkih djela, pokretne slike ne moraju ispuniti kriterij originalnosti da bi bile zaštićene pravima intelektualnog vlasništva. Konačno treba napomenuti da djela koja nisu distribuirana niti su namijenjena za distribuciju zakon često tretira drukčije nego distribuirana djela, zbog čega se preporučuje da katalogizator navede podatak kojim potvrđuje da djelo nije distribuirano, tj. nije namijenjeno za distribuciju (npr. obiteljski filmovi).

Prije preporuka povezanih s prikupljanjem podataka i opisom pravnog konteksta, navodimo neke pozadinske informacije.

H.1.1 Pozadinske informacije

H.1.1.2 Izvor podataka

Kad je riječ o izvoru podataka o intelektualnom vlasništvu, preporučuje se uzimanje relevantnih informacija iz teksta najavnice prvog službenog prikaza u primarnoj zemlji podrijetla. Povijesno je bilo riječ o prvom kinoprikazivanju u primarnoj zemlji produkcije, ali s obzirom na to da se taj model mijenja radi uključivanja simultanog internetskog objavljivanja djela pokretnih slika na različitim područjima, ta se preporuka treba prilagoditi takvoj fluidnosti: treba navesti podatke iz najboljeg dostupnog prikaza za koji se sa najvećom vjerojatnošću može potvrditi da je riječ o „prvom fiksiranju“ djela i dokumentirati ga u zapisu o djelu. Alternativno se mogu upotrijebiti informacije dobivene od produkcijskih kuća ili nositelja prava ili informacije iz mjerodavnih sekundarnih izvora.

H.1.1.3 Autori djela pokretnih slika

Autori djela pokretnih slika prvi su vlasnici prava intelektualnog vlasništva. Budući da se definicije autora djela pokretnih slika znatno razlikuju u različitim zemljopisnim područjima, sljedećim se primjerima ilustriraju te razlike i naglašava korisnost prakse prikupljanja širokog raspona podataka.

Ujedinjeno Kraljevstvo: producent i glavni redatelj autori su djela te su stoga prvi nositelji autorskih prava.

Producent: može biti riječ o osobi (fizička osoba) ili poduzeću (pravna osoba). Producent se definira kao „osoba koja poduzima radnje potrebne za izradu filma”. Pojam „producenta” podrazumijeva da se u srži procesa produkcije nalazi osoba ili poduzeće koje koordinira, kontrolira i organizira produkciju. Stoga se preporučuje zabilježiti podatke o poduzeću i pojedinačnoj osobi u ulozi producenta.

Glavni redatelj: naveden kao i na najavnici.

Francuska: za razliku od britanskog modela, u Francuskoj se autorima smatraju fizičke osobe (ne pravne) koje kreativno pridonose filmu, pa se produkcijske kuće / producenti ne smatraju autorima.

redatelj

autor scenarija

autor adaptacije (ako se razlikuju)

autor dijaloga (ako se razlikuju)

autor glazbene kompozicije skladane za film

(i „asimilirani” autori postojećih zaštićenih djela, npr. autor originalnog romana ili dramaturg)

Njemačka: njemački je model vrlo sličan francuskom, te je i on usmjeren na kreativni doprinos fizičkih osoba. Ipak, popis može biti proširen i uključivati širi skup osoba, npr. snimatelja kao autora, jer se njemačkim zakonodavstvom ne propisuje koje se osobe smatra autorima.

SAD: američki model uključuje nekoliko kategorija autora koji daju kreativni doprinos (slično njemačkom modelu), ali zakonom se ne definira pojam „autora” te se, u svakom slučaju, većina pojedina angažira za „najamni” rad, što znači da je samo producent vlasnik prava intelektualnog vlasništva.

Ti prvi vlasnici prava intelektualnog vlasništva (ili njihovi nasljednici, u slučaju smrti vlasnika prava) zadržavaju ta prava sve dok ne dođe do jednog od sljedećih događaja:

1. oni (ili njihovi nasljednici) aktivno prodaju, ustupe ili na neki drugi način prenesu prava
2. prava isteknu u skladu s određenim pravnim okvirom.

Definicije djela s isteklim autorskim pravima isto se tako razlikuju u različitim zemljopisnim područjima i vremenskim razdobljima, pa ne bi bilo korisno ponuditi nekakav univerzalno primjenjiv pristup katalogizaciji. Međutim, u brojnim kontekstima, do isteka prava dolazi u određenom trenutku nakon smrti posljednjeg autora (ili „povezanih osoba” kada govorimo o, primjerice, Ujedinjenom Kraljevstvu). Npr. u britanske pravnom okviru, autorska prava djela ističu 70 godina nakon smrti posljednje „povezane osobe”: redatelja, autora scenarija, autora dijaloga, skladatelja glazbe.

U SAD-u, gdje je djelo pokretnih slika često djelo u korporativnom vlasništvu, trenutačno je trajanje autorskih prava na distribuirano djelo 95 godina nakon prvog prikazivanja ili 120 godina nakon nastanka djela, ovisno o tome što će prvo istaći. Međutim, između 1923. i 2002. bilo je razdoblje tijekom kojih je trebalo obaviti određene formalnosti kako bi se zadržala autorska prava: u nekim razdobljima jedinica je trebala „oznaku” (simbol autorskih prava ili izjavu) navedenu u djelu, a u drugim je djelo trebalo obnoviti tijekom 28. godine nakon prvog prikazivanja.²⁴⁸

Budući da se prava intelektualnog vlasništva mogu prenijeti i mogu istaći, preporučuje se da katalogizatori navedu podatke o statusu prava: trenutačnom/prethodnom/isteklom autorskom pravu te o datumu njegova prijenosa/isteka, kako je to opisano u nastavku. Nadalje, budući da su datumi smrti ključni za utvrđivanje statusa *isteklih autorskih prava*, preporučuje se da katalogizatori navedu datume smrti ključnih suradnika ako su im poznati (te, ako je to moguće, da povežu zapise o ključnim „autorima” s odgovarajućim entitetima u službenom registru osoba, poput VIAF-a, ISNI-ja ili drugih).

H.1.1.4 Razine zaštite „djela” kao apstrakcije te „fiksiranje” ili „snimanje” djela u konkretnom obliku

Složenost i promjenjivost prava intelektualnog vlasništva povezanih s djelima pokretnih slika, u nekim se pravnim okvirima, proteže i na višestruke razine zaštite. Odnosno, tim se višestrukim razinama štiti „djelo” kao apstrakcija (s pravima u vlasništvu „autora”, kako je prethodno definirano) te kao „fiksiranje” ili „snimanje” djela kao filma. Ta se druga razina često naziva srodna prava ili povezana prava te je vlasnik tih prava obično producent.

Taj višerazinski pristup nije uvijek prisutan unutar zakonskih odredbi, npr. u Ujedinjenom Kraljevstvu rezultat je fiksiranja-snimka zaštićena autorskim pravima. Međutim istaknuti je primjer tog višerazinskog pristupa zakonodavni okvir SAD-a, gdje je film zaštićen kao originalno uobličenje (djela) koje se razlikuje od snimke, te Francuska i Njemačka, gdje se odvojeno zaštićuju djelo i snimka.

Uzimajući u obzir zemljopisne razlike, umjesto da se različiti podatci prikupljaju za različite zemlje, preporučuje se navođenje ključnih grupa podataka o pravima, kojima bi se osiguralo dovoljno informacija za sve mogućnosti unutar različitih okvira.

²⁴⁸ Za smjernice i pojmove povezane s autorskim pravima u SAD-u vidi grafikon Petera Hirtlea „Copyright terms and the public domain in the United States”, koji se ažurira na godišnjoj osnovi. <http://copyright.cornell.edu/resources/publicdomain.cfm>

H.1.1.5 Djela siročad

Djela siročad definirana su kao ona djela koja su „još uvijek zaštićena autorskim pravima, ali čiji autori ili drugi nositelji prava nisu poznati ili ih nije moguće pronaći” (sa mrežnih stranica OHIM-a <https://oami.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/orphan-works-database>). Zbog nedostatka informacija o vlasništvu, arhivi nisu mogli iskoristiti svoje kolekcije za ostvarivanje prihoda ili privlačenje korisnika: npr. izlaganjem kolekcija u digitalnom obliku na internetu.

Pojavljaju se brojni službeni obrasci za registraciju tzv. „djela siročadi” u certificiranim i pretraživim bazama podataka. Takvim se obrascima od organizacije koja želi registrirati djelo zahtijeva da provede „podrobno istraživanje” (npr. smjernice OWLS-a na: <https://www.gov.uk/government/publications/orphan-works-diligent-search-guidance-for-applicants>) sa zadanim minimalnim zahtjevima, te se nakon provedene registracije organizaciji omogućuje korištenje određenim djelom unutar parametara definiranih pravnim okvirima.

Tri su istaknuta primjera (gdje se nakon registracije djela dodjeljuju neznatno različita prava na korištenje): *European Union Orphan Works Database* (<https://oami.europa.eu/orphanworks/>), njezina britanska inačica, *Orphan Works Licensing Scheme* ili OWLS, (<https://www.gov.uk/copyright-orphan-works>) te kanadska inačica, *Unlocatable Copyright Owners* (<http://www.cb-cda.gc.ca/unlocatable-introuvables/brochure1-e.html>). Sjedinjene Američke Države još nisu donijele zakon o djelima siročadi, ali *Register of Copyrights* aktivno traži izmjenu zakona.²⁴⁹

Katalogizator koji obavlja registraciju unutar arhiva pokretnih slika trebao bi zapisima dodati podatke povezane s registracijom, npr. jedinstvenu identifikacijsku oznaku registracije, URL poveznicu na zapis u internetskoj bazi podataka, poveznicu na certifikat u PDF formatu itd.

H.1.1.6 Djela zaštićena pravima koja se mogu upotrebljavati u okviru produkcije filma ili nastati tijekom produkcije

Riječ je o vrstama zaštićenih djela koja su često sadržana u novom djelu pokretnih slika ili ih se kreira izradom djela pokretnih slika, a prava koja se na njih odnose često se nazivaju „osnovnim pravima” ili „pravima trećih strana”. Pri utvrđivanju prava na prikaz (vidi dalje u tekstu), ta se „osnovna prava”, prema potrebi, moraju istražiti i razjasniti.

- književna djela – poput postojećeg romana ili dramskog djela upotrijebljenog kao osnova za scenarij filma
- dramska djela – scenarij(i)
- glazbena djela – postojeća glazba, naručena glazba
- umjetnička djela – dekor, kostimi

²⁴⁹ Prioriteti i posebni projekti United States Copyright Office-a (listopad 2011.), <http://copyright.gov/docs/priorities.pdf>

izvedbe – izvedbe glumaca, glazbene izvedbe postojeće glazbe, glazbene izvedbe naručene glazbe
audio snimke – postojećih glazbenih djela ako su prethodno naručene
filmovi – arhivski materijali, snimke specijalnih efekata.

H.1.2 Preporučena svojstva koja je potrebno uključiti u opis konteksta povezanog s pravima koja se odnose na djelo pokretnih slika

1. Nositelj autorskog i srodnih prava i datum registracije u obliku u kojem su navedeni na ekranu (često uz njih stoji simbol ©).
2. Status nositelja prava intelektualnog vlasništva:
 - a. aktualni
 - b. prethodni (ako se zna da su prava prenesena), uz datum prijenosa ako je poznat
3. Producent i produkcijske kuće.
4. Redatelj(i), s datumima smrti ako su poznati.
5. Scenarist(i), s datumima smrti ako su poznati.
6. Autor(i) dijaloga (ako se razlikuju), s datumima smrti ako su poznati.
7. Autor(i) osnovnog književnog djela (knjige, drame itd.) ako se podatak čini relevantnim, s datumima smrti ako su poznati.
8. Skladatelj(i) glazbe, s datumima smrti ako su poznati (to se odnosi na skladatelje sve glazbe naručene za film i iskorištene u njemu, a ne na postojeću glazbu upotrijebljenu u filmu, vidi br. 10).
9. Puna glumačka postava, ako je to moguće, ili barem glavni glumci, s datumima smrti ako su poznati.
10. Pojediniosti o svim postojećim djelima (pokretnim slikama ili fotografijama, dramskim, književnim ili glazbenim djelima) sadržanima u djelu pokretnih slika, uz navođenje izvora i podataka o vlasništvu (tj. nositeljima prava) u najvećoj mogućoj mjeri (na ovaj set djela sadržanih u djelu najčešće se referira sintagmom „osnovna prava”, zajedno sa pravima izvođača glumačke postave).
 - a. naslov
 - b. stvaratelj
 - c. datum nastanka
 - d. nositelj prava, ako je poznat
 - e. datumi prijenosa prava, ako se podatci smatraju relevantnim i ako su poznati.
11. Datum produkcije: ako je to moguće, navesti datum početka i datum završetka cjelokupnog poznatog razdoblja produkcije.
12. Datum distribucije (preuzet s prvog službenog prikaza, povijesno je bilo riječ o prvom kino-prikazivanju u primarnoj zemlji produkcije, ali današnji su kriteriji fluidniji).
13. Status: djelo nije namijenjeno za distribuciju (jer zakon često različito postupa sa distribuiranim djelima i onima koja nisu namijenjena za distribuciju).

14. Obrazac za registraciju djela siročadi. Predlaže se navesti sljedeće podatke:

- a. naziv obrasca, npr. OHIM (EU), OWLS (UK)
- b. jedinstvena identifikacijska oznaka djela u bazi podataka koja sadrži obrazac
- c. URL poveznica na internetski zapis u bazi podataka ili na web stranici
- d. naziv datoteke / poveznica na digitalnu verziju registracijskog dokumenta djela siročadi
- e. ime zaposlenika arhiva odgovornog za registraciju
- f. datum registracije
- g. datum isteka dozvole za korištenje dodijeljene u okviru registracije.

H.2 Prava povezana s prikazom

Prava povezana s prikazom tipično su licencije, ugovori ili sporazumi između vlasnika autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva djela i treće strane, kojima se toj trećoj strani omogućuje iskorištavanje djela, sukladno važećim zakonima, njegovim kopiranjem, distribuiranjem, emitiranjem ili izdavanjem, uzimanjem isječaka i njihovim korištenjem u drugom djelu itd.

Vlasnik djela uobičajeno može ponuditi više licencija većem broju strana kako bi se djelo moglo iskorištavati na različitim teritorijima distribucije, u različitim formatima i na različitim platformama za distribuciju. Licencija može podrazumijevati samo pravo korištenja (drugim riječima, većem broju strana mogu se dodijeliti ista prava iskorištavanja istog djela u isto vrijeme) ili može dati ekskluzivno pravo korištenja djela. Konačno, u licenciji se obično navodi vremensko razdoblje tijekom kojega je moguće iskorištavanje djela, ali postoji i ekstrem (i rijedak) primjer „stalne” licencije, kojom se omogućuje licenciranoj strani da djelo iskorištava neograničeno.

Primjeri načina ili platformi za distribuciju i drugih modela iskorištavanja koji se često upotrebljavaju u licencijama za prikaze pokretnih slika: kinoprikazivanje, videoizdanje za kućno kino, televizija, VOD (videozapis na zahtjev), DTO (preuzimanje u vlasništvo), prikazivanje u obrazovne svrhe, B2B prodaje snimki (od jednog poduzeća drugom), prikazivanje u zrakoplovu / na brodu / u hotelima (vidi [D.5 Vrste prikaza](#)).

Često za iskorištavanje djela pokretnih slika u određenom prikazu nositelj licencije mora dobiti dodatne suglasnosti trećih strana jer ta „osnovna prava” (npr. glazba, izvođači, fotografije) postoje paralelno ključnim pravima intelektualnog vlasništva djela pokretnih slika. Ovisno o kontekstu i važnosti tih informacija za ustanovu, katalogizator može razmotriti navođenje podataka o dobivenoj suglasnosti vlasnika tih osnovnih prava, kako je prethodno opisano u H.1.1.6.

Konačno, ako je arhiv vlasnik autorskog i srodnih prava / prava intelektualnog vlasništva na određeno djelo, on može sam dodjeljivati licencije za iskorištavanje trećim stranama. Situacija u kojoj arhiv daje odobrenje ili dodjeljuje licenciju za iskorištavanje nekoj drugoj strani često se naziva „davanjem prava” ili prodajom – suprotno od „dobivanja prava” ili stjecanja, u kojem arhiv dobiva licenciju za iskorištavanje od vlasnika. U tom slučaju katalogizator ne bi trebao dokumentirati samo dobivanje prava, nego i davanje prava, te zabilježite sljedeće podatke: naziv i podatke za kontakt nositelja licencije, teritorije, platforme i vremensko razdoblje na koje se odnosi te je li riječ o jednostavnom ili ekskluzivnom pravu na korištenje.

Uzimajući u obzir prethodni kontekst, za arhiv može biti korisno navesti dokumentiraju li se podatci o onome koji stječe ili daje prava na prikaz ili jednostavno o osobi koja dokumentira podatke o pravima.

H.2.1 Preporučena svojstva koja je potrebno uključiti u opis konteksta povezanog s pravima koja se odnose na prikaz

1. Vrsta povezanosti s pravima koja se dokumentiraju:
 - a. davanje prava / prodaja (kada arhiv daje prava vanjskoj strani)
 - b. dobivanje prava / stjecanje (kada arhiv dobiva prava od vanjske strane)
 - c. isključivo dokumentiranje (kada arhiv ne daje i ne dobiva prava, nego je isključivo promatrač).
2. naziv organizacije (ili ime osobe) kojoj se dodjeljuje licencija, s podacima za kontakt, ako su potrebni.
3. naziv organizacije (ili ime osobe) koja dodjeljuje licenciju, s podacima za kontakt ako su potrebni.
4. platforme i načini iskorištavanja dopušteni u okviru licencije, uz upotrebu popisa unaprijed zadanih značajki. Predloženi pojmovi uključuju: kinoprikazivanje, videoizdanje za kućno kino, televizija, VOD (videozapis na zahtjev), DTO (preuzimanje u vlasništvo), prikazivanje u obrazovne svrhe, B2B prodaje snimki (od jednog poduzeća drugom), prikazivanje u zrakoplovu / na brodu / u hotelima.
5. zemljopisni teritoriji obuhvaćeni licencijom, uz upotrebu popisa unaprijed zadanih značajki koje se odnose na relevantne teritorije.
6. vremensko razdoblje trajanja licencije, po mogućnosti navodeći odvojeno datum početka i datum završetka, kako bi se omogućilo pretraživanje sustava po datumu završetka.
7. Je li riječ o jednostavnom ili ekskluzivnom pravu korištenja, ako je podatak dostupan.
8. naziv datoteke sporazuma: navesti naziv datoteka elektroničkih inačica svih sporazuma koji se odnose na licenciju za prikaz ili ako je to moguće, poveznicu na datoteku u stalno dostupnoj mapi unutar infrastrukture organizacije.

H.3 Prava povezana s jedinicom

Prava povezana s jedinicom pokretnih slika odnose se na vlasništvo (ili prijenos vlasništva) nad predmetom, bez obzira je li riječ o fizičkom/analognom nosaču, kao što je 35 mm filmska kopija, ili digitalnoj datoteci kao što je DCP/DCDM ili ProRes. Za arhiv je važno dokumentirati prijenos vlasništva (katkad ga se u pravnoj terminologiji naziva „prijenosom prava“) jer se njime utvrđuje pravno vlasništvo nad zbirkom.

U proces prijenosa obično je uključen ugovor, isprava ili sporazum potpisan od obje strane kako bi potvrdile da se vlasništvo nad predmetom prenosi na arhiv, a često je riječ o složenom pravnom dokumentu. Stoga se preporučuje da katalogizator navede ključne elemente metapodataka u nastavku, a kada je to moguće, kataloški zapis trebalo bi povezati s elektroničkom verzijom ugovora, navodeći naziv datoteke, odnosno poveznicu na taj dokument.

Treba napomenuti da vlasništvo nad jedinicom ne podrazumijeva pravo na iskorištavanje djela, kako je to navedeno u poglavlju o prikazu (npr. na digitalizaciju predmeta i prikazivanje na internetu ili distribuciju u kinima), te zasigurno ne podrazumijeva izmjene prava intelektualnog vlasništva u odnosu na samo djelo. Međutim, tijekom donošenja odluke o preuzimanju, arhiv će često istražiti širi kontekst prava: jesu li za djelo autorsko i srodna prava još važeća ili su istekla? Ako su još važeća, tko su vlasnici? Ako su nepoznati, može li se djelo smatrati djelom siročetom? Je li kao takvo već registrirano? Ako nije riječ o djelu siročetu, tko ima prava za iskorištavanje na relevantnim teritorijima, platformama? Stoga bi katalogizatori trebali razmotriti navođenje podataka iz spomenutih istraživanja prava pri dokumentiranju prijenosa vlasništva nad jedinicom.

Određenim se sporazumima o preuzimanju između vlasnika predmeta i arhiva mogu uvesti ograničenja u odnosu na arhiv, koja ga spriječavaju u poduzimanju određenih aktivnosti povezanih s jedinicom (npr. nemogućnost digitalizacije jedinice za potrebe konzervacije, ili prikazivanja jedinice u internom kinu). Sva bi takva ograničenja trebalo navesti u poljima „uvjeti povezani s preuzimanjem”, „uvjeti pristupa” ili „uvjeti koji se odnose na reproduciranje”, kako je to navedeno u nastavku. Nadalje, sporazumom o preuzimanju može se predvidjeti protokol za raspolaganje predmetima koji nisu dio stalnog postava arhiva: primjerice, za raspolaganje predmetom može biti potrebno dobiti dopuštenje izvora preuzimanja.

Međutim, važno je napomenuti da se sporazumima ili ugovorima o preuzimanju ne smiju narušavati prava koja arhiv ima u okviru zakonodavstva. Npr. u Ujedinjenom Kraljevstvu, u okviru nedavnih zakonskih izmjena (*Copyright Exceptions*), arhiv pokretnih slika ima pravo „kopirati djela za potrebe arhiviranja i konzervacije ako su dio stalnog postava i nije moguće kupiti zamjensko djelo” (preuzeto s https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/375956/Libraries_Archives_and_Museums.pdf). Stoga se određenim sporazumom o preuzimanju ne smije pokušati spriječiti takvo kopiranje radi konzervacije.

U Sjedinjenim Američkim Državama pravo arhiva na kopiranje radi omogućavanja dostupnosti gradiva i konzervacije obuhvaćeno je člankom 108. Međutim, taj se članak primjenjuje samo na arhive i knjižnice s određenim kvalifikacijama.²⁵⁰ Trenutačni *Register of Copyrights* kao jedan od prioriteta svojega rada naveo je reviziju članka 108.²⁵¹

U Italiji od 2004. Cineteca Nazionale može zakonito upotrebljavati kopije preuzete kao obvezni primjerak (tri godine nakon preuzimanja) ili ih kopirati za kulturne i neprofitne svrhe, odstupajući tako od zakona o autorskom i srodnim pravima.

U nastavku je naveden niz svojstava koja je preporučeno uključiti u opis prava koja se odnose na preuzimanje jedinica pokretnih slika, i odvojeno, u opis prava koja se odnose na posuđivanje jedinica.

²⁵⁰ <http://www.copyright.gov/title17/92chap1.html#108>

²⁵¹ <http://search.copyright.gov/search?utf8=%E2%9C%93&affiliate=copyright&query=section+108>

H.3.1 Preporučena svojstva koja je potrebno uključiti u opis konteksta povezanog s pravima koja se odnose na jedinicu pokretnih slika

H.3.1.1 Preuzimanje

Vidi i [D.4.9 Preuzimanje](#)

Ovo je poglavlje preuzeto iz pravilnika BFI-ja.

1. Ime osobe za kontakt unutar ustanove: navodi se ime člana osoblja odgovornog za izradu i sklapanje sporazuma.
2. Status sporazuma: navodi se trenutna faza sklapanja sporazuma
 - a. u tijeku
 - b. poslan je fizički primjerak
 - c. zaprimljen je potpisani fizički primjerak sporazuma
 - d. sklopljen.
3. Datum sklapanja sporazuma: navodi se datum od kojeg je sporazum službeno stupio na snagu, npr. posljednji datum zabilježen na potpisanoj fizičkoj primjerci sporazuma o preuzimanju.
4. Metoda preuzimanja: opisuje se način preuzimanja naveden u zapisu, npr. donacija, nasljedstvo ostavljeno oporukom pokrovitelja ili interno proizvedena snimka emitiranog sadržaja
 - a. nasljedstvo
 - b. narudžba
 - c. donacija
 - d. snimka emitiranog sadržaja
 - e. kupnja
 - f. nepoznato.
5. Izvor preuzimanja: osoba ili ustanova putem koje je BFI obavio preuzimanje. Gdje je to moguće, treba ga navesti kao poveznicu na zapis unutar arhiva mjerodavnih podataka o osobama i ustanovama.
6. Vrsta izvora preuzimanja: odnos između preuzetog i izvora preuzimanja, odnosno je li izvor preuzimanja zakonski vlasnik jedinice ili je ovlašten agent vlasnika koji djeluje u njegovo ime, kao u slučaju nasljeđivanja ili kupnje na dražbi
 - a. vlasnik jedinice
 - b. agent.
7. Podatci za kontakt izvora preuzimanja: navode se podatci za kontakt izvora preuzimanja, ponajprije poštanska adresa. Izborno, kada je to moguće, ti se podatci mogu navesti u zapisu o povezanoj osobi i ustanovi.

8. Cijena preuzete jedinice: navodi se iznos plaćen za kupnju cjelokupne preuzete jedinice, kao cijeli broj.
9. Izvor financijskih sredstava za preuzimanje: navodi se izvor financiranja za preuzimanje. Može biti riječ o financiranju osiguranom od neke vanjske organizacije, pokrovitelja ili iz internih sredstava.
10. Valuta kupnje preuzete jedinice: sadržaj polja s cijenom kupnje stečene jedinice uz navođenje valute u kojoj je kupnja izvršena. Preporučuje se upotreba troznamenastih kodova iz norme ISO 4217.
11. Inicijalna provjera statusa prava: provjera statusa prava kao obavezni dio postupka preuzimanja
 - a. nositelj(i) prava navedeni u zapisu na razini djela
 - b. nositelj prava jest izvor preuzimanja
 - c. nositelja prava nije bilo moguće utvrditi.
12. Datum preuzimanja: navodi se datum sklapanja sporazuma – riječ je o datumu s kojim sporazum postaje zakonski obavezujuć. U određenim slučajevima umjesto datuma sklapanja sporazuma arhivi navode datum kad je jedinica fizički donesena u prostorije/infrastrukturu arhiva. Upotreba tog „datuma ulaska“ može biti problematična jer jedinice mogu ući u arhiv prije sklapanja sporazuma, ili mogu stići bez ičijeg odobrenja ili bez znanja da su u postupku, odnosno može doći do preuzimanja nenaručene pošiljke. Stoga se preporučuje upotreba datuma sklapanja sporazuma.
13. Datum pridruživanja: navodi se datum kada je jedinica službeno postala dio zbirke arhiva. Ta definicija često ovisi o službenoj dokumentaciji unutar sustava za upravljanje zbirkama arhiva, pri čemu se jedinici dodjeljuje jedinstven referentni broj pridruživanja / identifikacijska oznaka.
14. Razlog preuzimanja: polje za unos teksta ili polje sa unaprijed zadanim značajkama koje osoblju odgovornom za preuzimanje omogućuje navođenje razloga preuzimanja u vezi sa službenim arhivskim pravilnikom o preuzimanju ili drugi službeni model upravljanja.
15. Osoba odgovorna za preuzimanje: navodi se ime odgovorne osobe koja je odobrila spomenuto preuzimanje.
16. Datum odobrenja preuzimanja: navodi se datum kada je odgovorna osoba odobrila preuzimanje.
17. Uvjeti preuzimanja: navode se svi uvjeti ili klauzule dogovoreni s izvorom preuzimanja, npr. bilo koji oblik zabrane korištenja/distribucije. Pritom se ne bi smjela narušavati prava arhiva određena zakonom. Moguće ih je navesti u polju za unos teksta ili u polju sa unaprijed zadanim značajkama. Prema potrebi, može ih se razdijeliti u specifična područja uvjeta kao u točkama 18. i 19. u nastavku.
18. Uvjeti koji se odnose na reproduciranje: polje za unos teksta ili polje sa unaprijed zadanim značajkama, za navođenje specifičnih ograničenja postavljenih arhivu u slučaju kopiranja jedinice u analoški ili digitalni oblik, radi konzervacije ili u neku drugu svrhu. Pritom se ne bi smjela narušavati prava arhiva određena zakonom.
19. Uvjeti pristupa: polje za unos teksta ili polje sa unaprijed zadanim značajkama, za navođenje specifičnih ograničenja postavljenih arhivu za interno ili vanjsko korištenje jedinicom, za

potrebe istraživanja ili u komercijalne svrhe. Pritom se ne bi smjela narušavati prava arhiva određena zakonom.

20. Datum isteka uvjeta: navodi se datum isteka određenog uvjeta, ako će do njega uopće doći, npr. kraj zabrane distribucije.
21. Zatražena reprodukcija jedinice: navodi se je li predaja duplikata izvoru preuzimanja jedan od uvjeta dogovoren s izvorom preuzimanja.
22. Uvjeti zatraženog reproduciranja jedinice: navode se uvjeti pod kojima se duplikati preuzetog gradiva dostavljaju izvoru preuzimanja.
 - a. troškove reproduciranja podmiruje izvor preuzimanja
 - b. troškovi reproduciranja će biti podijeljeni između dviju strana
 - c. troškove reproduciranja podmiruje arhiv.
23. Napomene povezane s reproduciranjem jedinice: polje u kojem je moguće dodatno opisati uvjete reproduciranja, npr. navesti preciznu raspodjelu zajedničkih troškova reprodukcije.
24. Uvjeti raspolaganja jedinicama koje nisu pridružene zbirci: bilježi se dogovoren način raspolaganja materijalom koji neće biti pridružen stalnom postavu arhiva, a koji odobrava izvor preuzimanja
 - a. vraćanje izvoru preuzimanja
 - b. prijenos drugoj ustanovi
 - c. arhiv je ovlašten za raspolaganje.
25. Naziv datoteke sporazuma: navesti naziv datoteke elektroničke inačice sporazuma o preuzimanju ili, ako je to moguće poveznicu na datoteku u stalno dostupnoj mapi unutar infrastrukture organizacije.

H.3.1.2 Posudba

1. U ovom su poglavlju navedena svojstva specifična za sporazume o posudbi koji se razlikuju od sporazuma o preuzimanju.
2. Subjekt koji daje na posudbu: osoba ili ustanova od koje arhiv prima gradivo na posudbu. Gdje je to moguće, treba ga navesti kao poveznicu na zapis unutar arhiva mjerodavnih podataka o osobama i ustanovama.
3. Vrsta subjekta koji daje na posudbu: opisuje se odnos između subjekta koji daje na posudbu i izvora preuzimanja – odnosno, je li subjekt koji daje na posudbu zakonski vlasnik jedinice ili je ovlašten agent vlasnika koji djeluje u njegovo ime
 - a. vlasnik jedinice
 - b. agent.
4. Podatci za kontakt subjekta koji daje na posudbu: navode se podatci za kontakt subjekta koji daje na posudbu, ponajprije poštanska adresa. Izborna, kada je to moguće, ti se podatci mogu navesti u zapisu o povezanoj osobi i ustanovi.
5. Datum početka posudbe: navodi se dogovoreni datum kojim započinje posudba.

6. Datum završetka posudbe: navodi se datum s kojim završava posudba, definiran prije početka posudbe.
7. Zatražena reprodukcija jedinice: navodi se je li predaja duplikata subjektu koji daje na posudbu jedan od uvjeta dogovoren sa subjektom koji daje na posudbu.
8. Uvjeti zatraženog reproduciranja jedinice: navode se uvjeti pod kojima se duplikati gradiva na posudbi dostavljaju subjektu koji daje na posudbu
 - a. troškove reproduciranja podmiruje subjekt koji daje na posudbu
 - b. troškovi reproduciranja će biti podijeljeni između dviju strana
 - c. troškove reproduciranja podmiruje arhiv.
9. Napomene povezane s reproduciranjem jedinice: polje u kojem je moguće dodatno opisati uvjete reproduciranja, npr. navesti preciznu raspodjelu zajedničkih troškova reprodukcije.
10. Naziv datoteke sporazuma: navesti naziv datoteke elektroničke inačice sporazuma o posudbi ili, ako je to moguće, poveznicu na datoteku u stalno dostupnoj mapi unutar infrastrukture organizacije.

Dodatak I – Primjeri kataloških zapisa koji sadržavaju ključne elemente opisa na različitim razinama hijerarhije

Uključeni su primjeri dugometražnih filmova, dokumentarnih filmova, kratkih filmova, kućnih filmova, televizijskih serija i epizoda te skupnih televizijskih DVD-ova s epizodama. Jasno je da se za nazive polja u različitim sustavima ustanova neće nužno upotrebljavati jednaki pojmovi koji su ključni koncepti ovog priručnika (vidi [0.2. Ključni elementi opisa](#)). Neki bi se mogli pojavljivati više puta te bi moglo biti više polja povezanih sa svakim elementom opisa, dok bi u drugima moglo biti manje naziva polja ili ih ne bi uopće bilo. Neke ustanove mogle bi imati i dodatna polja i podatke za interne potrebe. U sljedećim su primjerima pokazane neke od mogućih razlika.

I.1 Primjer 1. Dugometražni igrani film u hijerarhijskim sustavima s trima, dvjema i jednom razinom

U prvom primjeru opisuju se hijerarhijski sustavi s trima, dvjema i jednom razinom (vidi [0.2.1 Elementi opisa u djelima, varijantama, prikazima i jedinicama](#)) za isti film.

U prvom primjeru kao početnoj ilustraciji odgovarajući podatci o ključnim konceptima iste su boje kao oni na popisu u nastavku, a ključni koncepti navedeni su kosim slovima i u uglatim zagradama uz najčešći naziv polja.

Polja i podatci pisani crnim slovima dodatni su elementi opisa i podatci koji isto uglavnom odgovaraju širim atributima, elementima opisa i odnosima navedenima u normi EN 15907 CEN-a i navedeni u dijelovima [1. Djela i varijante pokretnih slika](#), [2. Prikazi pokretnih slika](#) i [3. Jedinice pokretnih slika](#).

Ključni koncepti (0.2 Ključni elementi opisa)

Naslov

Serija/Serijal

Glumačka postava

Popis suradnika

Zemlja proizvodnje

Originalni format

Originalna duljina

Originalno trajanje

Jezik

Godina proizvodnje

Identifikacijska oznaka

Tema/žanr/vrsta djela

Opis sadržaja

Model trorazinske hijerarhije

WORK

Title [*Title*]
 The Ladykillers
 The Lady killers

Title type
 Original
 Help search

Work type: Film

Filmographic level: Monographic

Production country [*Country of reference*] : United Kingdom

Date(s) [*Year of reference*]

Date type

1955

Copyright

1955-12

Release

Category [*Form*]: Fiction

Genre [*Subject/Genre*]: Comedy, Crime

Synopsis: A gang of train robbers hide out at the lodgings of one of them, posing as an amateur string quartet. The innocent and upright elderly lady who owns the house is used by them, and is an inadvertent catalyst for their plans unravelling and the gang turning on each other.

On-screen credit

Name [*Credits*]

Directed by

Mackendrick, Alexander

Production Company

Ealing Studios

A Production by

Balcon, Michael

Associate Producer

Holt, Seth

Unite Production Manager

Peers, David

Production Supervisor

Mason, Hal

Assistant Director

Pevsner, Tom

[Assistant Director (2nd)]

Meadows, John

[Assistant Director (3rd)]

Birkett, Michael

Continuity

Manheim, Felicia

Story and Screenplay by

Rose, William

Director of Photography

H e l l e r,

Otto Technicolor Colour Consultant
 Joan

B r i d g e,

Camera Operator

Waterson, Chic (as Waterson, Chick)

[Focus Puller]

Parslow, Ray

[Clapper Loader]

Bryce, Alan

[Stills]

Hanscomb, Harold

Special Effects

Pearson, Syd (as Pearson, Sydney)

Editor

Harris, Jack

Assistant Editor

Aldous, Harry

[Assistant Editor (2nd)]

Clark, Jim

[Assistant Editor (2nd)]

Clark, Robin

Art Director	Morahan, Jim
[Assistant Art Director]	Davey, Bert
[Draughtsman]	Shampan, Jack
Scenic Artist	Robinson, W. Simpson
Costume Designer	Mendleson, Anthony
Make-up	Garfath, Alec (as Garfath, Alex)
Hairstyles	Martin, Daphne
Music Composed by	Cary, Tristram
Played by	The Sinfonia of London
Conducted by	Mathieson, Dock
Recordist	Wilkins, Leo
Sound Supervisor	Dalby, Stephen (as Dalby, Steven)
[Sound Assistant]	Fairbairn, Harry
[Boom Operator]	Wortham, Don
Sound Editor	Stone, Gordon

Character	Name <i>[Cast]</i>
Professor Marcus	Guinness, Alec
Major Courtney	Parker, Cecil
Louis Harvey	Lom, Herbert
Harry Robinson	Sellers, Peter
One-Round Lawson	Green, Danny
police superintendent	Warner, Jack
Mrs. Louisa Wilberforce	Johnson, Katie
police sergeant	Stainton, Philip
barrow boy	Howerd, Frankie
[pavement artist]	Sharp, Len
[left luggage clerk]	Goodwin, Harold
[cab driver]	Connor, Kenneth
[junkman]	Griffiths, Fred
[Amelia]	Kerry, Evelyn
[Hypatia]	Burls, Hélène
[old lady]	Hodgson, Phoebe
[Lettice]	Martin, Edie
[Scotland Yard man]	Melford, Jack
[constable]	Moore, Robert
[nervous man]	Rudling, John
[large lady]	Brindley, Madge
[Miss Pringle]	Griffiths, Lucy
[second cab driver]	Kydd, Sam
[policeman]	Wilson, Neil

[constable in station]	Roberts, Ewan
[burglar]	Corcoran, Michael
[cast]	Roberts, Lynne
[cast]	John, Anthony
[cast]	Robb, Sandra
[cast]	Johns, Stratford
[cast]	Ayres, Janet
[cast]	Evans, Peter
[cast]	Green, Kevin
[cast]	Hart, Janet
cast]	Pike, Colin
<i>[Identifier]</i> Identification number	
W-35195	
<i>[Identifier]</i> EIDR identifier	
10.5240/1C59-EFCF-AAF0-F735-71AB-H	

Event: Production – Date: 1955 Location(s): Frederica Street, Islington, London N7
Cheney Road, Kings Cross, London NW1
Relationships:
Parts title

M-34312 The Ladykillers



MANIFESTATION

[Identifier] Identification number: M-34312

Title <i>[Title]</i>	Title type
The Ladykillers	Original

Manifestation type: Theatrical (main country of origin) Lan-

guage <i>[Language]</i>	Usage
English	Dialogue (original)

[Original format] General Format: Film Specific Format: 35mm Colour

Colour system: Technicolor Sound

[Original duration] Running time – 97 minutes *[Original length]* Length: 8142 feet **Event:**
Release - Release Country: United Kingdom Date: 1955-12

Distributor: Rank

Relationships:

Part of title

35195 The Ladykillers

Parts title

C-88339 The Ladykillers



ITEM

Title

The Lady killers

Title type

Original

Physical Description: Colour Positive Status: Master

Item type: Film Base: Safety Gauge: 35mm Colour Colour system: Technicolor Sound Sound system: VA Bilateral Stock: Kodak

Language: English Usage: Dialogue

Number of cans/cassettes: 5 Number of Reels: 10 Total footage: 7981 feet Institution record

identification number: C-88339

Can identification number: 61470E

Access conditions: Restricted access to preserved film

Emulsion condition: New

Observations: No sound on main and end titles; scratches on first 20 ft of reel 5 Current location: XYZ203040 Home location: BKS102030

Event type: Inspection Movement number: 3 Reason: Perforation inspection Date: 1968-10-02

Event type: Preservation Treatment: Damaged perforations on reels 2 and 7 repaired Treatment date: 1968-10-05 Technician: Joe Bloggs

Event type: Acquisition Donor: FIAF Acquisition Date: 1959-09-03 Relationships:

Part of title

M-34312 The Ladykillers

Model dvorazinske hijerarhije

WORK

Title [*Title*]

Title type

The Ladykillers

Original

The Lady killers

Help search

Work type: Film

Filmographic level: Monographic

Production country [*Country of reference*]: United Kingdom

Date(s) [*Year of reference*]

Date type

1955

Copyright

1955-12

Release

Category [*Form*]: Fiction

Genre [*Subject/Genre*]: Comedy, Crime

Synopsis [*Content Description*]: A gang of train robbers hide out at the lodgings of one of them, posing as an amateur string quartet. The innocent and upright elderly lady who owns the house is used by them, and is an inadvertent catalyst for their plans unravelling and the gang turning on each other.

On-screen credit

Name [*Credits*]

Directed by

Mackendrick, Alexander

Production Company

Ealing Studios

A Production by

Balcon, Michael

Associate Producer

Holt, Seth

Unit Production Manager

Peers, David

Production Supervisor

Mason, Hal

Assistant Director

Pevsner, Tom

[Assistant Director (2nd)]

Meadows, John

[Assistant Director (3rd)]

Birkett, Michael

Continuity

Manheim, Felicia

Story and Screenplay by

Rose, William

Director of Photography

Heller,

Otto Technicolor Colour Consultant

Bridge,

Joan

Camera Operator

Waterson, Chic (as Waterson, Chick)

[Focus Puller]

Parslow, Ray

[Clapper Loader]

Bryce, Alan

[Stills]

Hanscomb, Harold

Special Effects

Pearson, Syd (as Pearson, Sydney)

Editor

Harris, Jack

Assistant Editor

Aldous, Harry

[Assistant Editor (2nd)]	Clark, Jim
[Assistant Editor (2nd)]	Clark, Robin
Art Director	Morahan, Jim
[Assistant Art Director]	Davey, Bert
[Draughtsman]	Shampan, Jack
Scenic Artist	Robinson, W. Simpson
Costume Designer	Mendleson, Anthony
Make-up	Garfath, Alec (as Garfath, Alex)
Hairstyles	Martin, Daphne
Music Composed by	Cary, Tristram
Played by	The Sinfonia of London
Conducted by	Mathieson, Dock
Recordist	Wilkins, Leo
Sound Supervisor	Dalby, Stephen (as Dalby, Steven)
[Sound Assistant]	Fairbairn, Harry
[Boom Operator]	Wortham, Don
Sound Editor	Stone, Gordon

Character	Name <i>[Cast]</i>
Professor Marcus	Guinness, Alec
Major Courtney	Parker, Cecil
Louis Harvey	Lom, Herbert
Harry Robinson	Sellers, Peter
One-Round Lawson	Green, Danny
police superintendent	Warner, Jack
Mrs. Louisa Wilberforce	Johnson, Katie
police sergeant	Stainton, Philip
barrow boy	Howerd, Frankie
[pavement artist]	Sharp, Len
[left luggage clerk]	Goodwin, Harold
[cab driver]	Connor, Kenneth
[junkman]	Griffiths, Fred
[Amelia]	Kerry, Evelyn
[Hypatia]	Burls, Hélène
[old lady]	Hodgson, Phoebe
[Lettice]	Martin, Edie
[Scotland Yard man]	Melford, Jack
[constable]	Moore, Robert
[nervous man]	Rudling, John
[large lady]	Brindley, Madge

[Miss Pringle]	Griffiths, Lucy
[second cab driver]	Kydd, Sam
[policeman]	Wilson, Neil
[constable in station]	Roberts, Ewan
[burglar]	Corcoran, Michael
[cast]	Roberts, Lynne
[cast]	John, Anthony
[cast]	Robb, Sandra
[cast]	Johns, Stratford
[cast]	Ayres, Janet
[cast]	Evans, Peter
[cast]	Green, Kevin
[cast]	Hart, Janet
[cast]	Pike, Colin
<i>[Identifier]</i> Identification number	W-35195
<i>[Identifier]</i> EIDR identifier	10.5240/1C59-EFCF-AAF0-F735-71AB-H
Event: Production – Date: 1955 Cheney Road, Kings Cross, London NW1	Location(s): Frederica Street, Islington, London N7
Relationships:	
Parts title	C-88339 The Ladykillers

MANIFESTATION/ITEM

Institution record identification number: C-88339
Can identification number: 61470E

Title	Title type
The Ladykillers	Original
The Lady killers	Help search

Manifestation type: Theatrical (main country of origin)

Event: Release - Release Country: United Kingdom Date: 1955-12

Distributor: Rank

Language <i>[Language]</i>	Usage
----------------------------	-------

English

Dialogue (original)

[Original duration] Running time – 97 minutes *[Original length]* Length: 8142 feet

Number of cans/cassettes: 5 Number of Reels: 10 Total footage: 7981 feet

Physical Description: Colour Positive Status Master

Item type: Film *[Original format]* Base: Safety Gauge: 35mm Colour Colour system: Technicolor Sound Sound system: VA Bilateral Stock: Kodak

Access conditions: Restricted access to preserved film
Emulsion: New

Observations: No sound on main and end titles; scratches on first 20 ft of reel 5 Current location: XYZ203040 Home location: BKS102030

Event type: Inspection Movement number: 3 Reason: Perforation inspection

Date: 1968-10-02

Event type: Preservation Treatment: Damaged perforations on reels 2 and 7 repaired Treatment date: 1968-10-05 Technician: Joe Bloggs

Event type: Acquisition Donor: FIAF Acquisition Date: 1959-09-03

Relationships:
Part of title

W-35195 The Ladykillers

Model jednorazinske hijerarhije

Title [<i>Title</i>]	Title type
The Ladykillers	Original
The Lady killers	Help search
Work type: Film	Filmographic level: Monographic
Production country [<i>Country of reference</i>]: United Kingdom	
Date(s) [<i>Year of reference</i>]	Date type
1955	Copyright
1955-12	Release
Category [<i>Form</i>]: Fiction	Genre [<i>Subject/Genre</i>]: Comedy, Crime
Synopsis [<i>Content description</i>]: A gang of train robbers hide out at the lodgings of one of them, posing as an amateur string quartet. The innocent and upright elderly lady who owns the house is used by them, and is an inadvertent catalyst for their plans unravelling and the gang turning on each other.	
On-screen credit	Name [<i>Credits</i>]
Directed by	Mackendrick, Alexander
Production Company	Ealing Studios
A Production by	Balcon, Michael
Associate Producer	Holt, Seth
Unit Production Manager	Peers, David
Production Supervisor	Mason, Hal
Assistant Director	Pevsner, Tom
[Assistant Director (2nd)]	Meadows, John
[Assistant Director (3rd)]	Birkett, Michael
Continuity	Manheim, Felicia
Story and Screenplay by	Rose, William
Director of Photography	H e l l e r ,
Otto Technicolor Colour Consultant	B r i d g e ,
Joan	
Camera Operator	Waterson, Chic (as Waterson, Chick)
[Focus Puller]	Parslow, Ray
[Clapper Loader]	Bryce, Alan
[Stills]	Hanscomb, Harold
Special Effects	Pearson, Syd (as Pearson, Sydney)
Editor	Harris, Jack
Assistant Editor	Aldous, Harry
[Assistant Editor (2nd)]	Clark, Jim
[Assistant Editor (2nd)]	Clark, Robin

Art Director	Morahan, Jim
[Assistant Art Director]	Davey, Bert
[Draughtsman]	Shampan, Jack
Scenic Artist	Robinson, W. Simpson
Costume Designer	Mendleson, Anthony
Make-up	Garfath, Alec (as Garfath, Alex)
Hairstyles	Martin, Daphne
Music Composed by	Cary, Tristram
Played by	The Sinfonia of London
Conducted by	Mathieson, Dock
Recordist	Wilkins, Leo
Sound Supervisor	Dalby, Stephen (as Dalby, Steven)
[Sound Assistant]	Fairbairn, Harry
[Boom Operator]	Wortham, Don
Sound Editor	Stone, Gordon
Character	Name <i>[Cast]</i>
Professor Marcus	Guinness, Alec
Major Courtney	Parker, Cecil
Louis Harvey	Lom, Herbert
Harry Robinson	Sellers, Peter
One-Round Lawson	Green, Danny
police superintendent	Warner, Jack
Mrs. Louisa Wilberforce	Johnson, Katie
police sergeant	Stainton, Philip
barrow boy	Howerd, Frankie
[pavement artist]	Sharp, Len
[left luggage clerk]	Goodwin, Harold
[cab driver]	Connor, Kenneth
[junkman]	Griffiths, Fred
[Amelia]	Kerry, Evelyn
[Hypatia]	Burls, Hélène
[old lady]	Hodgson, Phoebe
[Lettice]	Martin, Edie
[Scotland Yard man]	Melford, Jack
[constable]	Moore, Robert
[nervous man]	Rudling, John
[large lady]	Brindley, Madge
[Miss Pringle]	Griffiths, Lucy
[second cab driver]	Kydd, Sam

[policeman]	Wilson, Neil
[constable in station]	Roberts, Ewan
[burglar]	Corcoran, Michael
[cast]	Roberts, Lynne
[cast]	John, Anthony
[cast]	Robb, Sandra
[cast]	Johns, Stratford
[cast]	Ayres, Janet
[cast]	Evans, Peter
[cast]	Green, Kevin
[cast]	Hart, Janet
[cast]	Pike, Colin

[Identifier] EIDR identifier 10.5240/1C59-EFCF-AAF0-F735-71AB-H

[Identifier] Institution record identification number: C-88339

[Identifier] Can identification number: 61470E

Event: Production – Date: 1955 Location(s): Frederica Street, Islington, London N7
Cheney Road, Kings Cross, London NW1

Release Country: United Kingdom Release Date:
1955-12 Theatrical release (in country of origin)
[Original duration] Running time – 97 minutes [Original length] Length (original footage): 8142 feet

Number of cans/cassettes: 5 Number of Reels: 10 Total footage: 7981 feet

Physical Description: Colour Positive Status: Master
Item type: Film [Original format] Base: Safety Gauge: 35mm Colour Colour system:
Technicolor Sound Sound system: VA Bilateral Stock: Kodak

Language [Language]: English Usage: Dialogue (origi-

nal) Access conditions: Restricted access to preserved film

Emulsion condition: New

Observations: No sound on main and end titles; scratches on first 20 ft of reel 5 Current location: XYZ203040 Home location: BKS102030

Event type: Inspection Movement number: 3 Reason: Perforation inspection Date: 1968-10-02

Event type: Preservation Treatment: Damaged perforations on reels 2 and 7 repaired Treatment date: 1968-10-05 Technician: Joe Bloggs

Event type: Acquisition Donor: FIAF Acquisition Date: 1959-09-03

I.2 Primjer 2. Dokumentarni film u četverorazinskoj hijerarhiji

U sljedećem primjeru podatci koji odgovaraju konceptu ključnih elemenata opisa prikazani su u istim ilustrativnim odgovarajućim bojama kao i u popisu Ključnih elemenata opisa u primjeru 1 (vidi ispod), a ujedno postoje i poveznice s odgovarajućim odlomcima u priručniku koji se odnose na spomenute elemente.

Ključni koncepti (0.2 Ključni elementi opisa).

Naslov

Serijski/Serijski

Glumačka postava

Popis suradnika

Zemlja proizvodnje

Originalni format

Originalna duljina

Originalno trajanje

Jezik

Godina proizvodnje

Identifikacijska oznaka

Tema/žanr/vrsta djela/opis sadržaja

WORK			
1.2 Attributes of a Moving Image Work/Variant			
1.2.1 Work/Variant Description Type	D.1 Work/Variant Description Types	monographic	monografická
1.3 Elements of a Work/Variant			
1.3.1 Work/Variant Identifier		urn:nbn:sk:sfu-ko1ugsb	urn:nbn:sk:sfu-ko1ugsb
1.3.1.1 Identifier Type		URN:NBN	URN:NBN
1.3.1 Work/Variant Identifier		SFD000163	SFD000163
1.3.1.1 Identifier Type		SFÚ identifier [local]	identifikátor SFÚ [lokálny]
1.3.2 Title		Obrazy starého sveta	Obrazy starého sveta
1.3.2.1 Title Type	A.2 Title Types	A.2.0 Preferred [original: slo]	preferovaný [originálny: slo]
1.3.2 Title		Pictures of the old world	Pictures of the old world

<u>1.3.2.1 Title Type</u>	<u>A.2 Title Types</u>	<u>A.2.4 Alternative</u> [translated title: eng]	alternatívny [preklad názvu: eng]
<u>1.3.2 Title</u>		Images du vieux monde	Images du vieux monde
<u>1.3.2.1 Title Type</u>	<u>A.2 Title Types</u>	<u>A.2.4 Alternative</u> [translated title: fre]	alternatívny [preklad názvu: fre]
<u>1.3.2 Title</u>		Bilder einer alten Welt	Bilder einer alten Welt
<u>1.3.2.1 Title Type</u>	<u>A.2 Title Types</u>	<u>A.2.4 Alternative</u> [translated title: ger]	alternatívny [preklad názvu: ger]
<u>1.3.2 Title</u>		Картины старого мира	Картины старого мира
<u>1.3.2.1 Title Type</u>	<u>A.2 Title Types</u>	<u>A.2.4 Alternative</u> [translated title: rus]	alternatívny [preklad názvu: rus]
<u>1.3.2 Title</u>		Kartiny starogo mira	Kartiny starogo mira
<u>1.3.2.1 Title Type</u>	<u>A.2 Title Types</u>	<u>A.2.4 Alternative</u> [translated title: rus & transliterated title]	alternatívny [preklad názvu: rus a transliterácia názvu]
<u>1.3.3 Country of reference</u>		Slovakia [Czechoslovakia]	Slovensko [Československo]
<u>1.3.4 Year/Date of reference</u>		1972	1972
<u>1.3.4.1 Date Type</u>		year of production	rok výroby
<u>1.3.5 Language(s)</u>		Slovak	slovenčina
<u>1.3.5.1 Language Term</u>		slo	slo
<u>1.3.5.2 Usage type</u>	<u>D.6 Language Usage Types</u>	Original Language	pôvodný jazyk
<u>1.3.5.2 Usage type</u>	<u>D.6 Language Usage Types</u>	spoken language	hovorený jazyk
<u>1.3.5.2 Usage type</u>	<u>D.6 Language Usage Types</u>	sung language	spievaný jazyk
<u>1.3.6 Content description (synopses, shot-lists, etc)</u>		Suggestive portraits of old people from the Lip-tov and Orava regions who are able to enjoy their individual freedom even in the times of civilisational chaos and insecurity.	Sugestívne portréty starých ľudí z Liptova a Oravy, ktorí dokážu aj v stave civilizačného chaosu a neistoty žiť vnútorne slobodní.
<u>1.3.6.1 Content Description Type</u>		synopsis	anotácia

<u>1.3.7 Notes</u>	<u>Appendix B, Cataloguer's Notes</u>	Text before the opening credits: These are stories of people rooted in the soil they came from. They cannot be replanted, they would perish.	Pred úvodnými titulkami text: Toto sú príbehy, ľudí, ktorí ostali sami sebou. Zabudnutí a prostí, vrastení do zeme, z ktorej vyšli. Nemožno ich presadiť pretože by zahynuli.
<u>1.3.8.2 Censorship history</u>		banned film (cinema release: July 1989)	zakázaný film (kinodistribúcia: júl 1989)
<u>1.4 Relationships of a Work/Variant (links/associations with other entities/records)</u>			
<i>Credits</i>			
<u>1.4.1 Agents (e.g. Cast, Credits, Person, Organisation, etc.)</u>		Československý film Bratislava	Československý film Bratislava
<u>1.4.1.1 Agent Activity</u>		Production Company	Produkčná spoločnosť
<u>1.4.1 Agents (e.g. Cast, Credits, Person, Organisation, etc.)</u>		Dušan Hanák	Dušan Hanák
<u>1.4.1.1 Agent Activity</u>		Director	Réžia
<u>1.4.1 Agents (e.g. Cast, Credits, Person, Organisation, etc.)</u>		Dušan Hanák	Dušan Hanák
<u>1.4.1.1 Agent Activity</u>		Story and screenplay	Námet a scenár
<u>1.4.1 Agents (e.g. Cast, Credits, Person, Organisation, etc.)</u>		Alojz Hanúsek	Alojz Hanúsek
<u>1.4.1.1 Agent Activity</u>		Cinematographer	Kamera
<u>1.4.1 Agents (e.g. Cast, Credits, Person, Organisation, etc.)</u>		Alfréd Benčíč	Alfréd Benčíč
<u>1.4.1.1 Agent Activity</u>		Editor	Strih
<u>1.4.1 Agents (e.g. Cast, Credits, Person, Organisation, etc.)</u>		Ondrej Polomský	Ondrej Polomský
<u>1.4.1.1 Agent Activity</u>		Sound	Zvuk
<u>1.4.1 Agents (e.g. Cast, Credits, Person, Organisation, etc.)</u>		Martin Martinček	Martin Martinček
<u>1.4.1.1 Agent Activity</u>		Photographs by	Fotografie

<u>1.4.1 Agents (e.g. Cast, Credits, Person, Organisation, etc.)</u>		Vladimír Vavrek	Vladimír Vavrek
<u>1.4.1.1 Agent Activity</u>		Photographs by	Fotografie
1.4.1 Agents		George Frideric Handel	George Frideric Handel
1.4.1.1 Agent Activity		Music	Hudba
1.4.1 Agents		Václav Hálek	Václav Hálek
1.4.1.1 Agent Activity		Music	Hudba
1.4.1 Agents		Jozef Malovec	Jozef Malovec
1.4.1.1 Agent Activity		Music	Hudba
1.4.1 Agents		František Belfín	František Belfín
1.4.1.1 Agent Activity		Conductor	Dirigent
1.4.1 Agents		Filmový symfonický orchestr, Praha	Filmový symfonický orchestr, Praha
1.4.1.1 Agent Activity		Music Performed by	Hudbu nahral
1.4.1 Agents		Boris Hochel	Boris Hochel
1.4.1.1 Agent Activity		Script Editor	Dramaturg
1.4.1 Agents		Juraj Král	Juraj Král
1.4.1.1 Agent Activity		Production Manager	Vedúci výroby
1.4.1 Agents		Stanislav Učník	Stanislav Učník
1.4.1.1 Agent Activity		Production Supervisor	Vedúci nakrúcania
1.4.1 Agents		Oľga Hrajnohová	Oľga Hrajnohová
1.4.1.1 Agent Activity		Script-girl	Skript
1.4.1 Agents		Štefan Kondrót	Štefan Kondrót
1.4.1.1 Agent Activity		Cooperation	Spolupráca
1.4.1 Agents		Martin Gazík	Martin Gazík
1.4.1.1 Agent Activity		Cooperation	Spolupráca
1.4.1 Agents		Ján Albrecht	Ján Albrecht
1.4.1.1 Agent Activity		Cooperation	Spolupráca
1.4.1 Agents		Jan Švankmajer	Jan Švankmajer
1.4.1.1 Agent Activity		Cooperation	Spolupráca
1.4.1 Agents		Jozef Košťál	Jozef Košťál
1.4.1.1 Agent Activity		Cooperation	Spolupráca
1.4.1 Agents		Jaroslav Rihák	Jaroslav Rihák
1.4.1.1 Agent Activity		Cooperation	Spolupráca

1.4.1 Agents		Milan Hurtig	Milan Hurtig
1.4.1.1 Agent Activity		Cooperation	Spolupráca
1.4.1 Agents		Jozef Kováčik	Jozef Kováčik
1.4.1.1 Agent Activity		Cooperation	Spolupráca
1.4.1 Agents		Ján Gašparec	Ján Gašparec
1.4.1.1 Agent Activity		Cooperation	Spolupráca
<i>Cast/ Featuring</i>		From the lives of those mentioned below:	Zo života:
1.4.1 Agents		Veronika Ralíková	Veronika Ralíková
1.4.1.1 Agent Activity		Herself	
1.4.1 Agents		Adam Kura	Adam Kura
1.4.1.1 Agent Activity		Himself	
1.4.1 Agents		Jozef Országh	Jozef Országh
1.4.1.1 Agent Activity		Himself	
1.4.1 Agents		Juraj Michelík	Juraj Michelík
1.4.1.1 Agent Activity		Himself	
1.4.1 Agents		Anton Miček	Anton Miček
1.4.1.1 Agent Activity		Himself	
1.4.1 Agents		Františka Ševčíková	Františka Ševčíková
1.4.1.1 Agent Activity		Herself	
1.4.1 Agents		Adam Struhárňanský	Adam Struhárňanský
1.4.1.1 Agent Activity		Himself	
1.4.1 Agents		Jozef Račko	Jozef Račko
1.4.1.1 Agent Activity		Himself	
1.4.1 Agents		Alojz Kováč	Alojz Kováč
1.4.1.1 Agent Activity		Himself	
1.4.1 Agents		Matej Dudka	Matej Dudka
1.4.1.1 Agent Activity		Himself	
1.4.1 Agents		Ladislav Chudík	Ladislav Chudík
1.4.1.1 Agent Activity		commentary spoken by	interpret komentára
<u>1.4.2 Events (e.g., IPR registration, screenings, awards, etc.)</u> <u>D.4.3 Production</u>			

• Production Event type	<u>D.11 Production Event Types</u>	beginning of shooting	prvý filmovací deň
•Year/Date		1971-09-13	1971-09-13
• Production Event type	<u>D.11 Production Event Types</u>	completion of shooting	posledný filmovací deň
•Year/Date		1972-01-09	1972-01-09
<u>1.4.2 Events (e.g., IPR registration, screenings, awards, etc.)– D.4.2 Award(s) or Nomination(s)</u>			
• Award(s)/Nomination(s) date		1988	1988
•Award name		Golden Sestertius, Grand Prix (Sesterce d’Or, Grand Prix)	Zlatý sestercius, Grand Prix (Sesterce d’Or, Grand Prix)
•Event		20th International Festival of Documentary Films Nyon 1988	20. medzinárodný festival dokumentárnych filmov Nyon 1988
• Award(s)/Nomination(s) date		1989	1989
•Award name		European Film Award / European Documentary - Special Mention	Európska filmová cena / Európske dokumenty - Osobitné uznanie
•Event		2nd European Film Awards 1989 (Paris)	2. ročník Európskych filmových cien 1989 (Paríž)
• Award(s)/Nomination(s) date		1990	1990
•Award name		Los Angeles Film Critics Association Award / Best Non-Fiction Film	Cena asociácie losangeleských filmových kritikov / Najlepší non-fiction film
•Event		16th Los Angeles Film Critics Association Awards 1990	16. ročník Cien asociácie losangeleských filmových kritikov 1990
<u>1.4.3 Subject/Genre/Form terms</u>	genre	documentary films	dokumentárne filmy
	form	full-length films	dĺhometrážné filmy
<u>1.4.4 Other relationships</u>	<u>D.17.1 Work/Variant Other Relationship Types</u>	“Has a relationship to an “object” (a non-moving image resource)”	Má vzťah k objektu

		Obrazy starého sveta / Dušan Hanák. – The screenplay of the film: Pictures of the old world (1972). In: 322 ; Obrazy starého sveta ; Růžové sny / Dušan Hanák. – Praha : Lika klub, 2005. – ISBN 80-86069-37-0. – p. 78-127.	Obrazy starého sveta / Dušan Hanák. – Scenár filmu: Obrazy starého sveta (1972). In: 322 ; Obrazy starého sveta ; Růžové sny / Dušan Hanák. – Praha : Lika klub, 2005. – ISBN 80-86069-37-0. – s. 78-127.
<u>1.4.4 Other relationships</u>	<u>D.17.1 Work/Variant Other Relationship Types</u>	“Has a relationship to a Work “about” the Work/Variant in question”	Má vzťah k dielu o diele
		Kinožurnál [film]. 51/1988 (1988)	Kinožurnál [film]. 51/1988 (1988)
<u>1.4.5 Variants</u>		“Has a relationship to a Variant”	
		199999163	199999163
VARIANT			
<u>1.2 Attributes of a Moving Image Work/Variant</u>			
<u>1.2.2 Variant Type</u>	<u>D.2 Variant Type</u>	subtitled	s podtitulkami
<u>1.3 Elements of a Work/Variant</u>			
<u>1.3.1 Work/Variant Identifier</u>		199999163	199999163
<u>1.3.1.1 Identifier Type</u>		SFÚ identifier [local]	identifikátor SFÚ [lokálny]
<u>1.3.2 Title</u>		Pictures of the old world	Pictures of the old world
<u>1.3.2.1 Title Type</u>	<u>A.2 Title Types</u>	<u>A.2.4 Alternative</u> [parallel title: eng]	alternatívny [súbežný názov: eng]
<u>1.3.5 Language(s)</u>		English	angličtina
<u>1.3.5.1 Language Term</u>		eng	eng
<u>1.3.5.2 Usage type</u>	<u>D.6 Language Usage Types</u>	subtitles	podtitulky
<u>1.4.6 Manifestations</u>		“Has a relationship to a Manifestation”	
		299999163	299999163
MANIFESTATION			
<u>2.2 Attributes of a Manifestation</u>			

<u>2.2.1 Manifestation Type</u>	<u>D.5 Manifestation Types</u>	<u>D.5.9 Preservation/Res- to- ration</u>	
<u>2.3 Elements of a Manifestation</u>			
<u>2.3.1 Identifier</u>		299999163	299999163
<u>2.3.1.1 Identifier Type</u>		SFÚ identifier [local]	identifikátor SFÚ [lokálny]
<u>2.3.2 Title</u>		Pictures of the old world	Pictures of the old world
<u>2.3.2.1 Title Type</u>	<u>A.2 Title Types</u>	<u>A.2.4 Alternative [paral- lel: eng]</u>	<u>A.2.4 Alternative [paral- lel: eng]</u>
<u>2.3.4 Format of a moving image Mani- festation</u>			
<u>2.3.4.1 Carrier type of a Manifestation</u>			
<u>2.3.4.1.1 General Car- rier Type</u>	<u>D.7.1 Manifes- ta- tion/Item Gen- eral Carrier Type</u>	Film	film
<u>2.3.4.1.2 Specific Car- rier Type</u>	<u>D.7.2 Manifes- ta- tion/Item Specif- ic Carrier Type</u>	35 mm	35 mm
<u>2.3.4.2 Projection characteristics of a Manifestation</u>			
Aspect Ratio		1:1,37	1:1,37
Aperture/Image For- mat		Academy	Academy
<u>2.3.4.3 Sound char- acteristics of a Man- ifestation</u>	<u>D.7.4 Manifes- ta- tion/Item Sound Type</u>	sound	zvukový
<u>2.3.4.3.1 Sound sys- tems</u>	<u>D.7.13 Item Sound System</u>	combined optical sound	kombinovaný optický zvuk
<u>2.3.4.3.2 Sound Channel Configu- ration</u>	<u>D.7.5 Manifes- ta- tion/Item Sound Fixation Type</u>	optical mono	optický (mono)
<u>2.3.4.4 Colour char- acteristics of a Man- ifestation</u>	<u>D.7.11 Mani- festa- tion/Item Colour Type</u>	black and white	Čiernobiely
<u>2.3.5 Extent of a Mani- festation</u>			
<u>2.3.5.1 Logical extent of a Manifestation</u>		4 reels	4 kotúče

<u>2.3.5.2 Physical extent of a Manifestation</u>	metres	1827,8 m	1827,8 m
<u>2.3.5.3 Duration of a Manifestation</u>	HH:MM:SS	01:06:38	01:06:38
<u>2.4 Relationships of a Manifestation</u>			
<u>2.4.1 Agent(s)</u>		Slovak Film Institute	Slovenský filmový ústav
<u>2.4.1.1 Agent Activity</u>	<u>D.8 Manifestation Agent Types</u>	D.8.6 Agent responsible for preservation	D.8.6 zodpovednosť za uchovávanie
<u>2.4.1 Agent(s)</u>		Film Laboratory Ateliery Bonton Zlin a.s.	Filmové laboratoře Ateliéry Bonton Zlín a.s.
<u>2.4.1.1 Agent Activity</u>	<u>D.8 Manifestation Agent Types</u>	D.8.5 Manufacturer	D.8.5 Manufacturer
<u>2.4.2 Events - D.4.5 Preservation</u>			
•Preservation type	<u>D.12 Manifestation Preservation Types</u>	Film restoration	Filmová obnova
•Preservation Date		2006	2006
•Note		added English subtitles	doplnené o anglické podtitulky
<u>2.4.4 Item(s)</u>		“Has a relationship to an Item”	
		099967	099967
ITEM			
<u>3.1 Elements of a moving image Item</u>			
<u>3.1.1 Identifier</u>		099967	099967
<u>3.1.1.1 Identifier Type</u>		SFÚ identifier [local]	identifikátor SFÚ [lokálny]
<u>3.1.1 Identifier</u>		140-ZO-A3	140-ZO-A3
<u>3.1.1.1 Identifier Type</u>		archive number	archívne číslo
<u>3.1.2 Title</u>		Obrazy starého sveta	Obrazy starého sveta
<u>3.1.2.1 Title Type</u>		title on can	názov na obale
<u>3.1.3 Holding institution</u>		Slovak Film Institute	Slovenský filmový ústav
		SK-BrSFU [MARC Code]	SK-BrSFU [MARC]
<u>3.1.4 Item Element type</u>	<u>D.7.8 Item Element Type</u>	Positive	Pozitív

<u>3.1.5 Item Specifics/ Extent (e.g. physical/ Digital description)</u>			
<u>3.1.5.2 Item Status</u>	<u>D.7.3 Item Pres- erva- tion/Access status</u>	Viewing	Na premietanie
<u>3.1.5.8 Extent</u>	Metres	reel 1: 552,8 m	1. kotúč: 552,8 m
	Metres	reel 2: 570,4 m	2. kotúč: 570,4 m
	Metres	reel 3: 520,4 m	3. kotúč: 520,4 m
	Metres	reel 4: 184,2 m	4. kotúč: 184,2 m
	metres	TOTAL LENGTH: 1827,8 m	DĚLKA SPOLU: 1827,8 m
<u>3.1.5.11 Duration</u>	HH:MM:SS	reel 1: 00:20:09	1. kotúč: 00:20:09
	HH:MM:SS	reel 2: 00:20:48	2. kotúč: 00:20:48
	HH:MM:SS	reel 3: 00:18:58	3. kotúč: 00:18:58
	HH:MM:SS	reel 4: 00:06:43	4. kotúč: 00:06:43
	HH:MM:SS	TOTAL DURATION: 01:06:38	DĚLKA TRVANIA SPOLU: 01:06:38
<u>3.1.5.13 Base</u>	<u>D.7.7 Item Base – Film or Video</u>	Polyester	Polyester
<u>3.1.5.14 Stock</u>	<u>D.7.16 Item Stock</u>	Eastman Kodak	Eastman Kodak
<u>3.1.6 Access condi- tions</u>		No restrictions (film print can be requested for access).	Bez obmedzení (filmová kópia je dostupná na požadanie).
<u>3.1.6.1 Item condition</u>	<u>D.16 Mani- festa- tion/Item Condi- tion, Preservation and Restoration</u>		
	<u>D.16.1 Item Copy Condition Base/ Emul- sion – Film and Video</u>	Good condition	Dobrý stav
	<u>D.16.2 Item Copy Condition Perfo- rations – Film</u>	Good condition	Dobrý stav
	<u>D.16.3 Item Sur- face Deposit – Film and Video</u>	Good condition	Dobrý stav
	<u>D.16.4 Item Image – Film and Video</u>	Good condition	Dobrý stav
	<u>D.16.5 Item De- composi- tion – Film and Video</u>	Good condition	Dobrý stav

	<u>D.16.6 Item Shrinkage - Film</u>	Good condition	Dobrý stav
<u>3.1.6.2 Item location</u>		FA-019-12-1-1	FA-019-12-1-1
<u>3.3 Relationships of an Item</u>			
<u>3.3.1 Agent(s)</u>		Slovak Film Institute	Slovenský filmový ústav
<u>3.3.1.1 Agent Activity</u>		Inspected by	Kontroloval
<u>3.3.2 Events 3.3.2 Events</u>			
<u>3.3.2 Events - D.4.8 Inspection</u>			
•Inspection type		technical inspection	technická kontrola
•Inspection date		2015-05-29	2015-05-29
•Inspection detail		see 3.1.6.1 Item condition	pozri 3.1.6.1 Item condition
• Agent		see 3.3.1 Agent(s)	pozri 3.3.1 Agent(s)
<u>3.3.2 Events - D.4.9 Acquisition</u>			
•Acquisition type	<u>D.15.1 Item Acquisition type</u>	from laboratory	z laboratórií
•Acquisition date		2006-12-01	2006-12-01
•Accession date		2006-12-12	2006-12-12
•Acquisition detail		Project of the Systematic Restoration of the Audiovisual Heritage of the Slovak Republic.	Projekt systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky.
<u>3.3.3.3 Other Relationships</u>	<u>D.17.3 Item Other Relationship Types</u>	"Has a relationship to an archival document"	Má vzťah k archívne mu dokumentu
		Záznam o stave archívneho filmového materiálu [projection instructions]	Záznam o stave archívneho filmového materiálu

I.3 Primjer 3. Nijemi dugometražni igrani film u modelu trirazinske hijerarhije s višestrukim prikazima i jedinicama

WORK RECORD

Work identifier	[-----]
Preferred title	катька бумажный ранет
Alternative Title – transliterated	Kat'ka bumazhnyi ranet
Other title information	melodrama v 6 chastiȧ kh
Date – original release date	1926-12-25
Category	Fiction films; Silent films; Soviet films
Content description	A young country girl who becomes an apple seller is seduced and abandoned. She finds a protector but when he is arrested for theft she finds honest work in a factory.
Subject terms	Women -- Soviet Union -- Drama. Single mothers -- Soviet Union -- Drama. Mothers -- Soviet Union -- Drama. Criminals -- Soviet Union -- Drama. Black market -- Soviet Union -- Drama. Sexual division of labor -- Soviet Union -- Drama. Soviet Union -- Social life and customs -- 1917-1970.
Agents	Sts enariĭ [screenplay], Mikhaila Borisoglebskogo; rezhissery [directors], Ėduard Ioganson i Fridrikh Ėrmler; proizvodstvo leningradskoĭ fabрики Sovkino [produced by the Leningrad Studio of Sovkin]. Operator [camera], Evgeniĭ Mikhaĭlov; khudozhnik [sets], Evgeniĭ Enei; assistant [assistant director], Robert Maĭman; administrator, Sem Gershtenzanl. [Cast:] Veronika Buzhinskaiȧ (Kat'ka), Bella Chernova (Verka), Fëdor Nikitin (Vad'ka Zavrazhin), Valerii Solovt's ov (Sëmka Zhgut). Proizvodstvo leningradskoĭ fabрики Sovkino [produced by the Leningrad Studio of Sovkino].
Country	Soviet Union
Language	Russian
Notes	Cast information provided in intertitles as film progresses. Additional credits supplied from: Kino / Jay Leyda; Sovetskie khudozhestvennye fil'my.

MANIFESTATION RECORD 1

Manifestation type	Theatrical distribution
Identifier	[-----]
Title proper	катька бумажный ранет
Alternative title – transliterated	Kat'ka bumazhnyi ranet
Translated title	Katka's reinette apples
Other title information	melodrama v 6 chasti ā kh
Agents	Distributor: Goskino
Carrier type – general	Film
Carrier type – specific	35mm
Projection characteristics – Aspect ratio	1.33:1
Sound characteristics	Silent
Color characteristics	Black and white
Logical extent	6 reels
Physical extent	6576 ft.
Duration	88 minutes
Type	Release print
Language	Russian intertitles only.
Notes	Titles preceding film (cataloger's translation in brackets): Iz istorii Sovetskoi khudozhesvennoi kinematografii. T s ikl 1. Nemoe kino -- Glavnoe upravlenie kinofikat s ii i kinoprokata i vsesoiuznyi gosudarstvennyi fond kinofil'ma pokazvai u t Katka bumazhnyi ranet -- Etot fil'm byl postavlenn v 1926 godu. On i ā vils i ā odnim iz pervykh opytov sozdanii ā bytovoi dramy na sovremennom sovetskom materiale. Istoricheskii interes predstavli ā et popytka avtorov fil'ma pokazat' zhivye chelovecheskie kharaktery. [From the history of the Soviet artistic cinema. Cycle one. Silent cine- ma -- The Central Bureau for Film Distribution and the All-Union Governmental Cinema Collection present: Katka's reinette ap- ples -- This film was produced in 1926. It constitutes one of the first attempts to create on the basis of contemporary Soviet ma- terial a drama from "everyday life." The authors' attempt to show living human characters is worthy of historical interest.]

MANIFESTATION RECORD 2

Manifestation type	Unknown [Video transfer]
Identifier	[-----]
Preferred title	катька бумажный ранет
Alternative Title – transliterated	Kat'ka bumazhnyi ranet
Parallel Title – US release title	Katka's reinette apples
Date – video transfer	[1980?]
Carrier type – general	Video tape
Carrier type – specific	1-inch Type C
Projection characteristics – Aspect ratio	1.33:1
Sound characteristics	Silent
Color characteristics	Black and white
Logical extent	1 videoreel
Temporal extent	85 minutes
Agents	Film-to-tape transfer overseen by: Pacific Film Archive
Language	Russian intertitles only.
Notes	The negative from the print used to dub this tape is missing foot- age. Some scenes are truncated. The footage loss between the original footage and the print is approximately 102 feet. Titles preceding film (cataloger's translation in brackets): Iz istorii Sovetskoi khudozhesvennoi kinematografii. T s ikl 1. Nemoie kino -- Glavnoe upravlenie kinofikat s ii i kinoprokata i vseioiuznyi gosudarstvennyi fond kinofil'ma pokazyvai t Katka bumazhnyi ranet -- Etot fil'm byl postavlenn v 1926 godu. On i a vlsi a odnim iz pervykh opytov sozdanii a bytovoi dramy na sovremennom sovetskom materiale. Istoricheskii interes predstavli a et popytka avtorov fil'ma pokazat' zhivye chelovecheskie kharaktery. [From the history of the Soviet artistic cinema. Cycle one. Silent cine- ma -- The Central Bureau for Film Distribution and the All-Union Governmental Cinema Collection present: Katka's reinette ap- ples -- This film was produced in 1926. It constitutes one of the first attempts to create on the basis of contemporary Soviet ma- terial a drama from "everyday life." The authors' attempt to show living human characters is worthy of historical interest.]

MANIFESTATION RECORD 3

Manifestation type	Unknown [Video transfer]
Identifier	[-----]
Preferred title	катька бумажный ранет
Alternative Title – transliterated	Kat'ka bumazhnyi ranet
Parallel Title – US release title	Katka's reinette apples
Date – video transfer	[1995?]
Carrier type – general	Video tape
Carrier type – specific	½ in. VHS
Projection characteristics – Aspect ratio	1.33:1
Sound characteristics	Silent
Color characteristics	Black and white
Logical extent	1 videocassette
Duration	85 minutes
Language	Russian intertitles only.
Agents	Dub from 1 in. master tape by: Pacific Film Archive
Notes	The negative from the print used to dub this tape is missing footage. Some scenes are truncated. The footage loss between the original footage and the print is approximately 102 feet. Titles preceding film (cataloger's translation in brackets): Iz istorii Sovetskoi khudozhesvennoi kinematografii. Tsikl 1. Nemoe kino -- Glavnoe upravlenie kinofikatsii i kinoprokata i vsesoiuznyi gosudarstvennyi fond kinofil'ma pokazyvaiut katka bumazhnyi ranet -- Etot fil'm byl postavlenn v 1926 godu. On i predstavliaet odn iz pervykh opytov sozdaniia bytovoi dramy na sovremenno sovetskom materiale. Istoricheskii interes predstavliaet et popytka avtorov fil'ma pokazat' zhivye chelovecheskie kharaktery. [From the history of the Soviet artistic cinema. Cycle one. Silent cinema -- The Central Bureau for Film Distribution and the All-Union Governmental Cinema Collection present: Katka's reinette apples -- This film was produced in 1926. It constitutes one of the first attempts to create on the basis of contemporary Soviet material a drama from "everyday life." The authors' attempt to show living human characters is worthy of historical interest.]

ITEM RECORD 1 [links to MANIFESTATION 1]

Identifier – local call number	3500-01-5762
Preferred title	катька бумажный ранет
Alternative Title – transliterated	Kat'ka bumazhnyi ranet
Parallel Title – US release title	Katka's reinette apples
Holding institution	University of California, Berkeley Art Museum and Pacific Film Archive
Date – print date	[unknown]
Item material type	Positive
Item status	Viewing copy; release print
Unit number	6 reels of 6
Base	triacetate
Physical extent	6474 ft.
Stock	Svema
Duration	Running time at 20 fps: 01:25:49
Note	The negative from which this print was struck is missing footage. Some scenes are truncated. The footage loss between the original footage and this print is approximately 102 feet.
Item specific note	PFA 3500-01-5762. CONDITION NOTE: Last inspected: 1994 Apr 20; splices; Excellent condition: General comments on all reels: scratches are printed on, as are some splice points from the original negative; otherwise, no scratches on the print itself; reel changeover marks are hole-punched in at the end of every reel; REEL 1 (973 ft., 6 fr.): Russian academy leader tape- spliced on at head; edge code: 182 SVEMA M3 BEZOPASNAIA; SMPTE Universal leader tape-spliced at end [...]
Item specific note	AD test 2007-03-01: all reels level 0.5
Access conditions	Pacific Film Archive collection; non-circulating.
Access conditions	Restricted: Not for research use.

ITEM RECORD 2 [links to MANIFESTATION 2]

Identifier – local call number	1 in. MASTER
Preferred title	катька бумажный ранет
Alternative Title – transliterated	Kat'ka bumazhnyi ranet
Parallel Title – US release title	Katka's reinette apples
Holding institution	University of California, Berkeley Art Museum and Pacific Film Archive
Date – video transfer	[1985?]
Date – log-in	1992-07-14
Item material type	Positive
Item status	Master
Unit number	1 videoreel of 1
Base	video
Stock	Ampex
Duration	Running time: 01:25:49
Note	1 in. film-to-tape transfer made at 20 fps
Access conditions	Pacific Film Archive collection; non-circulating.

ITEM RECORD 3 [links to MANIFESTATION 3]

Identifier – local call number	0500-01-7801
Preferred title	катька бумажный ранет
Alternative Title – transliterated	Kat'ka bumazhnyĭ ranet
Parallel Title – US release title	Katka's reinette apples
Holding institution	University of California, Berkeley Art Museum and Pacific Film Archive
Date – video transfer	[1995]
Date – acquisition	1995-03-07
Item material type	Positive
Item status	Viewing copy
Unit number	1 videocassette of 1
Base	video
Stock	Fuji
Duration	Running time: 01:25:49
Note	Original 1 in. film-to-tape transfer made at 20 fps
Access conditions	Pacific Film Archive collection; non-circulating.

Links to original MARC-based, flat records:

Parallel to Manifestation 1: <http://oskicat.berkeley.edu/record=b10385235~S43>

Parallel to Manifestation 2: <http://oskicat.berkeley.edu/record=b10391010~S43>

Parallel to Manifestation 3: <http://oskicat.berkeley.edu/record=b10390992~S43>

I.4 Primjer 4. Kratakometražni igrani film u modelu trirazinske hijerarhije

U primjerima 4-6, imena polja označena su crveno, ali nemaju isti ilustrativni značaj kao boje korištene u primjerima 1 i 2, nego su jednostavno upotrijebljene radi lakšeg razlikovanja imena polja od ostalih podataka.

Identification number	Title	F7271
Day of the subgenius	Title type	
Day of the sub genius	Original Help	
	Search	
Level	Work	Mono-
Work description type	Form	graphic Fiction
Country of reference	Year of reference	United Kingdom
reference 2001	Year of reference type	
Genre	Copyright	
Subject	Animation	
	Aliens, Monsters	
Content description Mix of CGI and live-action representing the Church of the Subgenius' salvation of mankind from an attack of B-movie monsters and UFOs.		
Agent activity	Agent	
Director	Hopewell, Chris	
Production company	bolexbroth-	
Executive Producer	ers Leighton,	
Written by	Andy Williams,	
Adapted from 'The Brag of the Sub-	John Hopewell,	
genius' by	Chris	
Digital Composition & Animation	Stang, Ivan	
Digital Composition & Animation	Ternan, Melvyn	
Digital Composition & Animation CGI	Foley, Ben Hopewell,	
Models & Animation	Chris	
CGI Models & Animation	Ravenstein, Claudia "Fybs"	
CGI Models & Animation	Harrington, Ryan Harrington,	
2D Graphic Artists	Lewis	
2D Graphic Artists	Kaos	
2D Graphic Artists	Hopewell, Chris	
2D Graphic Artists	Chevrier, Sandrine	
2D Graphic Artists	Fell, Curtis	
CGI Models & Animation	Bailey, Lynn	
Sound Design	Smith, James	
Sound Effects	Williams, John	
Sound Effects	Brandt, Peter	
Effects	Lea, David	
Parts reference	Parts title	
M7272	Day of the subgenius	

Identification number	M7272
Title	Title type
Day of the subgenius	Original
Level	Manifestation
Manifestation type	Theatrical (main country of origin)
General Format	Specific Format
Video – Analogue	Betacam SP
Widescreen Process	Wide screen (un-specified)
Aspect ratio	16:9
Colour	Colour
Sound	Sound
Language	Language usage type
English	Spoken
Release Country	Date
United Kingdom	2001
Running time	
6 minutes 36 seconds	
Part of reference	Part of title
F7271	Day of the subgenius
Parts reference	Parts title
I7274	Day of the subgenius
I8003	Day of the subgenius

Identification number	I7274	
Title	Title type	
Day of the subgenius	Original	
Level	Item	
Item type	Video	
Status	Usage	
Master	Restricted access to preserved videotape	
Language	Language usage type	
English	Spoken	
Colour	Colour	
Aspect ratio	16:9	
Item catalogue date	2001	
Base	Video	
Stock	Maxell	
Colour standard	Line standard	
PAL	625	
Video format	Betacam SP	
Video duration	06:59	
Copy number	Package number	
B-188816	0011A2B	
Number of cans/cassettes	1	
Current location	date	
BK3AD123455	2013-12-11	
Home location	Start date	Removal date
PSR54321	2013-12-11	2013-12-11
Acquisition date	2011	
Donor	FIAF	
Part of reference	Part of Title	
M7272	Day of the subgenius	

Identification number	I8003	
Title	Title type	
Day of the subgenius	Original	
Level	Item	
Item type	Video	
Status	Usage	
Master	Restricted access to preserved videotape	
Language	Language usage type	
English	Spoken	
Colour	Colour	
Aspect ratio	16:9 (full height anamorphic)	
Item catalogue date	2001	
Base	Video	
Stock	Maxell	
Colour standard	Line standard	
PAL	625	
Video format	Digital Betacam	
Video duration	06:28	
Copy number	Package number	
B-291366	0000LZI	
Number of cans/cassettes	1	
Current location	date	
BK2AB123456	2015-02-27	
Home location	Start date	Removal date
PS123456	2015-02-26	2015-02-27
Donor	FIAF	
Part of reference	Part of Title	
M7272	Day of the subgenius	

I.5 Primjer 5. Obiteljski film u modelu trirazinske hijerarhije

Identification number	664643	
Title	Title type	
Shots of 1932	Acquisition	
Brown Family Film	Devised	
Level	Work	
Work type	Film	
Category	Non Fiction	
Country	United Kingdom	
Date	start Precision	Date type
1932	circa	Production
Production status	Completed	
Genre	Amateur film	
Subject	Family life, Christenings, Seaside holidays	
Description type	Description	
Synopsis	Important events in the life of the Brown family, taking place in 1932.	
Shotlist	RL 1: Valerie Vivienne, the daughter of Edwin and Joyce, is born. Various shots of the baby being held by Edwin and Joyce; baby's christening. Some shots of the Hendon Air Pageant. Family holiday, scenes at Little Holland (near Clacton on Sea). Back home; Jack and Tops' wedding. Return to Little Holland. RL 2: Joyce and another woman are pushing prams up a hill near the beach. Edwin poses for the camera. Shots of "Red Gable", which is possibly their holiday home, outside and inside. The women hold the babies up to the camera. The men go horse riding. Shots at the beach. Outing to Tunbridge Wells, having a stroll. More shots of the baby.	
Credit	Name	
Camera Operator	Brown, Edwin G.,	
Parts reference	Parts title	
M-438218	Shots of 1932	

Identification number	M-438218	
Title	Title type	
Shots of 1932	Acquisition	
Level	Manifestation	
Manifestation type	Not for release	
General Format	Specific Format	
Film	9.5mm Film	
Colour	Black and White	
Sound	Silent	
Release Country	Date	Precision
United Kingdom	1932	circa
Dimension	Value	Unite
Length	400	Feet
Part of reference	title	
664643	Shots of 1932	
Parts reference	Parts title	
C-1264202	Shots of 1932	

Identification number	C-1264202		
Title	Title type		
Shots of 1932	Acquisition		
Brown Family Film. Shots of 1932	Devised		
Level	Item		
Item type	Film		
Status	Usage		
Master	Restricted access to preserved film		
Colour	Black and white		
Base	Safety		
Gauge	9.5mm		
Description	Original Reversal BW Positive		
Sound	Silent		
Stock	Pathe		
Stock date early	Precision	Stock date late	Precision
1932	circa	1932	circa
Condition emulsion	Condition base		
Scratches	Scratches		
Copy number	Package number		
1264202-1	AB12C3D		
Reel number	Total reels		
1	2		
Number of cans/cassettes	1		
Dimensions Part	Value	Unite	Precision
Total	400	feet	Estimated
Reel 1	200	feet	
Reel 2	200	feet	
Current location	Home location		
BK1AC12344	BK1AC12344		
Acquisition date	2003-01-22		
Method	Donation		
Donor	Fiaf Brown		
Part of reference	Part of Title		
M-438218	Shots of 1932		

I.6 Primjer 6. Kataloški zapisi televizijskih serijala i epizoda u modelu trirazinske hijerarhije (s djelom kao monografskim izdanjem u relaciji „dio nečega” naspram serijala-djela)

Identification number	772521	
Title	Title type	
Hill Street Blues	Original	
Hill St Blues	Alternative	
Level	Work	
Filmographic level	Serial	
Work type	TV	
Category	Fiction	
Production country	United States of America	
Date start	Date end	Date type
1981-01-15	1987-05-12	Television broadcast
Genre	Police drama	
Work History		
Drama series following the activities of an American city police precinct and its personnel.		
USA. MTM Enterprises for NBC Television.		
USA, NBC, transmitted 15/01/1981-12/05/1987 [7 seasons; 146 x hour]		
UK, Channel 4, transmitted 22/01/1981-		
Parts reference	Parts title	
193074	Politics As Usual	
193075	Can World War III Be an Attitude?	
193076	Dressed to Kill	
193077	Film at Eleven	
193078	Choice Cut	
193079	Up in Arms	
193080	Your Kind, My Kind, Humankind	
193081	Gatorbait	
Etc. etc.		
Related to		
Periodical: Time Out – issue 898 4 November 1987. Pages 16-17.		
Abstract: Comments on the final series and interview with James B. Sikking about his role.		

Periodical: City Limits – n134 27 Apr 1984 pages 17-19. 21

Abstract: Article tracing the history of the series, and examining the reasons for its success.

Periodical: TV Guide – volume 45. issue26. June 1997. pages 10-67. Article: 100 greatest episodes of all time

Abstract: TV Guide and television experts at NICK AT NITE'S TV LAND select 100 greatest episodes from drama series and sitcoms from the 1950s to 1997.

Periodical: Playback – issue Special Collectors April 1995. Page 52

Abstract: Article about the background, production and reception of the series.

Creative Screenwriting volume 5. Issue 3, June 1998. pages 24-31

Article: Creating the prime time novel: an interview with Michael Kozoll by: Douglas Heil.

Abstract: Interview with television screenwriter Michael Kozoll who discusses Hollywood screenwriting as purely business. His work on the US television series HILL STREET BLUES and DELVECCHIO is particularly mentioned.

Written by – volume 3. issue 10. November 1999. pages 16-30

Article: Upstairs/downstairs by: Alan Waldman

Abstract: Steve Bochco, Bruce Paltrow and other writers talk about the period in the 1980s when they worked together for CBS to write classic shows such as HILL STREET BLUES and ST. ELSEWHERE.

Identification number

193075

Title

Can World War III Be an Attitude?

Title type

Original

Level

Filmographic level

Work type

Category

Production country

Date start

1981-01-24

Work

Monographic

TV

Fiction

United States of America

Date type

Television broadcast

Genre

Police drama

Subject

Corruption, Bribery, Police, Car theft, Gangs, Power cuts

Description type

Synopsis

Description

Furillo focuses on a bribery case against LaRue, while Hill and Renko arrest a thief with hidden expertise.

On-screen credit

Director

Production company

Teleplay

Teleplay

Name

Butler, Robert

MTM Productions

Bochco, Steven

Kozoll, Michael

Character

Captain Frank Furillo

Sgt Phil Esterhaus

Detective Mick Belker

Lt Calletano

Officer Hill

Officer Renko

Lucy

Detective LaRue

Name

Travanti, Daniel J.

Conrad, Michael

Weitz, Bruce

Enríquez, René

Warren, Michael

Haid, Charles

Thomas, Betty

Martin, Kiel

Part of reference

772521

Part of reference title

Hill Street Blues

Parts reference

X-58733

X-58734

Parts title

Can World War III Be an Attitude?

Can World War III Be an Attitude?

Identification number	X-58733
Title Can World War III Be an Attitude?	Title type Original
Level Manifestation type	Manifestation TV transmission
Date 1981-01-24	
Broadcast channel Coverage Country	NBC TV Network USA
Colour Sound	Colour Sound
Language English	Usage Dialogue (original)
Part of reference 193075	Part of reference title Can World War III Be an Attitude?

Identification number	X-58734
Title	Title type
Can World War III Be an Attitude?	Original
Level	Manifestation
Manifestation type	TV transmission
Date	
1997-02-22	
Start time: 23:35:00 End time: 00:35:00	Duration: 60 minutes
Broadcast channel	Channel 4
Coverage	Network
Country	United Kingdom
Colour	Colour
Sound	Sound
Language	Usage
English	Dialogue (original)
Part of reference	Part of reference title
193075	Can World War III Be an Attitude?
Parts reference	Parts reference title
C- 925142	Hill Street Blues [22/02/1997]
C-925117	Hill Street Blues [22/02/1997]

Identification number

C-925142

Title

Hill Street Blues [22/02/1997]

Title type

Original

Level

Item type

Status

Viewing

Item

Video

Usage

Videotape can be requested for access

Language

English

Colour

Usage

Dialogue (original)

Colour

Base

Colour standard

PAL

Video

Line standard

625

Audio standard

Video format

Video duration

Number of cans/cassettes

stereo

VHS cassette

47.12

1

Current location

BK2AC12345

date

2015-06-12

Acquisition date

1997-02-22

Method

Off-Air recording

Part of reference

X-58734

Part of Title

Can World War III Be an Attitude?

Identification number

C-925117

Title

Hill Street Blues [22/02/1997]

Title type

Original

Level

Item type

Status

Master

Item

Video

Usage

Restricted access to preserved videotape

Language

English

Colour

Usage

Dialogue (original)

Colour

Base

Stock

Colour standard

PAL

Video

Fuji

Line standard

625

Audio standard

Stereo

Video format

Video duration

Number of cans/cassettes

D3

47.12

1

Current location

BK2AC12346

date

2015-06-12

Acquisition date

1997-02-22

Method

Off-Air recording

Part of reference

X-58734

Part of Title

Can World War III Be an Attitude?

I.7 Primjer 7. Kataloški zapisi zbira DVD-ova televizijskog serijala i epizoda u modelima jednorazinske hijerarhije

Supernatural. The Complete Sixth Season

Record number: 12345 Supernatural. Season 6

USA, 2011

Kripke Enterprises Scrap Metal & Entertainment, Wonderland Sound and Vision

©2011 Warner Bros Entertainment Inc. Distributed by Warner Home Video.

Classification: 15 (BBFC) Fiction, Horror, Fantasy

Supernatural, Angels, Demons, Souls, Ghosts, Vampires, Shapeshifters, Alternative Realities, Fairies, Monsters, Purgatory, Hell, Heaven, Fate, Death, Possession, Time travel, Free will, Conflict, Brothers, Betrayal

Regular cast: Jared Padalecki – Sam Winchester, Jensen Ackles – Dean Winchester, Misha Collins – Castiel

Guest stars: Jim Beaver - Bobby Singer, Mark A. Sheppard – Crowley, Mitch Pileggi - Samuel Campbell, Cindy Sampson - Lisa Braeden, Sebastian Roché – Balthazar, Nicholas Elia - Ben Braeden, Jessica Heafey - Gwen Campbell, Corin Nemec - Christian Campbell, Julia Maxwell – Eve, Kim Johnston Ulrich - Dr. Eleanor Visyak, Demore Barnes – Raphael, Laura Mennell – Briggitta, David Paetkau - Mark Campbell, Sonya Salomaa – Rachel, Lanette Ware – Raphael, Steven Williams - Rufus Turner, Rick Worthy - Alpha Vampire, Amber Benson – Lenore, Samantha Ferris - Ellen Harvelle, Fredric Lehne – Azazel, Lindsey McKeon – Tessa, Rachel Miner - Meg Masters, Kim Rhodes - Sheriff Jody Mills, Julian Richings – Death, Samantha Smith - Eve

Credits: Directors – Phil Sgriccia, John F. Showalter, Robert Singer, Jensen Ackles, Rod Hardy, Jan Eliasberg, Guy Bee, Mike Rohl, David Barrett, Jeannot Szwarc, Charles Bee-son, Ben Edlund; Created by – Eric Kripke; Executive Producers – Robert Singer, Sera Gamble, Eric Kripke, Phil Sgriccia, Ben Edlund, McG

For a year following the thwarting of the Apocalypse, Dean Winchester tries to live a normal family life with Lisa and Ben. When his brother Sam suddenly turns up freed from Lucifer's cage in Hell, Dean teams up with him and becomes a hunter again but soon discovers there is something different and more ruthless about Sam. The two become entangled in a quest for souls that ties in with Crowley's scheming and Castiel's struggles with Free Will and determination to win the civil war raging in Heaven.

Home Viewing publication. DVD. Dual Layer Format. Region 2. 6 Discs. 876 minutes (approximate). 16:9 Full Frame. Colour. Dolby Digital. Language: English. Optional languages: Castilian, Spanish, French, Hearing Impaired English. Optional subtitle languages: Castilian, Spanish, Danish, Dutch, Finnish, French, Norwegian, Portuguese, Swedish.

Contains:

- Exile on Main Street
- Two and a half Men
- The Third Man Week-end at Bobby's Live
- Free or Twihard
- You Can't Handle the Truth Family Matters
- All Dogs Go to Heaven
- Clap Your Hands if You Believe
- Caged Heat
- Appointment in Samarra Like a Virgin
- Unforgiven
- Mannequin 3: the Reckoning The French Mistake
- ...And Then There Were None My Heart Will Go On Frontierland
- Mommy Dearest
- The Man Who Would Be King Let It Bleed
- The Man Who Knew Too Much

Special Features:

- Jensen Ackles: a director's Journey
- Supernatural and the Quest for the Soul
- Executive Producers Commentary on 2 Episodes
- The French Mistake Alternate Takes and Outtakes
- Gag Reel

Supernatural. Let it Bleed Record number: 6789 Let it Bleed

Season 6. Episode 21

USA, 2011. First Broadcast: 2011-05-20, Friday, 21:00 – 22:00, USA, The CW.

Fiction, Horror, Fantasy

Angels, Demons, Kidnapping, Possession, Betrayal, Relationships, Trust, Purgatory

Production companies – Kripke Enterprises Scrap Metal & Entertainment, Wonderland Sound and Vision

Cast: Jared Padelecki, Jensen Ackles, Misha Collins, Jim Beaver, Mark A. Sheppard, Sebastian Roché, Kim Johnston Ulrich, Cindy Sampson, Nicholas Elia; co-starring – Adam Greydon Reid, Antony Holland, Panou, Peter Ciuffa, Ian Butcher

Credits: Directed by – John F. Showalter; Written by – Sera Gamble; Created by – Eric Kripke; Producer – Todd Aronauer; Co-producers – Jerry Wanek, Serge Ladouceur; Executive Producers – McG, Ben Edlund, Robert Singer, Sera Gamble, Eric Kripke; Co-executive Producers – Jim Michaels, Adam Glass, Peter Johnson; Associate Producer – Kristin Cronin; Story Editors – Eric Charmelo, Nicole Snyder; Executive Story Editors – Andrew Dabb, Daniel Loflin, Brett Matthews; Director of Photography – Serge Ladouceur; Editor – Nicole Baer; Production Designer – John Marcynuk; Production Manager – Craig Matheson; Music – Jay Gruska; Music Supervisor – Alexandra Patsavas; Music Editorial by – Dino Moriana; First Assistant Director – Kevin Parks; Second Assistant Director – Debra Herst; Casting by – Robert J. Ulrich, Eric Dawson, Carol Kritzer, Alex Newman; Original casting by – Patrick J. Rush; Costume Designer – Diane Widas; Set Decorator – George Neuman; Property Master – Chris Cooper; Key Makeup Artist – Sarah Graham; Key Hair Stylist – Jeannie Chow; Script Supervisor – Pam Lawrence; Stunt Coordinator – Lou Bollo; Special Effects Supervisor – Randy Shymkiv; Special Effects Makeup – The Schminken Collective Group Inc.; Sound Mixer – Donald Painchaud; Re-recording Mixers – Dennis Kirk, Todd Orr; Supervising Sound Editor – Charlie Crutcher; Visual Effects Supervisor – Ivan Hayden; Visual Effects Producer – Grant Lindsay; Transportation Coordinator – Mark Gould

Sam, Dean, and Bobby investigate a possible breakthrough to the secret of opening Purgatory, linked to events at a dinner party hosted by horror author H.P. Lovecraft back in 1937. However, King of Hell Crowley kidnaps Lisa and Ben to try and distract the brothers from their investigations and interfering with his and Castiel's plans. Castiel unsuccessfully tries to persuade Dean to trust in him and what he is doing and the brothers summon the angel Balthazar for help. During a rescue attempt Lisa is critically injured.

Home Viewing publication. DVD. Region 2. Dual Layer Format. Viewing copy. Disc 6. 42 minutes 16 seconds. 16:9 HD. Colour. Dolby Digital. Language: English. Optional languages: Castilian, Spanish, French, Hearing Impaired English. Optional subtitle languages: Castilian, Spanish, Danish, Dutch, Finnish, French, Norwegian, Portuguese, Swedish

Contained in: Supernatural. The Complete Sixth Season (Record Number: 12345).

Dodatak J – Bibliografija

A/V Artifact Atlas [online]. Last modified on 26 October 2015 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: http://avaa.bavc.org/artifactatlas/index.php/A/V_Artifact_Atlas

ALA-LC Romanization Tables [online]. Last Updated: 02/24/2016 [pregledano 2016-04-04].

Dostupno na: <http://www.loc.gov/catdir/cpsd/roman.html>

Anglo-American cataloguing rules. 2nd ed., 2002 revision, 2005 update. Ottawa: Canadian Library Association; Chicago: American Library Association; London: Chartered Institute of Library and Information Professionals, 2002-2005. 1 volume (loose-leaf). ISBN 978-0-8389-3555-2.

Dostupno na: <http://www.rdatoolkit.org/>

Archival moving image materials: a cataloging manual. 2nd ed. AMIM Revision Committee. Motion Picture, Broadcasting, and Recorded Sound Division. Washington: Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2000. 1 v. (loose-leaf). ISBN 0-8444-1008-X.

Dostupno na: <http://www.itsmarc.com/crs/mergedProjects/archmov/archmov/Contents.htm>

COPYRIGHT BOARD OF CANADA. *Unlocatable copyright owners: brochure* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.cb-cda.gc.ca/unlocatable-intro-ables/brochure1-e.html>

Copyright Law of the United States of America and Related Laws Contained in Title 17 of the United States Code [online]. Washington: U.S. Copyright Office [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.copyright.gov/title17/92chap1.html>

Describing archives: a content standard. Chicago: Society of American Archivists, 2004. xxii, 269 p. ISBN 1-931666-08-3.

EBUVideoCompressionCode [online]. Version Date: 03.08.2010 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: https://www.ebu.ch/metadata/cs/web/ebu_VideoCompressionCodeCS_p.xml.htm

EN 15744:2009, *Film identification – Minimum set of metadata for cinematographic works*.

EN 15907:2010, *Film identification – Enhancing interoperability of metadata – Element sets and structures*.

ENTERTAINMENT ID REGISTRY ASSOCIATION. *EIDR: Entertainment identifier registry* [online]. Entertainment ID Registry Association (EIDR), c2016 [viewed 2016-04-04]. Dostupno na: <http://eidr.org/>

EUROPEAN UNION INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE. *Orphan works database* [online].

European Union Intellectual Property Office, c2013-2016 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <https://euipo.europa.eu/orphanworks/>

EUROPEAN UNION INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE. *What are orphan works?* [online]. European Union Intellectual Property Office, c2013-2016 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/orphan-works-data-base>

FÉDÉRATION INTERNATIONALE DES ARCHIVES DU FILM (FIAF). *The FIAF cataloguing rules*

for film archives. Compiled and edited by Harriet W. Harrison for the FIAF Cataloguing Commission. München; London; New York; Paris: K. G. Saur, 1991. xvi, 239 p. Film, television, sound archive series; vol. 1. ISBN 3-598-22590-3.

Dostupno u PDF-u: http://www.fiafnet.org/images/tinyUpload/E-Resources/Commission-And-PIP-Resources/CDC-resources/FIAF_Cat_Rules.pdf

Part 1 http://www.fiafnet.org/~fiafnet/pdf/uk/FIAF_Cat_Rules_-_1.pdf

Part 2 http://www.fiafnet.org/~fiafnet/pdf/uk/FIAF_Cat_Rules_-_2.pdf

Part 3 http://www.fiafnet.org/~fiafnet/pdf/uk/FIAF_Cat_Rules_-_3.pdf

FIAF. *Glossary of filmographic terms* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.fiafnet.org/pages/E-Resources/Glossary.html>

FIAF. *Glossary of technical terms* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.fiafnet.org/pages/E-Resources/Technical-Terms.html>

Final report of the Working group on Aggregates [online]. September 12, 2011 [pregledano 2016-04-04]. 20 p. Dostupno u PDF-u: <http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbrrg/AggregatesFinalReport.pdf>

Frequently Asked Questions about Library of Congress Genre/Form Terms for Library and Archival Materials (LCGFT) [online]. Revised June 6, 2011 [pregledano 2016-04-04]. 20 p. Dostupno na: http://www.loc.gov/catdir/cpsd/genre_form_faq.pdf

GETTY RESEARCH INSTITUTE. *Getty thesaurus of geographic names online* [online]. The J. Paul Getty Trust, c2015 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/tgn/index.html>

GETTY RESEARCH INSTITUTE. *Union list of artist names online* [online]. The J. Paul Getty Trust, c2015 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/ulan/>

HIRTLE, Peter B. *Copyright term and the public domain in the United States* [online]. Cornell Copyright Information Center, Last updated 3 January, 2016 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://copyright.cornell.edu/resources/publicdomain.cfm>

IFLA STUDY GROUP ON THE FUNCTIONAL REQUIREMENTS FOR BIBLIOGRAPHIC RECORDS.

Functional requirements for bibliographic records: final report. München: Saur, 1998.

viii, 136 p. UBCIM publications ; new series, vol. 19. ISBN 3-598-11382-X.

Dostupno u PDF-u: <http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbr.pdf>

Dostupno u PDF-u [Current text (including amendments and corrections to date)]: http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbr_2008.pdf

IFLA WORKING GROUP ON FUNCTIONAL REQUIREMENTS AND NUMBERING OF AUTHOR-

ITY RECORDS (FRANAR). *Functional requirements for authority data: a conceptual model*. Ed. by Glenn Patton. München: Saur, 2009. 101 p. IFLA series on bibliographic control; vol. 34. ISBN 978-3-598-24282-3.

Dostupno u PDF-u: [FRAD 2009 as amended and corrected through July 2013]: http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frad/frad_2013.pdf

IFLA WORKING GROUP ON THE FUNCTIONAL REQUIREMENTS FOR SUBJECT AUTHORI-

TY RECORDS (FRSAR). *Functional requirements for subject authority data (FRSAD): a conceptual model*. Editors: Marcia Lei Zeng, Maja Žumer, Athena Salaba. Berlin; New York: De Gruyter Saur, 2011. vi, 74 p. IFLA series on bibliographic control; vol. 43. ISBN 978-3-11-025323-8.

Dostupno u PDF-u: <http://www.ifla.org/files/assets/classification-and-indexing/functional-requirements-for-subject-authority-data/frsad-final-report.pdf>

INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE. *Exceptions to copyright: Libraries, archives and museums* [online]. Intellectual Property Office, October 2014 [pregledano 2016-04-04]. 10 p. Dostupno u PDF-u: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/375956/Libraries_Archives_and_Museums.pdf

INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE. *Orphan works diligent search guidance for applicants* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <https://www.gov.uk/government/publications/orphan-works-diligent-search-guidance-for-applicants>

INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE. *Orphan works guidance* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <https://www.gov.uk/government/collections/orphan-works-guidance>

INTERNATIONAL DOI FOUNDATION. *The DOI System* [online]. Updated April 4, 2016 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.doi.org/>

ISAAR(CPF): *International standard archival authority record for corporate bodies, persons and families* [online]. 2nd ed. International Council on Archives (ICA), 2004 [viewed 2016-04-04]. 70 p. ISBN 2-9521932-2-3. Dostupno u PDF-u:

http://www.ica.org/sites/default/files/CBPS_Guidelines_ISAAR_Second-edition_EN.pdf

ISAD(G): *General international standard archival description* [online]. 2nd ed. Ottawa: International Council on Archives (ICA), 2000 [viewed 2016-04-04]. 91 p. ISBN 0-9696035-5-X. Dostupno u PDF-u: [http://www.ica.org/sites/default/files/CBPS_2000_Guidelines_ISAD\(G\)_Second-edition_EN.pdf](http://www.ica.org/sites/default/files/CBPS_2000_Guidelines_ISAD(G)_Second-edition_EN.pdf)

ISAN INTERNATIONAL AGENCY. *ISAN: International Standard Audiovisual Number* [on-

- line]. Geneva: ISAN International Agency, c2013 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.isan.org/>
- ISAN INTERNATIONAL AGENCY. *ISAN Glossary of terms* [online]. Geneva: ISAN International Agency, c2013 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.isan.org/re-sources/glossary.html>
- ISAN INTERNATIONAL AGENCY. *ISAN user guide* [online]. Version 2.2.2. Geneva: ISAN International Agency, February 2012 [pregledano 2016-04-04]. 49 p. Dostupno u PDF-u: http://www.isan.org/docs/isan_user_guide.pdf
- ISBD (NBM): *International standard bibliographic description for non-book materials*. Rev. edition. München: K.G. Saur, 1987. vii, 74 p. Dostupno u PDF-u: http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-nbm_1987.pdf
- ISBD REVIEW GROUP. *ISBD: International standard bibliographic description*. Consolidated ed. Berlin; Boston: De Gruyter Saur, 2011. xvii, 284 p. IFLA series on bibliographic control; vol. 44. ISBN 978-3-11-026379-4.
- Dostupno u PDF-u: http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_20110321.pdf
- ISNI INTERNATIONAL AGENCY. *ISNI Search* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.isni.org/search>
- ISO 9:1995, *Information and documentation – Transliteration of Cyrillic characters into Latin characters – Slavic and non-Slavic languages*.
- ISO 639-1:2002, *Codes for the representation of names of languages – Part 1: Alpha-2 code*.
- ISO 639-2:1998, *Codes for the representation of names of languages – Part 2: Alpha-3 code*.
- ISO 639-3:2007, *Codes for the representation of names of languages – Part 3: Alpha-3 code for comprehensive coverage of languages*.
- ISO 639-4:2010, *Codes for the representation of names of languages – Part 4: General principles of coding of the representation of names of languages and related entities, and application guidelines*.
- ISO 639-5:2008, *Codes for the representation of names of languages – Part 5: Alpha-3 code for language families and groups*.
- ISO 3166-1:2013, *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 1: Country codes*.
- ISO 3166-2:2013, *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 2: Country subdivision code*.

ISO 3166-3:2013, *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 3: Code for formerly used names of countries.*

ISO 4217:2015, *Codes for the representation of currencies.*

ISO 8601:2004, *Data elements and interchange formats – Information interchange – Representation of dates and times.*

ISO 15706-1:2002, *Information and documentation – International Standard Audiovisual Number (ISAN) – Part 1: Audiovisual work identifier.*

ISO 15706-2:2007, *Information and documentation – International Standard Audiovisual Number (ISAN) – Part 2: Version identifier.*

ISO 15836:2009, *Information and documentation – The Dublin Core metadata element set.* ISO 26324:2012, *Information and documentation – Digital object identifier system.*

ISO 27729:2012, *Information and documentation – International standard name identifier (ISNI).*

Library of Congress Genre/Form Terms [online]. 2011-04-26: modified [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://id.loc.gov/authorities/genreForms.html>

Library of Congress Names [online]. 2011-04-26: modified [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://id.loc.gov/authorities/names.html>

Library of Congress Subject Headings [online]. 2011-04-26: modified [pregledano 2016-04-04].

Dostupno na: <http://id.loc.gov/authorities/subjects.html>

LIBRARY OF CONGRESS. Network Development and MARC Standards Office. *Extended Date/Time Format (EDTF)* [online]. September 16, 2015 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/standards/datetime/>

LIBRARY OF CONGRESS. Network Development and MARC Standards Office. *ISO 639-2* [online]. October 18, 2010 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/standards/iso639-2/>

LIBRARY OF CONGRESS. Network Development and MARC Standards Office. *ISO 639-5* [online]. February 18, 2009 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/standards/iso639-5/>

Media Types [online]. Last Updated 2016-04-18 [pregledano 2016-04-18]. Dostupno na: <http://www.iana.org/assignments/media-types/media-types.xhtml>

NATIONAL FILM AND SOUND ARCHIVE OF AUSTRALIA. *Technical glossary* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.nfsa.gov.au/preservation/glossary/>

OLAC CAPC. Moving Image Work-Level Records Task Force. *Final report and recommendations. Part IIIa: Operational definitions: a thought experiment* [online]. August

- 21, 2009 [pregledano 2016-04-04]. 39 p. Dostupno u PDF-u: http://olacinc.org/drupal/capc_files/MIW_3a.pdf
- OLAC CAPC. Moving Image Work-Level Records Task Force. *Report and recommendations. Part I: Moving image work definition and boundaries. Part II: Core attributes and relationships* [online]. January 5, 2009 [pregledano 2016-04-04]. 21 p. Dostupno u PDF-u: http://olacinc.org/drupal/capc_files/MIW_1-2.pdf
- Open Metadata Registry* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://metadataregistry.org/>
- PALLANTE, Maria A. *Priorities and special projects of the United States Copyright Office: October 2011 – October 2013* [online]. United States Copyright Office, October 25, 2011 [pregledano 2016-04-04]. 16 p. Dostupno na: <http://copyright.gov/docs/priorities.pdf>
- PBCore: Public broadcasting metadata dictionary project* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://pbcore.org/>
- PBCore essenceTrackAspectRatio. In: *Open Metadata Registry* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://metadataregistry.org/vocabulary/show/id/129.html>
- PBCore essenceTrackEncoding. In: *Open Metadata Registry* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://metadataregistry.org/vocabulary/show/id/156.html>
- PBCore instantiationPhysical. In: *Open Metadata Registry* [online]. [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://metadataregistry.org/vocabulary/show/id/145.html>
- RDA STEERING COMMITTEE. *RDA: Resource description and access* [online]. American Library Association; Canadian Library Association; Facet Publishing, the publishing arm of CILIP: the Chartered Institute of Library and Information Professionals, c2010 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.rdatoolkit.org/>
- ROSENBAUM, Jonathan – THOMAS, François. Dossier Mr. Arkadin. In: Cineteca del Comune di Bologna. *Il cinema ritrovato 2006.: 20. edizione: sabato 1 luglio-sabato 8 luglio*. Bologna: Cineteca del Comune di Bologna, 2006, p. 154. Dostupno na: <http://www.cinetecadibologna.it/files/festival/CinemaRitrovato/archivio/catalo-go2006.pdf>
- ROSS, Thelma – BALZER, Detlev – MCCONNACHIE, Stephen. The EN 15907 moving image metadata schema standard and its role in a DAM infrastructure. In: *Journal of Digital Media Management*. ISSN 2047-1300, 2013, vol. 2, no. 3, str. 251-262.
- TECH 3293. *EBUCore metadata set (EBUCore)* [online]. Specification v. 1.6. Geneva: EBU, June 2015 [viewed 2016-04-04]. 40 p. Dostupno u PDF-u: <https://tech.ebu.ch/docs/tech/tech3293.pdf>
- UCLA FILM & TELEVISION ARCHIVE. *UCLA Film & Television Archive Cataloging Procedure Manual-Voyager* [online]. Last modified: March 6, 2007 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://old.cinema.ucla.edu/CPM%20Voyager/>

UNITED STATES COPYRIGHT OFFICE. *Revising section 108: Copyright exceptions for libraries and archives* [online]. Washington: U.S. Copyright Office, Revised: 20-Feb-2013 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <http://www.copyright.gov/docs/section108/>

VIAF: *Virtual international authority file* [online]. OCLC, cop. 2010-2016 [pregledano 2016-04-04]. Dostupno na: <https://viaf.org/>

YEE, Martha M. *Cataloging rules* [online]. June 15, 2008 draft, rev. [pregledano 2016-04-04].

139 p. Dostupno u PDF-u: <http://myee.bol.ucla.edu/catrul.pdf>

Dostupno na: <http://myee.bol.ucla.edu/catrul.htm>

YEE, Martha M. *Moving image cataloging: how to create and how to use a moving image catalog*. Westport; London: Libraries Unlimited, 2007. 273 p. Third millennium cataloguing. ISBN 978-1-59158-438-4.

YEE, Martha M. The concept of *work* for moving image materials. In: *Cataloging & Classification Quarterly*. ISSN 0163-9374, 1993, vol. 18, no. 2, pp. 33-40.

Dostupno na: <http://escholarship.org/uc/item/6hk8h9vp>

ZENG, Marcia Lei, Z'UMER, Maja, and SALABA, Athena. *Functional Requirements for Subject Authority Data (FRSAD): A Conceptual Model*. Berlin: De Gruyter Saur, 2011.

Appendix K. List of Elements

WORK Section	WORK: Element Name	MANI-FEST. Section	MANIFESTATION: Element name	ITEM Section	ITEM: Item Name
1.2.1	Work/Variant Description Type				
1.2.2	Variant Type	2.2.1	Manifestation Type		
1.3.1	Identifier	2.3.1	Identifier	3.1.1	Identifier
1.3.1.1	Identifier Type	2.3.1.1	Identifier Type	3.1.1.1	Identifier Type
1.3.2	Title	2.3.2	Title	3.1.2	Title
1.3.2.1	Title Type	2.3.2.1	Title Type	3.1.2.1	Title Type
1.4.1	Agent	2.4.1	Agent(s)	3.3.1	Agent(s)
1.4.1.1	Agent Activity	2.4.1.1	Agent Activity	3.3.1.1	Agent Activity
1.3.3	Country of Reference				
1.3.5	Language(s)	2.3.3	Language		
1.3.5.1	Language Term	2.3.3.1	Language Terms		
1.3.5.2	Usage Type	2.3.3.2	Usage Type		
1.3.4	Year/Date of Reference				
1.3.4.1	Date Type				
1.3.4.2	Date Precision				
1.4.3	Subject/Genre/Form Terms				
1.3.6	Content Description				
1.3.6.1	Content Description Type				
1.3.7	Notes	2.3.6	Notes	3.1.7	Notes
1.3.8	History				
1.3.8.1	Custodial History				
1.3.8.2	Censorship History				
1.3.8.3	Other Work/Variant History				
1.4	Relationships	2.4	Relationships	3.3	Relationships
1.4.2	Events	2.4.2	Events	3.3.2	Events
1.4.4	Other Relationships	2.4.3	Other Relationships	3.3.3	Other Relationships
		2.4.4	Items		
				3.1.3	Holding Institution
				3.1.4	Element Type
		2.3.4	Format	3.1.5	Item Physical-Digital Description
		2.3.4.1	Carrier Type	3.1.5.1	Carrier Type
		2.3.4.1.1	Carrier Type: General	3.1.5.1.1	Carrier Type: General
		2.3.4.1.2	Carrier Type: Specific	3.1.5.1.2	Carrier Type: Specific
		2.3.4.3	Sound Characteristics	3.1.5.3	Sound
		2.3.4.3.1	Sound systems	3.1.5.5	Sound System
		2.3.4.3.2	Sound Channel Configuration	3.1.5.4	Sound Channel Configuration
		2.3.4.4	Colour Characteristics	3.1.5.6	Colour
				3.1.5.7	Unit Number

		2.3.5	Extent		
		2.3.5.1	Logical Extent		
		2.3.5.2	Physical Extent	3.1.5.8	Extent
		2.3.4.2	Projection Characteristic	3.1.5.9	Projection Characteristics
				3.1.5.10	Broadcast Standard
		2.3.5.3	Duration	3.1.5.11	Duration
		2.3.5.3.4	Duration Precision	3.1.5.11.1	Duration Precision
		2.3.5.3.5	Duration Type		
				3.1.5.12	Frame Rate
				3.1.5.13	Base
				3.1.5.14	Stock
				3.1.5.15	Stock batch
				3.1.5.16	Video Codec
				3.1.5.17	Audio Codec
				3.1.5.18	Resolution
				3.1.5.19	Line Standard
				3.1.5.20	Bit Depth
				3.1.5.2	Item Status
				3.1.6.1	Item Condition
				3.1.6.2	Item Location
				3.1.5.21	Source Device
				3.1.5.22	Source Software
				3.1.5.23	Transfer Speed

FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika rezultat je godina rada i suradnje s brojnim stručnjacima u području pokretnih slika. U njemu je riječ o promjenama koje su posljedica napretka računalne tehnologije tijekom zadnja dva desetljeća. Priručnik slijedi suvremene norme u području katalogizacije i metapodataka poput FRBR-a (Functional Requirements for Bibliographic Records), norme EN 15907, i RDA-a (Resource Description and Access). Priručnik sadrži niz strukutna podataka, dijagrame, stabla odlučivanja, primjere i ostale alate kojima se stručnjaci i ostali korisnici služe pri katalogizaciji zbirke pokretnih slika u praksi.

Front cover: photographs of J. Paul Getty Jr. Conservation Centre, BFI National Archive, Berkhamsted © James Cumpsty 2016, courtesy of BFI

fiaf